

Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
İslam Tarihi ve Sanatları Anabilim Dalı
Türk İslam Edebiyatı Bilim Dalı

Yüksek Lisans Tezi

**SÜLEYMAN SENİH-İ MEVLEVÎ'NİN
YAYINLANMAMIŞ ELYAZMASI ŞİİRLERİ
(İNCELEME- METİN-TAHLİL-SÖZLÜK)**

Recep Şükrü Güngör

Diyarbakır 2013

Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
İslam Tarihi ve Sanatları Anabilim Dalı
Türk İslam Edebiyatı Bilim Dalı

Yüksek Lisans Tezi

**SÜLEYMAN SENİH-İ MEVLEVÎ'NİN
YAYINLANMAMIŞ ELYAZMASI ŞİİRLERİ
(İNCELEME- METİN-TAHLİL-SÖZLÜK)**

Recep Şükrü Güngör

Danışman
Prof. Dr. Abdurrahman ACAR

Diyarbakır 2013

TAAHHÜTNAME

SOSYAL BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Dicle Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğine göre hazırlamış olduğum “Süleyman Senih-i Mevlevî'nin Yayınlanmamış Elyazması Şiirleri (İnceleme-Metin-Tahlil-Sözlük)” adlı tezin tamamen kendi çalışmam olduğunu ve her alıntıya kaynak gösterdiğimi taahhüt eder, tezimin/raporumun kağıt ve elektronik kopyalarının Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü arşivlerinde aşağıda belirttiğim koşullarda saklanmasına izin verdiğimi onaylarım. Lisansüstü Eğitim-Öğretim yönetmeliğinin ilgili maddeleri uyarınca gereğinin yapılmasını arz ederim.

Tezimin/Raporumun tamamı her yerden erişime açılabilir.

Tezim/Raporum sadece Dicle Üniversitesi yerleşkelerinden erişime açılabilir.

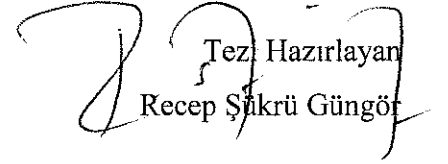
Tezimin/Raporumun 3 yıl süreyle erişime açılmasını istemiyorum. Bu sürenin sonunda uzatma için başvuruda bulunmadığım takdirde, tezimin/raporumun tamamı her yerden erişime açılabilir.

18 /06 /2013

Recep Şükrü Güngör

YÖNERGEYE UYGUNLUK SAYFASI

Süleyman Senih-i Mevlevî'nin Yayınlanmamış Elyazması Şiirleri (İnceleme- Metin-Tahlil-Sözlük) adlı Yüksek Lisans tezi, Dicle Üniversitesi Lisansüstü Tez Önerisi ve Tez Yazma Yönergesi'ne uygun olarak hazırlanmıştır.

Tez Hazırlayan
Recep Şikrî Güngör

Danışman
Prof. Dr. Abdurrahman ACAR

İmza

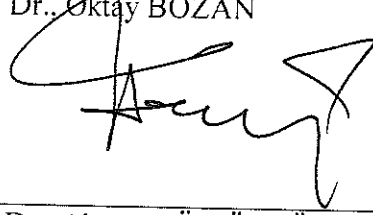
KABUL VE ONAY

Recep Şükrü Güngör tarafından hazırlanan Süleyman "Senih-i Mevlevî'nin Yayınlanmamış Elyazması Şiirleri (İnceleme- Metin-Tahlil-Sözlük)" adındaki çalışma, 18/06/2013 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda jürimiz tarafından İslam Tarihi ve Sanatları Anabilim Dalı, Türk İslam Tarihi Bilim Dalında **YÜKSEK LİSANS TEZİ** olarak oybirliği / oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

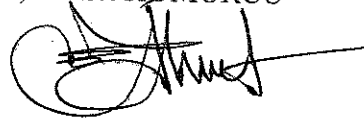
Prof. Dr., Abdurrahman ACAR (Başkan)

Yrd. Doç. Dr., Oktay BOZAN

Yrd. Doç. Dr., Ahmet KÖMÜRCÜ

Enstitü Müdürü

.../.../20..

ÖNSÖZ

XIX. Yüzyıl, yenileşme devri olarak da bilinmektedir. Bu yüzyılda XVII. Yüzyılda başlayan batılılaşma hareketi hız kazanmış, her alanda batılılaşmaya çalışılmıştır. Batılılaşma hareketinin yollarından biri olarak da edebiyat görülmüştür.

Batılılaşmanın doğru olmadığını savunanlar dışlanmış, hor görülmüştür. Divan şiiri bu süreçte her gün biraz daha gözden düşmüştür.

XIX. Yüzyılın hem divan hem yenilikçi şiirini mukayeseli ve tarafsız olarak ele alan çalışmalar uzun zaman yapılmamış ve duruma tek yanlı bakılmıştır. Son zamanlarda yapılan çalışmalarla dönemin daha iyi anlaşılmasını sağlayan metinlere kavuşulmuştur.

Süleyman Senih Efendi'nin yayınlanmamış şiirlerini çalıştığımız bu yüksek lisans tezimizde maksadımız, sözünü ettiğimiz duruma katkı sağlamak, İslam geleneğinin şiirimizin bütün kılcallarına kadar girdiğini göstermek ve ana damar Divan şiirinin birçok türden beslendiğini ortaya koymaktır.

Süleyman Senih Efendi, ömrünü tamamladığı hatta yok olmaya mahkum olduğu söylenen Divan şiirinin ölmediğini gösteren mersiyeler, gazeller, tarihler yazmıştır. Çalışmamız onun yayınlanmayan defterindeki şiirleri esas almaktadır. Elimizdeki defter Senih Efendi'nin torunlarından Necip Beklim tarafından Türk İslam Edebiyatı alanında doktora çalışmasıyla bilinen Hasan Ahmet Gökçe'ye ulaştırılmış ve oradan da bize ulaşmıştır. Eserimizin tek nüshası bulunmakta, o da Necip Beklim Bey'de muhafaza edilmektedir. Eserden ve çalışmamızdan alanımızda söz sahibi Prof. Dr. Mustafa Kara'nın da haberi olmuş ve değerli hocamız bizden hiçbir yardımı esirgememiştir.

Bu çalışmamızda öncelikle Arap harfleriyle yazılan defteri, saha araştırmacılarının istifadesine sunulmak üzere transkripsiyon alfabesi kullanılarak Latin harflerine çevrildi. Metin içindeki başlıklara numara verildi. Asıl metinde sayfa kenarına yazılan şiirleri "Sayfa Kenarına Yazılanlar" başlığı ile belirtildi. Başlıkların daha belirgin olması için onları 14 punto ile metin ise 12 punto ile verildi. Bu

çalışmamızda sayfa düzeni, kağıt yapısı, karakter ve puntolar Dicle Üniversitesi Tez Yazım Klavuzuna göre hazırlandı.

Bu çalışmada Konya karakterini esas aldık. Tanskipte kullandığımız karakterler ise Osmanlı Paleografyası kitabında, Osmanlıca dersi veren kitaplarda esas alınan transkripsiyon işaretleridir. Metinde yazımı şair tarafından farklı yazıldığı için kelime aynı ama transkripsiyon işareti farklı olan harfe raslanabilir. Çok olmamakla beraber birkaç yerde dikkatten kaçmıştır. Şiirlerin başına vezinleri yazıldı. Vezni bulunmayan şiirlerdeki vezin bulunmayışını, şairin vezne dikkat etmemiş yahut tasavvuf şairlerinin vezin üzerinde titizlenmemiş olmalarına bağlamak gerekir.

Defterdeki şiirlerin daha iyi anlaşılması için baş tarafa şairimizin hayatı, eserleri ve edebi kişiliği hakkında ulaşabildiğimiz kaynaklardan yararlanarak bir değerlendirme yazdık. Giriş kısmında, Süleyman Senih'in yaşadığı dönemi ve dönemin sosyal, siyasi hayatına ve o dönem şiirine dair kısa bir değerlendirme yaptık.

Bu çalışmamızı iki yıla yakın bir zamanda tamamladık. Bu süreçte birçok kişinin yardımını, desteğini gördüm. Onlardan bazılarının isimlerini zikretmeyi vefa borcu kabul ediyorum.

Bütün zorlukları aşmamda samimi yaklaşımı ve derin bilgisi ile bana daima yardımcı olan tez danışmanım Prof. Dr. Abdurrahman ACAR'a, ders aşamasında özveri ile bilgilerini bize aktaran Dicle Üniversitesi İlahiyat Fakültesi ve Fen Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı bölümünde görevli hocalarıma, teşekkürü bir borç bilirim.

Recep Şükrü GÜNGÖR

Diyarbakır 2013

ÖZET

Bu çalışma Süleyman Senih Efendi'nin yayınlanmamış el yazması defterinde bulunan şiirlerinin transkripsiyon, tahlil ve tasnifinden oluşmaktadır.

Dili, divanında ve mersiyelerinde ağırdır. Bazı gazellerinde ise sade dil kullanmıştır. Sosyal konulardan çok kendi gönlünden geçen konulara eğilmiş, Mevlevi çevrenin gündeminde olan meseleleri işlemiştir.

Bu defterde Senih Efendi'nin divanına girmeyen naatleri, mersiyeleri, kıt'aları, gazelleri, tarihleri yer almaktadır.

Biz bu çalışmada uluslar arası transkripsiyon işaretlerini esas aldık.

Bu çalışmaya konu olan defterde yedi gazel bulunmaktadır. Defterin son bölümünde bulunan gazeller divan edebiyatı gazel geleneğine uygun kaleme alınmış, mazmunlar, söz sanatları kullanılmış ve Arapça, Farsça, Türkçe karışımı kelimelerden oluşan Osmanlı Türkçesi ile söylenmiştir.

Anahtar kelimeler

Senih-i Mevlevi, on dokuzuncu yüzyıl, divan, tasavvuf

ABSTRACT

This thesis basically consists of transcripts, analysis and classification of poems in the manuscript notebook of Süleyman Senih Efendi that has not been published so far. The language of those poems in his *Divan* and elegies are rather dense and recondite. He has utilized a plain language in some of his *gazels*. Rather than social issues, he has dealt with subjects in his heart and the matters on the agenda of Mawlawi circles. His naats, elegies, quadrants, gazels and dates that have not been compiled in *Divan* appear in this notebook. Along this thesis, we have predicated international signs of transcription. There are seven gazels in the manuscript notebook studied along this thesis. Specific symbolism, language arts have been articulated in Ottoman Turkish that is a blending of Arabic, Persian, and Turkish.

Key vords

Senih Efendi, *Divan*, tasavvuf, nineteenth century.

İÇİNDEKİLER

	Sayfa No.
ÖNSÖZ.....	i
ÖZET	iii
ABSTRACT.....	iv
KISALTMALAR.....	v
TRANSKRİPSİYONDA KULLANDIĞIMIZ İŞARETLER.....	xvi
GİRİŞ	1
A-..... XIX. YÜZYIL OSMANLI DEVLETİ'NE GENEL BAKIŞ	1
B-..... XIX. YÜZYIL DİVAN ŞİİRİNE KISA BİR BAKIŞ	6

I. BÖLÜM

SÜLEYMAN SENİH EFENDİ'NİN HAYATI, ESERLERİ VE EDEBİ ŞAHSİYETİ	12
A- SÜLEYMAN SENİH EFENDİ'NİN HAYATI.....	12
B- SÜLEYMAN SENİH EFENDİ'NİN ESERLERİ.....	15
1. Senih-i Mevlevi Divanı.....	15
2. Mersiye-yi Şerif.....	16
3. Vakıa-yı Kербela Mukaddimesi.....	16
4. Yayınlanmamış Elyazması Defteri	16
C- SÜLEYMAN SENİH EFENDİ'NİN EDEBİ ŞAHSİYETİ	17

II. BÖLÜM

SÜLEYMAN SENİH-İ MEVLEVÎ'NİN YAYINLANMAMIŞ ŞİİRLERİ	24
1. TEVHİD-İ HÜDA, NA° T-I NEBİ, MEDHET-İ EŞHÂB.....	24

MERŞİYE-İ EVLĀD-I ° ALĪ, RAVZA-İ EĤBĀB	24
2. MÜNACAT EZ-BĀRGĀH-I KĀZĪYYULL-ĤĀCĀT	25
3. MÜNACAT EZ-DERGĀH-I İZZET-İ RABB-İ ĀL'E	26
4. İSTİRĤĀM.....	27
5. KĪT° A-YI ŞŪKRĀN BERĀ-YI ELṬĀF-I MŪSTEĀ° N.....	28
6. TAḤDĪR Ü TAḤMĪD-İ NĪ° MET-İ ° AZĪME-İ İSLĀMĪYET	29
7. BE-LŪTF Ü TEVFIḳ-İ TE° ALA BĪN ÜÇ YŪZ SENE-İ TESMĪYESİ ŞURRE-İ ḤŪMĀYŪN EMĀNETİ ° UMURESİYLE CĀNĪB-İ ° ĀTĪ ḤĪCĀZ'DA BULUNDUĖI ESNADA (DADĀN-I GŪZĪN ḤACC-I ŞERĪF 1300) NĀMĪYLA İNŞA VŪ İMLASI MŪYESSER OLAN ĀSĀRDAN OLDUĖI MA° LUM OLMAḲ ŪZRE BUNLARDAN SĀĪR MANṢUMELER ARASINDA TAḤRĪR OLUNANLARIÑ BĀLĀSĪ ḤUDASINA EŞER-İ ḤACC-I ŞERĪF TERKĪB-İ LAṬĪFĪ YAZILACAĖI GĪBĪ ZİRDEKĪ ḤAMDĪYE DAḤĪ OL CŪMLEDEN OLDUĖI BEYAN OLUNUR..	30
8. NA° T-I ŞERĪF DER TEHNĪYET-İ LEYLE-İ MU° AZZAMA-İ MEVLĪD-İ SE° ĀDET.....	32
9. NA° T-I ŞERĪF	33
10. NA° T-I ŞERĪF-İ NEBEVĪ	34
11. NA° T-I ŞERĪF	35
12. NA° T-I ŞERĪF	36
13. NA° T-I ŞERĪF	36
14. ḤUZUR-I SA° ADET-İ PEYĖAMBERĪYE ° ARṢ OLUNAN NA° T-I ŞERĪF 38	
15. NA° T-I CENĀB-I RĪSĀLETPENĀHĪ.....	39
16. ATEBE-İ ° ULYĀ-YI CENĀB-I SEYYĪDE° L- ENBĪYAYA ARṢ OLUNAN NA° TI ŞERĪF	40
17. KĀZĪM PAŞA MERḤŪMUÑ, “BULUNSA ĖĀYET A° DĀD BĪN MĪSLĪYLE DARB OLSA / YĪNE ÇIKMAZ YEKŪN-I SEYYĪĀTİM YA RESŪLALLAH” BEYT-İ MEŞHURĪ TAŞṬĪR OLUNDUKTAN SONRA EVVELĪNE BĪR MAṬLA° VE ĀḤĪRĪNE BĪR BEYT Ü BĪR MAḲTA° İLAVESİYLE ḤASIL OLAN ŞEBEKE-İ SŪ° ĀDİN FAḤR-I RĪSALETE ARṢ OLUNAN NA° T-I ŞERĪF ...	42
18. NA° T-I CENĀB-I RĪSĀLETPENĀHĪ (EŞER-İ ḤACC-I ŞERĪF).....	43
19. KĪT° A-YI ŞŪKRĀN (EŞER-İ ḤACC-I ŞERĪF).....	44
20. DER SĪPĀS-I RĪSĀLETPENĀHĪ (EŞER-İ ḤACC-I ŞERĪF).....	44

21.	BA° DEL-ḤAC BURADA TANZİM VE MEDİNE-İ MÜNEVVERE CÂNİB-İ EŞREFİNE Bİ°L-İRSAL ḤAZİNE-DÂR-I ḤAREM-İ SE° ADEYE SELİM MERCAN AĞA ḤAZRETLERİ.....	46
	VESAÛETLERİYLE ŞEBEKE-İ ° ARŞ MERTEBE-İ RİSALETPENÂHIYE VAZ U TAKDİM İSTİRḤAMNAMEDİR.....	46
22.	DER SİTÂYİŞ-İ RAVZA-YI MUTAHHARA (EŞER-İ ḤACC-I ŞERİF).....	48
23.	DER İŞTİYÂḲ-I MEDİNE-İ MÜNEVVERE.....	49
24.	DER ḲUBBE-İ EHL-İ BEYT (EŞER-İ ḤACC-I ŞERİF)	50
25.	ḲUBBE-İ EHL-İ BEYTİN BAZI MAḤALL-İ AḲDESİNCE İCRA OLUNAN T° AMİRAT ḤAḲḲINDA VUKU° BULAN TALEB Ü EŞ° AR ÜZERİNE İNŞÂ VÜ ḲUBBE-İ CELİLE-İ MÜŞAR İLEYHÂ DAİRESİNİN BİR CÂNİB-İ EŞREFİNE ḤAḲḲ U İMLA OLUNAN TARİḤİDİR.....	54
26.	ḲİṬ° A DER İSTİ° ZÂN-I ° AVDET	55
27.	DER VAŞF-I SEYYİDİNÂ ḤAZRET-İ ° ABDULLAH (EŞER-İ ḤACC-I ŞERİF) 55	
28.	DER MEDḤ-İ SEYYİDETİNÂ CENÂBI ÂMİNE RAZİYALLAHU ° ANHA (EŞER-İ ḤACC-I ŞERİF).....	56
29.	DER SİTÂYİŞ-İ EBEVEYN-İ MUHTEREMEYN-İ CENÂB-I RİSÂLETPENÂHİ (EŞER-İ ḤACC-I ŞERİF).....	56
30.	DER VASF-I SEYYİDETÜ° N-NİSÂE° L-ÂLEMİN CENÂB-I FÂTIMATÜ° Z-ZEHRÂ (EŞER-İ ḤACC-I ŞERİF).....	57
31.	DER VASF-I ḤAZERÂT-I ŞEYḤEYN-İ MU° AZZAMEYN (EŞER-İ ḤACC-I ŞERİF) 57	
32.	DER MEDḤ-İ CENAB-I SİDDİḲ-İ EKBER Ü FARŪḲ-İ A° ZAM (EŞER-İ ḤACC-I ŞERİF)	58
33.	DER FAZL-I CENÂB-I ° ALİ EL-MÜRTEZÂ (EŞER-İ ḤACC-I ŞERİF)	58
34.	DER FEZÂİL-İ CİHÂR YÂR-I GŪZİN (EŞER-İ ḤACC-I ŞERİF)	58
35.	DER FEZÂİL-İ Bİ°-MU° ÂDİL-İ CİHÂR-I YÂR-I GŪZİN	59
36.	DER VAŞF-I CENÂB-I ŞİDDİḲ-İ EKBER	59
37.	DER MEDḤ-İ CENÂB-I FARŪḲ-İ ° AZAM	60
38.	DER SENÂ-YI ḤAZRET-İ ° OSMAN-I Zİ°N-NŪREYN	61
39.	DER VASF-I CENÂB-I ° OSMAN	62

40.	DER SİTÂYİŞ-İ HAZRET-İ ŞAH-I VELÂYETPENĀH	62
41.	DER TESEBBÜT-İ ĀSĪTĀN-I ŞĪR-İ YEZDĀN	63
42.	KAŞĪDE DER SİTÂYİŞ-İ CENAB-I ° ALĪYYEL-MÜRTEZĀ.....	63
43.	DER VAŞF-I SEYYĪD-İ ŞÜHEDĀ HAZRET-İ ĦAMZA (EŞER-İ ĦACC-I ŞERĪF) 73	
44.	DER MEDĦ-İ HAZRET-İ ° ABBAS (EŞER-İ ĦACC-I ŞERĪF).....	73
45.	DER SİTÂYİŞ-İ CENĀB-I ° AYİŞE-Yİ ŞİDDĪKA	74
46.	DER ŞENA-YI HAZRET-İ ÜMMÜ SELEME.....	74
47.	DER VAŞF-I CENĀB-I FĀTĪMA BĪNT-İ ESED (EŞER-İ ĦACC-I ŞERĪF) 74	
48.	DER MEDĦ-İ HAZRET-İ ĦALĪME-İ SA° DĪYE (EŞER-İ ĦACC-I ŞERĪF) 75	
49.	DER VAŞF-I CENĀB-I ÜMMÜHĀNĪ.....	75
50.	DER SİTÂYİŞ-İ HAZRET-İ İMĀM ĦASAN	76
51.	DER MEDĦ-İ CENĀB-I İMĀM-I HÜMĀM	77
52.	İSTİRĦAM U RECA EZ-ĦĀK-İ PAY-I SULTAN-I KERBELĀ	78
53.	DER ° ARZ-I İLTĪCA.....	80
54.	MÜNACAT.....	80
55.	MERŞİYE-İ ŞERĪFE.....	81
56.	MERŞİYE-İ ŞERĪFE.....	91
57.	MERŞİYE-İ ŞERĪFE.....	93
58.	MERŞİYE-İ ŞERĪFE.....	102
59.	DER MEDĦ-İ CELİL-İ CENĀB-I SULTĀN-I KERBELĀ.....	104
60.	MERŞİYE-İ ŞERĪFE.....	106
61.	MERŞİYE-İ ŞERĪFE.....	107
62.	MERŞİYE-İ ŞERĪFE.....	109
63.	MERŞİYE-İ ŞERĪFE.....	118
64.	MERŞİYE-İ ŞERĪFE.....	119
65.	MERŞİYE-İ ŞERĪFE (AŞR-I MUĦARREMDE BEYNE'L-ĦAREMEYN İNŞASINA MUVAFFAKİYET İĦSAN BĪLE ĦUZUR).....	123
66.	VAĦ° A-YI KERBELĀ'NİN MUĦADDİMESİ YA°Nİ İMAM ĦÜSEYN EFENDİMİZ HAZRETLERİNİN MEKKE-İ MÜKERREME°DEN CĀNĪB-İ KERBELĀ'YĀ TEVECCÜH Ü AZĪMETLERİNDEN EVVEL KÜFE°YE İRSAL	

BUYURDUKLARI ° AMMİZADELERİ CENĀB-I MÜSLİM İBN ° AĞİL İLE İKİ NEVRESİDE ŞEHZADELERİNİN AĖVĀL-İ RİĞKAT İĞTİMALLARIYLA VUKU° - I ŐEHĀDETLERİ BEYĀNINDADIR.....	126
67. ĖĀTİME	160
68. MÜNĀCĀT.....	161
69. NA° T-I ŞERİF-İ SEYYİDE° L-ENBİYĀ TAHMİS-İ NUTĖ-I KĀZİM PAŞA 162	
70. TAŖMİN-İ BEYT-İ MERŐİYE-İ CENĀB-I FUŖŪLĪ	165
71. TAĖMİS-İ MERŐİYE Ū ĀŐİNĀ-YI ĖASEN-İ MŪCTEBĀ.....	167
72. TAĞMİS-İ NA° T-I PĀK-İ ŐEHİNŐĀH-I KERBELĀ.....	170
73. TAĞMİS-İ MERŞİYE-İ CENĀB-I SULTAN-I KERBELĀ.....	173
74. MERŞİYE DER TAŖMİN-İ MATLA° -I KĀZİM PAŞA	178
75. DER BEYĀN-I LĀZİME-İ ĖUBB-İ VĀLĀ.....	179
76. DER MA° RİZ-İ TEVELLĀ VŪ TEBERRĀ.....	180
77. ĖİT° A DER TA° ZİYET	182
78. DER MEDĖ-İ ĖĀZRET-İ BİLĀL-İ ĖĀBEŐİ (MÜNĀDİLİKLE).....	182
79. DER VAŐF-I CENĀB-I ° AMMĀR BİN YĀSİR (MAŖMŪN-I ĖĀDİT-İ ŐERİF) 183	
80. DER ĖAĖĖ-I MŪŐĀRŪN İLEYH	183
81. DER SĪTĀYİŐ-İ MĀLİK EŞTER.....	184
82. MANŖŪME (EŐER-İ ĖACC-I ŐERİF)	184
83. SENBŪB'DA KĀİN TŪRBE-İ SEĀ° DET SEYYİD BİLĀL'E TA° LİK OLUNAN ĖİT° ADIR	185
84. NAŖM U TENMĪĖ Ū ŐEYĖ-İ EKBER CENĀBİ MUĞYİDDİN ° ARABĪ TŪRBE-İ SEĀDETİNE TA° LİK OLUNAN ĖİTA° -YI ŐENĀİYEDİR.....	185
85. DER VAŐF-I ° ABDŪLĖANĪ NABLŪSĪ.....	186
86. TARĪK-İ ĖACC-I ŐERİFDE KĀİN ĖİSĀ NĀM MAĖĀLDE MEDFŪN CEMĀL ĖĀLVETĪ ĖĀZRETLERİ VAŐFİNA.....	187
87. DER MEDĖ-İ CENĀB-I NASŪĖĪ.....	188
88. ° AĖD-İ CELĪL-İ ° ABDŪLMECİD ĖAN ĖAZİDE TE'SİS Ū ° İMAL OLUNAN İKİ NEV° MADALYĀNİN ŪZERLERİNE BĀ-İRĀDESİNE TAĞRİR İTDİRİLEN ĖİT° ALARDIR.....	188

89.	TAHLİŞ MADALYASI İÇÜN.....	188
90.	SINAYİ MADALYASI İÇÜN	189
91.	SULTAN MEHMED-İ SALİŞ HAZRETLERİNİN EGRİ KAL°ASINI FETHLERİ ESNADA ŞEMSÜDDİN SİVÂSÎ HAZRETLERİNİN BİRLİKDE BULUNUB HİMMET-İ MANEVİYELERİYLE MUA°VENET BUYURMALARI HAĞKINDA KİT° ADIR.....	189
92.	DİGERİ	190
93.	TEVÂRİH-İ MÜTENEVVI° A ÇELEBİ EFENDİ HAZRETLERİ MEŞİHAT-İ ° AVİLİNE	190
94.	TARİH-İ VELÂDET-İ ŞERİF MEHMED SÂLİM BEG EFENDİ	191
95.	TARİH-İ VİLÂDET -İ ŞERİF ° ABDÜLMECİD BEG EFENDİ.....	193
96.	TARİH-İ VİLÂDET -İ MURTEZÂ ÇELEBİ.....	194
97.	TARİH-İ VİLÂDET	195
98.	TARİH-İ VİLÂDET	195
99.	TARİH-İ VİLÂDET	196
100.	TARİH-İ VİLÂDET	196
101.	TARİH-İ VİLÂDET	196
102.	TARİH-İ VİLÂDET	197
103.	TARİH-İ VİLÂDET	197
104.	BURÛSA MEVLEVİ ŞEYHİ EFENDİ ZÂDE VİLÂDETİNE TARİH.....	198
105.	FERİK KERİM PAŞA ZADE VİLÂDETİNE TARİH.....	199
106.	TARİH-İ İLM-İ HÂL-İ TIBBÎ	199
107.	TARİH-İ VİLÂDET	200
108.	(BAŞLIK KONMAMIŞ).....	200
109.	TARİH.....	201
110.	TARİH.....	202
111.	MAKÂM-I SER° ASKERİ DAİRESİ RİYÂSETİNE TARİH.....	203
112.	TARİH.....	203
113.	TARİH-İ EDÂ-YI HACCI ŞERİF	203
114.	TARİH-İ VİLÂDET	204
115.	KEZALİK.....	204

116. BURUSA'DA BİN İKİ YÜZ YİGİRMİ SEKİZ TARİHİNDE °AZM-İ TECELLİGĀH-I VİŞAL OLUP CAMİ°-İ KEBİR'DEN MUĞASSEM SEMTİNE GİDİLEN AYNE BEK CADDESİNDE VELED-İ HABİB MA°BED-İ ŞERİFİNE MUTTAŞIL DERGĀH-I LATİFİNDE DEFİN-İ HĀK-İ PĀK-İ RAĖMET OLAN CEDD-İ °AZİZ Ü EKREMİMİZ HĀCEGĀN-I °ALİŞĀN-I NAKŞİBENDİ'DEN SEYYİD-İ ŞAHİHE'N-NESEB MEĖMED EMİN EFENDİ HAŻRETLERİNİN İRTİĞALLERİNE BA°ZI MENSÜBİN TARAFINDAN İNŞĀ OLUNAN MANZUMELERE HU °İLAVETEN O TARİHDEN YETMİŞ İKİ SENE ŞOŖRA YĀ°Nİ BİN ÜÇYÜZ SENESİ SURRE-İ HÜMĀYUN EMĀNETİYLE TARİĞ-I HACC-I ŞERİFDE BULUNDIĐI ZEMĀN TEBERRÜKEN LAYİĞ-İ HĀTİR OLAN MANĀZUME-İ TARİĞİYEDİR..... 205
117. TARİĞ-İ İRTİĞAL-İ CENĀB-I EMİR-İ A°ZAM ŞERİF °ABDÜLMUTĖĀLİB 207
118. BİN İKİ YÜZ KIRK BİR TARİHİNDE İRTİĞAL İDEN BÜYÜK PEDER-İ EKREMİM ŞERİF SÜLEYMAN EFENDİ'YE SİNİN-İ VEFİRE GÜZERĀNINDAN ŞOŖRA TEBERRÜKEN İNŞĀ OLUNAN TARİĞİDİR..... 208
119. HĀCE HÜSĀM EFENDİ HAŻRETLERİ'NİN İRTİĞALİNE TARİĞ 210
120. ĀSİTĀN-I HAŻRET-İ SÜNBUĖ ŞEYĖİ RİZA EFENDİ İRTİĞALİNE TARİĞ 211
121. TARİĞ-İ İRTİĞAL-İ MİR ŞERİF CĀBİR..... 212
122. TARİĞ-İ İRTİĞAL-İ ŞERİF FEHD PAŞA..... 213
123. İKİ DEFA° TARİĞ-I HACC-I ŞERİFDE REFİĞ-İ ŞADİK Ü DEFA°-YI ŞANİYEDE MİNĀ'DAN MEKKE-İ MÜKERREME'YE °AVDETİ MÜTEA°ĖİB MEBTÜNEN NUŞ-I ŞERBET-İ ŞEHĀDETLE MESÜ°DEN BAĞR-İ RAĞMET-İ İLAHİYEYE ĖARİK OLAN ŞEYĖ ŞAFİYÜDDİN EFENDİ'NİN TARİĞİDİR..... 215
124. ÜSKÜDAR MEVLEVİĞANESİ ŞEYĖİ °ĀRİF EFENDİ MERĖÜMA..... 217
125. YĀĖACIK ŞEYĖİ EFENDİ FEVTİNE TARİĞ..... 218
126. TARİĞ-İ VEFĀT 219
127. TARİĞ-İ İRTİĞAL 219
128. TARİĞ-İ VEFĀT 220
129. PEDERİ ÜSKÜDAR MEVLEVİ ŞEYĖİ °ĀRİF EFENDİ'NİN VEFĀTINDAN SEKİZ SENE ŞOŖRA YERİNE ŞEYĖ OLAN HĀSİB EFENDİ İRTİĞALİNE TARİĞ..... 221
130. MECLİS-İ MALİYE REİSİ ESBAĞ RİZA BEG MERĖÜMA 223

131.	TARİH-İ İRTİHAL-İ VALİ-İ SÜRİYE.....	224
132.	TARİH-İ İRTİHAL	226
133.	TARİH-İ İRTİHAL	227
134.	TARİH-İ İRTİHAL	228
135.	BÜYÜK VALİDEM HANİFE HANIM MERHÜMENİN KABRİNE DEFN OLUNAN HEMŞİREZÂDEME TARİH.....	229
136.	TARİH-İ İRTİHAL	230
137.	TARİH-İ İRTİHAL	231
138.	TARİH-İ İRTİHAL DER ŞEHR-İ BURÛSA.....	232
139.	TARİH-İ VEFÂT	233
140.	BAĞDAD'DAN SONRA ŞÂM'A VALİ OLAB ORADA İRTİHAL İDEN ° ALİ PAŞAYI ŞEHRİN MEHRİNDE MAHKUK Ü MUHARRER OLAN (HÂK-PÂ-Y-I SÂKÎ-İ KEVŞER ° ALİ) MIŞRAINA MIŞRA-I° EVVEL İLAVESİYLE HAŞIL OLAN MÛCEVHER TARİHİDİR.....	234
141.	TARİH-İ İRTİHAL-İ HÛSEYİN HÛSNİ PAŞA	235
142.	TARİH-İ İRTİHAL	236
143.	TARİH-İ İRTİHAL	237
144.	TARİH-İ İRTİHAL	238
145.	ÇERKES HASAN BEG MERHÛMA TARİH.....	239
146.	TARİH-İ İRTİHAL	240
147.	BİRADER EFENDİ ZADE ° ABDULLAH BEG HALİLESİ MERHÜMENİN TARİHİ	242
148.	NÂZİM-I ŞEHİR CELÂL BEG'İN HALİLESİ MERHÜMENİN TARİHİ.	243
149.	TARİH-İ İRTİHAL	245
150.	TARİH-İ İRTİHAL	246
151.	TARİH-İ İRTİHAL	247
152.	TARİH-İ İRTİHAL	248
153.	TARİH-İ İRTİHAL	249
154.	TARİH-İ İRTİHAL	250
155.	TESDİS-İ MAṬLA° -I CENÂB-I RÂĞİB PAŞA	251
156.	ĠAZEL.....	253

157.	ĞAZEL.....	254
158.	ĞAZEL.....	255
159.	ĞAZEL.....	256
160.	ĞAZEL.....	257
161.	ĞAZEL.....	257
162.	ESBAĞ BAĞDAD VĀLĪ-İ ° ĀLĪYYESĪ ° ALĪ RĪZA PAŞA MERĐUMUŐ 258 TARĪHİNDE ŐĀM VĀLĪSĪ NAŞBLARINDAN ÜÇ SENE EVVEL İNŞA EYLEDĪKLERĪ MERVĪ OLAN ĞAZEL-Ī MEŐHURUŐ TAĐMĪSĪDĪR.....	259
163.	ĞAZEL.....	261

III. BÖLÜM

SÜLEYMAN SENĪH-Ī MEVLEVĪ'NİN YAYINLANMAMIŞ ŐĪRLERİNİN TAHLĪLĪ		
.....		263
A- SENĪH EFENDĪ'NİN ELE ALDIĞI KONULAR.....		263
1-TEVHĪD.....		263
2-MÜNACAT.....		264
3- NAAT		265
4-MERSĪYE.....		267
B- SENĪH EFENDĪ'NİN BU DEFTERDE KULLANDIĞI NAZIM BĪŐİMLERĪ		271
1. KASĪDE		271
2. ĞAZEL.....		272
3. TAĐMĪS		274
4. TAZMĪN		277
5. KIT'A.....		279
6. TARĪH		281
7. TERKĪB-Ī BEND		282
8. TERCĪ-Ī BEND.....		285
9. TEDSĪS		286
SONUÇ.....		288
KELĪMELER.....		290

KAYNAKÇA	295
Ek1 ORJİNAL METİN	300

KISALTMALAR

a.g.e.	adı geçen eser
AKM	Atatürk Kültür Merkezi
Ank.	Ankara
ansk.	ansiklopedi
c.	cilt
der.	dergi
Ens.	Enstitü
İst.	İstanbul
MEBY.	Milli Eēitim Bakanlıēı Yayınevi
s.	sayfa
S.	sayı
TDK	Türk Dil Kurumu
Yay.	yayınları

TRANSKRİPSİYONDA KULLANDIĞIMIZ İŞARETLER

ا (ā)	a, ā	ص	ş
ا (ā)	a, e, ı, i, u, ü	ض	z, d
ب	b, p	ط	t
پ	p	ظ	z
ت	t	ع	‘
ث	ṣ	غ	ğ
ج	c, ç	ف	f
چ	ç	ق	k
ح	h	ك	k, g, (ñ)
ح	h	ك	ñ
د	d	ل	l
ذ	z, d	م	m
ر	r	ن	n
ز	z	و	v, u, ū, ü, o, ö
ژ	j	ه	h, a, e
س	s	لا	la, lā
س	ş	ی	y, ı, i, ī
		ء	’

GİRİŞ

A- XIX. YÜZYIL OSMANLI DEVLETİ'NE GENEL BAKIŞ

Osmanlı Devleti XIX. Yüzyılda eski gücünü kaybetti. Bu sebeple çeşitli devletlerle sürekli değişen ittifaklar içine girdi. Çağın güçlü devletleri de Osmanlı toprakları üzerinde çeşitli pazarlıklar yapmaktaydılar. Rusya, Boğazlar ve Balkanlar yoluyla sıcak denizlere inme idealindeydi. İngiltere, Uzak Doğudaki sömürgelerine giden yolları, yani Doğu Akdeniz'i ele geçirme amacındaydı. Fransa ise İngiltere'yi güçsüz düşürmek amacıyla Mısır'ı almak istemekteydi. Bu devletlerin arasındaki çıkar çatışmaları Osmanlı'nın varlığını korumasında etkili oldu.¹

Fransız İhtilâli'nin sonucunda ortaya çıkan milliyetçilik akımı XIX. Yüzyılda Osmanlı ülkesinde etkili olmuştur. Özellikle Balkanlarda bağımsızlık kazanmak amacıyla isyanlar çıktı. Bu isyanların başlamasında milliyetçilik akımı, Rusların Balkanlardaki halkları kışkırtmaları, mahalli yöneticilerin halka karşı yanlış politikalar uygulamaları, bazı toprakların savaşlar sırasında el değiştirmesi, Balkanlardaki bir kısım toprakların savaş alanı durumuna gelmesi, merkezi otoritenin sarsılmasına sebep oldu.²

Mehmet Ali Paşa 1839'da bağımsızlığını ilân ederek ayaklandı. Nizip Savaşı, Osmanlı Devleti'nin yenilgisiyle sonuçlandı. Yenilgi haberi İstanbul'a gelmeden II. Mahmut öldü, yerine Abdülmecit padişah oldu. Bu sırada Kaptan-ı Derya Ahmet Fevzi Paşa, Osmanlı donanmasını Mısır'a götürdü. Böylece Osmanlı Devleti savunmasız bir duruma düştü.³

Osmanlı Devleti'nin bu durumundan dolayı Rusların Hünkâr İskeleyi Antlaşmasından yararlanarak İstanbul Boğazı'na girebileceğini düşünen İngiltere ve Fransa, Mısır sorununu Avrupa sorunu haline getirmeye karar verdiler. İngiltere ile çatışmayı göze alamayan Rusya da bu durumu kabul etti. Sonunda İngiltere,

¹ Halil İnalçık, **Osmanlılarda Batıdan Kültür Aktarması Üzerine**, Diyanet İşleri Başkanlığı yay., (Anadolu'da İslam Kültür ve Medeniyeti), Ankara 2007 s. 53

² Elif Naci, **Devr-i Hamidi'den Sahneler**, (20. Yüzyıl Tarihi), 1. baskı, c.1, Arkın Kitabevi, İstanbul (tarih belirtilmemiş) s. 136

³ Hakkı Dursun Yıldız, **Doğuştan Günümüze Büyük İslam Tarihi**, 1. baskı, c.11, Çağ yay., İst. 1993 s.203

Avusturya, Prusya, Rusya ve Osmanlı Devleti'nin delegeleri Londra'da toplandılar. Mısır sorununu görüştüler ve Londra Antlaşmasını yaptılar (1840).⁴

Osmanlı Devleti'nin zayıflamasıyla beraber büyük Devletler, Avrupa'da üstünlük kurabilmek için Boğazları ele geçirmeyi amaçladılar. Bu durum Boğazların dolayısıyla Osmanlı Devleti'nin bir hedef haline gelmesine neden oldu. Rusya'nın güçlenmesi bu durumu daha da önemli duruma getirdi.⁵

1700'de İstanbul Antlaşması'yla Azak'ın Rusların eline geçmesi, Karadeniz'deki kontrolü değiştirmeye başladı. Ruslar burada bir filo kurmaya başladılarsa da, Osmanlı Devleti'nin tepkisi üzerine Karadeniz'de Türk gemileri ile ticaret yapmak zorunda kaldılar.

1774 yılında Küçük Kaynarca Antlaşması ile Rusya, Karadeniz'de kendi gemileri ile ticaret yapmak ve ticaret gemilerini Boğazlardan geçirme hakkını elde etti. Ancak bu bir kapitülasyon niteliği taşıyordu ve Boğazların kapalılığı ilkesi yine devam edmekteydi.

Napolyon'un 1789'da Mısır Seferi ile Fransa'nın buraya yerleşme durumu Akdeniz'de çıkarları olan devletleri harekete geçirdi. Bu devletlerden İngiltere, Fransa'nın Hindistan yolu üzerinde yerleşmesini istemiyordu. Akdeniz'le ilgili emelleri olan Rusya ise Osmanlı Devleti ile bir ittifak antlaşması yaptı. 1798'de yapılan antlaşma ile Osmanlı Devleti Rus savaş gemilerinin geçici olarak ve kendisine yardım etmek amacıyla Boğazlardan geçmesine izin verdi.

Rusya'nın başında bulunan Çar I. Nikola Osmanlı Devleti'ni "hasta adam" olarak görüyor ve Hünkâr İskeleyi Antlaşmasıyla elde ettiği kazançları yeniden sağlamak istiyordu. I. Nikola amacına, İngiltere ile anlaşarak ulaşmayı denedi. Bu nedenle 1851 yılında Petersburg'da İngiliz elçisine Osmanlı topraklarını paylaşmayı teklif etti. İngiltere o sırada Osmanlı Devleti'nin parçalanmasını menfaatlerine uygun görmediğinden bu teklifi reddetti. İngiltere'nin Osmanlı Devleti'nin toprak

⁴ Ahmet Atilla Şentürk, Ahmet Kartal, **Üniversiteler İçin Eski Türk Edebiyatı Tarihi**, 6. baskı, İst. 2010 s.347

⁵ **Osmanlı Medeniyeti Ansk.**, 1. Baskı, c.7, komisyon, İz yay., İst., 1996 s.272

bütünlüğünü koruma yanlısı olduğunu gören Rusya, plânını tek başına uygulamaya karar verdi. Savaş için bahane aramaya başladı.⁶

Bu dönemde Osmanlı Devleti'nde, yabancı ülkelere elçilikler açılmaya başlandı. Böylece yabancı ülkelerle daha sağlıklı iletişim kuruldu ve bazı aydınlarımızın yurt dışında yetişmesine imkan sağladı.⁷

Yine bu yüzyılda eğitim, ticaret, hukuk gibi alanlarda yenilikler yapıldı lakin arzu edilen neticeler elde edilemedi. Çünkü eyalet yöneticilerinin, yeniçerilerin ve bazı devlet adamlarının düzeni bozulacak, para kaynakları kuruyacaktı. Bunu fark eden yeniçeriler Kabakçı İsyanı olarak bilinen ayaklanmayı başlattı. Ayaklanmayla birlikte yenilik çalışmaları akim kaldı. Yenilikçiliğin öncüsü III. Mustafa tahttan indirildi ve yerine IV. Mustafa getirildi. Fakat Alemdar Mustafa Paşa'nın ayak oyunları IV. Mustafa tahttan indirildi ve yerine II. Mahmut getirildi. II. Mahmut, Alemdar Mustafa Paşa'nın emrine girmişti desek yanlış olmaz. Sened-i İttifak anlaşması işte bu şartlarda imzalandı ve âyanların varlıkları meşru hale geldi.⁸

Âyanların desteklediği Sebkan - Cedid, Alemdar Mustafa Paşa'nın sonunu getirdi. Çünkü bu ocağı kabullenemeyen Yeniçeriler ayaklandı ve isyan II. Mahmut'a yaradı çünkü saltanatı daha da güçlendi. Bunlar olurken Batı'da da başka gelişmeler yaşandı. Fransız işçi devrimi dalga dalga yayılmaya başlıyor ve bunun sonucunda İngiltere ile Osmanlı birbirine yaklaşıyor, Fransa ise kendini korumak için ittifak arayışı içine girdi.

Balkanlarda milliyetçilik düşüncesi yayılıyor, ilk önce Sırlar isyan etti. Bu isyan, yüzyılın başında Sırlara özerklik getirince diğer milletleri de ayaklanmaları konusunda cesaretlendirdi. Bu durum bir çığ gibi büyüdü ve bütün Balkanları kapladı. Sonuç olarak durumdan Avrupa devletleri yararlandı. Osmanlı'yı yıkma hayallerine bir adım daha yaklaştılar.⁹

Yine bu dönemde Yunanlılar bağımsızlıklarını ilan ettiler. Kavalalı Mehmet Ali Paşa isyan etti ve Mısır'ın idaresini eline aldı. Fransızlar Cezayir'i işgal etti,

⁶ Halil İnalcık, **Osmanlılarda Batıdan Kültür Aktarması Üzerine**, Diyanet İşleri Başkanlığı yay., (Anadolu'da İslam Kültür ve Medeniyeti), Ankara 2007 s. 55

⁷ Mustafa Nihat Özön, **Abdulhamit Devri Edebiyatı**, (20. Yüzyıl Tarihi), 1. baskı, c.1, Arkin Kitabevi, İstanbul (tarih belirtilmemiş) s.132

⁸ Ercan Okyay, **Senih-i Mevlevi Divanı**, (Yüksek Lisans Tezi, On Dokuz Mayıs Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü), Çanakkale, 2005 s. 5

⁹ Mustafa Armağan, **Osmanlı İnsanlığın Son Adası**, 13. baskı, Ufuk yay. İst., 2005, s.185

Eflak ve Boğdan özerk yapıya kavuştu. Daha bunlar dışında pek çok yer Rusya'nın gözetimine girdi. Bu gelişmelerden ders alan II. Mahmut, bazı ıslahatlar yaptı. Yeniçeri Ocağı'nı kaldırdı. Vergi sistemini yeniledi. Âyanları kaldırdı. Sadece Mısır'da Mehmet Ali Paşa'ya dokunmadı. Osmanlı Devleti, memur sistemini ve meclis yapısını baştan yeniledi. Bunların yanında eğitimde de yenilikler yaptı. Mühendis yetiştiren, doktor yetiştiren okullar açtı. Gazete çıkarıldı, Avrupa'ya öğrenci gönderildi, nüfus sayımı yapıldı, Avrupa eserleri dilimize tercüme ettirildi. Kısacası devlet baştan başa bir yenileşme faaliyeti içine girdi.¹⁰

II. Mahmut devri Kavalalı'nın isyanı, buna Rusya'nın müdahalesi ve bu durumdan İngiltere'nin rahatsız olması gibi olaylarla sona erdi ve onun yerine oğlu Abdülmecit geldi. Bütünüyle Batılılaşmayı savunan Mustafa Reşit Paşa da bu dönemde sadrazam oldu. Gülhane Hatt-ı Hümayunu'nu ilan ettirdi. Bu ferman resmi olarak Batılılaşmaya başladığımızı gösteren ilk belgedir. Buna göre Müslümanlarla gayrimüslimler eşit sayılacak, can, ırz, namus ve mal güvenliği padişah tarafından sağlanacaktı.¹¹

Batılılaşma süreci hem içte hem dışta sorunlar oluşturdu. Osmanlı coğrafyasında yer yer karışıklıklar çıktı. Hıristiyan teba ile Müslüman teba karşı karşıya geldi. Karışıklık da Batılı devletlerin Osmanlı'ya müdahale etmesine neden oldu. Osmanlı-Rus harbinde Batılı devletlerin yardımı sonucunda Osmanlı zafer kazandı ama sonuç olarak Fransa ile İngiltere'nin Osmanlı Devleti'ne daha fazla müdahale etme hakkını doğurdu. 1839'da Gülhane Hatt-ı Hümayunu'nun ilanından sonra 1856'da Islahat Fermanı ilan edildi. Buna göre Hıristiyan teba devlet memuru olabilecek, devlet okullarında okuyabilecek ve önceki fermana verilen haklar mahfuz olacaktı.¹²

Abdülmecit yönetiminden memnun olmayanlar Yeni Osmanlı Cemiyeti'nde faaliyet yürütmeye başladılar. Kısa sürede devlet adamlarından bazılarını da etkileri altına aldılar. Başarılı da oldular. Abdülaziz'i tahttan aldılar, yerine V. Murat tahta çıkardılar. Fakat büyük bir sorun vardı, V. Murat'ın akıl sağlığı yerinde değildi. Onu da tahttan indirip yerine II. Abdülhamit'in tahta geçirdiler. Bu durum Yeni Osmanlıların işine pek yaramadı. Çünkü II. Abdülhamit meclisi kaldırdı, Kanun-ı

¹⁰ Hüseyin Öztürk, **Kılıç Kalem ve İlim**, 1. Baskı, Kaynak yay. İst. 2006 s. 120

¹¹ Yılmaz Öztuna, **Başlangıcından Zamanımıza Kadar Türkiye Tarihi**, Hayat Kitapları, İst. 1967 s.147

¹² **Osmanlı Medeniyeti Ansk.**, 1. Baskı, c.7, komisyon, İz yay., İst., 1996 s. 275

Esasi'yi feshetti. Sıkı bir istihbarat sistemi kurarak istibdada dayalı bir yol izledi. Balkanlar başta olmak üzere Osmanlı'nın birçok sorunu bulunmaktaydı. II. Abdülhamit'i haklı çıkaracak birçok sebep vardı.¹³

Cephelerdeki yenilgiler, farklı milliyetlerin bağımsızlık fikirleriyle mücadele, devlet içindeki sorunlarla mücadele gibi meselelerin yanında olumlu gelişmeler de olurken Islahat hareketleri sürdürüldü, yeni okullar açıldı, kara ve demiryolu çalışmaları hızla devam etti.¹⁴

¹³ Mete Tunçay, **Siyasi Tarih (1908-1923)**, (Türkiye Tarihi 4), 5. baskı, c.4, Cem yay., İstanbul 1997 s. 27-36

¹⁴ **Türkiye Tarihi 3 Osmanlı Devleti 1600-1908**, komisyon, Cem yay., İst.1997 s.320

B- XIX. YÜZYIL DİVAN ŞİİRİNE KISA BİR BAKIŞ

XIX. Yüzyılda yeniliklere paralel olarak edebî türleriyle ve muhtevasıyla eski edebiyattan değişik bir edebiyat anlayışı da gelişmeye başladı. Bu yüzyılda toplumun çok dar bir kesiminde bilinçli bir yenileşme isteği bulunmasına, hatta bazı yeni kurumların ortaya çıkmasına rağmen, yüzyılların alışkanlıklarını birden bire söküp atmak mümkün değildi. Tanpınar'ın dediği gibi: "Eski yürüyen hayat karşısında son sözünü söylemesine rağmen, cemiyetin içinde, ruhlarda bütün unsurlarıyla çok derin surette hâkimdi."¹⁵

Yedi yüz yıllık bir geçmişi olan Divân edebiyatının, bu şartlara teslim olduğu, sessiz sedasız silinip ortadan kalktığı söylenemez. O da yaşama ve dirilme imkânı arayacak; güçsüzlüğüne, nefessizliğine rağmen yeni ile mücadele edecekti.¹⁶

Yeni edebiyat da bütünüyle eskiden kopmuş değildi. Özellikle şiirde, muhteva dışında eski ile yeni arasında önemli bir fark yok gibiydi. Dil, vezin ve nazım şekilleri büyük ölçüde aynı idi. Ayrıca yeni edebiyatın önde gelen isimleri, eskiyi öğrenerek yetişmişler, hatta o yolda eserler de vermişlerdi. Bununla birlikte, devlet idaresinden toplum hayatına kadar her alanda görülen eski-yeni ikiliği edebiyatta da ortaya çıkmıştı. Ancak edebiyat alanındaki değişiklikler, siyasî ve idarî değişiklikler kadar hızlı değildi.¹⁷

Bu dönemde Enderunlu Vâsıf, Keçecizâde İzzet Molla, Yenişehirli Avnî, Leskofçalı Gâlip, Âkif Paşa gibi Divan edebiyatı geleneğini sürdürenler vardır. Yine aynı gelenek içinde Şeref Hanım, Leylâ Hanım, Âdile Sultan gibi kadın şairlerin varlığı dikkat çekicidir.¹⁸

XIX. Yüzyıl, Türk edebiyatında yenileşme, Avrupalılaştırma devri olmuştur. Türk edebiyatı eski edebiyattan kopmaya, değişmeye, yenileşmeye başlamıştır. Gerçi eski edebiyat bu yüzyılın yalnız başlarında değil, sonlarında da, hattâ 20. yüzyıl

¹⁵ Ahmet Atilla Şentürk, **Osmanlı Şiiri Antolojisi**, 5. Baskı, Yapı kredi yay., İst. 2011, s.12

¹⁶ Bilal Kemikli, **Türk İslam Edebiyatı Giriş**, 1.baskı, Emin yay., Bursa 2010 s.89

¹⁷ İskender pala, **Şi'r-i Kadim**, 8. baskı, kapı yay., İst. 2009 s. 93

¹⁸ Ahmet Atilla Şentürk, Ahmet Kartal, **Üniversiteler İçin Eski Türk Edebiyatı Tarihi**, 6. baskı, İst. 2010 s.350

başlarında da devam etmiştir fakat artık üslûp değişmiş, yeniye yöneliş hızlanmış ve yeni, edebiyatımıza hâkim olmaya başlamıştır. Aslında değişme bütün alanlarda olduğu için bir "medeniyet değiştirme" şeklini almış ve Osmanlılar gerçekten medeniyet değiştirmişlerdir.¹⁹

Bu dönemi, Tanzimat öncesi ve sonrası diye ikiye ayıran büyük siyasî olaylar, 1839 Gülhane Hatt-ı Hümayunu ile 1856 Islahat Hattı Humayûnu'dur. Islahat Hattı Hümayûnu daha çok "Tanzimat Fermanı" olarak anılır. Yüzyılın birinci yarısında, yani Tanzimat'tan önce, yazı hayatına yine Divan Edebiyatı hâkimdir. Fakat artık duralamıştır. Bu dönemde Divan Edebiyatı'nın şiirdeki belli başlı temsilcileri Enderunlu Vasıf, Keçecizâde İzzet Molla, Şeyhülislâm Arif Hikmet Bey, Dâniş, Pertev Paşa, Aynî, Leskofçalı Galib, Ziya Paşa, Üsküdarlı Hakkı Bey, Nevres, Harputlu Hayri, Leyla Hanım, Şeref Hanım, Âdile Sultan, vb.'dir Nesirdeki başlıca temsilcileri ise Akif Paşa, Ahmed Cevdet Paşa, Esat Efendi, Mütercim Âsım, Şânizâde Ataullah, Fatin ve Âta Bey'lerdir.²⁰

Tanzimat Edebiyatı'nın, daha doğrusu Avrupaî Türk Edebiyatı'nın temsilcilerinden çoğu aynı zamanda divan türünde eser vermiş şair ve yazarlardı. Fakat hayran oldukları Batı edebiyatını benimsemiş, Divan Edebiyatı ile halka inilemeyeceğine inanmış, aynı zamanda milliyetçi ve geleneklere saygılıydılar. Sanattan çok ülkü peşindedirler. Avrupaî tarzda roman, hikâye, tiyatro eseri ve makaleler yazmışlardır. Asrın sonlarına doğru yeni akımlar, yeni ekoller meydana getirmiş, yirminci yüzyıla Batılılaşma hamlesini kazandırmışlardır.²¹

Halk Edebiyatı'nın temsilcileri, asrın başında geleneği devam ettirmiş olmalarına rağmen, sonraları toplumla ilgili konuları da işlemeğe başlamışlardır. Asrın önemli siyasî ve sosyal olayları onları da etkilemiş ve 19. yüzyılın halk şiiri önceki yüzyıllardan ayrılmıştır. Bu asırda Tekke Şairleri ve Halk Şairleri birbirlerinden ayıramayacak kadar kaynaşmış, tasavvuf şiiri derinliğini kaybetmiştir.²²

¹⁹ Hüseyin Tuncer, **Arayışlar Devri Türk Edebiyatı I Tanzimat Edebiyatı**, 1. baskı, Akademi Kitabevi, İzmir, 1992 s. 21

²⁰ Ahmet Hamdi Tanpınar, **19'uncu Asır Türk Edebiyatı Tarihi**, 7. baskı, Çağlayan Basımevi ist. 1988 s.63

²¹ **Büyük Türk Klasikleri**, 1. Baskı, c. 9, komisyon, Ötüken Neşriyat, İst., 1989, s. 194

²² **Büyük Türk Klasikleri**, 1. Baskı, c. 9, komisyon, Ötüken Neşriyat, İst., 1989, s. 195

Yüzyılın başlıca halk şairleri şunlardır: Âşık Dertli, Erzurumlu Emrah, Dadaloğlu, Bayburtlu Zihni, Kayserili Seyrani, Ispartalı Seyranî, Deli Bekir, Nuri, Ruhsatî, Miratî, Âşık Ali, Gedaî, Sümmanî, Celâli, Zülâlî, Deli Boran, Bey Oğlu, Meydani, Bahrî, Tıflî, Leblebici Süleyman, Pîr Mehmed, Kemter Baba, Abdî İmam, Sivaslı Kusrî, Esrari. vb.

Bu yüzyılda yeni edebiyat karşısında gittikçe gücünü kaybeden, hatta kendi geleneği içinde bile değerini koruyamayan Divan edebiyatının, şiir alanındaki durumunu şöyle belirlemek mümkündür:

a. XVIII. Yüzyılda Nedim'de ifadesini bulan "mahallîleşme" akımını sürdürme eğilimi, bir kısım XIX. yüzyıl şairlerinde görülen en belirgin özelliktir. Ancak, halk söyleyişini şiire sokmada aşırıya kaçan ölçsüzlüklerin bulunması; şiirlerin duygu derinliği ve hayal zenginliğinden yoksun olması; eski şairlerin üzerine toz kondurmamaya çalıştıkları "aşk"ta cinselliğin ağır basması; sadece yazmış olmak için vezne uydurulmuş kafiyeli sözler izlenimini veren beyitlerdeki zevksizlikler, bu yoldaki şiirlerin genel özellikleridir.²³

b. Divan Edebiyatı'nda her dönemde olduğu gibi XIX. yüzyılda da dinî ve tasâvvufî şiirlerin belli bir ağırlığı vardır. Bu dönem şairleri arasında herhangi bir tarikata mensup olmayan şair yok gibidir. Dolayısıyla her şairin divanında bu tür şiirlerle karşılaşabiliriz. Öte yandan tasavvufu ilgisi bulunmayan şairler, tasavvufun alışlagelmiş telmih ve mecazlarından bol bol yararlanmışlardır. Ancak ne mutasavvıf şairler, ne de şiirlerinde çeşni kabilinden tasavvufa yer verenler, kendilerinden önceki şairlere ulaşabilmişlerdir. XIX. yüzyıl bir Şeyh Gâlib yetiştirmemiştir.²⁴ Bu dönemde yazılmış nazireler, tahmis, taştîr ve tesdîsler eski ustalarla yenileri karşılaştırmaya en elverişli nazım şekilleridir. Ama bu karşılaştırma hemen her zaman sonrakilerin aleyhine sonuçlanır.²⁵

c. Şiirde eskiye dönüş, özellikle XVII. Yüzyılın büyük şairlerini örnek alarak şiire yeniden can verme çabaları, bu yüzyılın eski şiir alanındaki en başarılı hareketidir. 1861 senesinde kurulup, çalışmalarını bir yıl kadar aksamadan sürdüren Encümen-i Şu'arâ, her hafta salı günleri Hersekli Arif Hikmet'in Lâleli,

²³ Cevdet Kudret, **Örneklerle Edebiyat Bilgileri**, 1. Baskı, c. 1, İnkilap ve Aka Basımevi, İst., 1980 s.

9 Ahmet Hamdi Tanpınar, a.g.e., İst. 1988 s.64

²⁴ Cihan Okuyucu, **Divan Edebiyatı Estetiği**, 1. baskı, Leyla ile Mecnun Yayıncılık, ist., 2004 s. 237

²⁵ Ahmet Hamdi Tanpınar, a.g.e., İst. 1988 s.65

Çukurçeşme'deki evinde toplanıyordu. Bu grupta şu şairler yer almıştı: Leskofçalı Gâlib Bey, Hersekli Arif Hikmet Bey, Osman Şems Efendi, Koniçeli Kâzım Paşa, Manastırlı Hoca Nâ'ilî Efendi, Halet Bey, Recâizade Celâl Bey, Yenişehirli Avnî Bey, Üsküdarlı Hakkı, Eşref Paşa. Toplantılara katılanlar arasında, daha sonraki yıllarda yeni edebiyatın kurucuları arasında yerini alacak olan Namık Kemâl ve Ziya Bey (Paşa) de vardır. Topluluktaki şairlerin çoğu eski kültürü ve edebî zevki iyi bilen, nazım tekniği yönünden güçlü şairlerdir. Bu şairlerin divanları incelendiğinde, kasidelerinde genellikle Nef'î'yi, gazelde ise Nâ'ilî-i Kadîm ile Fehîm-i Kadîm'i izledikleri ve bu şairlere benzemeye çalıştıkları görülür. Bilindiği gibi bu şairler, XVII. Yüzyılda sağlam ve ahenkli ifadeleriyle, değişik ve renkli hayalleriyle, zevkteki incelikleriyle tanınmış şahsiyetlerdir. Yukarıda adlarını verdiğimiz topluluk şairleri de şiirlerinde bu ilkelere uymaya çalışmışlardır. Hepsinin başarılı olduğu söylenemez. Ancak XIX. Yüzyılda divan şiirinin en kuvvetli temsilcileri bu şairler arasından yetişmişlerdir.²⁶

XIX. yüzyıl divan şairlerinin büyük çoğunluğu devlet dairelerinde kâtiplik yapmışlar veya hayata bu yolla atılmışlardır. Bu dairelerin başında bulunan yüksek memurların çoğu da şairdir. Bazı şairlerin çalıştıkları dairelerde mahlas aldıkları da biliniyor.²⁷

Bu yüzyılda kullanılan nazım şekilleri eskiye göre farklı olmamakla birlikte, bazılarında belli bir azalma, bazı nazım şekillerinin kullanılmasında da artış görülmektedir. Bu dönemde en az kullanılan nazım şekli mesnevidir. Geçmiş yüzyıllarda çeşitli alanlarda beyit sayısı binleri bulan mesneviler, bu dönemde görülmez olmuştur. Daha çok kullanılan nazım şekilleri arasına bendli biçimlerin özel bir ağırlığı vardır. Terki'b, ve tercî-i bendler, şarkılar ve tarih kıt'aları bu cümledendir. Birkaç şairin birlikte ortak şiir söylemeleri yine bu dönemde daha sık karşılaşılan bir durumdur.²⁸

XIX. yüzyılda Divan şairlerinin sayısı oldukça kabarıktır. Kataloglarda divanlarının yazma nüshaları bulunan 114 şairin adı bulunmaktadır. Aynı dönemde yazma olarak kitaplıklara girmediği halde, basılmış birçok divan da vardır.²⁹

²⁶ Tuncer, a.g.e., İzmir, 1992 s. 22

²⁷ Tanpınar, a.g.e., İst. 1988 s.64

²⁸ Tanpınar, a.g.e., İst. 1988 s.64

²⁹ Şentürk, Ahmet Kartal, a.g.e., İst. 2010 s.350

Divan şiiri alanında yetkin bir isim olan İskender Pala'nın şu tespitleri çok yerindedir:

“...İster klasik kültürün şiiri kendi gücüyle yaşıyor olsun; ister değişim içinde değişmeyen bir damar bulunsun, isterse değiştirilememiş bir güzellik olarak belirsin, Türk klasik şiiri XX. yüzyılda da yaşamaya devam ediyor. Bu şiirin ilgilileri ve okuyucuları ayrı bir zümre olarak hep varola geldiler. Tanzimat ve Servet-i Fünun zamanlarında Hersekli Arif Hikmet, Fatin Davud, Senih-i Mevlevi, Hoca Vahyi, Muallim Naci, Andelib, Ali Ruhi, Abdülhalim Memduh vs. pek çok taraftar, kudemanın söylediklerini okuyor, zevk alıyor ve benzer mısralar söylemekten geri durmuyorlardı. Cumhuriyet döneminde bu yolda ısrar edenlerin sayısı hiç de az değildir. Üstelik birçoğu hece vezniyle yahut yeni tarzda da şiirler yazmaktan geri durmamaktadırlar. Ahmet Haşim'den Faruk Nafiz'e; Yahya Kemal'den Nazım Hikmet'e kadar bu zümrede pek çok isim görmek mümkündür. Ancak yine aynı devirlerde salt Divan şiiriyle ilgilenen önemli sanatkarlar çıkmıştır. Bunlar yer yer Nedim kadar şuh, Nabi kadar hikmetli, Galib kadar derin, Fuzuli kadar lirik olabilmektedirler.³⁰ Ne var ki klasik şiirin devri kapandığı için yazdıklarını yine kendileri gibi gönüldaşları okumakta, diğerleri de buna bir fantezi gözüyle bakmaktadırlar. Osmanlı Türkçesini kullanmakta eskiler kadar maharetli, eski şiirin mazmunlarını istihdamda onlar kadar başarılı olabilen, hatta değişen zamanın gereği oldukça orijinal hayallere, fikirlere pencere açan bu zümre, bazı bazı dimağları sarhoş edecek derecede güzel söyleyişleri de yakalamışlardır.³¹ Bunlar XX. yüzyılın Divan şairleridir ki şimdilerde biz isimlerini bile unutmuşuzdur. Bugün Muallim Feyzi'nin, Şeyh Vasfi'nin, Fahri mahlasıyla yazan Hüseyin Fahreddin Dede'nin, Müstacabizade İsmet'in, Reşid Akif Paşa'nın Seyyid Abdülkadir Belhi ile oğlu Burhan Belhi'nin, Memduh Paşa'nın, Üsküdarlı Talat'ın, hürriyet şiirleri Namık Kemal'den aşağı kalmayan Adanalı Ziya'nın tasavvufi şiirde diğerlerinden hiç de geri kalmayan Abdülaziz Mecdi (Tolun) ile Yenikapı Mevlevihanesi şeyhi Mehmed Abdülbaki Dede'nin, Adanalı Talat'ın, Ferid Kam'ın, Suud Yavsi'nin, Hammamizade İhsan'ın ve daha birçok şair ve kültür adamının ne isimlerini, ne şiirlerini biliyoruz. Hicivleri ve nükteleri olmasa biz Neyzen Tevfik ile Şair Eşref'i de unuttuk şüphesiz. Divan şiirinin felsefi cephesinde mükemmel manzumeler söyleyen Ferid

³⁰ Ömür Ceylan, **Böyle Buyurdu Sufi**, 2. baskı, Kapı yay., İst. 2010 s. 103

³¹ Tanpınar, a.g.e., İst. 1988 s.65

Kam yahut tenkit konusunda orijinal kalabilen Ayaşlı Şakir ve Tokadizade Şekib'in isimlerini şimdi Divan şairi olmaları dolayısıyla hatırlayanımız var mı?³²

³² İskender Pala, **Divan Edebiyatı**, 14. baskı, Kapı yay., İst., 211 s. 11

I. BÖLÜM

SÜLEYMAN SENİH EFENDİ'NİN HAYATI, ESERLERİ VE EDEBİ ŞAHSİYETİ

A- SÜLEYMAN SENİH EFENDİ'NİN HAYATI

24 Mayıs 1823 tarihinde Bursa'da Veli Şemseddin Mahallesi'nde dünyaya gelmiştir.³³ Bursalı olduğu için Bursevî unvanıyla da anılmıştır. Babası Bursa ileri gelenlerinden Mehmet Şerif Ağa, annesi ise Nakşibendi şeyhi Emin Agah Hazretlerinin kızıdır.

Senih-i Mevlevi, 1837'de yani on beş yaşında İstanbul'a geldi. Usta çırak geleneği devam ediyor, bir işte çalışmak isteyen önce çırak olarak giriyordu. Senih Efendi de Divan-ı Hümayun Kalemî'ne bu şekilde girmiş ve kendini geliştirmeye başlamıştır. Bu sırada devlet memuru yetiştirmek için kurulan Mekteb-i Maarif-i Adliye'ye girmiş ve burada üç yıl eğitim almıştır. Hatta okulun ilk öğrencileri arasında bulunma şerefine nail olmuştur. Bu eğitim, Bursa'da aldığı temel eğitimden sonraki ilk ciddi eğitimidir ama iş burada tamamlanmış değildir. Mevlevi dergahında ve sohbet meclislerinde eğitimini sürdüren Senih Efendi kendini dini konularda da yetiştirmiştir.

İş hayatı hep memuriyetle geçmiştir. 1843'te Sadaret Mektubi Odası'na girdikten sonra hızla yükselen Senih Efendi bundan sonra birçok farklı görevde bulunmuş ve birçok ilde çalışmıştır.

³³Ayşe Nur Mermer, **On Dokuzuncu Yüzyıl Mevlevî Şâirleri**, Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 2008 s.37

Elçilere yazılan mektupları, tezkireleri kaleme alan bir daire olan Amedî Kalemi'nde çalışan Senih Efendi birkaç yabancı dil bilmektedir.³⁴

Memuriyeti Askerî Tekaüd Sandığı Nezareti'nde son buldu. 1886'de bu kurumdan emekli oldu ve 29 Mayıs 1900'da Göztepe'deki evinde vefat etti.³⁵

Eşi Hatice Hanım'dan 1851'de oğlu Muhammet Ali dünyaya gelir. 1852'de eşi, 1856'de ise oğlu vefat eder. Kadim dostu İbnü'l Emin Mahmut Kemal, onun tanınmış biri olduğunu ve her zaman doğruluğun tarafını tuttuğunu belirtir.³⁶

Süleyman Senih Efendi'nin ailesinden Necip Beklim Bey'den aldığım şifahi bilgiye göre hayatı kısaca şöyle:

Senih Efendi'nin dedesi, Mehmet Emin Keküki (Hoca Hüsamettin Efendi, Hoca Neşet Efendi, Hoca Ali Behçet Efendi müritleri idi.) Gazzizad Abdüllatif Efendi kendisi hakkında bilgiler yazmıştır. Yadigar-ı Şemsi'deki sunumda da Hazretle ilgili gerekli bilgiler vardır.³⁷

Mehmet Emin hazretlerinin üç evladı olmuş. İki kız, Şerife Necibe ve Şerife Hanife. Oğlu Ubeydullah. Ubeydullah Efendi'nin oğlu Üftade. Baba oğlun ikisi de 181'te vefat etmiş diye biliniyor.

Şerife Hanife Hanım, Hacı Hasan oğlu Süleyman Çelebi ile evleniyor ve kızları Şerife Fatma doğuyor. Şerife Fatma Hanım, Sıtkızade Mehmet Şerif Efendi ile evleniyor. Bu hanım, Senih Efendi'nin annesi. Senih Efendi'nin bir ağabeyi var, Ali Rıza Paşa. Bir de kız kardeşi var: Şerife Fatma.

Senih Efendi, bir hanımla evleniyor. O hanımın adını hatırlayamıyorum. Bu evlilikten, İhsan Güzen Hanım ve adını henüz bilemediğimiz genç yaşta vefat eden bir oğlu doğuyor. İhsan Güzen Hanım Cemil Güzen Bey'le evleniyor. Benim anneannem Calibe Güzen Hanımdır.³⁸

³⁴ Mehmet İpşirli, **Osmanlı Devlet Teşkilatı, Osmanlı Devleti ve Medeniyeti Tarihi**, (ed. Ekmeleddin İhsanoğlu), c. I, İst., 1994, s. 139

³⁵ İbnü'l-Emin Mahmut Kemal İnal **Son Asır Türk Şairleri**, c. 4, AKM Yay. 2002, s. 2157

³⁶ İbnü'l-Emin Mahmut Kemal, a.g.e. 2157

³⁷ Mehmed Şemseddin, **Bursa Dergahları Yadigar-ı Şemsi I-II**, (haz. Kadir Atlansoy, Mustafa Kara), Uludağ Yay. 1997, s.482

³⁸ Necip Beklim, Süleyman Senih Efendi'nin ailesinden, film yapımcısı olarak çalışmaktadır. İstanbul Ocak 2011

Merhum, uzun boylu, kısa ve beyaz sakallı, zaif, tariki mevleviye mensub, salâhı hal ve sıdku istikamet ile mâruf ricalden idi.

Üsküdar'da Selimiye dergâhı haziresinde medfun kibar-ı nakşiyeden Ali Behçet Konevî hazretlerinin müşşididir.

Selef tarzında şiir söylerdi. Güzel sözleri vardır. "134" büyük sahifeden mürekkeb olan divanı 1859'da Takvimhanei Âmire'de basılmışdır. O zemandan vefatına kadar geçen "43" senede yazdığı manzumeler tabolunmamıştır.

Mevlevi tarikatına mensup olan Senih Efendi'nin Divan'ı, Divan-ı Senih-i Mevlevi adıyla basılmıştır. (1859). Bir beyti:

Diyar-ı gurbete düştüm vatandan ayrıldım

Vatan gözümde değil âh senden ayrıldım"³⁹

Görevli olarak Erzurum, Kağızman ve Karsı dolaştı. Mevlevî'dir. 1864'te Tuna Vilayeti mektupçuluğuna atandı, bundan sonra da çeşitli görevleri oldu. Selimiye Dergâhı bahçesine gömülüdür.⁴⁰

İmparatorluğın farklı noktalarında görev yapan şâir, 1837'de İstanbul'a geldikten sonra Dîvân-ı Hümâyûn Kalemî'ne, Maarif Adliye Mektebi'ne ve Mektûbî Kalemî'ne devam ederek, altı yıl içinde aldığı rütbelere sayesinde Sadâret Mektubu odasına memur ve hoca olmuştur. 1853 senesinde Tahrîrât Başkitâbeti'yle Erzurum, Kars ve Kağızman havâlisine gitmiştir. 1886 senesine değin yine birçok kalem ve dairede görev alan Süleyman Senih Efendi, nihâyeten Riyâset'ten Askerî Tekâüd Sandığı Nezâreti'ne tahvîl edilmiş ve bu onun son çalışma yeri olmuştur.⁴¹

Merhûm uzun boylu, kısa ve beyaz sakallı, zaif, tarikat-ı Mevleviyye'ye mensûb, salâh-ı hâl ve sıdk-ı istikâmet ile ma'rûf ricâlden idi. Selef tarzında şiir söylerdi. Güzel sözleri vardır.⁴²

³⁹ **Türk Dili Ve Edebiyatı Ansiklopedisi**, Dergâh Yayınları, 1977. c. 7, s. 517

⁴⁰ İhsan Işık, **Resimli ve Metin Örnekli Türkiye Edebiyatçılarını ve Kültür Adamlarını Ansiklopedisi**, Elvan Yayınları, Ankara, 2006 c. 8, s. 3159.

⁴¹ İbnü'l-Emîn Mahmud Kemâl İnal, a.g.e., s. 1658.

⁴² Ercan Okyay, **Senih-i Mevlevi Divanı**, Yüksek Lisans Tezi, (On Dokuz Mayıs Üniv. Sosyal Bilimler Enstitüsü) Çanakkale, 2005 s.9

Bütün bu bilgilerden anlıyoruz ki Senih Efendi alçak gönüllü, sufi bir şahsiyettir. Tevekkül sahibi, inançlı, kamil bir kimsedir. Defterinde vefatına tarih düşürdüğü akrabalarının ardından isyan etmemiş, daha da imana sarılmış bir iman ehlidir. Devletin en karışık döneminde yaşamış ama asla ümitsizliğe düşmemiştir. Dünya hayatına da meyl etmemiştir. Onun aslı amacı kâmil imana ve ermek ve insanlara ümit aşılmasıdır.

B- SÜLEYMAN SENİH EFENDİ’NİN ESERLERİ

Senih Efendi hakkında araştırma yapanlar üç eserini tespit edebilmişlerdir: Divan, Vakıa-yı Kerbela Mukaddimesi, Mersiye-yi Şerif.⁴³ Biz bu çalışmamızda bugüne kadar gün yüzüne çıkmamış olan eserini edebiyat dünyasına sunuyoruz. Bu eser Senih-i Mevlevi’nin Yayınlanmamış Elyazması Şiirleri. Abdülkadir Karahan’ın yayınlanmamış “Anadolu Türk Edebiyatında Makteller” isimli bitirme tezinde bildirdiği eseri işte bu çalışmamızda sunduğumuz eserdir. Ercan Okyay da bu çalışmadan Abdülkadir Karahan’ın bildirmesiyle haberdar olmuş ama eserin özel kütüphanede saklanması sebebiyle esere ulaşamamıştır. Biz bu esere Türk İslam Edebiyatı alanında doktora çalışmasıyla, makaleleriyle ve Türk İslam Edebiyatı Sempozyumunu organize etmesiyle bilinen Hasan Gökçe sayesinde ulaşabildik. Eseri Senih Efendi’nin torunlarından Necip Beklim Beyefendi bize ulaştırdı. Şimdi Senih Efendi’nin eserlerini kısaca değerlendirelim.

1. Senih-i Mevlevi Divanı

Senih-i Mevlevi Divanı, 1859 tarihinde basılmıştır. Bu divan bildiğimiz divanlar gibi düzenli hazırlanmış, mürettep bir divandır. Hacimli bir eser olan divanda, 30 kıt’a, 9 muhammes, sekiz kaside, on müseddes, iki murabba, üç terki-i

⁴³ Mustafa Kara, **Buhara Bursa Bosna Şehirler - Sufiler – Tekkeler**, Dergah yay., İst., 2012 s.260

bend, üç terci-i bend, on iki tahmis, 199 gazel, 22 şarkı, yedi rübai, 14 matla, 19 müfred bulunmaktadır.⁴⁴

Tür olarak da beş münacat, altı naat, yirmi iki methiye ve dokuz mersiye bulunmaktadır.

2. Mersiye-yi Şerif

Fuzuli'den etkilenererek yazdığı altı sayfalık bir eserdir. 1871'de basılmış, terci-i bend nazım şekli ile yazılmış, otuz sekizer beyitten oluşan sekiz tercihaneden meydana gelir.⁴⁵

3. Vakıa-yı Kerbela Mukaddimesi

Terkib-i bend nazım şekliyle yazılan bu eser 1872'de basılmış, on iki sayfalık bir risaledir. Otuz dokuzar beyitten oluşan eserde yirmi yedi terkipline var. araştırmacılar tarafından nazım tekniği güçlü bulunmasına rağmen orijinal kabul edilmemektedir.⁴⁶

4. Yayınlanmamış Elyazması Defteri

Senih Efendi'nin daha önce varlığı bildirilmiş ama bulunamamış eseridir. Münacat, naat, mersiye, gazel, tarih gibi birçok nazım türünde şiirleri bulunan 44 varaktan oluşan elyazması eser okunaklı biçimde yazılmış ve daha önce hiçbir yerde basılmamıştır. Bu eser ilk defa bizim çalışmamızla edebiyat âleminin nazarına sunulmaktadır. Eser hakkında daha sonra ayrıntılı bilgi vereceğimizden şimdilik bu kadar bilgi ile yetinelim.

⁴⁴ Okyay, a.g.e., Çanakkale, 2005, s. 14

⁴⁵ Okyay, a.g.e. Çanakkale, 2005, s. 15

⁴⁶ Okyay, a.g.e. Çanakkale, 2005, s. 15

C- SÜLEYMAN SENİH EFENDİ'NİN EDEBİ ŞAHSİYETİ

Senih Efendi'nin eski usul şiir söylediğini ve kendinden önceki şairleri nazım tekniğinde ve güçlü mana oluşturmada geçemediğini belirtelim. Bu bakımdan daha çok ikinci sınıf denilen şairler arasında yer almıştır. Ama şairin kendisine bakarsak işin yönü değişir. Çünkü Senih kendini çok büyük şair kabul eder ve rakip tanımaz. Şiir gücünü bir denize benzetir ve şiir sahiline çokça inci saçtığını söylemektedir.⁴⁷

Senih Efendi'nin kendi şiirlerini beğenmesini garipsememek gerek. Çünkü Divan şiiri geleneğinde şairleri kendi şiirlerini överler. Senih Efendi'nin de nazım tekniği güçlü ama mana yönünden önceki şairlerin önüne geçememiştir.

Mevlevi geleneğine bağlı bir şairdir Senih Efendi. İsmine Mevlevi lakabını eklemesi şairimizin bağlı bulunduğu tasavvuf anlayışını açıklamaktadır.

Senih Efendi, şiirlerinde kullandığı mazmunları tasavvuf geleneğinden seçerek kullanmıştır: gül, serv, hat, zülf, sümbül...

Senih Efendi, Ehl-i Beyt sevgisine özel bir ihtimam göstermiştir. Hz. Hasan ve Hz. Hüseyin'e yapılan haksızlığı uzun uzun anlatmış, içli beyitler söylemiş, Hz. Ali için çok özel tasvirler yapmıştır. Diğer üç büyük sahabiye adlarıyla anar ama Hz. Ali'yi unvanıyla anar.⁴⁸

Bu çalışmamızdaki şiirleri toplumsal içerikli şiirleridir. Üzerinde en çok durulan konu Kerbala olayıdır. Kerbela olayı toplumumuzun hiç kaybolmayan bir meseledir. Şair o dönemde vefat eden devlet büyükleri, akraba çevresi ve tasavvuf çevresinden kimseler için tarih düşürmüştür. Bunlar doğrudan toplumsal şiirler olmasa da şairimizin yaşadığı dönemde çevresiyle içli dışlı bir insan olduğunu gösterir.⁴⁹

⁴⁷ Kara, a.g.e., İst., 2012 s.260

⁴⁸ Mehmed Şemseddin, **Bursa Dergahları Yadigar-ı Şemsi I-II**, (haz. Kadir Atlansoy, Mustafa Kara), Uludağ Yay. 1997, s.483

⁴⁹ Lütfi Alıcı, **Süleyman Senih Ve Müşterek Gazelleri**, İlmî Araştırmalar Dergisi s. 15, İst., Bahar 2003, s. 7-18

Senih-i Mevlevi'nin dili hem divanında hem de yayınlanmamış şiirlerinde ağırdır. Arapça ve farsça kelimeleri, tamlamaları, terkipleri çokça kullanır. Bazen iyice ağırlaşan dili kısa mısralı söyleyişlerde sadeleşir.

Divan geleneğinin önemli bir özelliği olan nazire söyleme geleneğini Senih Efendi de sürdürmüştür. Fuzuli, Nedim, Nef'i, Şeyh Galip gibi birçok şaire nazire yazmıştır. Şiirlerinin tabiatına bakıldığında, İbnülemîn'in de ifade ettiği üzere, Klasik Divan Edebiyatı formlarının şiir inşası tarzına hâkim olduğu söylenebilir.

İlk örnekleri Nâbî ile Abdî tarafından verilen müşterek gazel yazımı XIX. asırda bir gelenek hâlini almıştır. Bu asırda en çok müşterek gazel yazan şairlerden biri Süleyman Senîh Efendi'dir. Müşterek gazeller, yazıldığı dönemdeki edebî muhitleri, şairlerin birbirleri ile olan irtibat ve etkileşimlerini, onların şiir anlayışlarıyla haklarındaki bazı bilgileri günümüze taşımaları bakımından edebiyat tarihimiz açısından da önemli şiirlerdir.⁵⁰ Gazel, âşıkane duyguların anlatılmasına uygunluğundan dolayı divan şiirinin başlangıcından son dönemine kadar her sınıftan şairin en fazla rağbet ettiği nazım şekli olmuştur. Gazel çeşitleri arasında iki veya üç şairin ortak eseri olması itibarıyla müşterek gazeller dikkat çekmektedir.⁵¹

Müşterek şiirler en çok gazel formunda yazıldığından bir gazel çeşidinin adı olmuştur. İki veya üç şairin mısra mısra ya da beyit beyit birlikte söyledikleri gazellere müşterek gazel denilmektedir. Müşterek gazeller, genellikle bir edebî mecliste veya bir kıraathanede topluluk karşısında irticalen söylenmektedir. Müşterek gazeli yazacak olan şairler, bir kâğıda önce mahlâslarının ilk harflerini daha sonra da sırasıyla veya dönüşümlü olarak kendilerine ait mısra veya beyti yazarak gazeli oluşturmaktadırlar. Mahlâs beytini ise bir şair, diğer şairlerin de mahlâslarını anarak yazmaktadır. Eldeki örneklerden şairlerin müşterek gazel yazımında genellikle iki şairle mısra mısra yazmayı tercih ettikleri görülmektedir. Yazılan mısra ve beyitler gerek yazım aşamasında gerekse bütün bir şiir hâline geldikten sonra huzurda bulunanların nazarlarına sunulmaktadır. Bu tarz söyleyiş, şairlerin şairlik kudretlerini gösterebildikleri önemli bir edebî zemin oluştururken,

⁵⁰ Alıcı, a.g.e., 2003, s. 7-18

⁵¹ Cem Dilçin, **Örneklerle Türk Şiir Bilgisi**, 9. baskı, Türk Dil Kurumu, Ank., 2009 s.104

dinleyen ve okuyanlara şairleri karşılaştırma ve onlar hakkında bilgi sahibi olma imkânı da vermektedir.⁵²

Geleneği sürdüren bu şairler içerisinde dikkat çekenlerden Süleyman Senîh, memuriyetinde sırasıyla hocalık, râbia, sâlise ve sâniye rütbelerine ulaşarak Âmedî Odası namzetlerinden birincisi olmuştur.⁵³

Şairin mezar taşına, vefat tarihine delâlet eden

Senîh Efendinin oldı mekânı huld-ı Na'îm

mısraı yazılmıştır.⁵⁴

Süleyman Senîh, Mevlevî tarikatına müntesip, divan sahibi bir şairdir. Hemen her şiirinde Hz. Mevlânâ'ya bağlılık ve muhabbetini dile getiren şairin yanık mersiyele ve lâtif şiirlerinden müteşekkil müretteb divanı basılmıştır.

Şairin şiirleri açısından dikkat çeken diğer bir yönü ise onun, zamanının şairleri ile birlikte yazdığı müşterek gazelleridir. Senîh Divanı'nda beş müşterek gazel, bir de müşterek matla bulunmaktadır. Senîh, bu şiirleri zamanının şairlerinden Şair Eşref, Namık Kemâl, Ziyâ Paşa ile Fatîn, Kâzım Paşa ve Hâfız Müşfik ile birlikte yazmıştır. Senîh, en fazla Şair Eşref ile müşterek gazel yazmıştır.

Zamanın edebî meclislerinde bir araya gelen Senîh ve Şair Eşref, iki adet müşterek gazel yazmışlardır. Senîh Divanı'nda "müşterek" başlığı altında yer alan ve aynı zamanda müzeyyel olan ilk müşterek gazelin makta' beytinden Senîh'in gazel tarzında üstat kabul edildiği anlaşılmaktadır. Yine aynı beyitte gazel tarzının konu bakımından Şair Eşref'in tabiatına uygun düşmediğinden bahsedilerek onun bir hiciv şairi olduğuna da işaret edilmektedir.

Ş: Ey âfet eylemez eser âh u enîn sana

S: Mennâ'-ı şefkat oldı dil-i âhenîn sana

"Ey sevgili, demir kalbin şefkat göstermene engel olduğu için ahlâr ve inleyişler sana tesir etmiyor."

⁵² Cevdet Kudret, **Örneklerle Edebiyat Bilgileri**, 1. Baskı, c. 1, İnkilap ve Aka Basımevi, İst., 1980 s. 9

⁵³ İbnülemin Mahmut Kemal İnal **Son Asır Türk Şairleri**, c. 3, Dergâh Yay., İst., 1988, s. 1691.

⁵⁴ Mehmed Tahir Efendi, **Osmanlı Müellifleri**, c. 2, Meral Yay., İst, s. 369

S: Sahrâ-yı nâz u işvede vahşî gazâlsın

Ş: Hayrân olur bu tarz ile âhû-yı Çîn sana

“Sen naz ve işve sahrasında öyle vahşi bir ceyslansın ki bu hâlinle Çin ülkesinin ceylanları sana hayran olur.”

Ş: Dâreynde gönül olur elbette mültecâ

S: Bâb-ı cenâb-ı Haydar-ı Kerrâr-ı dîn sana ⁵⁵

“İki dünyada sığınılacak yer gönüldür. Hazret-i Ali’nin kapısı sana dindir.”

Senîh, Namık Kemâl’in eski tarzda yazdığı şiirlerini beğenmektedir. Bu beğenisini Namık Kemâl’in beş mısraına birer mısra eklemek suretiyle meydana getirdiği müşterek gazelle ortaya koymuştur. Senîh Divanı’nda yer alan söz konusu müşterek gazel, “Kemâl Efendinin Beş Aded Mısra’ına Sonradan Birer Mısra’-ı Evvel İlâvesiyle Hâsıl Olan Gazeldir” başlığını taşımaktadır. Bu müşterek gazel bilinen usulden farklı yazılmıştır.⁵⁶ Oluşumu itibarıyla divan şiiri nazım şekillerinden tahmis, tesdis gibi, bir şiirin beyitlerine mısralar ilave edilerek oluşturulan nazım şekillerini hatırlatan gazel, gerek bu yönü ile gerekse de şairlerin birbirleriyle olan yakınlık ve etkileşimlerini göstermesi bakımından dikkat çekici bir örnektir.

S: Pek çabuk işkest olur bir şişedir ey tıfl-ı nâz

K: İnkisâr-ı kalb-i mahzûnumdan eyle ihtirâz

“Ey nazlı sevgili, kalbim çok çabuk kırılan bir şişedir. Bu yüzden mahzun kalbimi kırmaktan sakın.”

Namık Kemâl, müşterek şiir tarzını yeni şiirlerinde de uygulamıştır.

Vatanın bağına düşman dayadı hançerini

Yoğmuş kurtaracak bahtı kara mâderini

⁵⁵ Alıcı, a.g.e., İst., Bahar 2003, s. 7-18

⁵⁶ Kara, a.g.e., İst., 2012 s.261

beytini ihtivâ eden ünlü Vatan Mersiyesi’ni Deli Hikmet’le birlikte yazmıştır. Otuz iki kıt’adan müteşekkil şiirin on altı kıtasını Namık Kemâl, diğer on altı kıtasını da Deli Hikmet söylemiştir.⁵⁷

İltifât it âşıkân içre Senîh-i kemtere

Bende-i dirînene gelsün Kemâl-i imtiyâz

“Ey sevgili, bu hakir Senîh senin eski kulundur. Âşıklarının içinde ona iltifat et ki diğerlerine göre ayrıcalıklı olduğu belli olsun.”

Senîh, müşterek gazellerinden birini Ziyâ Paşa ve Fatîn Dâvud ile yazmıştır. Esasen Avrupaî Türk edebiyatının kurucularından olan Ziyâ Paşa başlangıçta divan kültürüyle yetişmiştir. Bir müddet Encümen-i Şuarâ içinde de bulunan şair, üslûp olarak bu ilk dönemde Osman Şems, Fatîn Dâvud gibi divan şairlerinden etkilenmiştir.⁵⁸

Senîh, Ziyâ Paşa ve Fatîn Dâvud’un Babiâli’den birbirlerini tanıdıkları hatta müşterek gazel yazacak kadar yakın dost oldukları anlaşılmaktadır. Nitekim Senîh Divanı’nda “Ziyâ Beg ve Fatîn Efendi ile Müşterek Gazeldir” başlığı altında bu üç şairin birlikte yazdıkları bir müşterek gazel mevcuttur. Söz konusu müşterek gazelinmakta beytinde Senîh ve Fatîn Dâvud’un güzel söyleyişlerini Mevlevî olmalarına bağlayan Ziyâ Paşa, böylelikle Mevlevîliğe duyduğu muhabbeti de dile getirmektedir.⁵⁹

F : Gönlüm şikenc-i zülf-i siyekhâra düşmesün

S : Kâfir misâli halka-i zünnâra düşmesün

“Gönlüm siyah zülfün kıvrımlarına düşmesin. Kâfir gibi zünnar halkasına düşmesin.”

Z : Zinhâr o âhû-yı haremi sayd için gönül

F : Deşt-i belâda pençe-i âzâra düşmesün

⁵⁷ Nihad Sami Banarlı, **Resimli Türk Edebiyatı Tarihi**, c. II, MEBY., İst., 1971, s. 901.

⁵⁸ İbnülemin Mahmut Kemal, a.g.e., s. 367-368.,

⁵⁹ Kara, a.g.e., İst., 2012 s.261

“Gönül o harem ahusunu avlamak için bela çölünde asla sıkıntı pençesine düşmesin.”

Senîh’in müşterek gazel yazdığı şairlerden biri de XIX. asrın şair devlet adamlarından Kâzım Paşa’dır. Asıl adı Musa olan şair, 1821’de Arnavutluk’un Koniça kasabasında doğmuştur. Babası Hüseyin Bey ile İstanbul’a gelen şair, bir müddet tahsilin ardından Divanîhümayun Kalemî, Mühîme Odası ve Mâliye Mektûbî Kalemî’ne devam etmiştir. İstanbul’da 1889’da vefat etmiştir.⁶⁰

Kâzım Paşa, eski şiirin son ocağı olan Encümen-i Şuarâ şairlerindedir.⁶¹ Hz. Peygamber’e ve Ehl-i Beyt’e aşırı muhabbet duyan şair, edebiyat sahasında naat, mersiye ve hicviyeleriyle tanınmıştır. Senîh’in Kâzım Paşa ile yazdığı müşterek gazel, her iki şairin yakın dostluklarının bir delilidir. Aynı zamanda bu müşterek gazel, eski tarzda dinî-tasavvufî şiirler yazan Senîh ve Kâzım Paşa’nın şiir anlayışlarını da yansıtmaktadır. Kaynaklarda tarikat ehli olduğu bildirilen Kâzım Paşa, müşterek gazeldeki mısra başlarında H harfi ile, Senîh de M harfi ile tavsif edilmiştir. Senîh’e ait mısra başlarındaki M harfi şairin Mevlevî olduğunu işaret etmektedir. Buradan hareketle Kâzım Paşa’ya ait mısra başlarındaki H harfinin de bu şairin Halvetî tarikatına intisabına dair işaret olduğunu söylemek mümkündür. Senîh Divanı’nda “Kâzım Beg İle Müşterek” başlığını taşıyan müşterek gazelin matla beyti şöyledir:

M: Ser-nüviştım yazmadan kilik-i kazâ baş üstüne

H: Fikr-i zülfün oldı püsküllü belâ baş üstüne

“Daha kaza kalemi ezelde alın yazımı yazmadan senin zülfünün fikri başıma püsküllü belâ oldu.”

Senîh’in müşterek gazellerinin dışında muasır şairlerden Hâfız Müşfik Efendi ile yazdığı bir de müşterek matla’ı vardır. Hâfız Müşfik Efendi, Senîh gibi son dönemde yetişen Osmanlı şairlerindedir. Asıl adı İsmail olan şair, 1806 tarihinde İstanbul’da doğmuştur. Divanîhümayun Kalemî’nde daha sonra da Mektûbî-i Sadr-ı Âlî Kalemî’de çalışmıştır. Bir müddet Cerîde-i Havâdis’te başmuharrir olarak da çalışan Hâfız Müşfik Efendi, Halvetî tarikatına mensubiyeti sebebiyle hayatının son

⁶⁰ Şemsaddin Sâmî, **Kâmûsu’l-A’lâm**, c. 5, Kaşgar Neşriyat, Ank., 1996, s. 3811.

⁶¹ Ahmet Hamdi Tanpınar, **19’uncu Asır Türk Edebiyatı Tarihi**, Çağlayan Kitapevi, İst., 1982, s. 257.

dönemlerini evinde halvet hâlinde geçirmiştir. Bazı şiir ve nesirleri Müşfik-nâme adıyla neşredilmiştir.⁶²

Cevdet Paşa tarafından “şiir ve inşada manendi yoktu” diye methedilen Hâfız Müşfik Efendi zamanında Cerîde-i Havâdis, vaktin ediplerinin toplantı yeri hâline gelmiştir.⁶³

Söz konusu müşterek matla, Senîh ile Hâfız Müşfik Efendi’nin yakınlıklarını göstermesi bakımından önemlidir. İlk mısraı Hâfız Müşfik Efendi’ye ikincisi de Senîh’e ait olan matla, müşterek şiirlerin gazel formu dışında başka nazım şekilleriyle de yazıldığına bir örnek teşkil etmektedir.

Hâfız Müşfik Efendi : Hatt-ı siyâhı levh-i beyâz-ı izârına

Senîh : Geldikde togdı kara gün uşşâk-ı zârına⁶⁴

“Beyaz yanağında siyah ayva tüyleri çıkınca inleyen âşıklarına kara gün doğdu.”

Tüm bunlardan hareketle müşterek gazeller hakkında şunlar söylenebilir: Müşterek gazeller, diğer gazel çeşitlerinden farklı bir zemin ve usulle, genellikle bir edebî mecliste irticalen yazılmaktadırlar. Bu uygulama bir yandan divan kültürünün halka intikalini sağlarken diğer yandan da aynı kaynaktan beslenen divan ve halk edebiyatlarının müşterek yönlerinden birini ortaya koymaktadır. Müşterek gazeller gerek bu yönüyle gerekse diyalog tarzında yazılması bakımından âşık tarzı şiir geleneğindeki âşık karşılaşmalarını hatırlatmaktadır.⁶⁵

⁶² Şemsettin Sâmî, a.g.e., c. 3, Ank., 1996, s. 1914.

⁶³ Tanpınar, a.g.e., İst., 1982, s.147.

⁶⁴ Okyay, a.g.e., Çanakkale, 2005, s. 17

⁶⁵ Alıcı, a.g.e., İst., Bahar 2003, s. 7-18

II. BÖLÜM

SÜLEYMAN SENİH-İ MEVLEVÎ'NİN YAYINLANMAMIŞ ŞİİRLERİ

(1a)

Ḥatta ğurûb-ı Şemse kadar

(2a)

1. TEVḤİD-İ ḤÜDA, NA° T-I NEBİ, MEDḤET-İ EŞḤĀB MERSİYE-İ EVLĀD-I ° ALİ, RAVZA-İ EḤBĀB

Bismillāḥirrahmanirrahim

Tevḥid-i cenāb-ı bārī

Celle celālüh

Fā° ilātün/ Fā° ilātün/ Fā° ilātün/ Fā° ilātün

Her muḥāl ü mümkinî ḥalka ḳaviyye'l-iḳtidār

Zü'l-celāl ü ḳādir u ḳayyumun perverdegār

Nār-ı kânün celālinden Őirār-i Şu° le-ver

Nür-i ḥurŐid cemālinden Őuā° -ı tābdār

Vaşf idüb baħr-ı muħit-i kudretiñ şāyestedir
On sekiz biñ ° ālemi bir kaçre eylersem nişmār

Her kemāine kaçrede biñ baħr-ı feyzin muħtefī
Her muħaķķar zerrede biñ mihr-i şun° ın āşikār

Vāķı° at-ı Kerbelā'dan hikmetin vaz° eylemiş
Ehl-i haķla bāıılı farķa maħalli i° tibār

İşr-i āl'e müste° idd-i haķ olan pūyān olur
Eyler erbab-ı şekā rāh-ı ħilafı ihtiyār

Ķıl hidāyet kim ide ħāsıl vuşul-i ma° rifet
Tālib-i sırr-ı muħabbetdir Senīħ-i dilfigār

2. MÜNACAT EZ-BĀRGĀH-I ĶĀZİYYULL-ĶĀCĀT

Mef° ülü/ Mefā° ilü/ Mefā° ilü/ Fe° ülün

Ķālimde olan sūzişī ħāl eyle ilāhī

Nokşanımı taħvil-i kemāl eyle ilāhī

Ne cürmüme baķ ne ħasenat iste Ķulundan

Āzārımı bī-ķayd sual eyle ilāhī

Zulmet-gede-i hicr ü felaketde bırakma

Müsteğrağ-ı envâr-ı cemâl eyle ilâhî

Ağyâre kıyâmette beni eyleme rüsvâ

Vâreste-i esbab-ı melâl eyle ilâhî

Afvıñla dü âlemde günahkâr Senîhî

Maqbül-i der-i devlet-i âl eyle ilâhî

3. MÜNACAT EZ-DERGÂH-I İZZET-İ RABB-İ ÂL'E

(2b)

Mef° ülü/ Mefâ° ılı/ Mefâ° ılı/ Fe° ülün

Der-i yüze kerem bâr-geh-i ° izz ü ° alâdan

Ûacet dilerim pâdişeh-i her dü-serâdan

Sıbteyn ile sulţan-ı nisâ şîr-i hüdâ'dan

Maqbül olayım dâhil olub bâb-ı ° aţâdan

Yâ rab beni dūr itme der-i âl-i ° abâ'dan

Mahlûk muţî° emrine ferman seniñdir

Her derde devâ hasteye derman seniñdir

° İsyân benim rahmet ü gufrân seniñdir

Ûıl ° afva sezâ kavlı senin iþşan seniñdir

Yâ rab beni dūr itme der-i âl-i ° abâ'dan

Fa'zl u keremiñ eyle şeref-bağış hayatım

Tā ° ışk-ı res'ul ola e'ğass-i ḥasenātım

Payinde kılub rah-ı muḥabbetde sebātım

Ol bābdan iḥsan buyur fevz ü necātım

Yā rab beni dūr itme der-i āl-i ° abā'dan

Şayeste-i lütf olmaz isem ḥal yamandır

Ġufrana vesile olacak faḥr-i cihāndır

Ümmid-i şefa° atle dü çeşmim nigerāndır

Ol bāba ki mücrimler için dār-ı emāndır

Yā rab beni dūr itme der-i āl-i ° abā'dan

Çün Faḫıma'dır faḥr-i rus'ul ḳurret-i ° aynā

Kerār-ı ḥüdā'da şeref-i ḳurb eyle ° aynī

Olmuş ḥarem-i saadetiñ her biri zeyni

Anlarla şefi° eyle Senīḥ'e Ḥaseneyn'i

Yā rab beni dūr itme der-i āl-i ° abā'dan

4. İSTİRḤĀM

Fe° ilātün/Fe° ilātün /Fe° ilātün / Fe° ilün

Seyyiātım degil ol ḥadde ki vardır derecāt

Keremiñdir baña Yā rab viren ümmid-i necāt

° Afv ü ihsan buyur fahr-ı cihān hürmetine

Kim odur kafile sālār-ı rusül mazhar-ı zāt

Maḥz-ı tevfiḳ ü eḥaşş-ı ḥasenāt ancak odur

Ḳıl ° inayet eṣer-i ° ışkıını bā-sıdḳ u sebāt

Anbean pertev-i tevḥid ü fūrūḡ-ı irfan

Ḳālīb u ḳalbe vire şūret ü ma° nāda hayat

Ḳıl emin ḥasmımız iblis-i lai° n şerrinden

Hıfz idüb sevgili imanımızı ḥīn-i vefāt

Öyle lütf it ki Senīḥ'e ol maḥşerde naşib

Sāye-i seyyid-i sādāt ° azime'l-berekāt

5. ḲİṬ° A-Yİ ŞÜKRĀN BERĀ-Yİ ELṬĀF-I MÜSTEĀ°N

Fe° ilātün/Fe° ilātün /Fe° ilātün / Fe° ilün

Nice mefḳūd ise tā° dād-ı nücūma imkān

Yā rab elṭāfına yok öyle ḥudūd u pāyān

° Acizim ḡayet i° daddan ifade birin

Şükr-i iḥsanıña tevfiḳi de sen ḳıl iḥsan

6. TAQDİR Ü TAḤMĪD-İ Nİ° MET-İ ° AZĪME-İ İSLĀMĪYET

Mütefā° ilün / fe° ülün / mütefāilün / fe° ülün

Bize ° ināyet-i bī-gāyetiñle zāhir olur

° Ulüvv-i merḥametiñden eyledigin

Bu müddeā° ya ilahī delil vazıḥdır

Ḥabibiñ Aḥmed-i Muḥtār'a ümmet eyledigiñ

(3a)

7. BE-LÜTF Ü TEVFIK-İ TE° ALA BİN ÜÇ YÜZ SENE-İ
TESMİYESİ ŞURRE-İ HÜMÂYÜN EMĀNETİ
° UMURESİYLE CĀNİB-İ ° ĀTİ HİCĀZ'DA BULUNDUĞI
ESNADA (DADĀN-I GÜZİN HACC-I ŞERİF 1300)
NĀMIYLA İNŞA VÜ İMLASI MÜYESSER OLAN
ĀSĀRDAN OLDUĞI MA° LUM OLMAK ÜZRE
BUNLARDAN SĀİR MANZUMELER ARASINDA TAHRİR
OLUNANLARIÑ BĀLĀSİ HÜDASINA EŞER-İ HACC-I
ŞERİF TERKİB-İ LAṬİFİ YAZILACAĞI GİBİ ZİRDEKİ
HAMDİYE DAHİ OL CÜMLEDEN OLDUĞI BEYAN
OLUNUR.

Müstef° ilātün / müstef° ilātün

Çıldı müyesser maqşüdum allah

El-ḥamdü li'l-lah el-ḥamdü li'l-lah

Oldum müşerref bir vefk-i dilhāh

El-hamdü li'l-lah el-hamdü li'l-lah

Rāh-ı teḥassür vardı ḥıtama

Düşdüm daḥīlen babe's-selāma

İrdim ḥuzūr-ı ḥayre'l-enā° ma

El-hamdü li'l-lah el-hamdü li'l-lah

Oldum cebin-sā bāb-ı betüle
Buldum yol āndan beyt-i resüle
Ümmidvārim hüsni kabule
El-ḥamdü li'l-lah el-ḥamdü li'l-lah

Hāk-i ḥarīmin kıldı ilahim
Hem pūse-cāy ü hem secde-gāhım
Yer yer sürüldi rüy-i siyāhım
El-ḥamdü li'l-lah el-ḥamdü li'l-lah

Vech-i semādan ref' oldu perde
Yağdı füyuzāt arza seherde
Derman irişdi her türlü derde
El-ḥamdü li'l-lah el-ḥamdü li'l-lah

Ol bargāha yüzler sürüldi
Dünyāda cennet neymiş görüldi
Tomar hicr ü firḳāt dürüldi
El-ḥamdü li'l-lah el-ḥamdü li'l-lah

Āsār-ı feyz-i şeyheyn-i zī-şān
Ḥīn-i ziyaret oldu nümāyān
Buldı ḥayat taze dil ü cān

El-ḥamdü li'l-lah el-ḥamdü li'l-lah

İ° t̄ab-ı pāk-i āl-i bakī° a

Yüz sürdüm irdim nice şefī° a

İmanım oldu haḫḫa vedī° a

El-ḥamdü li'l-lah el-ḥamdü li'l-lah

Ḳıldı ziyaret faḫr-ı ciḫānı

Ḳoydı yolunda baş ile cānı

Şimdi Senīḫ'in vird-i zebānı

El-ḥamdü li'l-lah el-ḥamdü li'l-lah

(3b)

8. NA° T-I ŞERİF DER TEHNİYET-İ LEYLE-İ MU° AZZAMA-İ MEVLİD-İ SE° ĀDET

Fā° ilātün/ Fā° ilātün/ Fā° ilātün/ Fā° ilātün

Maḫla° -ı mihr-i vücūd-i faḫr-ı ° ālemdir bu şeb

Leyle-i ḫadre müreccaḫdır muḫaddemdir bu şeb

Fer bulur nūr-ı siyahından nehār-ı lem° adār

Subḫgāh-ı ī° d-i ekberden muazzamdır bu şeb

Muḳaddem ŧehinŧeh-i levlāk ile rŧy-ı zemin
Reŧk-i firdevs olduğı emr-i mŧsellemdir bu ŧeb

Raḫmeten-li° l-° āleminiñ leyle-i teŧrifidir
° Ālem-i ŧadi-yi zamān sŧr-ı ° ālemdir bu ŧeb

Neŧelendi ins ŧ cān lāhutiyān u ḳudsiyān
Ferŧden tā ° arŧa maḫlŧḳat ḫaremdir bu ŧeb

Arz ḳandil ŧ semā yer yer nŧcŧm u māḫ ile
Heb donanmıŧdır ki ŧehr-i āyin elzemdir bu ŧeb

Bunda pek ḳok āsiyān ŧāyeste-i gufrān olur
ŧu ḫaber ḳalb-i Senīḫ-i zāre mŧlhemdir bu ŧeb

9. NA° T-I ŧERİF

Mefā° İlŧn/ Mefā° İlŧn/ Mefā° İlŧn/ Mefā° İlŧn

Tecelligāḫ-ı ḫak vech-i sabīḫiñ yā resŧlallah
Seraser mu° cize nuḫḳ-ı fasīḫiñ yā resŧlallah

Sen ol maḫbub-ı bāri maḫzar-ı tamm-ı ilahisin
Mŧreccah Yusuf°a ḫŧsn-i melīḫiñ yā resŧlallah

Telebbüs eylemekçündür libās-ı şer° -i pākiñle

Nüzūli aqıbet-i arza mesihiñ yā resūlallah

Muṭi° ü mücrime lūtufla a° ıa cūd ü i° nāyetdir

Hemīşe-pişe-i ṭab° -ı semīhiñ yā resūlallah

Dū ā° lemde melāz ü mültecāsı āsitāniñdır

U° sāt-ı ümmetiñden bu Senīḥ' iñ yā resūlallah

10.NA° T-I ŞERİF-İ NEBEVİ

Mefā° ılün/ Mefā° ılün/ Mefā° ılün/ Mefā° ılün

Yüzüñdür āyet-i ğufrān yā resūlallah

Özüñdür raḥmet-perverdekāri yā resūlallah

Sen ol deryā-yı ḥikmet baḥr-i i° lm-i lā-yezālisin

Sözüñdür vaḥy ü i° caz üzere cāri yā resūlallah

Şefaa° t-i raḥmet-i Mevlā'da vüsa° t-i a° yn-ı ḥikmettir

Ḥaṭadır ḳullarıñ çün kār u bārı yā resūlallah

Günahkārān giderken nāra ḥaḳḳımda şefaa° t kıl

Beni ağlatma ol dem zārı zārı yā resūlallah

Ġarīb ü müste° mend-i keder bırakma rüz-i mahşerde

Senîh-i rû-siyâh u dilfigârı yâ resûlallah

(4a)

11.NA° T-I ŞERİF

Mefâ° ilün/ Mefâ° ilün/ Mefâ° ilün/ Mefâ° ilün

Deriñdir â° lemin dâre° l-emânı ya resûlallah

Ne dergehdir ki bâbe° l-lahı° s-sâni ya resûlallah

Cemâl-i Hâkkı gördün âşîkâre irdiğın yerde

Kelimullah'a emr len terânî ya resûlallah

Celidir sûret-i didâr-ı Hâkk vech-i cemiliñde

Buña şahit hadis-i men reâ° ni ya resûlallah

İdüb ġafletten agâh aşına kıl feyz-i bâkiye

Beni aldatmada dünyâ-yı fâni ya resûlallah

Senîh-i nâ-tuvân âzürde-i cân nefis ü şeytandır

Mu° in-i âciz insin kırtar ânı ya resûlallah

12.NA° T-I ŞERİF

Mefā° ilün/ Mefā° ilün/ Mefā° ilün/ Mefā° ilün

Vücūduñdur sebab kevn u mekane ya resūlallah

Zuhūruñdur sa° adet ins ü cāne ya resūlallah

Zemin ° arş birine ravzā-yı pākinle fahr eyler

° Urūcuñ oldu rahmet asumāne ya resūlallah

Bütün zerrāt maẓrūb olsa enfās-ı halāyıkla

Hisāb-ı mu° cizeñ gelmez beyāne ya resūlallah

Şehīd-i Kerbelā' nıñ kanın itmiş mūcib-i i° dām

Seni bāi° s kılan halk-ı cihāne ya resūlallah

Senīh āl-i abānıñ çākeridir cürmünü lūtfet

Bağışla ehl-i beyt-i hānedāne ya resūlallah

13.NA° T-I ŞERİF

Mefā° ilün/ Mefā° ilün/ Mefā° ilün/ Mefā° ilün

Günah-ālude sertāser vücūdum ya resūlallah

Ziyandır hāşılım yok hiç sūdum ya resūlallah

Ortaya tündigim rāh-ı savābe sevķi nā-kābil

Haṭaya mūnhemik nefsi-i anūdum ya resūlallah

Biḥamdillah ḥayat-ı taze virdi ḳalb-i müştāķa

Der-i iclāline ḥīn-ı vürūdum ya resūlallah

Ḳapuñdur baña ni° me° l-mültecā dareynde senin

Veli-yi ni° met pür-lütf-i vücūdum ya resūlallah

Beni nūr-i hidāyetle uyandır ḥāb-ı gafletden

Açılsun çeşm-i im° an u şuhūdum ya resūlallah

Ḳuzūruñda niyāzım mağfıret-i dergāh-ı ° izzetden

Ḳabul olsun münacat u dūrūdum ya resūlallah

Beyāz eyle nümāyān olmada rū-yı siyahımdan

Sevād-ı defter-i ° işyan nümūdum ya resūlallah

Sen itfā eylemezsen āteş-i cürm ü günāhımdan

Yanar cismim çıkar eflāke dūdum ya resūlallah

(4b)

Seniḥ-āsā ğarīk-i baḥr-ı ° işyānım şefa° at ḳıl

Beni afv eylesin rabb-i vedūdum ya resūlallah

14. HUZUR-I SA° ADET-İ PEYGAMBERİYE ° ARZ OLUNAN NA° T-I ŞERİF

Fā° ilātün/ Fā° ilātün/ Fā° ilātün/ Fā° ilātün

Ya resūlallah daḥīl-i ravza-yı iḥsānıñım

İrdi başım devlete ḥāk-i der-i divānıñım

Bir nazarla nā° il-i feyż kabul eyle beni

Deş-i ḥayrette ğarīb ü zār u sergerdānıñım

Müntic-i ḥüsran olur mı cürm ü ° işyanım bana

° Abd-i maḥzın ben seniñ kemter kuluñ kurbanıñım

Gerçi cürmüm çoktur ancak ° afvına nisbet deĝil

Merḥamet kı1 kim sezā-yı ° afv-ı bī-pāyānıñım

Zerre-i naçizim ° amma merci° imdir āfitāb

Ḥāk-i pāy-ı āl u evlād-ı celīle° ş-şanıñım

Ehl-i beytin gülşen-i ° izz ü seādettir seniñ

Andelib-i sünbül ü gülgonce vü reyhanıñım

Cürmüm efzün hubb u iħlasınla meşhündür dilim

Bir ° abid-i müznib ü müstekmile° l-imanıñım

Sıhħatim dāre° ş-şifa-yı afv ü iħsanıñdadır

Ben ki hāşā haste-i nevmid-i bī-dermāniñım

İltifatıñdır baña sermāye-i fevz ü necāt

° Abd-i memlūkuñ Senīh° im beze-i fermanıñım

15. NA° T-I CENĀB-I RİSĀLETPENĀHİ

Fā° ilātün/ Fā° ilātün/ Fā° ilātün/ Fā° ilātün

Menfiye mücrime melce cenāb-ı Muştafa

Bende vü āzadeye meftuħ bāb-ı Muştafa

Eyler ° arz-ı i° tilā şehinşeh-i levlāk ile

Ṭāḳ-ı arşa ravza-yı mekkiye turāb-ı Muştafa

Vechdir āyine-i nūr-ı cemāl-i lā-yezāl

Tā ebed irmez zevāle āfitāb-ı Muştafa

° Ālem-i mi° racı seyran itdi teşrif eyledi

Geçmedin germe-i zemin-i cāme hāb-ı Muştafa

Ḥubb-i āl ahz-i kitabullahdan mesüldür

Ümmet-i merḥūme-i sıḥḥat nisāb-ı Muştafa

Dünyevî izz ü se° adet uḡrevî fevz ü necāt

İntisab-ı muştafadır intisab-ı Muştafa

Her dü ° âlemde meded-gāhım penāhımdır Senîḥ

Bargāh-ı akdes-i ni° me° l-meab-ı Muştafa

16. ATEBE-İ ° ULYĀ-YI CENĀB-I SEYYİDE° L- ENBİYAYA

ARŻ OLUNAN NA° TI ŞERİF

(5a)

Fā° ilātün/ Fā° ilātün/ Fā° ilātün/ Fā° ilātün

Sadr-ı cem° -ı enbiyāsın ya ḥabib-i kibriyā

Bedr-i evc-i ıstıfasın ya ḥabib-i kibriyā

Nūr-ı zāt-ı haḳḳ cemālinden hüveydādır senin

Mazhar-ı tām-ı hüdāsın ya ḥabib-i kibriyā

Enbiyā ervahına oldun şeb-i mi° rac imām

Muktedā-yı aşfiyasın ya ḥabib-i kibriyā

Arş-ı a° zam minberidir hutta-ı iclâlinin

Şâh-ı iklim-i beķāsın ya ĥabib-i kibriyâ

Çâr-yârıñdır betül ü hayder ü sıbteyn-i pāk

Server-i âl-i ° abāsın ya ĥabib-i kibriyâ

Evvel halk-ı cihân-peygamber-i âhir zemân

Mübedâ vü müntehāsın ya ĥabib-i kibriyâ

Senden ister enbiyâ vü evliya dil-ĥâhını

Ĥalka ni° me° l-mültecāsın ya ĥabib-i kibriyâ

Bende-i fermânberiñdir sâķi-i kevser ° ali

Çeşme-i ° in-i aķāsın ya ĥabib-i kibriyâ

Maĥz-ı iķbal u şerefdir intisab-ı devletiñ

Maşdar-ı ° izz ü ° alāsın ya ĥabib-i kibriyâ

Layık-ı feyz-i ķabul eyle Senîĥ-i müznibi

° Afv idüb cürm ü ĥaķasın ya ĥabib-i kibriyâ

17. KĀZİM PAŞA MERĤŪMUŃ, “BULUNSA ĠĀYET A° DĀD
BİN MİSLİYLE DARB OLSA / YİNE ÇIKMAZ YEKŪN-I
SEYYİĀTIM YA RESŪLALLAH” BEYT-İ MEŞHURİ
TAŞTİR OLUNDUKTAN SONRA EVVELİNE BİR MAṬLA°
VE ĀĤİRİNE BİR BEYT Ü BİR MAḤTA° İLAVESİYLE
HASIL OLAN ŞEBEKE-İ SŪ° ĀDİN FAĤR-I RİSALETE
ARŻ OLUNAN NA° T-I ŞERİF

Mefā° İlŪn/ Mefā° İlŪn/ Mefā° İlŪn/ Mefā° İlŪn

GŪnahkār-ı ūmmetim a° şa° l-uşātım ya resŪlallah

VeliyyŪ erbab sıdķında şebātım ya resŪlallah

Bulunsa ġayet a° dād bin misliyle żarb olsa

Aña her ān eyyam-ı ĥayatım ya resŪlallah

GŪnāhımdan da ol nisbetde bi'l-aks olsa tenzilat

Yine çıkmaz yekŪn-ı seyyiātım ya resŪlallah

Şu ĥalimle sen eylersen şefa° at bāb-ı raĥmetden

Olur mŪstaĥkem ūmmid-i necātım ya resŪlallah

Kerem senden ° ināyet senden imdad u ° aṭā senden

Senîh-asa budur müsted° ayâtım ya resûlallah

18. NA° T-I CENĀB-I RĪSĀLETPENĀHĪ (EŞER-İ HACCI- ŞERĪF)

Fā° ilātün/ Fā° ilātün/ Fā° ilātün/ Fā° ilātün

Düşdüm ° ışkıñla yola ey kıretü° l-ayn-i hālil

Kābe-i maksûda eşk-i iştıyağ oldu delil

Kıble-i hayl-i melâikedir harîm-i akdesin

Beyt-i iclaliñ meţafitse acemi Cebrail

(5b)

Çeşme-i āb-ı atāsın nesl-i İsmā'il'den

Zemzem-āsā ° ĩn-ı lütfün oldu cari selsebil

Derd-i ° isyanım diler senden devā-yı mağfiret

Yüz tutar dare'ş-şifā-yı hikmete her bir ° alil

Çıksa cān tenden yine ° ışkın kalur iman gibi

Terk-i bāb-ı hubb ü ihlāsındır emr-i müstaḥlil

Her dü ° ālemde bana ° izz ü şeref ancak budur

Ḥamd lillah kim ḳapunda olmuşum ° abd-i zelil

Ben Senîh-i ° âcizim düşdüm der-i iclaliñe

Ya hîl bin halil innî daḥîl innî daḥîl

19. IT° A-YI ŐUKRÂN (EŞER-İ ACC-I ŞERİF)

Fe° ilâtün/Fe° ilâtün /Fe° ilâtün / Fe° ilün

Cebhe-sây-ı ḥarem-i Aḥmed-i Muḥtar oldum

Şükri nâ-ķâbil olan lütfе sezâ-vâr oldum

Buldum ol rütbe meőerret ki cihânda güya

Dâḥil-i bâĝ-ı cinân nâil-i dîdâr oldum

20. DER SİPÂS-I RİSÂLETPENÂHİ (EŞER-İ ACC-I ŞERİF)

Fâ° ilâtün/ Fâ° ilâtün/ Fâ° ilâtün/ Fâ° ilâtün

Ḥamd lillah nâil-i tevfiķ iden bu kemteri

Sâye-i peyĝamberidir sâye-i peyĝamberi

Her ne lütfüñ her ne iḥsanıñ olursa maḥzarım

Sâye-i peyĝamberidir sâye-i peyĝamberi

Melceimdir her du ° âlemde ḥabib-i kibriyâ

Eyliyan dünyâ vü uķbâyı odur baḥş u aḫâ

Bana ni° me'l-mülteca cāy-ı temenni vü recā

Sāye-i peygamberidir sāye-i peygamberi

Maḥz-ı raḥmet bā° is-i icad rūḥ-ı kâinat

Bādi-yi sırr-ı vücūd hādi-yi rāh-ı necāt

Nūr-ı zāt-ı Mustafa'dır kim viren güne ḥayat

Sāye-i peygamberidir sāye-i peygamberi

Ḥubb-i ehli beytini ilḫa vü iḥsan eyliyen

Ḳabil-i mehr ü meveddet-i ehl-i iman eyliyen

Cenāb-ı Ḥaḫ'tan beni bin lütfē ṣayān eyliyen

Sāye-i peygamberidir sāye-i peygamberi

İr görüb çeşm-i ° alīli küḫl-i ḫāk-i payine

Fer bulub ḫalbim Senīḫ oldı misal-i āyine

° İ̄n-i ümmidim münevver eyliyen ḫālā yine

Sāye-i peygamberidir sāye-i peygamberi

21. BA° DEL-ḤAC BURADA TANZİM VE MEDİNE-İ
MÜNEVVERE CÂNİB-İ EŞREFİNE Bİ'L-İRSAL
HAZİNE DÂR-I ḤAREM-İ SE° ADEYE SELİM MERCAN
AĞA ḤAZRETLERİ

(6a)

VESAṬETLERİYLE ŞEBEKE-İ ° ARŞ MERTEBE-İ
RİSALETPENÂHİYE VAZ U TAQDİM
İSTİRḤAMNAMEDİR

Fā° ilātün/ Fā° ilātün/ Fā° ilātün/ Fā° ilātün

Ya resūlallah buyur iḥsan-ı ° afv ü merḥamet

Eyle ° abd-i maḥzını şāyan-ı ° afv u merḥamet

Nām u şanıdır senin ya raḥmeten lil-ālemin

Zīver-i serlevha-yı divan-ı ° afv ü merḥamet

Her dū ° ālemde müsellemdir şefa° at zātına

Ḥutte-i cāhındadır meydan-ı ° afv ü merḥamet

Sāye-i feyz-āverin devr-i se° ādet-perverin

Ebr-i bārān-ı kerem-i nisan-ı ° afv ü merḥamet

Nice bin mahmūm-ı niran zünüb ü seyyiāt

Cūy-ı lütfünden olur reyyān-ı ° afv ü merḥamet

Ḥükm-i cūdun ḥükm-i mesudun günahkarān için

Redd-i şiddet eyler istihsan-ı ° afv ü merḥamet

Muahhar abd-i pür-taksirin ıstısfā-yı cürm eyler olup

Dāḥil-i saff-ı talebkaran-ı ° afv ü merḥamet

Muḳaddem kesb ider dare° ş-şifa-yı hikmetinden daima

Ḥaste-i zenb ü ḥata derman-ı ° afv ü merḥamet

Bār-ı cürmüm pek kesran tahfif ide lütfün meḡer

Eyleyub sencide-i mizan-ı ° afv ü merḥamet

Fazl-ı ḥaḳḳ olmazsa kılmazsan şefa° at ḥaḳḳıma

Yoḳdur ° isyanım için imkān-ı ° afv ü merḥamet

Bī-ḥisāb ālūde-i çerik günahı pak ider

Āb-ı feyż-i baḡr-ı bī-pāyān-ı ° afv ü merḥamet

Dergehinden bir nefes Allah bizi dūr itmesün

Destimizden gitmesün dāmān-ı ° afv ü merḥamet

Eylemiş mevlāsını ey mazhar-ı tām̄m-ı hūdā

Şāh-ı ikl̄imi ° aṭa sultan-ı ° afv ü merḥamet

Yüz sürer ḥāk-i der-i iclāle bu abd-i zelīl

Bārgāhından olub cūyān-ı ° afv ü merḥamet

Ḳıl Senīḥ'e iltifat ol gün ki eyler re'fetiñ

° Āsiyan-ı ümmete ° ilan ° afv ü merḥamet

22. DER SĪTĀYĪŞ-İ RAVẒA-YI MUTAHHARA (EŞER-İ ḤACC- I ŞERİF)

Fā° ilātün/ Fā° ilātün/ Fā° ilātün/ Fā° ilātün

Cennet-i a° lādan a° lā ravẓa-yı peygamberi

Arş-ı a° zamdan muallā ravẓa-yı peygamberi

Medfen-i zāt-ı resūlullah nazargah-ı ilah

Meşriḳ-ı envār-ı mevlā ravẓa-yı peygamberi

Mültecā-yı kudsiyān dāre'l-emān-ı ins ü cān

Maksad-ı dünyā vü ° ukbā ravẓa-yı peygamberi

Kıble-i arş-ı berin u mehbit-i rūhu'l-emin

Merkez-i esrār-ı ma° nā ravza-yı peygamberi

Cilvegāh-ı seyyide'l-kevneyn sūrī ma° nevī

Kā° be kavseyni ev ednā ravza-yı peygamberi

(6b)

Bārekallah eylemişdir kābe-i ° ulyā ile

Yesrib ü bathā° yı ihyā ravza-yı peygamberi

Yüz sürünce hākine oldı be-ḥamdilleh Senīḥ

Çeşm-i cāne nūr bahşa ravza-yı peygamberi

23. DER İŞTİYĀḲ-I MEDİNE-İ MÜNEVVERE

Fā° ilātün, Fā° ilātün, Fā° ilātün, Fā° ilün

Yesrib-i pür-şerefin bāğına kurban olayım

Bāğına berrine ırmağına kurban olayım

° Arzı pür-feyzi medine ḥarem-i aḳdesdir.

Ben ānın taşına toprağına kurban olayım

Sūy-ı cennetden eşer bād-ı nesim-i seheri

Can virir hastasına sağına kurban olayım

Semerei meyve-i cennet şeceri Tübâ'dır

Nahl-i hurma ile yaprağına kurban olayım

Mevc urur lāle-i hamrā-yı cinan gibi latif

Ḳal° a burcundaki sancığına kurban olayım

Meşhed-i hazret-i hamza ider ānda lemeā° n

Nūr iner her şeb Uhud dağına kurban olayım

Ben Senih ānın ehālisi değıl itlerinin

Ayağı tozuna tırnağına kurban olayım

24. DER ḲUBBE-İ EHL-İ BEYT (EŞER-İ ḤACC-I ŞERİF)

Fā° ilātün/ Fā° ilātün/ Fā° ilātün/ Fā° ilātün

Bu maḳam işte maḳam-ı ehl-i beyt-i Muştafa

Ravza-yı nūr-ı enām ehl-i beyt-i muştafa

Bunda menfundur kirām-ı ehl-i beyt-i Muştafa

Y° ani bir cem° -ı fiham-ı ehl-i beyt-i Muştafa

Ḳubbe-i darüsselām-ı ehl-i beyt-i Muştafa

Meşriq-ı envār-ı Hakk'dır maṭla° -ı şemsi hüdā

Bunda medfundur ḥazret-i Abbas-ı zü'l-mecd ü kerem

Kim odur sertāc-ı āl-i ° amm-i resūl-i muḥterem

Fevc fevc eyler ziyaret ḳabrini ḥayre° l-ümem

Belde-i Yesrib'de şāyan olsa sāni-i ḥarem

Ḳubbe-i darüsselām-ı ehl-i beyt-i Muṣṭafa

Meşriq-ı envār-ı Hakk'dır maṭla° -ı şemsi hüdā

Bunda aḳva-yı rivayet üzre zehrā-yı betül

Hemser-i şāh-ı velayet ḳurretü'l ° ayn-ı resūl

Eyledi mevlā müyesser babına buldum vusül

Oldum adab-ı ° ubudiyetle ruḥsa-yı müsül

(7a)

Ḳubbe-i darüsselām-ı ehl-i beyt-i Muṣṭafa

Meşriq-ı envār-ı ḥakk'dır maṭla° -ı şemsi hüdā

Bunda medfundur Ḥasen ṣehzade-i ḥayre'l-beşer

Sıbt-ı peygamber imām-ı sāni-yi isnā ° aşer

Öyle sultan-ı mu° azzamdır ki her şām u seher

Üstüne dönmetedir ta° zim ile mihr ü ḳamer

Ꞗubbe-i darüsselām-ı ehl-i beyt-i Mustafa

MeşriꞖ-ı envār-ı Hakk'dır maṭla° -ı şemsi hüdā

Bunda nūr-ı çeşm-i şāh-ı Kerbelā sırr-ı mübin

Āb-ı rû-yı müttekîn din-i Zeyne'l-° Abidin

Ꞗadr-i cāh-ı aꞖdesin āli bilür ehl-i yaqin

Ꞗıble-i erbab-ı hacetdir melāz-ı müminin

Ꞗubbe-i darüsselām ehl-i beyt-i Mustafa

MeşriꞖ-ı envār-ı Hakk'dır matla-ı şems-i hüdā

Bunda medfundur muḥammed bāḳır-ı sahib-i şeref

Kim odur ferzend-i sıbt-ı ekrem'e ḥayre'l-ḥalef

Geldi nūrundan zuhūra sırr-ı sultan-ı necef

Zāirān daim huzurunda dururlar saf-be-saf

Ꞗubbe-i darüsselām-ı ehl-i beyt-i mustafa

MeşriꞖ-ı envār-ı Hakk'dır maṭla° -ı şemsi hüdā

Bundadır şemsü'l-eimme Cafer-i Sıdḳ-ı itiyad

Bū ḥanīfe āndan itmiş aḥz-ı nūr-ı ictihad

Hürmetin vacib bilür her mümin-i pāk-itiḳad

İ° tiḳad-ı müminin eyler bu yolda ittiḳad

Ḳubbe-i darüsselām-ı ehl-i beyt-i Muṣṭafa

Meṣrık-ı envār-ı Ḥaḳḳ'dır maṭla° -ı Şemsi hüdā

° İzz ü iḳbal ü Şeref-i faḥr-ı cihānıñ sāyesi

Ḳurb-ı sultan-ı rusüldür mes° adet pirayesi

Babına mensub olur iḥlās olan sermāyesi

Pek mu° allādır ḥakikat derk olunmaz pāyesi

Ḳubbe-i darüsselām-ı ehl-i beyt-i muṣṭafa

Meṣrık-ı envār-ı Ḥaḳḳ'dır maṭla° -ı Şemsi hüdā

Ol muazzam cem° -i āl-i ḥazret-i peygāmbere

İlticā etmek ne nimettir Senīḥ-i kemtere

(7b)

Rūṣna oldu gözüm sürdüm yüzüm ḥāḳ-i dere

Ḥazret-i Ḥaḳḳ'ın büyük ihsanıdır müminlere

Ḳubbe-i darüsselām-ı ehl-i beyt-i Muṣṭafa

Meṣrık-ı envār-ı Ḥaḳḳ'dır maṭla° -ı Şemsi hüdā

25. KUBBE-İ EHL-İ BEYTİN BAZI MAHALL-İ AĞDESİNCE
İCRA OLUNAN T° AMİRAT HAĞKINDA VUKU° BULAN
TALEB Ü EŞ° AR ÜZERİNE İNŞĀ VÜ KUBBE-İ CELĪLE-İ
MÜŞAR İLEYHĀ DAİRESİNİN BİR CĀNİB-İ EŞREFİNE
HAĞK U İMLA OLUNAN TARİHİDİR

Fā° ilātün/ Fā° ilātün/ Fā° ilün

Bu mağam celildir hağkan

Medfen-i āl-i hağret-i nebevi

Bunda ° Abbas ° amm-i pāk-i resūl

Bunda zāt-ı betül-i mürtežavi

Bunda sıbt-ı beni-i imām Hağsen

Bunda Zeyne° l-abā şeh-i ulvi

Bunda Bāğır'la Caferi's-Sadığ

Her biri din-i imām rast-ı revī

Ğısmen olmuştı lazıme't-ta° mir

Bu cinān kıt° ası se° ādet evi

Ahd-i Abdülhamid-i hanide

Yapılıb oldı her maḥalli ḳavi

° Abd-i faḥr-ı cihān kemīne Senīḥ

Yazdı tāriḥ için şu beyt-i nevi

Su-be-su oldu ḥāiz-i i° mar

Ḳıble-i ehl-i beyt-i Muştafevi

1305

26. ḲİṬ° A DER İSTİ° ZĀN-I ° AVDET

Fā° ilātün / Fā° ilātün / Fā° ilātün / Fā° ilün

El-veda° ey nūr-ı zāt-ı kibriyā faḥr-ı rusül

El-firāḳ ey maḫhar-ı tāmm-ı hüdā sultan-ı kül

° Avdet-i isti° zān ider eyle Senīḥ'e merḫamet

Kim ola āsān şūri-i ma° nevi cümle sübül

27. DER VAŞF-I SEYYİDİNĀ ḤAZRET-İ ° ABDULLAH (EŞER-İ ḤACC-I ŞERİF)

Mefā° ilün, Mefā° ilün, Mefā° ilün, Mefā° ilün (Vezin bozuk)

Mu° azzam nesl-i m° aruf-i ḫalilullah'dan el-ḫaḳ

Celīle'l-ḳadr ü ° āliy-yi cah bir ḫāzettir ° Abdullah

Çün olmuş raḫmeten li'l-° ālemine vālid-i zī-şān

Veli-yi ni° met-i bī-minnet-i ümmettir ° Abdullah

28. DER MEDḤ-İ SEYYİDETİNĀ CENĀBİ ĀMİNE

RAẒYALLAHU ° ANHA (EŞER-İ ḤACC-I ŞERİF)

Fā° ilātün / Fā° ilātün / Fā° ilātün / Fā° ilün

Cism-i pāk-i Muşafa'ya lems iden ḫāk-i latif

° Arş u kürsiden behişt ü beytden efzal iken

Ol vücūduñ ḫamili ya° ni cenāb-ı Āmine

Ne ° azime'ş-şān olur artık teemmül eylesen

(8a)

29. DER SİTĀYİŞ-İ EBEVEYN-İ

MUHTEREMEYN-İ CENĀB-I RİSĀLETPENĀHİ (EŞER-İ

ḤACC-I ŞERİF)

Fā° ilātün / Fā° ilātün / Fā° ilātün / Fā° ilün

Ced-be-ced a° zam u āliy-yi neseb ü pāk-güher

Valid ü valide-i pür-şeref-i Muşafevi

Enbiyā vü sü° edādır bütün ehl-i cennet

Çıkacak Âdem'e ecdād-ı ° izām-ı nebevi

**30. DER VASF-I SEYYİDETÜ° N-NİSĀE° L-ĀLEMİN
CENĀB-I FĀTIMATÜ° Z-ZEHRĀ (EŞER-İ HACCI
ŞERİF)**

Mefā° ilün/ Mefā° ilün/ Mefā° ilün/ Mefā° ilün

Cenāb-ı Fātıma bir nürdur şems-i risaletten

Ğubār-u āsitān-ı ° ismetin kıl tūtiya ° iyne

Tevesülle der-i iclāline yüz sürmedin evvel

Ne mümkün dāhil olmak hıdmet-i sultan-ı kevneyne

**31. DER VASF-I HAZERĀT-I ŞEYHEYN-İ
MU° AZZAMEYN (EŞER-İ HACCI ŞERİF)**

Fā° ilātün / Fā° ilātün / Fā° ilātün / Fā° ilün

Nezd-i sultan-ı rusülde o kadar mazhardır

Şeref-i kırb u kabule hazerāt-ı şeyheyn

Vaqt-i şöhet gibi bak ālem-i rihlette daħı

Hem-civār oldu resüle hazerāt-ı şeyhen

32. DER MEDH-İ CENAB-I SİDDİK-İ EKBER Ü FARŪK-
İ A° ZAM (EŞER-İ HACC-I ŞERİF)

Mefā° ilün/ Mefā° ilün/ Mefā° ilün/ Mefā° ilün

Ulüvv-ī kadar için bundan ziyāde bir delil olmaz

Bakın Sıddık diyen Farūk-ı a° zam nerde mudfundur

Defin olmak karīb-i kabr-i pür-envārına mutlak

Kabul ü iltifātī seyyide'l-kevneyne merhundur

33. DER FAZL-I CENĀB-I ° ALİ EL-MÜRTEZĀ (EŞER-İ
HACC-I ŞERİF)

Mefā° ilün/ Fe° ilātün / Mefā° ilün/ Fe° ilün

Kemāl-i kurb-ı resūle delalet itmek için

Cenāb-ı şir-i hüdāya yok ihtiyac-ı maķam

Hadis-i mu° cize-i pirā-yı laħmike laħmī

Olur o şāha fazilette imtiyaz-ı temām

34. DER FEZĀİL-İ CİHĀR YĀR-I GŪZİN (EŞER-İ
HACC-I ŞERİF)

Mefā° ilün/ Mefā° ilün/ Mefā° ilün/ Mefā° ilün

Kemālāt-ı şeref-î gāyat ile cümle sahābiden

° Umumen çār-yārîñ rütbesi a° lā vü efzaldır

Velākin her birinde bir huşuşi faẓl u rüçhan var

Resūlullāha kurb-ı murtezā aķva vü ekmeldir

35. DER FEZĀİL-İ BĪ-MU° ĀDİL-İ CĪHĀR-I YĀR-I GÜZĪN

Fā° ilātün / Fā° ilātün / Fā° ilātün / Fā° ilün (Vezin bozuk)

Oldı sddıķ-ı hüdā el-ħaķ Ebu Bekr-i veli

Eyledi Faruķ-ı din āyine-yi İslam'ı celi

Hazret-i ° Osman zi° n-nureyindir yār-ı resūl

Sevmiyendir bunları elbette merdūd-u ° Ali

36. DER VAŞF-I CENĀB-I ŞİDDĪĶ-İ EKBER

Mefā° ilün/ Mefā° ilün/ Mefā° ilün/ Mefā° ilün

Yegane yār-ı gār-ı Ahmed-i Muhtar'dır Şiddīķ

Kelam-ı sāniye isneyn ile medħetkārdır Şiddīķ

(8b)

Gürüh-ı enbiyā vü mürselinden sonra bī-şübhe

Reis-i evliya serdefter-i aħyardır Şiddīķ

Serefrāz-ı hilafet muḳteda-yı zümre-i ebrar

İmam-ı evvelin şadr-ı cihār-ı yārdır Şiddīḳ

Ḳarīn-i ravza-yı peygamberidir medfen-i pāki

Se° ādet menziline māh-ı mihr-i envārdır Şiddīḳ

Senīḥ-i Mevlevī zātıyla ḳat ḳat iftiḥar eyler

Mu° alla cedd-i pāk-i Ḥazret-i Ḥünkār'dır Şiddīḳ

37. DER MEDḤ-İ CENĀB-I FARŪḲ-I ° AZAM

Fā° ilātün/ Fā° ilātün/ Fā° ilātün/ Fā° ilātün

Sāni-i efzal-i eṣḫab ° Ömer ibnü'l-Ḥattab

Şeref-i minber ü miḥrāb ° Ömer ibnü'l-Ḥattab

Cami° -i ° adl ü atā bā° is-i i° lān-ı salāt

Zahr-ı din ḳuvvet-i eḫbab ° Ömer ibnü'l-Ḥattab

Saldı nūr ° āleme ser-menzil-i farūḳīden

Misl-i ḫurşid-i cihāntab ° Ömer ibnü'l-Ḥattab

Maḫz-ı ° adl idi hilafetde iken raḫmandan

Ḳoymadı babına bevvāb ° Ömer ibnü'l-Ḥattab

Oldı iķmāl-i füyüzāt ü şehādetle Senīh

° Āzim-i dergeh-i vehhāb ° Ömer ibnü'l-Ĥattab

38. DER SENĀ-YI ĤAZRET-İ ° OSMAN-I Zİ'N-NÜREYN

Mefā° ilün/ Mefā° ilün/ Mefā° ilün/ Mefā° ilün

Celī nūr-ı Ĥüdā'dır Ĥazret-i ° Osman-ı zi'n-nüreyn

Ĥabib-i Muştafa° dır Ĥazret-i ° Osman-ı zi'n-nüreyn

Kemāl-i pür-nev-i iman ile bezm-i risaletde

Çerağ-ı pür-ziyādır Ĥazret-i ° Osman-ı zi'n-nüreyn

Şeb-i ĥilm u edeb-i rüşendir envār-ı cemālinden

Meh-i burc-ı ĥayādır Ĥazret-i ° Osman-ı zi'n-nüreyn

Ķılındı himmetiyle mescid-i peygamberi tevsic°

İmam-ı eşĥiyādır Ĥazret-i ° Osman-ı zi'n-nüreyn

Dü ° ālemde Senīh-āsā zelīl ü müste° men-dāne

Melāz u mültecādır Ĥazret-i ° Osman-ı zi'n-nüreyn

39. DER VASF-I CENĀB-I ° OSMAN

Mefā° İlün/ Mefā° İlün/ Mefā° İlün/ Mefā° İlün

Reh-i haḡda maḡam-ı hiżmet-i faḡr-ı risaletde

Nice ḡayr u iḡsanıñ bā° isi ° Osman-ı zi'n-nureyn

Degildir ḡamse-i āl-i ° abānın dāḡili emma

Cehār-ı yārın oldı ° āli-i ° Osman-ı zi'n-nureyn

40. DER SİTĀYİŞ-İ ḡAZRET-İ ŞĀH-I VELĀYETPENĀH

(9a)

Mefā° İlün/ Mefā° İlün/ Mefā° İlün/ Mefā° İlün

Penāhim melceim kehfe'l-emānım ḡayder-i Kerrār

Efendim pādişāh-ı kāmranım ḡayder-i Kerrār

O ḡuvvetle görür derk eylerim dünyā vü uḡbāyı

Gözümde nūrdur cismimde cānım ḡayder-i Kerrār

Dirim daim daḡilek ya Ali ya be'l-ḡasen aḡsin

Benim şubḡ ü mesā vird-i zebānım ḡayder-i Kerrār

ḡusurum ° af idüb şāyeste-i iḡsan ider her-gāḡ

Mu° azzam şehriyār-ı mihribanım Hāyder-i Kerrār

Biḥamdillillah Senīḥ olmuş benim manā vü şūrette

Veliyyi ni° met-i biimtinānım Hāyder-i Kerrār

41. DER TESEBBÜT-İ ĀSĪTĀN-I ŞĪR-İ YEZDĀN

Mefā° ilün/ Fe° ilātün / Mefā° ilün/ Fe° ilün

Benem Senīḥ gulām-ı cenāb-ı şīr-i ḥüdā

Kemīne çāker-i memlūk-i şīr-i ḥüdā

Zihī se° ādet-i dāreyn kim müyesserdir

Baḥā sadaqat ile intisāb-ı şīr-i ḥüdā

42. KAŞĪDE DER SĪTĀYİŞ-İ CENAB-I ° ALĪYYEL- MÜRTEZĀ

Mefā° ilün/ Fe° ilātün / Mefā° ilün/ Fe° ilün

Hikmet-i balıḡa-i Ḥāzret-i Ḥāḡḡ celle celāl

Ḳoydu nik ü yed-i temyize mihek-i celal

Saldı ol hikmet ile vāḡı° a-yı bezm-i elest

Soḡup ervāḡı libas-ı tene teklif ü sual

Eyledi küfrden İslam'ı diyanet-i tefriķ
Netekim zulmet ü nūr ° arz ider eyyam u leyāl

Oldı her ° ahdde bir hük-m-i şeri° at cāri
Buldı her devr birer fariķa-i haķķ u zalāl

¶ıldı tebliğ-i emānet-çün ibadullaha
Enbiyā vü rusül ib° aş hüdā-yı müte° al

Tā ki teşrif idüb iķbal ile faħr-ı ° ālem
Eyledi şehir-i vücudi şerefi mālāmal

Tal° atı evc-i risaletde olub bedr-i münir
Şems-veş bi'seti şer° -i ümeme virdi kemāl

¶atemiyetiyle olub fażl u kemāli ° āli
Oldu maħşuş āña bu mertebe-i ° āle'l-° āl

Kim ħabibim didi ħallaķ-ı cihān ħazretine
Eyledi pāyine yüz sürmege arş-ı isti° mal

Şeb-i mi° rac irüşüb davet-i ħaşşe'l-ħaşşa
Nūr-ı zāt-ı ° azamet ¶ıldı ānı istiķbal

Hāşılı vaşfinı haķ üzere hüdā° dan ğayrı
Fehm ü idrak ile maḥlūka eda emr-i muḥal

Çün olup haşre kadar şer° -i kavīmi baķı
Mihr tā devr ide irmez aña ° ālemde zeval

Kim ki var darire-i din-i mübininden ḥaric
Ne gerek ānları tezkār için irād-ı maḥal

(9b)

Lazım ancak burada nāmı Müslüman olanıñ
Saliḥ u taliḥi ḥadd-i vüṣūla īṣāl

Haş mümünler olur ḥazret-i peygamber ile
Āl ü evlādına elbette muḥibb ü meyyal

Emr-i dinde gözedüb vacibe-i zimmetini
İ° tiķādı olur āzāde-i evham u ḥayal

Böyledir hilye-i erbab-ı seadat yekser
Ayrılan ol ḥatt-ı müncīden olur fāsıķ u źāl

Farķ için bunları miyar-ı haķiķi lazım
Olamaz diķķat-i mizan-ı mecazide mecāl

İşte mizan-ı haķikide Şeh-i merdandır

Ya° ni faħr-i sũ edā-yı Şıhr-ı ħabib-i mũte° al

Nice mi° yār-ı haķikidir o kim bĩ-Őũbhe

Bilinũr redd ũ ħabũlũ ile İslam u zalāl

Nice mi° yār-ı hakikidir o kim bātıl u ħaķ

Farķ olur buĝz u tevallāsı ile bālā-cemāl

Bārekallāh zihĩ Őāh-ı hũmāyun-ı tāli°

Kim kemāl-i Şerefi mertebe-i ° āli°l-° āl

Levħasenallāh zihĩ pādiŐāh-ı her dũ-serā

Kim mũsellemdir āña devlet-i ° izz u iclāl

Őehsuvār-ı azamet-i kester ũ dın-perver kim

Ne yaña ħıldı ise ° atf-ı ° inān-ı iķbal

Ĥāk-i rāhında felek Őaçdı keff-i mehr ile zer

Sāyebānında melek açdı semādan pũr u bal

RaħŐ-ı iclāliline zerrĩn-i rikab olmak iķũn

KurŐ-ı meh-i Őevķ u safādan idũb oldu hilāl

Āsumanda görinan pençe-i hürşid degil

Çarh âçar babına deryûze için dest-i sual

Yazar elķāb-ı hümayınunı bu şüret ile

Levh-i nazma kalem-i nadire pirāy-ı kemāl

Bahr-i ° irfan güher sākı-yi havz-ı kevser

° Īn-i ihsan u ° atā server-i ser-çeşm-i āl

Şāh-ı mümtaz-ı necef safder-i şimşir-i begef

Rāyet-efrāz-ı şeref şaff-şiken-i cünd-i zālāl

Āsumān mertebe sultan-ı mu° alla ° atabe

Müşteri kevkebe hürşid-i sipihr-i iclal

Muştafāhulķ u ° ömer maadelet ° Oşman hāya

Hil°eti menkıbe-i şiddīķ-ı Ebubekr efā° l

Mehdi-yi din Aliyyi ibn-i Ebi Tālib kim

Zātıdır mihr-i celi şıhr-ı resül-i mütea° l

O hüdāvend-i hüdāyār velayet-i āsar

Kim dāhil deriy-yi din-i perver olur hārici zāl

(10a)

O cihān-ban-ı hūkm-i senc-i mea° ni vü şuver

Kim ider ° ilm u kemālatı felātunları lāl

O şehinşāh-ı melek māye-i felek pirāye

Kim olur hūkmüne maḥlūḳ muti° ü meyyāl

Bağzı şol seyyie kim itmez izale ḥūsne

Ḥubbudur kāvil-i hūsne seyyie kılmaz ibtal

Zulmet-i ḥaileye pertev-i rāhı müş° il

Uḳde-i müşkileye nim-nigāhı ḥallāl

Nisbet-i ḥak-i dūrri lafz-ı kemāle ma° nā

İktisab-ı eşeri nūkte-i taḥḳiḳe meāl

Asitanında şadaḳattir etemm-i iman

İnḳiyadında reḥavet esr-i bağy u zalāl

Mihr ü meh feyz-i kemālinden alaydı behre

Naḳıse irmezdi biri diğeri görmezdi zevāl

Bulsa nisyan ° atāsından eger bir dirhem ebr

Berf u bārān yerine hāke yağar dürr ü lāl

Çılsa tağyir eşer-i tab-ı temmuz kameran

Cismi te'sir-i hararetle yağar āb-ı zülāl

Re° yi ger istese taḥvil-i mizac-ı eşya

Hükmi tağyiri ile mümkün olub cins-i muḥāl

Nişter-i mātem olur ādeme mızrab-ı tarab

Şād ider merdüm azurdeyi esbab-ı melāl

Lā fetā vaşf ile kıldı şenā vü ta° rif

Zāt-ı zī-şānını Cibrīl-i emīn bi'l-iclāl

Rezmde kuvve-i qudsiyesi ol mertebe kim

° Azmidir ḥaşmı için şāibe-i izmihlāl

Bezmdde ḥilm ü ḥayāsı o kadar ecme kim

Ḥayret-efzā-yı melāik olur ol ḥüsn-i ḥişāl

Māye-i ḥılkatidir mecma° -ı ḥayr ü ḥasenāt

Meşriq-ı tal° atidir maṭla° -ı envār-ı cemāl

Esedullah lakabā şāh-ı Kureyşī nesebā

Ey bihin-i vasıta-ı nesl-i ḥabib-i müteā^c l

Sen o şāyeste-i dihim-i veşayetsin kim

Müstenid bār-geh-i ḥazretiñe cümle-i āl

Sen o şehinşeh-i iḳlim-i velayetsin kim

Müctemi^c bāb-ı hümayunuña mecmu^c -ı ricāl

Sen o ferman-dihi evreng-i ḥilafetsin kim

Mürtebit silsile-i nisbetine neyl-i vişāl

Bağlanub emriñe enşār-ı resūlullahdan

Nice^c Ammar ile Selman gibi aşhab-ı kemāl

Şirenirler var idi malik-i ester-manend

Şaf çeküb^c arsa-yı rezmiñde şuca^c u ebtāl

Ḥutta-i beyi^c ñe girdi Üveys'ül-Ḳarni

Eyledi mertebe-i rif^c atini^c ālu'l-^c āl

(10b)

Zāhir olmuşdı sa^c adetle ferik-i cennet

İdüb ordu-yı hümayununa ḥalk isti^c cāl

Nūş-ı sehbā-yı şehādetle kimi oldu revān

Kimisi buldı ğazā ile ceza-yı a° māl

Baña da aqdem-i a° māl u emānı bu idi

Kim o demde bulunub itmeyerek hiç ihmāl

O binadaydım serimi tob gibi rāhında

Ya şehādet ya ğaza ile olaydım hoş-hāl

Olmadı çünkü müsa° id buña icāb-ı zamān

Geçdi bu ° asr ile ol vaqt arasında nice sāl

Haşmiña haşm u şiddikle şadıkım ancak

Şimdi maqdur budur bence bu vefk-i āmāl

Gerçi her halde nāçizim efendim nāçiz

Görmem amma nażar-ı lütfüni haqqımda muḥal

Eylemezsin ne kadar kemter isem de beni red

Canib-i zereye mihr-i felek eyler iqbāl

Başma noşanlarıma kāmil idüb eyle qabūl

Saña güçlük mü var ey padişeh-i melik-i kemāl

ıl   inayet baña ol mertebeyi kim güya
İriş b devr-i h mayunuña b -şafvet-i b l

aşma üzre çıkup şavlet ile tiğ u teber
Bağıyan ile idüb cehd u gözü cenk   cid l

ılmışım řoñra şeh detle fed  c n u seri
İşte bu vechle ıl ecr-i cezilim ikm l

Ol zaman olsa idim böyle idi mağş dum
N k   bed niyyete mağrun degil mi   amal

Kerem u re'fetiñ ol meretebeden    lidir
Ki benim hağğıma lütfüñ ola muht c-ı sual

Böyle şaddiqa cesaret baña t hmetdir
Dilerim   afvını k staşlığım buldı kem l

adden açdı yeter itnabı gayrı Sen h
Başla ihl ş ile hayr dua  ya fi'l-h l

Ta ki her mağkeme-i şer-i  h d   im olub
Ola sencide-i mizan hağıkat-i aşv l

İki âlemde bizi bâb-ı hümâyûnundan

İtmesun dūr ° atâsıyla cenâb-ı müteâ ° l

Ravza-yı pâkine ta haşr olub arz-ı selâm

An-be-an cenned-i melaikiñle kılsun îşâl

43. DER VAŞF-I SEYYİD-İ ŞÜHEDÂ HAZRET-İ HAMZA (EŞER-İ HACCI ŞERİF)

Mef° ülü / Mefâ° ilü / Mefâ° ilü / Fe° ülün

Ser° asker-i hıyl-i şühedâ Hazret-i Hamza

Serdâr-ı cemi° -i sü° edâ Hazret-i Hamza

Bîçâre Senîh'e nazâr-ı merhamet eyle

Sultân-ı rusül ° ışkına ya Hazret-i Hamza

(11a)

44. DER MEDH-İ HAZRET-İ ° ABBAS (EŞER-İ HACCI ŞERİF)

Mef° ülü / Fâ° ilätü / Mefâ° ilü / Fâ° ilün

Ey tâc-ı ser-i âl cenâb-ı ° Abbas

Vey ° amm-i nebiyy-i Kureşî hayre° n-nas

Tevfiğ-i hüdâ lütf-i resül ile Senîh

Yüz sürdi huzura ki ider şükr ü sipās

45. DER SĪTĀYĪŞ-İ CENĀB-I ° AYİŞE-Yİ ŞİDDĪKA

Mefā° ilün/ Mefā° ilün/ Mefā° ilün/ Mefā° ilün

Cenāb-ı ° Ayiše-i şiddīka fahr-ı risalettir

Hem ümmü° l-müminin hem iftiħar-ı ehl-i sünnettir

Dü bālādır seā° det-i zāt-ı şiddīkı şıfatında

Kemālatı ħadis ° iffeti āyetle müşbettir

46. DER ŞENA-Yİ ĦAZRET-İ ÜMMÜ SELEME

Fe° ilātün/Fe° ilātün /Fe° ilātün / Fe°ilün

Olmuş aşar-ı se° adet ile Ümm-ü Seleme

Zat-ı maħbub-ı ħüdā° ya ħarem-i muħterem

Pek muħıbbeydi şiddīkaydı o tāce°l-ezvāc

Āl ü evlādı ile ħazret-i faħre° l-ümeme

47. DER VAŞF-I CENĀB-I FĀTİMA BĪNT-İ ESED (EŞER- İ ĦACC-I ŞERİF)

Fā° ilātün/ Fā° ilātün/ Fā° ilātün/ Fā° ilātün

Cevher-i silk leāl-i şeref ü ° ismetdir

Fatıma bint-i Esed valide-i şir-i hüdā

Zāt-ı zī-şānını da eylemiş Allah Senīh

Cedde-i cümle-i sādāt ü cemi° -i şerefā

48. DER MEDH-İ HAẒRET-İ HALİME-İ SA° DİYE (EŞER-İ HACCI ŞERİF)

Mefā° ilü / Fā° ilātü / Mefā° ilü / Fe° ilün

Olmuş şerefle murzia° -i seyyid-i rusül

Fahre° n- nisā Halime-i Sa° diye hażreti

Yüz sür Senīh hākine şıdķ u hulūş ile

Ėayet ° azımdır berakāt-ı ziyareti

49. DER VAŞF-I CENĀB-I ÜMMÜHĀNİ

Mefā° ilün/ Mefā° ilün/ Mefā° ilün/ Mefā° ilün

Cenāb-ı ümmühāni zevāhir-i şir-i ilahiyedir

Siyādet hāşimiyet-i zāt-ı pākinde kemāhidir

Aña yitmez mi bu ° izz ü şeref dünyā vü uķbāda

Şeb-i mi° rac beyti fahr-ı ° âlem cilvegâhıdır

50. DER SİTÂYİŞ-İ HAZRET-İ İMÂM HÂSAN

Fâ° ilâtün/ Fâ° ilâtün/ Fâ° ilâtün/ Fâ° ilâtün

Zât-ı maḥbûb-ı ḥüdâdır cedd-i a° lâ-yı Ḥasan

Sırr-ı vaḥy-i innemadır câh-ı valâ-yı Ḥasan

Necl-i Zehrâ dâder-i şâh-ı serîr-i Kerbelâ

Peçe-i şîr-i ḥüdâdır zât-ı ra° nâ-yı Ḥasan

Eyler ehl-i ° ışkı zıll-i devletinde sâyedâr

Serv-i gülzâr-ı vefâdır ḳadd-i bâlâ-yı Ḥasan

Ḥaşm-ı efş-ı mâye tesmim itdirüb ḥîn-i vefât

Zehrâ ile oldı zümrüd-fâm-ı simâ-yı Ḥasan

(11b)

Mâtemiyle giryeler ḳıl hem Senîḥ eyle beyân

Mümine farzdır ḥubb u tevellâ-yı Ḥasan

51. DER MEDḤ-İ CENĀB-I İMĀM-I HŪMĀM

Fā° ilātün/ Fā° ilātün/ Fā° ilātün/ Fā° ilātün

Oldun ey şāh-ı şehīdān evliyadan bir güzīn

Ḳuvvet-i İslam u iman a° zam-ı erkān-ı din

Şiyel-i Hayder necl-i Zehrā ḳurrete° l-a° yn-ı Hasan

Server-i āl-i abāsın sıbt-ı faḫre° l-mürselin

Oldı nezd-i Muşafa'da rütbe-i ḳadriñ bülend

Āb-ı rŭ-yı ḥānedānsın seyyid-i zānŭ-nişīn

Görmedi gerçi haḳıḳatle seni her çeşm-i kŭr

Talatıñdır neyyir-i a° zam gibi nŭr-ı mübīn

Çare-sāz ol merḫamet eyle Senīḫ-i mücrime

Sensin erbab-ı niyaze iki ° ālemde mu° in

52. İSTİRHAM U RECA EZ-ĤĀK-İ PAY-I SULTAN-I

KERBELĀ

Fā° ilātün/ Fā° ilātün/ Fā° ilātün/ Fā° ilātün

Ey çerāġ-ı ĥarem-i ĥaşş-ı nebiy-yi muĥtar

Vey nihāl-i çemen-i era-yı cenāb-ı kerrār

Keremiñden budur ümmid ü niyazım her bār

Ķurulub ĥaşr olucak cem° -i ° uşāt u aĥyar

Nāmemi lütfüñ idüb ĳābil-i yād u tezkār

Çākerimdir deyü emr eyle işitsün aĳyār

Bende-i şādıķıñım çoķsa da sū° -i amelim

Dāmen-i merĥametiñden ebedi çekmem elim

İntisabımdır olan ° ömrüm içün mā-ĥāşılıım

Ĥazretiñden dū cihānda budur ancaķ emelim

Nāmemi lütfüñ idüb ĳābil-i yād u tezkār

Çākerimdir deyü emr eyle işitsün aĳyār

Pādişāh-ı şühedā oldı ° azim-i ° ünvanıñ

Kerbelā hutte-i iķbal-i celīle's-şānıñ

Ķulıyım şıdķ ile sen gibi uluv-vi sultanıñ

Olmuşum bende-i mumlūk-ı der-i iķsanıñ

Nāmemi lütfün idüb ķābil-i yād u tezkār

Çākerimdir deyü emr eyle işitsün aķyār

Ķıldı dilhaste beni derd-i zünüb u ° isyan

Yāreme senden olur ancak olursa derman

Cürmüme bakma buyur ħalime lütf ü iķsan

Merħamet eyle degilsem de efendim şayan

(12a)

Nāmemi lütfün idüb ķābil-i yād u tezkār

Çākerimdir deyü emr eyle işitsün aķyār

Ķulluķıñ devlet-i dünyāya idenler terciķ

Rāh-ı İslam u diyānetde bulur isr-i şaķıķ

Budur ancak baña bābında temenni-i sariķ

Ķılsun iķraz-ı lafz-ı tebeh-kār Senıķ

Nāmemi lütfüñ idüb kıabil-i yād u tezkār

Çākerimdir deyü emr eyle işitsün ağıār

53. DER ° ARZ-I İLTİCA

Mef° ülü / Fā° ilätü / Mefā° ilü / Fā° ilün

Bir iltifatıña nice biñ naqd-i cān fedā

Bir āşına nigāhına cümle cihān fedā

Ya şāh-ı Kerbelā reh-i ° ışkında daima

Olsun nice Senīḥ gibi bendegān fedā

54. MÜNACAT

Mef° ülü / Fā° ilätü / Mefā° ilü / Fā° ilün

Yā rab ğulām-ı āl deyü eyleyüb şehīd

Tezyīn kıl ehl-i beyte izafetle nāmımı

Merşiye-ğüy-ı şāh-ı şehīdān idüb beni

Ḥaşr eyle medḥ-i āl-i resül° e kelāmımı

55. MERŞİYE-İ ŞERİFE

Fā° ilātün/ Fā° ilātün/ Fā° ilātün/ Fā° ilātün

Yā rab nedir bu vaqā° -y1 cān-sūz şu° lebār

İtdi şirār sine-i eḥbābı dāğidār

Yā rab nedir bu ḥadise-i fitne-i ° azim

Añda rey kıldı āyine-i çarḥı pür-ğubār

Yā rab nedir bu kışşa-1 pür-ğuşşa-1 elim

Āşarı virdi āleme ālām-1 bī-şümār

Bu şarşar-1 қаzadan ° acebdir ki şalmanı

Baḥr-1 fenaya geşte-i āfaḫı rüzgār

Bu lücce-i belā ne içün bilmem itmedi

Dünyāyı ğark ka'r-1 ° adem ḫāki mevc-zār

Ta vaḫt-i āferīniş-i ādem'den olmadı

Şimdiye dek bu vaḫ° anıñ misli āşikār

Bāğ-1 cihāne bir şecer-i fitnedir bu kim

Zulm ü cefā vü ğadr ü sitem aña berk ü bār

Her Őerĥ-i lafz-ı pür-elemi bir kitab olur

Bu mâcerâyı her ne kadar kılsam iĥtiŐâr

Olmaz nühüfte böyle bir emr-i ° azim bil

Sıbt-ı nebi Őehâdetidir başka Şey degil

(12b)

Fikr eyle kim nedir Şeref-i ritbet-i Ĥüseyn

Naĥd-i ° Ali vü Fatıma'dır Ĥazret-i Ĥüseyn

Ez sinem tâbe pâ-dâr idi faĥr-ı âleme

Ėayet ile müŐabehet-i ĥilĥat-i Ĥüseyn

Zânü-yı server-i dü-cihân eyledi mesnedi

Ol mertebeydi menzilet ü rif° at-i Ĥüseyn

Ĥuluĥ-ı Ĥasen cenâbına mevrûs Aĥmed'i

Ĥayret-dih-i melâikedir ĥaŐlet-i Ĥüseyn

Nur-ı cemil ü ĥurret-i ° ayn-ı ĥalildir

Rûşen cemi° -i ° âleme mahiyet-i Ĥüseyn

İĥbali evliyadan azim ü celîldir

° İnd-i hüdāda āliyedir kurbet-i Hüseyn

Olmaz hadis-i vaşfını tefsire iktidar

Tenzil-i innema olucağ rāyet-i Hüseyn

H̄īn-i veda° ümmete emr eyleyüb resūl

Farz iken ehl-i din-i evveline hürmet-i Hüseyn

Da° vā-yı Müslimi iderek bir nice pelīd

Hayfā o şāh-ı muhteremi kıldılar şehīd

Afaķı tutdı şūriş ü ğavgā-yı Kerbelā

Ālude oldu hūn ile şaħra-yı Kerbelā

Ƙıldı muħadderāt ü yetimān ile Ƙaza

Sıbt-ı resūli badiye-peymā-yı Kerbelā

Cūş u hurūş idüb yemm-i isyane şāmiyān

Nehr oldu seyl-i fitneye mecrā-yı Kerbelā

Bir Ƙatre ābı ketm idüb āl-i resūlden

Cūy-ı şūrūrı itdiler icra-yı Kerbelā

Düşdi zemine ğarka-i seylāb-ı hūn olub

Şehinşeh-i serir-i muallā-yı Kerbelā

Mazlumlar fiġānı ile doldı şeş-cihāt

Çıķdı sipihre zezeme-i nāy-ı Kerbelā

Kāş olmadın bu halet-i maķdūhe rū-nümün

Çılsaydı ķudrediyle haķķ ifnā-yı Kerbelā

Yokdır naziri bir dahi ° ālemde beñzemez

Bir miħnet ü belāya belāyā-yı Kerbelā

Doldurdu āsuman u zemini bu ġalġale

Virdi bina-yı din-i mübini tezelzüle

Bir bir nice birāder ü evlād ü akraba

Piş-i nazarda buldı şehādetle i° tıla

Çün gitdi muħlisān tevabile bendegān

Çaldı yegāne pādişeha deşt-i Kerbelā

Zeyne'l-a° bā cenābı ki nevres-civan idi

Haſte yaturdı ħaymede bītab ü bī-nevā

(13a)

Çeşm-i da^c if-i pür-teb ü lertzân-ı destle
Kalkub firâşdan o dem ol necl-i müctebâ

Vardı huzûr-ı vâlideyne ğayret eyleyüb
Arz itdi kim kıla bu da o cânını fedâ

Buyrulmadı niyazına emma müs^c ade
^c ömründe çünkü vardı daha mühlet-i kaza

Fi'l-hal şalihat ile ol nûr-ı dîdeye
Giryan veda idüb o şehinşâh-ı mübtelâ

Ândan teveccüh itdi fezâ-yı şehâdete
Geldi zühûra şive-i taqdir-i kibriyâ

Nazik teninde yetmiş iki çeşme âçdılar
Şu gibi hûn-ı nâ-haqqını hâke saçdılar

Ol gün ki kavm-i düz-i hıyâne kıldı men^c -i âb
Germ oldu Kerbelâ'da harareten ızdırab

Hatta aliy-yi asgar idi tıfl-ı şîr-i hâr
Bustan-ı mâderiydi aña çeşme-i nişab

Mesdud kılmış idi sebil-i ma^c işetin

Te'sir-i ĥiddet-i ^c atş ü fart-ı iltihab

Az kıalmış idi cu^c u hararetle ol şabi

şem^c -i ĥayatdan kıla merfu^c nür u táb

Āldı hemān kıcağına ma^c şumu validi

Vardı řuf-ı dűřmāne kıarřu idüb ĥıtab

Didi bu tıflı bi-gűhetiñ ıztırabına

Bari teraĥĥum ile viriñ cűzī āb-ı nāb

Ol kıavmden Ĥuzeyme-i mel^c ūn-ı kāhili

Bir nadik atdı cānib-i ma^c şuma pür-řıtāb

Ol tır ānın işabet idüb hulķ-ı pākine

Teslim-i ruĥ idince hemān řāh-ı müstetab

Yaşın aķıtdı çeşme-i ĥŭn-ı revānına

Öyle götürdi valide-i mihribānına

Zānū-niřin faĥr-ı risalet Ĥüseyñ idi

Nur-u dű-çeřm řāh-ı velayet Ĥüseyñ idi

Zat-1 cenāb-1 fatıma^c ya nağd-i cān u dil

Sultan-1 din Ḥasan ile elbet Ḥüseyn idi

Söndürdi şarşar-1 sitem-i eşkıya dirîğ

Rüşen-i çerag-1 beyt-i nübüvvet Ḥüseyn idi

Üftade kıldı bād-1 belā ḥāk-i miḥnete

Serverdān-1 bāğ-1 se^c ādet Ḥüseyn idi

Şoldurdu rüzgār-1 cefā vech-i ālini

Gül-gonce-i riyāz-1 siyadet Ḥüseyn idi

Kaşdıyla ḥürmet itmediler şer^c -i envere

Ḥami-yi din ü muḥyi-i millet Ḥüseyn idi

(13b)

Ketm itdi ḥaqqını nice bin kāfir-i ni^c am

Ḥaqqan veliy-yi ni'met-i ümmet Ḥüseyn idi

Vaḳtinde bi'l-vücūh olub nadire'l-vücūd

Şayeste-i maḳam-1 ḥilafet Ḥüseyn idi

Emmā ne çare ḳadrini fehm itmeyüb^c adüv

Ġadr için üstüne o şehin kıldılar gülüb

Ol mehveſiñ gelince firâkı beyâne âh

Dilden ſirar-ı âh çıkar âsumana âh

Ŗanlar içinde bî-ser o mazlumı fikr idin

Ŗan ağlayub demâdem ider kâne kâne âh

Bu derdden celi vü hafı eylemek gerek

Mâtemkerane ğalgale vü ° aſıķane âh

Nalân ol ağla hüzñ ile kim ehli mâteme

Gözde ° alamet eſk gönülde niſâne âh

Ol teſne-leb ſehîdi añub mâtem eylerim

Durmaz gelür dü çeſme siriſk ü zebâne âh

Çekdi zebâne sinedeki ah-ı âteſin

Kâr itdi sūziſ-i ğam u hicran-ı câne âh

Senîh belâya ſöyle kebab oldı mürĝ-i cân

Her dem döner döner iderim yâne yâne âh

Sultan-ı Kerbelâ elemi ſaldı serbeſer

Ehl-i semâye girye vü halk-ı cihâne âh

Doldı ħurūş-ı nevhâ-i mâtemle şeş-cihât

Heb zârı zârı ağladı bu ħale kâinat

İnşaf idin bu dâi° ye de ey azizler

Mü'min ola ħuluş ile mādām bir beşer

Ĥubb-i nebi vü âl-i nebi farz iken aña

Câiz midir muħalif olan cānibe nazār

Sultan-ı din Ĥasen'le şeh-i mü'minin Ĥüseyn

Olsun da nūr-ı çeşm-i cenāb-ı peyāMBER

Her biriniñ ria° yetin emr eyleyüb resül

Ĥürmetlerine vārid ola mu° teber eşer

Zehr-i sitemle şoñra birin ideler şehid

Hem Kerbelā'da biri ölsün biri de sır

Bir ħatre ābı ketm idüb ol pādişāhdan

Evlād ü āline çekeler ħaçer ü teber

Fa° illerine bu ° amel-i münkeriñ yine

La° n itmeyüb de belki daĥi ġayretin çeker

Artık bu nice müslim-i pāk-i° tiķad olur

Ādab-ı dinde itmiyicek fark-ı ĥayr u ŧer

La° net Yezīd'e cümle a° vān ü āline

(14a)

Hem de anīñ mürevvec-i cah ü źalāline

Feryād ü āh u nāliŧiñ artık yeter Senīĥ

Avāze-i muŧibeti ķıl muhtaŧar Senīĥ

Bir ķat daĥi ġumūm ü hūmūma medar olub

Ĥal ĥazin-i ° ālemi ķıldın beter Senīĥ

Mu° tadsın bugün de kemāl-ı melāl ile

Zār u fiġan ü naleye ŧām u seher Senīĥ

Bu āteŧin terāne bu dil-sūz naġmeler

Can u cihāne eyledi kār u eŧer Senīĥ

Bir ŧūret ile ķoymayub āfakda ŧafā

Mir° āt-ı ķalb-i ° āleme virdiñ keder Senīĥ

Teskin-süz nâre-i âhe gayret it

Dünyâyı yakmasun hâzer eyle hâzer Senîh

Dünyâyı yaksa da yeridir âh-ı âteşin

Seyl-i sirişk ide ânı itfa meger Senîh

Mâdâm tîğ-i ğadr ile irdi şehâdete

Ol yâd-gâr-ı Hâzret-i hayre'l-beşer Senîh

Bir yâre açdı sînelerde mâtemi imam

Hiç ol ceriha haşre kadar bulmaz iltiyam

56. MERŞİYE-İ ŞERİFE

Müfteilün / Müfteilün / Müfteilün / Müfteilün

Bülbül-i gülşen-i serây-ı innemâsın ya Hüseyn

Âyet-i ihsan-ı zât-ı kibriyâsın ya Hüseyn

Cilvegâhın pây-ı taht-ı hutte-i levlâkdir

Zinet-i zânû-yı maḥbub-ı hüdâ^c sın ya Hüseyn

Mâderiñdir hâzret-i hayre'n-nisae'l-^c âlemin

Seyyid-i şubbân-ı firdevs-i beḳâsın ya Hüseyn

Ser u serbesez çemenzar-ı seâ° det-i dâderiñ

Sen gül-i âl-i riyâz-ı ibtilasın ya Hüseyn

Tal° atiñ burc-ı nübüvvetten münevver şu° ledir

Mihr-i rahşân-ı sipihr-i estefâsın ya Hüseyn

Kişver-i feyz-i şehâdet cahıña mensubdur

Pâdişâh-ı tahtgâh-ı Kerbelâ° sın ya Hüseyn

Tiğ-i ğadre virdi âbı ketm idüb senden adü

Eyledi icra şehâdet-i mâcerâsın ya Hüseyn

İtmedi mağber-i gubâr-ı Kerbelâ jeng-i belâ

Sırr-ı Haqq âyine-i şıdķ u şafâsın ya Hüseyn

Saye-i mihrinde ° aşık şah-mülk-i feyz olur

° Arş-ı a° lâ-yı saa° dette hümâsın ya Hüseyn

Şarşar-ı cevri-i ° adüv şoldurdu berk ü bārıñı

Gülnihal-i ravzâ-i âl-i ° abâsıñ ya Hüseyn

Mihr-i ulvisin ki zerratiñ gürüh-ı evliya

Variş-i şâh-ı velayet-i Murtezâ'sın ya Hüseyn

(14b)

Ben Senîh-âsâ dahîl-i dergeh-i ihsanıñım

Sen esîr-i ° aşka ni° me'l-mültecâsın ya Hüseyn

57. MERSİYE-İ ŞERİFE

Fâ° ilâtün/ Fâ° ilâtün/ Fâ° ilâtün/ Fâ° ilâtün

Biz muhibb-i hânedânız derdimiz düşvar olur

Kârımız âh âhımız pür-süz u âteş-bâr olur

Seyyid-i sâdatımızdır şâh-ı deşt-i Kerbelâ

Çün muqarrebler eşedd-i ibtilaya yâr olur

Vağ° a-yı şâh-ı Hüseyn'i derk iden mü° minlerin

Kârı bu esnada feryâd u figân firar olur

Haşr olunca birbirin ta° kıb idüb zür-i melâl

Ol şehiñ her yılbaşında mâtemi tekrar olur

Her muharrem câme-i endühı tecdîd eyleriz

Zinet-i endâmımız şevb-i gâmm u ekdâr olur

Ağla ey çeşm ağla kim eyyam-ı mâtemdir yine

Çağla ey eşk-i revân ° aşr-i muharremdir yine

Fart-ı zulm ve ğadrini gör düşmen-i kîn-âverin

İtdi layık tiĒe endâmin cenâb-ı Hâyder'in

Zühre şâyân eyledi a° da dehân-ı pâkini

Dâver-i ° âlem Hâsan gibi yegâne güheriñ

Seyf ile kâtletdi zalim gerden-i berrâkıını

Nuħbe-i âdem Hüseyn-asâ sütüde serverin

Ol iki şehzadeniñ haqqan dehân ü gerdeni

Püse-câyı olmuş idi hâzret-i peygamberiñ

Hânedân-ı Muştafa'ya kıydı hainler dirîĒ

Hevlini fikr itmeyüb aşla ° azâb-ı maħşeriñ

İşte âħir oldular dünyâda lanetle benâm

Bunlara uĒbâda da Ēayyâ-yı düzaħdır maħam

Kâm-can-ı fatıma naĒd-i peyamberdir Hüseyn

Kurretü'l-° ayn-ı Hâsan ferzend-i Hâyder'dir Hüseyn

Mişli yoĒdur varsa ancak cenâb-ı dâderi

HuluĒ-i Muhmud-i resûlullahı maħhardır Hüseyn

Seyyid-i şübbân-ı ehli'l-cennedir el-ḥaḳ Ḥasan

Faẓl-ı zâtıyla o sultana beraberdir Ḥüseyn

Hem imāme'l-müslimin ü hem emire'l-müminin

Āb-ı rû-yı mescid ü miḥrâb u minberdir Ḥüseyn

Zât-ı pâki mürşid-i şüveri delil-i ma^c nevi

Evliyaya rehber, ehl-i şer^c a dâverdir Ḥüseyn

Böyle şâha ḥürmet itmez mi Müslümanım diyen

(15a)

Ḳatlini tecviz ider mi ehl-i imanım diyen

Nür-ı vech-i kibriyâdır zîb-i zânû-yı resûl

Mihr-i evc-i ıstıfâdır şem^c -i ümmid-i betül

Pertev-i ° ayn-ı ° Ali'dir cevher-i cân-ı Ḥasan

Şâh-ı deşt-i Kerbelâ serdefter-i ehl-i ḳabul

Farz iken bir böyle sultân-ı azime ihtiram

Dünyâda ol servere ta^c zîm iken aşl-ı uşûl

Bilmeyüb bir vech ile a° dâ ° uluvv-i kıadrini

Ƙatl idüb ol řāhı ehl-i beytini kıldı melül

Da° vı-yi islām ile itdi şu kāfirlikleri

Fikrler bu cürete ģayretde ° acizdir uķül

Düstaniyla Yezīd deyü kāfir-i mācerā

Yād olunsun la° net ü nefrin ile her daimā

Güş iden bu vaķ° ayı mümkün mi pür-ģüş olmasun

Biñ gamm u endühe ° āşıklar naşıl düş olmasun

Diñleyüb bu kışşayı aklı olan inşaf ider

Müddei° ler de meger ya güş ya hüş olmasun

Ka° betullah kıaralar giydi bu mātemden görüñ

° Ālem-i vadim nuşüretle siyeh-püş olmasun

Yād olunsun anbean keyfiyeti sıbt-ı resül

Ĥātır-ı erbāb ģayretten ferāmüş olmasun

Ol şehe rahmet Yezīd'e la° net itsün anbean

Ĥāşılı ehl-i muĥabbet lāl u ģāmuş olmasun

Mātem ehl-i hāl olan insana farz-ı ° ayn olur

Rūy-ı ° aşık hūn-ı eşk-i dīdesiyle zeyyin olur

Ehl-i arza rahmeten olmuşdı hāk içre defin

Cism-i pāk-i hāzreti fahr-ı cem° i° l-mürselin

Ümmete qalmışdı sıbteyn-i kerimi yād-kār

Bilmeyüb bu ni° meti vah itdi zayı° ehl-i kīn

Ya° ni yerler gökler incindi vuku° undan bunuñ

Öyle bir fi° le cesaret itdi kim a° dā-yı din

° Ağladı bu halden bi'l-cümle sükkān-ı semā

Oldı mahrum işte ol ihsandan rūy-i zemin

Hiç itmiş mi cihānda böyle bir fitne zuhūr

Hem Yezīdiler gibi gelmiş mi bir kavm-i la° in

Nefret u nefrin yezīdin tinet-i murdārına

La° net olsun tā ebed a° vānına enşārına

İtdiği-çün baq bu mahın vāqı° atından hicab

Çarḥ rūy-i mehrine kehkeh çeker setr ü niqab

(15b)

Ya° ni ekşer tazelendikçe hilâl-ı āsüman

Doğmadan ğurre girer şekl-i kūsüfa āfitāb

Câbeca şanma kevākib urdı gerdün sineye

Mātem-i şāh-ı şehīdān ile dāğ-i bī-ħisāb

Seyr idüb nağş-ı semāyı kehkeşan itme kıyas

Şerha açdı hey'et-i eflāke tīğ-i inķılab

Āl-i süfyān üstüne yağmağda la° n āteşin

Deyu ve şeytan üzre güya atılır gökden şihab

Böyle devre irmedi devr ideli çarħ-ı felek

Bu keder ki ağladı yerde beşer gökde melek

Ĥaşre dek āşık bu hicranı ansun ağlasun

Gözleri ĥūn-ı sirişk ile boyansun ağlasun

Eylesün sūzān cihānı vaķıā° t-ı Kerbelā

Cān u diller firkātiyle yansun ağlasun

° Ālemi boğsa her bir gerdeni bizār ider

Güş iden cān u cihānından uşansun ağlasun

Çeşm-i âşık ol kadr kılsun baña bu demde kim

Eşkini seyr eyliyen seylâbe şansun ağlasun

Öyle yaş döksün ki her an dīde-i giryanımız

Halk-ı ° âlem nevhâ vü zârıya kansun ağlasun

Ehl-i mâtem giryeden bir lahza hali kalmasun

Kâinatıñ gūş-ı feryada mecâli kalmasun

Oldı ° âlī-câh şâh-ı müctebâ-yı Kerbelâ

Ol sebebden kim eşedir ibtila-yı Kerbelâ

İbtilasınca olur herkesde isti° dād-ı kurb

Bir belâya beñzemez zira belâ-yı Kerbelâ

Hūn-ı ehl-i beyt ile âlūdedir her bir yeri

Lâ° lezâr-ı feyzdir hâk-i fezâ-yı Kerbelâ

Ol şehīd-i teşne-leb için yanub yakılmadan

° Âleme şaldı hararet mâcerâ-yı Kerbelâ

Döndi Ceyhun u Fırat'a eşk-i çeşm-i ° âşıkân

Dīdeler kan ağlıyur her dem berây-ı Kerbelâ

Ol zamandan zāhir olmuşdur seherde çarha baq

° Aks-i hūn-ı eşk-i ° aşıkandır āsar-ı şafaq

Bilmeyen bilsün budur tevfiq-i Haqq celle celāl

Olmuşum āl-i ° ābāya bende-yi şıdık-ı iştimal

Zire zire itseler her pāre cism-i zārımı

Terk-i hubb-i ehl-i beyt-i Muştafā Emr-i muhal

Şerha şerha kılsalar ser-ta-ka-dem endāmımı

Ketm-i ba° zı eşkıya bence ° adīme° l-ihtimal

(16a)

Eylerem icra tevalla vü teberrayı drest

Nise hiç qalmam girü ol babda icab-ı hal

Her ne dirse müddei° varsun disün halim budur

Hāh-ı naqış hāh-ı ° additsün beni ehl-i kemāl

Hamd lillah ° abd-i āl-i hażret-i peygamberim

Hiç şübhem yok ki tevfiq-i hüdā° ya mażharım

Ya Hüseyin-i müctebā ya sıbt-ı maḥbub-ı ilah

Ya şehīd-i Kerbelā vā seyyidā va seyyidā ah

Sen degil misin o kim ḥubbiñ cemi° -i ümmete

Emr-i Ḥaqq'la farzdır mişl-i şalāt-ı penc-gāh

Sen degil misin o kim ta° zīmiñi ḥīn-i veda°

Cedd-i pakiñ emr u ferman eyledi bī-iştibah

Sen degil misin o kim beher ḥuzūr-ı māderiñ

Medhiñi cibril-i Ḥaqq taḥriḳ iderdi gāh gāh

Böyle iken rütbe-i iclal u ḳadr-i devletiñ

Bilmedi aşla Yezīd-i kine-perver vāh vāh

Ḳıydı zālimler saña evlādiña ashabıña

Düşdi mātem ḥaşr olunca şı° a vü ahbabıña

Ya Ḥüseyn-i Kerbelā bu cān u dil ḥasret saña

İştıyaḳım var be-ḥaqq-ı Kabe-i izzet saña

İki ° ālemde daḥīl-i dergeh-i iḥsanıñım

Layıḳ-ı ḥüsn-i ḳabulüñdür düşen elbet saña

Eylemez cürmüm beni nevmid-i feyz-i merḥamet

İstinadım var hulus-ı kalb ile gayet saña

Her nefesde aşıkân-ı sâdıķânından müdâm

Biñ selâm olsun revân Hakk'dan nice rahmet saña

Bir ğarîbimdir deyu maşşerde emr it hakkıma

Hep Senîh-i müste° meninden budur hacet saña

° Abd-i mumlûk u ğulâm-ı kemterindir seniñ

Çâker-i halka bî-güşundur haziniñdir seniñ

58. MERŞİYE-İ ŞERİFE

Fâ° ilâtün/ Fâ° ilâtün/ Fâ° ilâtün/ Fâ° ilâtün

Şanma tali° -i ğurre-i mâh-ı Muħarremdir yine

Vech ü ebru-yı felek pür-çin mâtemdir yine

İrdi vaķt-i mâtem-i sıbt-ı ğabib-i kibriyâ

Mâtem it mâtem ki mâtem şimdi elzemdir yine

Ħanuman-ı câna âteşzen dilsûzen figen

Mâtem-i şâh-ı şehîdân-ı mua° zzamdır yine

Dâmen-i firûze-i çarĥı şafaķ-reng eyleyen

Dīde-i ḥayl-i melāikeden aḳan demdir yine

(16b)

Ḳıldı tecdīd riayet-i vaḳıāt-ı Kerbelā

Dehşetinden aḳl u āle sine pür ḡamdır yine

Geldi yāda mācerā-yı ḥıfz-ı şatt-ı men° i Fırat

Ol şehīd-i teşne-leb-çün dīde pür ḡamdır yine

Zevḳ u şevḳ āleme bigāne emmā ehl-i aşḳ

Her belāya aşına her derde Muḥarremdir yine

İnşiraḥ oldu mübeddel ḥüzne bu eyyamda

Fart-ı ālām ile ° ālem özge ° ālemdir yine

Gerden-i pāk-i Ḥüseyn oldu ḳarīn-i tīḡ-i ḡadr

Cām-ı gelenveş hüsn bir kāse-i semdir yine

Ḳaşd ider mi mümin evlādına peygamberiñ

Eyliyen cür'et diğer bir ḳavm-i azlemdir yine

Şol zemān kim ḥalḳ iki fırḳaydı ḥala şimdi de

Nūr u zulmet ayırır dem şanki ol demdir yine

Başka var mı bā° iş-i fevz ü necāt ancak Senîh

Hıfz-ı şer° u nisbet-i āl-i mükerrerdir yine

59. DER MEDḤ-İ CELİL-İ CENĀB-I SULTĀN-I KERBELĀ

MeḤ° ülü/ Mefā° ılı/ Mefā° ılı/ Fe° ülü

Şāh-ı şühedā māh-ı müeyyedsin efendin

Faḥr-ı süe° dā es° ad-ı mecdsin efendim

Şem° -i ḥarem-i Ḥāzret-i Aḥmed'sin efendim

Teşrif-i şehādetle müşeyyedsin efendim

Sen nām-ı Ḥüseyn ile serāmedsin efendim

Ferzend-i ° ali sıbt-ı Muḥammed'sin efendim

Hem fātiḥasın aşl-ı aşıl-i şürefāda

Hem ḥātimesin silk-i celil-i ḥülefada

Ḳadrin pek yücedir ° ind-i mua° llā-yı ḥüdā° da

Bā° izz u şeref-i ḥamse-i aşḥab-ı ° abā° da

Sen nām-ı Ḥüseyn ile serāmedsin efendim

Ferzend-i ° ali sıbt-ı Muḥammed'sin efendim

Dünyāyı yakan vaḳa° -ı suziş figeniñdir

Mātemiñe fānide cihān nevḥā zengdir

Hem pāye saña dāder-i pāk-i hüsündür
İkbal u se° ādet iki °ālemde seniñdir
Sen nām-ı Hüseyn ile serāmedsin efendim
Ferzend-i °ali sıbt-ı Muḥammed'sin efendim

Hurşid-i cemāliñ idicek °ālemi rüşen
Zānū-yı resül oldu vücūduñle hazin

(17a)

Bir cüz denildi saña maḥbub-ı hüdādan
Olsañ nola her şüret ile ecmel ü aḥsen
Sen nām-ı Hüseyn ile serāmedsin efendim
Ferzend-i °ali sıbt-ı Muḥammed'sin efendim

Çokdır keremi ḥâlik-i bî-meşîl ü °adîliñ
İtmiş beni mānend-i Senîḥ işte daḥîliñ
Her laḥza kılub vird-i zebān ism-i cemiliñ
Tekrar ider evşāfını bu abd-i zelîliñ
Sen nām-ı Hüseyn ile serāmedsin efendim
Ferzend-i °ali sıbt-ı Muḥammed'sin efendim

60. MERŞİYE-İ ŞERİFE

Mef[°] ülü / Fā[°] ilātü / Mefā[°] ilü / Fā[°] ilün

Ey şebçerâğ-ı beyt-i resül-i hüdâ Hüseyn

Ve'y nür-ı çeşm-i pâdişeh-i hilati Hüseyn

Ey naqd-i cān-ı muhterem-i hazret-i bütül

Ve'y neş'e-i dil-i Hasen-i müctebā Hüseyn

İñler hezar bülbül-i bâğ-ı muhabbetiñ

Ey gülben-i hadîka-i āl-i ābā Hüseyn

Her yer bu demde āşıkıña Kerbelā olur

Ey kişver-i belāya şeh-ı mübtelā Hüseyn

° Arz eyleyüb semāda hilāl-i muharremi

Şaplar ğamiñla cānlara hancer-i қаза Hüseyn

Garq-āb-ı baħr-i hūn olub olduñ nihān-ı dirġ

Ey cevher-i hazine-i ° izz u ° alā Hüseyn

Bir қatre ābı ketm idüb a[°] dā-yı sengdil

Gördi saña o türlü de cevri revā Hüseyn

Taşlarla hep döğündi feryat eyledikde sen

Leb-teşne ° azm-i bārgēh-i kibriyā Hüseyn

Uşşāk nice ağlamasun bu belālara

Olmuş қаза mı vāk° a-yı Kerbelā

Bu fi° le kimden oldu zuhūr-ı muqeddemāt

Ma° lumdur muhibleriñe hem saña Hüseyn

Dâim budur bu ° abd-i zelil ü kemineniñ

Senden niyazı ey meh-i burc-ı ° atā Hüseyn

Faḥr eyleyim Senih benim çākerim deyu

Emr eyle arz-gāh-ı kıyāmette ya Hüseyn

61. MERŞİYE-İ ŞERİFE

Mefā° ilün/ Mefā° ilün/ Mefā° ilün/ Mefā° ilün

Yine geldi muḥarrem Kerbelā eyyamını yād it

Beyān-ı vākı° at-ı cāngüdāz āl u evlād it

(17b)

Hüseyn-i müctebāya tevellüdi bir bir zikr ü ta° dād it

Büzüb gülşenserây-ı zevki beyti nevhâ bünyad it
Demâdem külbe-i ahzân kalbiñ mâtem-âbâd it
Şehîd-i Kerbelâ° niñ firqâtiyle âh u feryâd it

Anladıkça o şâhıñ çekdiği derd ü miheni şimdi
Düşüb âteşlere sūzan olur her cân u ten şimdi
Teceddüdle zemân oldu yine sūziş-figen şimdi
Şafâ hengâmı zevk eyyamı geçdi durmasın şimdi
Demâdem külbe-i ahzân kalbiñ mâtem-âbâd it
Şehîd-i Kerbelâ° niñ firqâtiyle âh u feryâd it

Vücüb-ı hubb-ı evlâd-ı resûl emr-i müsellemdir
Muhabbetde tevellâ vü teberrâ şart-ı a° zamdır
Hafayâ-yı şudûr-ı âlemi Allah a° lemdir
Muhibb-i hâliş olduñsa bu mâh işte muharremdir
Demâdem külbe-i ahzân-ı kalbiñ mâtem-âbâd it
Şehîd-i Kerbelâ° niñ firqâtiyle âh u feryâd it

Nice şehzâd-kân bunca gül-i bağ-i şeref eyvâh
Muqarreblerle oldu ° urza-ı tîğ telef eyvah
Gidüb Zeyne° l-abâdan başka her hayre° l-halef eyvah
° İbad-ı muhlisîne qaldı enduh u esef eyvah
Demâdem külbe-i ahzân-ı kalbiñ mâtem-âbâd it
Şehîd-i Kerbelâ° niñ firqâtiyle âh u feryâd it

ııub a° dā o Őāhıñ evvela a° vānını eŐhād
Őehādet buldı Şonra bir bir ihvan-ı ıtrat ü evlād
alub تنها Őehīd oldu yegāne ol kerim-i mu° tad
Senīh işte beher sāl eyleyüb merŐiyeler inŐād
Demādem külbe-i ahzān-ı kalbiñ mātem-ābād it
Őehīd-i Kerbelā° niñ firātiyle āh u feryād it

62. MERŐIYE-İ ŞERİFE

MeŐ° ulü / Fā° ilātü / Mefā° ilü / Fā° ilün

Vāı° olub müfaraat-i hāzret-i resül
Oldı cenāb-ı Fatıma dilhaste vü melül

Teir-i irtial-i hābib-i İlah'dan
Buldı kemāl-i hüzn ü elem hātır-ı bütül

Oldı bu vaa° niñ derecat-ı meŐaiıi
Hayrunnisaye nisbet ile hāric ez-° ukül

(18a)

ılmaz idi cerihası hi kesb-i iltiyam
alb-i hāzini itmez idi tesliyet abul

Her subh u şâm o seyyideniñ eşk-i mâtemi

Durmaz iderdi dîde-i gamdîdeden nüzûl

Ağlardı şâmlar bitüb irdikçe vaqt-i subh

İñlerdi rûzlar geçüb itdikçe şeb hülûl

Eylerdi zâr u nevhâ diyüb vâ Muhammed ah

Şebler idince ravza-yı peygambere duhûl

Sıbteyn ü ehl-i beyt ile Zehrâ vü Hayder'e

Her lahza oldı mâtem-i fahr-ı cihân uşûl

Faahr-ı cihân u Hayder ü Zehrâ ile müdâm

Sıbteyn ü ehl-i beyt-i resûl° e ola selâm

Çün oldı böyle ta° ziyet-i fahr-ı enbiyâ

Ârâm-ı cân Hazret-i Zehrâ° ya daimâ

Beş altı mâh geçdi bu hal ile aradan

Kim nevhâ-gâh-ı mâtem idi beyt-i Murtezâ

Bir gün gelüb serâyına kerrâr-ı din ° Ali

Nâgâh ider müşâhade kim sittetü'n-nisâ

Kisveleriyle şevbini evlād-ı pākiniñ

Ĥazır kılar yumak için ab-ı külab-sā

Hem de hamir tehyie eyler ki tabĥ ile

Ānlar için müretteb ola loĥma-ı ğıda

Ĥayret idüb bu ĥalete şordı lüzumunı

Zāt-ı bütül^c e böyle diyüb şāh-ı lā fetā

Bu rütbe iltifatıñı dünyā umurına

Hiçbir zemānda görmedim ey yār-ı pür-vefā

Hıldı ĥikāye Ĥayder^c e faĥr-ı cihāndan

Bir vāĥı^c a o māder-i sıbteyn-i müctebā

Faĥr-ı cihān u Ĥayder ü Zehrā ile müdām

Sıbteyn ü ehl-i beyt-i resüle ola selām

Rü^c yasını beyāne çeküb eyledi ĥaber

Kim dün gice güründi bana seyyide'l-beşer

Bā yetim üzre sāye-i res merĥamet olub

Gördüm ider mülāĥaza atrafı serteşer

Ol dem didim ki ye ebeti ya ḥabib-i ḥaḳ

Hicr ü firākıñ itdi dil ü cānıma eṣer

Sen ḳandesin efendim emān iltifat idüb

Ālām-ı firḳāti dil-i mehcürden gider

Feryādıma teraḥḥum idüb ḥazret-i resül

Virdi peyam-ı vaşl-ı şerifiyle müjdeler

Didi yārın gice olasın mihman baña

Sa° y u şitāb ḳıl ki murad ola cilve-ger

(18b)

Hālā teveccüh eylemişim bu ümid ile

Ḳurb-ı resüldür baña maḳşüd u muntazar

Ol ḥazretiñ vīşālı dil-efrūzdır seniñ

Cān-sūzdır müfaraḳat-ı devletiñ eger

Faḫr-ı cihān u Ḥayder ü Zehrā ile müdām

Sıbteyn ü ehl-i beyt-i resül'e ola selām

Bildirdi zāt-ı ḥayder'e zehrā-yı nīk-hū

Esbāb-ı iştiḡalini bir vefḳ-i arzu

Didi bu gün benim o ciġerpâreler için

Celb-i hevayic itmeme oldu vesile-şû

Kim rihletim muşibeti vaķı° olub yârın

Elbet cenâb-ı pâkiñi meşġul idince bu

Şehzâdelerde olmaya endişe-i ġıda

Hem bir sebeble dökmiyeler ġayre âb-ı rû

Bilmem ° aceb ki ġalleri n° ola bade-izin

Ya kimler ola anlara ġam-hâr ü ġayr-cû

Çün murtezâ işitdi bu ġam-gîn ġaberleri

İtdi sirişk-i ġüzn eşeri dâdeden ġulûv

Ķıldı o nûr-dâdelerden dil-nüvâzlık

Ümm-i şefiķa yanına cem° eyleyüb ķamu

Evlâdını vedia° idüb ehl-i beytine

Şevķ ile tutdı cânib-i faġr-ı cihâna rû

Faġr-ı cihân u Ĥayder ü Zehrâ ile müdâm

Sıbteyn ü ehl-i beyt-i resûl° e ola selâm

İşte cenāb-ı Fatıma hengām-ı irtihāl

Ƙıldı aceb mua° mele-i ibret-i iřtimāl

Ahlafa ya° ni hürmet-i evlād u ālini

Gösterdi nür-dīde-i maḥbub-ı zül-celāl

Yevm-i vefāt ḥazret-i peygamberīde de

Emr oldu iltizam-ı kitab iḥtiram-ı āl

Ta° zīm-i ehl-i beyt-i resūlūñ vücutuna

Böyle nice me° ser-i maḥbule oldu dāl

Memur olub muḥabbete bil-cümle müminīn

Aşla ḥuruca daire-i din yokken iḥtimal

Söndürdi şebçerāğ-ı ḥarīm-i nübüvveti

Ya° ni Ḥüseyn-i ekreme kıydı gürūh-ı źal

Bu zulm ü i'tisaf ile iman u i° tiḳad

Bir yerde cem° olur dimege var mıdır mecāl

Bi'l-cümle oldılar müteezzi bu vaḳ° adan

Faḥr-ı cihān ü Ḥayder u Zehrā bi-eyyi ḥāl

Faḥr-ı cihān u Ḳayder ü Zehrā ile müdām

(19a)

Sıbteyn ü ehl-i beyt-i resūle ola selām

Ḳılmıṣ cenāb-ı ḥāliḳın icab-ı ḥikmeti

Tefriḳ ezelde rāh-ı ṣeḳā vü seā° deti

Her iki yol müzāhirine virmiṣ iḥtilaf

Yekdigesine her biriniñ zıdd-ı ḥaḳıḳati

Maḥşuṣdır seā° dete faḥr-ı cihān ile

Evlād u eşdiḳāsı cemı° -i ḳarabeti

Mensubdır ṣeḳāvete maḥz-ı ṣıḳaḳ ile

Ol cem° -i eştefaya eyleyenler ḥuşumeti

Haşim ile Ümeyye arasındaki teżad

Ḳısmınıñ oldı fariḳa-ı mazhariyeti

Hem abd-i matlub ile mabeyn-i harbde

Var ol muḡayeret ki bu sırrıñ ° alameti

Ol cümleden cenāb-ı resūl-i mūkerreme

Ma° lum olan ebu Süfyan° iñ ° adaleti

Hem āndan işte şāh-ı serir-i velayete

Bu rütbe ibn āñla° nın buğz u şiddeti

Fahr-ı cihān u hayder ü zehrā ile müdām

Sıbteyn ü ehl-i beyt-i resūl° e ola selām

Farq oldu işte leyle-i zulmet sabah-ı nūr

Her birisiniñ eyledi mahiyeti zuhūr

Buldu maqamı sa° ade Hüseyin ihtişaş-ı tam

Qurb-ı şerefden oldu yezīd-i pelīd dūr

Qıldı anı sa° adet-i mecbūle hayr-ı maḥz

Saldı buña şekāvet-i mevrūse şerr-i şūr

İtdi temām lāzıme-i maḥhariyetin

İzhar-ı zulm ü gadr ile ol deyü bī-şu° ür

Virdi hūbaba ḥürmet āl-i peyamberi

Taḥfif-i emr-i din idüb ol ḥain-i ḥur

Necl-i necîli eyledi sâķi-i kevşerin
Lebteşne ° azm-i bezm-gihi bâde-i tuhur

Ķatl eyledi o seyyid ile tiğ-i i° tisaf
Evlâd ü eķrībasını bir bir bilâ fütür

Âķsun o nūr dīdelere dīdeden sirişķ
Günler bu mâtem-i şühedâda idüb mürür

Faħr-ı cihân u ģayder ü zehrâ ile müdâm
Sıbteyn ü ehl-i beyt-i resül° e ola selâm

Ey nūr-ı çeşm-i ģayren-nisâ şâh-ı Kerbelâ
Ve'y şem° -ı cem° -i âl-i ° abâ şâh-ı Kerbelâ

Ey pertev-i seâ° det ile vech-i envârı
Mıhr-i sipıhr-i ° izz ü ° alâ şâh-ı Kerbelâ

(19b)

Dünyâda ķadriñ ° âli vü uķbâda serbülend
Ey padişâh-ı her dü-serâ şâh-ı Kerbelâ

Oldı eger eşedd-i belâ ģâşılıñ veli
Ķıldı seni cenâb-ı ģüdâ şâh-ı Kerbelâ

Oldıñ fedā-yı cān idüb ızhār-ı haq için

Serdar-ı zümre-i süc° dā şāh-ı Kerbelā

Mümin midir saña seniñ evlād u āliñe

Cevr ü ezā idenler eyā şāh-ı Kerbelā

Feryad ider kemīne gulāmın Senīh olub

Vird ü zebānı şıyḥ u mesa ya şāh-ı Kerbelā

Faḥr-ı cihān ü Fatıma vü Ḥayder ° ışkına

Eyle ḳabul o kemteri ya şāh-ı Kerbelā

Faḥr-ı cihān u ḥayder ü zehrā ile müdām

Sıbtayn ü ehl-i beyt-i resül° e ola selām

63. MERŞİYE-İ ŞERİFE

Fā° ilātün / Fā° ilātün / Fā° ilātün / Fā° ilün

Ḳıl naẓar āşıqlarıñ feryad ider ya Ḥüseyn

Māteminle nevhālar bünyād iderler ya Ḥüseyn

Ĝam çeküb mäh-ı muḥarremde nice biçār-gān

Ḥüzn ile ḥātırların nā-şād iderler ya Ḥüseyn

Her zemān ağlar muḥibbānın firākiñle veli

° Aşr içinde giryeyi mezdād iderler ya Ḥüseyn

Kerbelā için aḡar seyāb-ı eşk-i ° āşıkān

Her ne dem ol mācerāyı yād iderler ya Ḥüseyn

Ehl-i iman olsalar a° da şusuzluḡla seni

Ehl-i beytiñle naşıl eşhād iderler ya Ḥüseyn

La° net ol füccāre kim çār-kabe-i dūnyā için

Ḥanuman-ı dinlerin berbad iderler ya Ḥüseyn

Ḳıl şefa° atle Senñh°e iltifat ol demde kim

Ehl-i maḡşer senden istimdad iderler ya Ḥüseyn

64. MERŞİYE-İ ŞERİFE

Mef° ülü / Mefā° ilü / Mefā° ilü / Fe° ülün

Gördüñ hilāl-i mātemi tekrar ya Ḥüseyn

Olduḡ yine melāle giriftār ya Ḥüseyn

Tali° olunca ḡurre-i māh-ı Muḡarrem āh

Dūnyāyı ḡapladı ḡam u ekrar ya Ḥüseyn

Zira ki hāl-i vaqa° -ı Kerbelā'yı bu

Her sāl ° āleme ider ihtar ya Hüseyn

Ol demde kim muhafaza-ı şer° u din için

Naqd-i revānıñ eylediñ işār ya Hüseyn

Ṭālib çoğaldı cān ile feyz-i şehādete

Kerem oldu Kerbelā'daki bāzār ya Hüseyn

(20a)

Enşār u ehl-i beytin idüb hep fedā-yı ser

Bu yolda kıldılar seni serdār yā Hüseyn

Her biri nūr-ı dīde-i ümmet iken dirīg

İrdi şehādete nice ebrār yā Hüseyn

Necliñ ° aliy-yi asgar iken tıfl-ı şīr-i hār

Oldı cerīḥ-i nāvek-āzār yā Hüseyn

Ebrar öñünce terk-i cihān eyledikçe sen

Şabr u taḥammül eylediñ izhār yā Hüseyn

Oldıñ cihad-ı ekber eṣrāra ° azm idüb

Serasker-i ketibe-i ahyār yā Hüseyn

Buldı zuhūr haqqıña haqdan birer birer

Aksam-ı ibtilada ne kim var yā Hüseyn

Tesmim idüb birāder ü nişānıñı seni

Qıldı şehid seyf ile eşrār yā Hüseyn

Qavm-i münāfiq itmedi ta° zīm-i ehl-i beyt

Emr eylemişken Aḥmed-i Muḥtar yā Hüseyn

Cism-i latifiñ eylediler ğarq-ı baḥr-i hūn

İrdi ziyā° a ol der-i şehvār yā Hüseyn

Bir qatre ābı ketm idüb a° da-yı bī-ḥayā

Qıldı seni azāba sezā-vār yā Hüseyn

Cūş u ḥurūşa başlayub ol mācerā için

Taşlar ile dögüñdi hep enhār Hüseyn

Yekdiglerine eyledi icra-yı ta° ziyet

Baḥr ile ber şahāri u kühsar yā Hüseyn

Rūy-ı zemini qaplayub avāz-ı mātemiñ

Çarha irişdi ah-ı şirer-i bār yā Hüseyn

Eyler seniñçün ehli muhabbet hulus ile

Her yılbaşında mātemi tekrar yā Hüseyn

Dünyā gözüyle görmüş olaydı bu vaqa° yı

Hayrunnisā vü Hayder-i Kerrār yā Hüseyn

Her zerre hākin eyler idi eşk-i āl ile

Hemreniñ la° l-i nāb-ı behadar yā Hüseyn

Ecdād u ehl-i beytiñ āb u māderiñ ile

Olsun selām zātıña her bār yā Hüseyn

Şıdk ile iltizam-ı °ubudiyetiñdedir

Daim Seniñ-i dilşüde-i zār yā Hüseyn

Dünyā vü ahrette buyur iltifatıña

Ol bende-i şiddiķi sezā-vār yā Hüseyn

65. MERŞİYE-İ ŞERİFE (AŞR-I MUHARREMDE
BEYNE'L-HAREMEYN İNŞASINA
MUVAFFAĞİYET İHSAN BİLE HUZUR)

Fā° ilātün / Fā° ilātün / Fā° ilātün / Fā° ilün

° Aşr-i mâtem geldi tecdîd-i ğarra hengâmıdır

Ġam demi şuyün zemānı āh u vāh eyyāmıdır

Āh u vāh it kim muhibb-i āl u evlādın bugün

Āh ārām dil maḥzūn bī-ārāmıdır

(20b)

Yād olunsun kim bu demlerde şehîd-i Kerbelā

Ehl-i beytiñ mevsim-i ḥazin ü ğamm u ālāmıdır

Öyle bir bezm-i belâdır kim fezâ-yı Kerbelā

Dökilen şandır dönen anda şehadet cāmıdır

Kerbelā'yı gülşen-i feyz-i şehâdet eyliyen

Gülnihālân-ı sea° det-i ḥün-ı la° lin fāmıdır

Ḥaḳ-i ḥuninde mecrūḫ ve berideşer yātan

Nazenin-i kurb-ı haqq şehzadegān-ı eḥibbā mıdır

Her seher ḥūnın şefkle eyler izhār-ı melāl

Dönmede ḥālḥ filk-i ol vaqa° mñ sersamıdır

Hemi ne muzlim gün ki ol gün nice mihr-i enveriñ

Şāmīyān zulmiyle şubḥ-ı ° ömriniñ aqşāmıdır

İrtikab iden naşıl mümin olur bu fi° li kim

Bunca evlād-ı resülün ğadr ile i° damıdır

Hem Yezīd'ıñ hem daḥi a° vānınıñ enşārınıñ

La° net u nefrin dū ° ālemde sezā-yı tāmıdır

Anlara fikr-i şefā° atle ümid-i mağfıret

Heb tarafgirāniñ evhām u ḥayāl-ḥāmıdır

İbtılā-yı āl u evlādıñ budır kim ḥikmeti

Ehl-i qurbe Ḥāzret-i Ḥaqqı belā ikrāmıdır

Her zaman yüz biñ şalāt olsun resül ü āline

Bu vazıfe şer° u diniñ a° zam-ı aḥkāmıdır

İsm-i sāmi-i Ḥüseyn° in oldı maḥbūbı Senīḥ

albimi tenvir iden ol pādīshāhīñ nāmıdır

Zulm ü ezāsı āl-i resūl-i celīledir

avmi ben-i Ümeyye ne hūnī kabiledir

Tesis-i fitne eyledi evvel bu dinde

Aşarı ibn ākile° nin bağı u hiledir

Buğzım Yezīd'e hiddetim ol anlı zalimiñ

ayretkeşānı bir nice hezara veıledir

Müslim midir o kim yodur aşd u kinesi

Sıbt-ı habibi-i pādīşeh-i bī-° adīledir

ıl mātem-i Hüseyn'i bi° ışk-ı Hasan edā

ubb u velā-yı āl hısāl-ı cemiledir

Cūy-ı sirişki Ka° be-i maşūde rehber it

Eñ başlı ihtiyāç bu yolda deliledir

Feyz-i dehalet harem-i hāşş-ı Amed'e

āl-i ° abā muhaqqabeti bāb-ı vesiledir

Eyle Senīh cevher-i eşki nişār kim

Müstelzem-i huşul-i ucür-ı ceziledir

(21a)

66. VAĞ° A-YI KERBELĀ'NİN MUĞADDİMESİ YA° Nİ
İMAM HÜSEYN EFENDİMİZ HAZRETLERİNİN
MEKKE-İ MÜKERREME° DEN CĀNİB-İ
KERBELĀ'YĀ TEVECCÜH Ü AZİMETLERİNDEN
EVVEL KŪFE° YE İRSAL BUYURDUĞLARI
° AMMİZADELERİ CENĀB-I MÜSLİM İBN ° AĞİL
İLE İKİ NEVRESİDE ŞEHZADELERİNİN AĦVĀL-İ
RİĞKAT İHTİMALLARİYLE VUKU° -I
ŞEHĀDETLERİ BEYĀNINDADIR

Mef° ülü / Mefā° ilü / Mefā° ilü / Fe° ülü

Güş eyle râvi-yi ğamm u mâtem hikâyetin

Çekmiş beyāna Hâzret-i Müslim şehâdetin

Ya° ni o gün ki Hâzret-i Sultân-ı Kerbelâ

Tarĥ itdi ħurb-ı Ka° be'de beyt-i iĳametin

Çok ° arz-ı ĥâl geldi ehâli-i KŪfe'den

İlhâĥ ile o cānibi teşrife raĳbetin

Taĥriren itdiler nice ° ahd ü ħarārlar

Bil-cümle iltizam için icrā-yı bey° atın

Arz u beyān idünce siyāk-ı muharrerat

Kūfileriñ muhāleşet ü şıdk-ı niyetin

Buldı dil-i imāmda icrā-yı haq rüsūh

Ya° ni muharrer eyledi Kūfe ° azimetin

Emma muqaddem itdi revān ibn-i ° ammini

Tā kim o şahıñ eyleye ifā sefāretin

Derhal Müslim ibn ° Aqıl Halil-zad

Memurān itdi tehiye esbab-ı rıhletin

Bir nāme yāzdı Kūfe'ye sultān-ı dīn Hüseyn

Ol nāmeyi bu güne sevād ile kıldı zeyn

Bu nāme-i seā° det ü mektüb-i bī-menend

Bu nüsha-yı şerif-i kirāmı ki bend bend

Medlūlidir kefil-i seā° det-i uşrevi

Mefhūmidir delil-i kemālāt-ı nuşh u pend

Benden ki şah-ı din Hüseyn ibn Haydar'ım

Meb° üş ol ictimāa° ki cem-i° vefā-pesend

Ey ehl-i Kūfe ve'y kılān arz-ı muḥaleset

Ve'y zümre-i şadık u eḥibbā-yı ercümend

Buldı bize cemi-i° mekātibiñiz vüşül

Olduḡ müfād-ı şıdık u şafāsıyla neş'e-mend

Hālā ki Müslim ibn Aḳīl ° ammizādemiz

Kim zātıdır şerafet-i ḳadr ile ser-bülend

İrsāl olundu ol tarafa lāyıkı bu kim

İkrām-ı tām ile oluna ḳalbi cebr ü bend

Āşār-ı şükri sāiḳ-i teşrifimiz olub

Aḥbār-ı ḥayrıdır sebeb-i cilve-i semend

Taḥrir-nāme oldu pezīr-fete-i ḥitām

Teslīm olundu Müslim'e bā-iltifāt-ı tām

(21b)

Tevdi° -nāmede o şeh-i āsumān-ı cenāb

Ḳıldı cenāb-ı Müslim'e bu vechile ḥitāb

Ey aqdem-i ekābir-i a° vān-ı devletim
Geldi dem-i müzāyāka vü kerb ü ıztırāb

Ve'y a° zam-ı eķārib ü ihvān-ı ħazretim
İrdi zemān-ı Şiddet-i ālām ü inķılāb

Vaqt-i mürāfaķat dem-i hüsni vifāķdır
Zira umūr-ı müşkile keŐ eyledi niķāb

Bir yāndan eyler ümmet-i merħūme Őidķ ile
İzhār-ı ħaķ olunmaĝa tergīb-i bī-hisāb

Bir yāndan ehl-i baĝy u Őekā ittifaķ idüb
KaÇd-ı helākimizde kılar Şiddet ü Őitāb

Olmaz ise muķavemet itmek ° adūlara
Bir sitem yok firara da aşla reh-i Őavāb

Şimdi salāħ odur ki gidüb sen mukaddemen
Kıl Kūfe'de tefahħuŐ aħvāl-i Őeyħ u Őāb

Sīretleri muvāfiķ aķvāl ise hemān
Bildir o cānibe olalım biz daħī revān

67.BU, CENĀB-I MÜSLİM'İN ŞÜRET-İ AZĪMETİ VE
MEDĪNE-İ MÜNEVVERE'DEN ZİYĀDE TEDARİK
SONRA KŪFE'YE MUVĀŞALATIDIR

Ol merd-i kāmīl emr-i imāmı idüb kabŭl

Çıkdı yola Medine'ye buldı şeref-i vüŷŭl

Leylen derŭn-ı ŷehre girüb bīm-i haŷmdan

Eñ evvel oldı ravza-yı peygambere müŷŭl

Andan veda^c idüb dil-i pŭr-sŭz ũ tĀb ile

Öz ħanesine ŷoñra gelüb eyledi duħŭl

Yedi sekiz yaŷında iki nŭr-dīdesin

Aldı beraber eyledi hemrĀh ōzine evvel

Biri Muhammed ũ İbrahim idi biri

Herbiri ħonce-i ħemen-i ħurbet-i resŭl

Hem ol gece baħiye-i evlĀd ũ ehlini

Ķıldı vedia^c cĀnib-i maħŷŭda tutdı yol

Eŷna-yı rĀhde nice renc ũ mekĀrihe

Geldikçe rast oldu ğam-ı ğurbeti ğumūl

Ķat° ı menazil eyleyerek irdi Kūfe'ye

Devletle itdi ğāne-i muğtāra çūn nūzūl

Eşrāf-ı Kūfe eyleyūb icrā riāyetin

Çok çok gelür giderler alurlardı bey° atin

Pek az zamanda tābi° olūb on sekiz biñ er

Ķarb u ğıtāle oldu müheyyā çü Şi'r-i ner

Dāmān-ı intisabına dest-i irādeti

Peyveste ğıldı bir nice a° yān mu° teber

(22a)

Şūretlerinde zāhir olunca muğālešet

Arz eyleyūb bu ğāli o sultana ser-te-ser

Ol cānibe teveccūhūni eyledi niyāz

Tutdı ğuzūr-ı ğalble teşrifine nazar

Men'e çalıŐdı ğākim-i Kūfe bu işleri

Emāne çare olmadı tedbir-i kārger

Muhtışleri Yezīd'e ° ömer ibn Sa° d-veş

Virdi zuhūr-ı vākı° a-ı Müslim'i haber

Mektüb yāzdılar ki Hüseyn ibn Mürtezā

şaldı bu cānibe şeref-i sāye-i zafer

Bir vāli-i behādıra emr it bu vaqa° yı

Def° eylesün ° iraq gerekse saña eđer

Bildi Yezīd Kūfe'niñ encām-ı kārını

Havf-ı zevāl-i saltanat aldı qarārını

**68. BU, UBEYD-ĀH-I ZİYĀD-I BĪ-DĀD'İÑ CĀNĪB-İ
YEZĪD'DEN ĶATL-İ EŐRAFA ME° MUREN
KŪFE'YE VŪRŪDIDIR**

Ol hale eyleyüb nazār-ı diĶkat-i temām

Hıfz u hırās-ı memlekete kıldı ihtimām

Amillerin ı° yāre urub zulm ü Ķadrde

Tā buldı Başra hākimi ibn Ziyād° ı tam

Bir hāin-i ° anīd ü ředīd idi vākı° a

İman u şefqati yogıdi hāřıl-ı kelām

Me'mûr olub ekâbir eşraf-ı kıatline

Oldı muvaffaķ ol iŖe la° netle aldı nâm

Çün geldi Kûfe kıurbuna bir gün o hîle-kâr

Müks ü tevaķķuf eyledi tâ kim iriŖdi Ŗâm

Miskin ° imâme Ŗardı ve hem taylasan kıodı

Taķlid-i HaŖimi'de niķab ile bā-selâm

Girdikde Ŗehre cümle-i a° yân-ı memleket

Bu heyet ile Ŗandı ânı hâzret-i imâm

TeŖrifine çekerler idi çünki intizâr

Her biri kııldı ğayet i° zâz u ihtirâm

AlmıŖdı halk her tarafın eyleyüb ğulüb

Dare'l-imâreye o Ŗekve ile tutdı red

Vali-yi Kûfe itdi hemân bāb-dârı sed

Żan eyleyüb imam-ı Hüseyn ânı kııldı red

Avâz ile didi ki eyâ sebt-i MuŖafâ

Görme revâ devamını bu ŖüriŖk-i meded

Şanma taşarrafuñda bu mülki Yezîd qor

Çekme qarârsız iş için renc-i bî-aded

Ta° n eyleyüb ehâli-yi Kûfe didi aña

Çıldınñ hilâf-ı emr-i hüdâ-kâre vaz° -ı yed

(22b)

İtme muhâlefet bu imâm-ı Hüseyn'dir

Necl-i betül ü sıbt-ı nebi-zâde-i esed

Ol cem° deydi Hâzret-i Müslim kılûb-ı nazâr

Bildi bu hîle oldığın izhâr idüb sened

Didi inanmayınñ bu degil Hâzret-i Hüseyn

Ey halk tutmayınñ şağın ol şahşı mu° temed

Hâşıl idüb muhâceme-i nâsdan hirâs

Ref° eyledi niğâbını ibn Ziyâd-ı bed

Çün bildi ânı dâr-ı hükümetteki emîr

Açdı hemân kapūyı dühūl itdi ol şerîr

Me'mülün° aksi oldı bu aḥvâl-i ser-bedid

Herkes dağıldı yerlü yerine kesüb ümīd

Tā kim hūlūl-i şubḥ ile cāy-ı hükūmete
Mağrūr u müstaḳil geçüb ol nāib-i yezīd

Gāh itdi cebr-i ḳalb nice va° d-i lūtf ile
Gāh eyledi ehāliye tehdid ile va° id

Bu ḥalden ḥabir olicaḳ Müslim-i Aḳīl
Ve hem oldı ḳalb-i pākine müstevli vü resīd

Gitdi karārı ḥāne-i Muḥtār'dan çıkūb
Hani ibn °Urve menziline geldi ol Sa° id

Taḥşiş-i mesken itdi sarāyında Müslim'e
Hani ḳılūb neşāt-ı ḳudumiyle sūr u °īyd

İbn Ziyād vāḳıf olunca każiyeye
Tertib-i bezm-i cem° ile ol düşman-ı °anīd

Celb eyleyüb o meclise hani ibn-i °Urve° yi
Şiddetler itdi Müslim'i teslim için pelīd

Hani sözini red idüb ol tīre kevkebiñ

Didi müyesser olmyācaqdır bu matlabiñ

**69. BU, İBN ZİYĀD'İN CENĀB-I HĀNĪ İBN-İ °URVE'Yİ
İ°DĀMI VE HĀZRET-İ MÜSLİM'İN HARBE
KİYĀMİDİR**

Hānī'ye bu mua° meleden eyleyüb ğāzab

Hük-m-i siyāset itdi hemān ol ° adü-yi rab

Seksen doğuz yaşında idi ol yegāne pir

Eşhāb-ı Muşafa'dan idi şahib-i edeb

° Üryān idüb ezā ile cism-i zai° fini

Bir ħayli tāziyāne urub virdiler ta° b

Oldı şedayid-i eşer-i zarbdan şehīd

Buldı maķām-ı raĥmeti ol nuĥbe-i ° Arab

Müslim işitdi bu ħaberi iki oğlını

Kim her biriydi bir gül-i ra° na-yı münteĥab

Kāzı Şüreyĥ ħānesine gönderüb hemān

Çıldı kıyām-ı ħarb o şeh-i Hāşimī-neseb

(23a)

Teslim-i beyā° tinde olan yek-cihetlere ah
İtdirdi bu nidā ile neşr ü işā° iye heb

Kim ey reh-i vefāda uran da° va-yı şebāt
Vey matlab-ı rızada ğazayı tutan eḫab

Şimdi dürr-i celadeti īşār vaḫtidir
Gencine-i aḫideti izhār vaḫtidir

Ol ān yigirmi biñ ḫadar ebtāl-i rüzigār
Ḳıldı tecemmu° eyledi āhenk kar u zār

Ḫaşr itdiler cānib-i ḫaşr-ı imareyi
Müslim maiyetinde o leşker-i nigin-var

İbn Ziyād olunca ḫaber-dār ḫalden
Kendüsi ḫasr içinde hemān eyleyüb ḫarār

Emr eyledi sipahına ḫaricde cenk için
İki taraftan eylediler ḫarbe ibtidār

Ḳarb u ḫıtal o mertebede buldı iştidad

Kim oldu çeşme-sar kaza tîğ-i abdar

Ol eşca-ı gūzāt-ı ° Arab Müslim-i Aķıl

Olmışdı raḥş-ı himmete iķbal ile süvār

Bir elde tiğ-i şāiķa-ı kerdar-ı cān-kūdaz

Bir elde dumh-ı ef° i-yi sertiz ḥūn-niṣār

Her ḥamlede ider idi bir cümleyi helak

Her na° rada kılar idi bir cem° i tar-u-mar

İbn Ziyād iderdi temāşā bu ḥāleti

Müslim de çün bilürdi kemāl-i şeca° ati

70. BU, İBN ZİYĀD'İN KŪFİLERİ İĞFAL U Őİ° AR-I MEKR U ŐEYTĀNETİ İTMĀM U EKMAL İTDİGİDİR

Mef° ūlū / Fā° ilātū / Mefā° ilū / Fā° ilūn

Gördi Őikeste asker-i menḥūsuni hemān

Hem ġalibiyet añladı Müslim'de bī-gümān

İbn Őihab ū Őemr ile ferzend-i eş° aṣe

Emr eyledi kim oluna tehdid Kūfīyān

Bālā-yı kaşrdan didi anlar nidā idüb

Ey ehl-i Kūfe olmada aḥvaliñiz yemān

Bir ceyš-i bi-nihaye bu gün Şām'dan gelüb

Belki kenār-ı şehre duḥūl itdi nā-gehān

Şimdi esir olub bütün ehl ü ° iyālīñiz

Māl ü menālīñiz bulacaḡ ġāret ü ziyān

Vaḡtiyle kendi kendiñize merḥamet idiñ

Bir yāña daḡılın var iken firşat u zamān

Çün ehl-i Kūfe'de yoḡidi ġayret ü şebāt

Bu fiḡradan tevehhüm idüb her biri o ān

Pek az zamānda cem° leri buldı tefriḡa

Sür° at ile ġürūh ġürūh oldılar revān

(23b)

Ḥattā ġürüb-ı şemse ḡadar ol sipāhdan

Ḡaldı otuz nefer ḡuşūrı ḡaçdı rāhdan

Eyler iken şalātı eda Müslim-i ° Aḡīl

Ānlar da ġitdi ḡaldı tek ol zāde-i ḡālil

Daldı kemāl-i hayrete olmuşdı ser-be-ser

Cism-i şerifi harbden āzürde vü ° alīl

İkbal ile o hāzrete bir muhliş-i Sai° d

Beyt-i Muhammed ibn Keşir'e olub delil

İ° lām idince maqdem-i āli-i Müslim'i

Aldı muhammed eyledi ikrām-ı bī-° adīl

Ġammāzlardan ibn Ziyād işidüb bunı

İbn Keşir'i yānına celb itdi ol rezil

Didi ki eyle emrime teslim Müslim'i

Zira harim-i beytiñe olmuş seniñ daḡīl

Hüküm eylerem siyāset ile haqqına ceza

Eyler iseñ bu babda cüzice kāl u kīl

Bir ehl-i şevket idi o merd-i yegāne çün

Kim keşret-i kabāil idi zātına kefil

Didi ki hiç söziñ baña cari degil seniñ

Hāni bin ° Urve sanma beni anla düşmaniñ

71.BU, CENĀB-I MUHAMMED İBN KEŞİR'İN
ŞEHĀDETİ VE HĀZRET-İ MÜSLİM İBN AĀİL'İN
VUĀU° -I YE'S Ü MELĀLETİDİR

Bu sözden itdi ibn Ziyād-ı fesād-kār

Bir zārb ile cebinini mecrūḥ u zaḥm-dār

İbn Keşir de añā kıldı havale tīg

İbn Ziyād ḥaşyet ile eyledi firar

Ol pīr-i nā-tuvānı mülazımları anıñ

Alub araya eylediler ḥayli kār-zār

Oldı nihayetinde şehīd ol yegāne pīr

Oğlı beraber idi kılub қаşd-ı aḥz-şār

İtdi o da hemān nice merdane ḥarbler

Babası qānın aldı şehīd oldu gam-kār

Çünkü Muhammed ibn Keşir'e irüb қаза

Oldı cemi° -i leşkeri tālān u tār-mār

Güş itdi işte Hāzret-i Müslim bu ḥali de

Oldı kemāl-i ye'sile mağmūm u dilfigār

El kışşa çok melāl ile ol merd-i Hāřim'i

Bu şhrden ĥuruc içün esbe olub süvār

Her yāne cüst-cūlar idüb istedi řırat

Gördi cānibin sipeh ĥasm ile muĥat

(24a)

Nāĥār ortasını yārub bir cema° atin

İrişdi bir mahalleye rāhı o ĥazretiñ

Kim şhrden ĥuruca yolu yoĥ idi ānıñ

Hem meskeniydi ehl-i nifāk u zalālatetiñ

İbn Ziyād'a söylediler ĥande oldıgım

řānından añlayub o şeh-i melik-i satvetiñ

Elli mübariz er ile Nu° man Hācib'i

Ėıldı revāne ĥabzına ol seyr-i savletiñ

Gördi ki ĥaşdına geliyor fırĥa-i ° adüv

Bir mescid oldı ĥüşni o nūr-ı seā° detiñ

Esbi bulundı görmediler kendinden eşer

° Arz itdiler maqamına vali-yi nekbetiñ

Şehre nidālar itdirüb i° lān kıldı kim

Taḥḫiḳ idüb maqarrın o mihr-i şerafetiñ

Her kim bulur da nezdine iḫzar ider ise

Hāşıl kıla cezasını bu sū-i ğayretiñ

Müslim çün itdi mecsid-i virānede qarār

Tā kim irişdi şām nihayet bulub nehār

**72. BU, HAZRET-İ MÜSLİM'İN BİR HĀTUNUÑ
BEYTİNE PENĀH GETÜRDİGİDİR VE ANIÑ
OĞLUNDAN İHANET GÖRDİGİDÜR**

Çııdı o yerden eyledi etrafı cüstücū

Rāh-ı necāt arardı o zat ferişte hū

Bir şaliḫa ondan idermiş meger nażar

Gördükde andan itdi taleb bir piyāle şu

Hātun şu virdi hem didi şimdi bu memleket

Ġavgālı bir yer oldı dolub fitne şuyū

Sen menzirim öñünde emān git ki haqqıma

Töhmet ile olunmasun irād-ı güft ü gū

Müslim aña didi ki ğarībem bu şehirde

Emmā ki ehl-i beyt-i resūlüm gerek ki bu

Beytiñde bir maħal virüb ārām için baña

Ĥıfz eyleyüb şefa° ate olsañ vesile-cū

Ol şaliħa bilince anıñ Müslim oldıĝın

Destin öpüb ayaĝına minnetle sürdi rū

Ta° yin idüb derūn-ı sarāyında bir maħām

İtdi kıyām ĥizmetine kıldı serfürū

Ol yerde gerçi yāydı besat-ı iħameti

Emma ki zerrece yoĝidi ĥāb u raħatı

Her ĥal ü her cihetten idi ĥātırı ĥazin

Eylendi ki imam için endişe vü enin

Dirdi ° aceb kim ol şeh-i mazlumuñ ā° kıbet

Ĥali nolur o servere neyler buĝāt-ı din

(24b)

Evlādını tefekkür idüb gāh dir idi

Bu ğurbet ilde anlara kimler olur mu^c in

Gāhīce dirdi kendüsin idüb mülaḥaza

Ḥalim aceb ne ḥale olur vāşıl u qarīn

İşte bu ğuşşalarla döküb dīdeden sirişk

Kānūn-ı dilden eylerdi āh-ı āteşin

Varmış meger bir oğlu o ḥātunuñ öyle kim

Ġaddar u nāb-kār u sitemperver u ḥaşīn

Ümid-i lütfile arayub müslim^c i o gün

Matluba irmeyub eve gelmişti ḥaşm-gīn

Memnun görüp anasını idince sebab-i sual

Ḥātun didi irişdi bize devlet-i mübin

Zira ki Müslim itdi gelüb ḥānemiz penāh

Elbet civārıdır bize uqbāda cilve-gāh

Ḥātun virmeyüb veledine ḥulf-i cevab

İrdi sabaha dar olub ol gece nīm-ḥāb

İbn Ziyād° a vāḳ° ayı bildirip laī° n

Ol daḥī itdi aḥzı için re° -yi nā-şavab

Üç yüz şaḳi Muhammed eş° as° la ° azm idüb

Ol ḥāneyi muḥaşarayā kıldılar şitāb

Müslim namazdaydı bu ḥal eyledi zuhūr

Vāḳıf olunca kıldı silahıyla ° azm-i bab

Taşra çıkınca eyledi ḥamle muḥalifin

Ol şāhbāza itdi tehācüm nice gurāb

Cevelan ider iken tek ü تنها enlide tīg

Ol aḥter-i sipihr-i nübüvvet çün āfitab

Her ne yaña teveccüh iderse sitāre var

Düşmanları kıldı perişan ü dil-ḥarab

Tīgiyle ol gürūḥiñ idüb ekşerin helak

Bāḳisi de olurdu girizinde çün kılab

Ferzend-i eş° as anladı kim başkadır bu ḥal

Çün ° âdet üzre kârkar olmaz buña cidâl

73. BU, KÜFİLERİN CENÂB-I MÜSLİM'İ MECRÛH
İDÛB TUTDIĞLARIDIR VE AHD Ü
PEYMANLARINI UNUTTIĞLARIDIR

Mef° ülü / Fā° ilätü / Mefā° ilü / Fā° ilün

Emr itdi ta ki damlara çıktı leîmler

Yağdırdılar serâser aña nâvek u hacer

° Azası pâre pâre düşüb tîr ü sengden

Çan doldı çâk çâk olub endâmı ser-te-ser

Hâşıl olub o tâir evc-i seâdete

Bu keşret-i sihâm-ı ° adüvden hezâr-per

Pervaz itmek üzre iken rûhı uçmağa

Nâgâh bir sefih-i sipihr ü zükâr fer

(25a)

Bir taş âtub cebinini kıldı ceriha-dâr

Çanlar aqub mehasinine oldu la° l-i eşer

Bu zağmet özine zağmlere olıcağ muzağ

Sest itdi cism-i enverini artırub keder

Ḥamza'nıñ oğlu bekr-i sitemkār u zālimiñ

Divar-ı dārına dayānurken o şır-i nūr

Çıkdı ondan itdi o bī-rahm tīg ile

La° l-i līn cüdā dehninden çū berk-i ter

Müslim de ānı eyledi bir darb ile helak

Divara yeke kıldı yine zār u sine-çāk

Emmā bulub ḥarareti ğayetle izdiyād

Şu istemişdi virmedi ol kavm-i pür-fesād

Bir şaliha o yerde şunub bir kadehle şu

İçmek tedarikinde iken bā-keff-i murad

Cüş u ḥurūş-ḥūn lebinden dolub kadeh

Dökdi ānı o banu-yı pakize-i° tiḳad

Tekrar virdi oldı o da böyle ° aḳıbet

Buldı üçüncüsünde ataş tāb u iştidad

Teşiri ile dişleri mişl-i dürr ü güher

Ḥunabasıyla āba döküldi bulub küşād

Bildi bunı ki şürb-i şehādet nişānıdır

El çekdi şudan eyledi mevlāyā istinad

Meşğul iken o tair-i evc-i seā° deti

Bir zārb ile düşürdi yere bir ḥarām-zād

Her cānibden artıḳ o şīr-i şecā° ate

Topdan hücum u ḥamle idüb bir nice cerād

Başdırdılar iā° ne-i za° fıyla tutdılar

Zalimler eyledikleri ahdi unutdılar

**74. BU, CENĀB-I MÜSLİM'İN, ZİYĀD NEZDİNE
GİTDİKTEN ŞONRA CENĀB-I İMAM-I ḤÜSEYN'E
TEVECCÜHLE ARZ-I HAL Ü TARİḲ-I
ŞEHĀDET DEN °AZM-İ TECELLİGAH-I VİSAL
İTDİĞİDİR**

Ḳayd itmeyüb ria° yet āl-i peygamberi

Ḥayf itdiler muḳayyed o cism-i münevveri

Vāşıl olunca ibn Ziyād° in ḥuzūrına

Açdı dehân-ı ta° nı o ğaddar serseri

Didi imâm-ı vaqte niçün eylediñ hıruc

Ĥâşâ tutub ĥalife Yezîd sitem-keri

Müslim didi Ĥüseyn-i ° Ali° dir imâm-ı vaqt

Minnet ĥüdâyâ oldım âniñ ben de-çâkeri

Bu cânibe tariq-i rızasında gelmişem

Ölsem şehîdim eylersem terk-i cân peri

(25b)

Derĥal idince qatlini ibn Ziyâd emr

Bir zalim aldı taşra çıkardı o serveri

Müslim çevirde Mekke'ye yüz eş-şalât idüb

Tutdı teveccühünde Ĥüseyn bin Ĥaydar'ı

Didi ki es-selâm aleyke ey imâm-ı din

Ve'y ehl-i beytiñ a° zam u a° lâ vü ekberi

Ĥalim budur benim nicedir ĥâl-i ĥazretiñ

Ĥükmi baña irişdi yoluñda şehâdetiñ

İster idim mülazemetiñde fedā-yı cān

İhsan idüb muradımı haq kıldı kām-rān

Zinhar itme meyl ü teveccüh bu cānibe

Zira ki haşm-ı dindir eşirra-yı bī-emān

Ben mübtelāyım işte belāyā-yı düşmene

Sen bāri düşme pençe-i a° dayā nāgehān

Göñlümde derd-i bī-ḥadd ü üstümde tīg-i katl

İtmekdeyim veda° -ı cihān ü cihāniyān

Pes vācibü'l- vücūda idüb ḥamd ile sena

Hem ehl-i Kūfe'ye oquyub la° n-i bi-giran

Tevḥid ile şehādete olduḡda muntazır

Bir Şāmlı pelīd şehīd itdi ol zemān

İbn ziyād, Müslim ile ibn ° Urve'niñ

Ecsadını kınnārelere aşdırub hemān

İrsal idince Şām'a seā° detli başların

Vaḳıf olub Yezīd-i ° anīd oldı şād-mān

Dervāze-i Dimeşk'a aşüb ol iki seri

Şenlikler itdi anmadı hiç rüz-ı maḥşeri

**75. BU, İBN-İ ZİYĀD-I ĞADDAR, ḤAZRET-İ MÜSLİM'İ
KATLE İCTİSĀRINDAN ŞOÑRA EVLĀD-I
KİRAMİNİN TAḤARRİSİNDE OLDIĞIDIR**

İbn Ziyād eyledi çün Müslim'i ° adīm

Evladını işitdi kim ol şehirde muķim

İtdirdi kim nidā nerde oldığın bilüb

Her kim getürmese iderim қatl ile dü-nīm

Қāzı Şüreyḥ kıldı telaş ol қadıyeden

İḥzar idüb gelince o iki dürr-i nazım

Bī-iḥtiyār girye vü efgāne başladı

Alıvirdi bundan anlara bir ḥayret-i azım

Taḥķik idince Müslim'in emr-i şehādetin

İkisi birden eylediler mātem-i elim

Dest-i tazarru ile tutub dāmenin ānıñ

Dirler idi bi қavli fuзuli-i mustaķim

Āğaz-ı ° ömr u mevsim-i ° ayş u neşat iken

Çarḥ-ı sitem-rev itdi bizi mübtelā-yı bīm

(26a)

Aḥvalimiz nolur nidelim ḳande gidelim

Hem tıfl u ġarīb ü hem avere hem yetim

Ḳāzı didi ki anlara ey nūr-i dīdeler

Naḳd-i revān-ı Müslim olan nūr-ı seyyideler

**76.BU, ḲĀZĪ ŞŪREYḦ ŞEHZADELERĪ OĖLI İLE
KERVANA REVĀN İTDİĞİDİR VE KĀRVANIŇ
ĀNLAR VARMAZDAN EVVEL GÖÇŪP GİTDİĞİDİR**

Vardır Medine'ye gidecek bunda kārvan

ĀniŇ ile bu ġün ideyim ben sizi revān

Bu resme teselliyet iderek virdi sim u zer

OĞlu Esed'le ānları gönderdi hem evān

Bunlar kenār-ı şehre varınca ġurub irüb

Göçmüşdi kārvan göriniyordu faḳat nişān

Siz kârvana tiz yürüyiñ de yetiñ diyüb

Terk itdi anları Esed ol yerde bî-zemân

Biçareler alub yalnız hem irişdi Şeb

ayb itdiler nazardan olub kârvan nihân

Bir iki gün o bâdiyede gezdiler ğarîb

Çok çileye Őatařdılar iki nev-civan

Âhir civâr-ı Şehirde bir bâğa cân atub

Bir Şu kenârına irişüb tutdılar mekân

Anda bilüb bir ° aıle cariye bunları

Aldı götürdi seyyidesi yânına hemân

Pâk ° itikad itmiş meger ol Şaliha temâm

ayetle ıldı bunlara ikram u iştiram

**77. BU, ŞEHZADELERİN VÂKI° ADA HÂZRET-İ
RESÛL'İ RÛ'YET İTDİKLERİ VE HÂBER-İ
ŐEHÂDETLERİN İŐİTDİKLERİDİR**

Taatlerin kesüb bu adar mişnet ü keder

Vardı o yerde hâba o maħdüm-zâdeler

Ol gece nişf-ı şebde Muḥammed ki ekberi

Āgāh idüb birāderini virdi bir ḥaber

Didi zemān-ı ḥāb degil eyle intibah

Zira ki vāḳı^c amda zūhūr itdi bir eşer

Gördüm ki Muştafāvü^c Ali vü Ḥasan ile

Şaḥn-ı cinānda pederim seyr idüb gezer

Didi resül-i ḥaḳḳ aña ey Müslim-i^c Aḳıl

Ne şüret ile ol iki ma^c sumı derbeder

Zālimlerin içinde ḳodın bī-kes ü ḡarīb

Evvel de didi cevaben eyā seyyidül-beşer

Ānlar ḥuzūriña geleceklerdir^c an ḳarīb

Her birisi bulur şeref-i hizmetiñle fer

(26b)

Tasdiḳ idüb birāder-i aşḡar daḡī bunı

Birbiri boynına şarılıb ol iki güher

Ağlaşdılar nihayet hüzn ü bükâyla

Feryād ü nevhā eylediler heva ü hāyla

**78.BU, OL HĀTUNUÑ ZEVC-İ ZALİMİ HĀRİŞ'İN,
ŞEHZADELERİN OLDIĞI YERİ BULDIĞIDIR VE
TELEFLERİNE ° AZM OLDIĞIDIR**

Hātunuñ özge halde var idi bir eri

Hāris° di nāmı kendisi ğaddar-ı serseri

Esnā-yı şebde gūş idüb āvāz-ı giryeyi

Buldı o şeh-zadeleriñ oldığı yeri

Fi'l-ħal yānlarına varub şem° dān ile

Gördü şarılmış ağlaşur iki birāderi

Kim olduğın bilince hemān ol civanlarıñ

Sevķ itdi su-i kaçde şekāvet o bed-teri

Urdı tabanca yüzlerine hem de bağladı

Kisveleriyle birbirine muħkem anları

Vaķt-i seher kenār-ı Fırat'a kılub revān

° Azm itdi ķatle tiğ ile ol iki güheri

Yâlvardılar şefa° at ile ardına düşüb

Bir zevcesi bir oğlu ile bir de çākeri

Söz geçmeyüb aña gazabı buldı ezdiyād

Emr eyledi ğulāmına ol fi'l-i münkeri

Didi ğulām eger bu maḥal olsa maḫtelim

Varmaz bu nūr-dīdeleriñ ḫatline elim

Oldı ğulāma hışmı bu sözden füzun-i ter

Tīĝ ile ḫat° idüb kolın itdi şikeste-per

Bir mertebe daḫī idüb oĝlıyla zevcesi

Tekrar çok recāler aña ḫılmadı eşer

Men° itdigi-çün oĝlu Ğazban olub anı

Seyf-i sitemle ḫatlı idüb itdi bürīde-ser

Bir zaḫm-ı mühlik aldı hemān zevcesi daḫi

Cümle mümana° atlarını def idüb o ḫar

Artıḫ o şeh-zadelere eyledi hücum

Anlar da ağlaşub didiler ḫaḫdan it ḫazer

ıl meramet ki bi-kes ü bi-areyiz biz

Bari atub ulām deyü al nuud u zer

Hi itmeyüb recalerine iltifat ayf

aşd eyledi teleflerine ol muırr-ı er

at° -ı ümid idüb didiler cüzı mehil vir

Mevlā'yā secde eyleyelim bari mutaşar

İnāfa gelmeyüb dir idi ol ° adū-yi cān

(27a)

Yok itimali virmezem ala size emān

**79. BU, ĀRİŞ-İ MELU° NUÑ, EHZADELERİ EHİD
VE BU SEBEBLE DİN Ü DÜNYĀSINI BERBĀD VE
NĀBEDİD İTDİGİDİR**

Dökdüke bunlar ek-i niyāz ile āb-ı rü

Hi itmedi teraum o addār-ı kīne-cū

Her biri yālvarırdı ki evvel beni ehīd

Ayıt görmeyim birāderimiñ atlini deyü

Evvel muḥammed'îñ ser-i pâkin cüdâ kılub

Şaldı tenin Fırat° a Fırat eyledi ğulüb

Şoñra kesüb ser-i İbrahim'i cismini

Nehre atınca ağladı taşla döğündi şu

Ḥāris alub iki ser-i pâkize-peykeri

° Arz eyledikde ibn Ziyād'a ° aceb ki bu

Ol rütbe gızzet-i dil ü sengīn tab° ile

Raḥm itdi ağladı buña evvel deyü tend-ḥū

Vardı Muḫātil isimli imanlı bir kişi

Şıdḳ ile hānedān-ı resūl° e muḫıbdı o

İbn Ziyād ol iki re' ile Ḥāris'i

Virdi Muḫātil'e didi kim tut Fırata ru

Her başı mülḥaḳ eyle ten-i ğam fezasına

Hem de yātur bu ḥaini anda hizasına

67. HĀTİME

Mef[°] ūlū / Fā[°] ilātū / Mefā[°] ilū / Fā[°] ilūn

Aldı muḳātil ol iki re'si ḳılub ḳıyām

Hem baġladı o seng-i dili beher intiḳam

Ol menzile irüb göricek ḥūn-ı nā-ḥaḳḳı

Feryād ü zāre geldi ḳılub mātem-i temām

Şuyā ḳoyınca başları her ten çıḳub şudan

Kendi serine mülḥaḳ olub ḥāşıl-ı kelam

Ḳucaḳlayub biri birini şuyā yātdılar

Ol iki nevreside-i veli-zade-i hümam

Bu ḥalden Muḳātil'e ḳok hayret el virüb

Emr itdi ḳatl-i Ḥāriş'i bir mucib-i merām

Ḳat[°] itdiler maḳdem eliyle ayāḳların

Hem iki gözlerin çıkarub bā-azā-yı tam

Başın kesüp hemān cesedin şuyā atdılar

Şu red idüb atladı o ser çeşme-i liām

Toprağa gömdiler bu daği itmedi kabul

Oldı o nā-bekār-ı pelīd ° ibret-i enām

Cem° eyleyüb nice has ü hāşāñ yaqdılar

Dünyāda ol laī° ni caḥīme bıraḫdılar

(27b)

68. MÜNĀCĀT

Mef° ülü / Fā° ilätü / Mefā° ilü / Fā° ilün

Yā rab meded ḫabibiñ olan Muşţafā için

Yā rab meded eā° zım-ı āl-i ° abā için

Yā rab meded Ḥadice vü zāt-ı betül ile

Ḥayber-küşā cenāb-ı şeh-i Mürtezā için

Yā rab meded hem şüheda-yı kirām ile

Cāh-ı celil pādişeh-i Kerbelā için

Yā rab meded eā° li-i evlād ü āl ile

Sultan-ı muḫterem Ḥasen-ı müctebā için

Yā rab meded eimme-i işnā aşer ile

On dört na-şüküfte gül-i pür-şafâ için

Yâ rab meded ol iki ciger-pâreler ile

Hûn-ı cenâb-ı Müslim-i şâhib-i vefâ için

Her katre-i sirişkini kıl cû-yı mağfiret

Her kim baña iderse bu yolda ° azâ için

Hem eyle bağıyân ile rûz-ı cezâda haşr

Her kim taraf çeker ise ehl-i şekâ için

Olmuş ezelde çâker-i âl-i ° abâ Senîh

Dergehlerinden olmasun aşla cüdâ Senîh

69. NA° T-I ŞERİF-İ SEYYİDE° L-ENBİYÂ TAHMİS-İ

NUTK-I KÂZİM PAŞA

Mefâ° İlün / Mefâ° İlün / Mefâ° İlün / Mefâ° İlün

Taḥammül-süz olub eyyâm-ı mâtem yâ resûlallah

Virir her yılbaşında ḥüzn-i a° zam yâ resûlallah

Teceddüd eyleyüb de sâl-ı ° âlem yâ resûlallah

Doğunca gurre-i şehr-i Muḥarrem yâ resûlallah

Olur bâr-ı belâdan kâmetim ham yâ resûlallah

Cihānı bāde virdim ihtiyār-ı hāk-pāyınla
Fedādır rāhınā cānım nişār-ı hāk- pāyınla
Görür çeşmim görürse i° tibār hāk- pāyınla
Revā-sāz olur yetiş kühl-i ğubār-ı hāk- pāyınla
° Alīl itdi gözüm eşk-ı demādem yā resūlallah

Bu günler kim yine ° aşr-ı Muḥarrem vaqt-i mātemdir
Perişan gönlüme ārām-ı cān āh-ı demādemdir
Dolaşdı tār-ı fikrim ḥātırım pür pīç-i pür ḥamdır
Serāpa şāne-veş dil-ı çāk çāk erre-i ğamdır
Bulunmaz zaḥmim ° ālemde merhem yā resūlallah

Bu miḥnetlerle ḥalim müntehası şiddet ḥaliñ
Ġamı varsa tesellisi de vardır özge aḥvaliñ
Ne yāpsun kaḅı derde çare bulsun ° abd-i pāmāliñ
Fırāķıñ bir taraftan bir taraftan mātem-i āliñ

(28a)

Vücūdım eyledi her derde muḥarrem yā resūlallah

Ānınca Kerbelā° y1 mācerā-y1 ehl-i beytiñle
Olur nālem beraber hevi vü hay-ı ehl-i beytiñle
Melül ü mübtelāyım ibtila-y1 ehl-i beytiñle

Ben ol mağmūm u dil-rīšem azā-yı ehl-i beytiñle
Gören cismim şanur hüzn-i mücessem yā resūlallah

Dū-dīdemden gelen yāş başlıca bir mācerādandır
Aķar ırmağlar kim çeşme-sār-ı ibtiladandır
Bu ° aynıñ āb-ı özge menba° -ı derd ü belādandır
Tükenmez eşk-i çeşmim mācerā-yı Kerbelā'dandır
Olunca eylerem icra-yı mātem yā resūlallah

Seā° detle cenābıñdır ḥabib-i Ḥazret-i Yezdān
Makam-ı kab-ı kavseyn i° tilā-yı ḳadrine bürhān
Degildir vāşıl olmağ rütbe-i iclālīñe āsān
Belākeşlikde yoğdur zat-ı vālā şanıña aķrān
Meger sıbteyn-i pākiñ ola tev° em yā resūlallah

O kim ḥükm-i kazadan ḥişşedār şemm-i elā mişlidir
Beliyyāt u ° anādan ḥişşedār şemm-i elā mişlidir
Senīḥ ol ibtiladan ḥişşedār şemm-i ala mişlidir
Ḳuluñ Kāzım-ı belādan ḥişşedār şemm-i elā mişlidir
Baña her gün Muḥarrem her şafā ğam yā resūlallah

70. TAZMİN-İ BEYT-İ MERŞİYE-İ CENĀB-I FUZŪLĪ

Mef[°] ūlū / Fā[°] ilātū / Mefā[°] ilū / Fā[°] ilūn

Ta[°] zīm ü iḥtirām iken emr-i ehem saña

° İnd-i ° adüde oldı eza mültezem saña

Zira kılub vücüh ile cevr ü sitem saña

Zālīm hem ehl-i beytiñe kaçd itdi hem saña

İraş idüb bu zūlm ü tea[°] ddi-i elem saña

Virdi kemāl-i ḥüzn ü melāl-ı etem saña

Yā şāh-ı Kerbelā ne revā bunca ğam saña

Derd-i demādem ü elem-i dembedem saña

Sen sıbt-ı pāk-i zāt-ı ḥabib-i ḥüdā iken

Sen naqd-i cān-ı Ḥayder-i Ḥayber-küşa iken

Sen nūr-ı çeşm-i ḥazret-i hayre[°] l-nisā iken

Sen matlab-ı dil-i Ḥasen-i müctebā iken

Sen şem[°] -i cem[°] -i ḥamse-i āl-i ° abā iken

° Ālemde ḥasate-i ğama mihriñ devā iken

Yā şāh-ı Kerbelā ne revā bunca ğam saña

(28b)

Derd-i demādem ü elem-i dembedem saña

Hî̄n-i veda° kıldı vedia° habib-i rab
Aşhab-ı müminine iki şeyi müntehab
Biri kitab ve digeri sadat-ı āl-i heb
Ol cümledensin işte sen ey seyyid-i ° Arab
Çekdiñ cefā-yı haşm ile çok renciş ü tea° b
Kadriñ azim iken bu kadar bilmezem ° aceb
Yā şāh-ı Kerbelā ne revā bunca gam saña
Derd-i demādem ü elem-i dembedem saña

Tā kim kuruldı ma° reke-i deşt-i Kerbelā
Şaf çekdi subesu süa° dā ile eşkıyā
Oldı şehīd önüñce heb etba° u aqraba
Meydanda sen yegāne qalub eyledin gāzā
İtdi hücum qaşd ile a° dā-yı bī-ḥayā
Kıldı teveccüh üstüñe her miḥnet ü belā
Yā şāh-ı Kerbelā ne revā bunca qam saña
Derd-i demādem ü elem-i dembedem saña

Sıbt-ı celīl-i ḥazret-i maḥbūb-ı zü'l-celāl
Şaḥra-yı Kerbelā'da şusuz kıldı irtihāl
Tiğ u ḥadeniñ uşurdı ekābir-i gürūh-ı zāl
Fikr eyliyen bu ḥali melūl olmamaq muḥal
Kılmış Senīḥ nazm-ı Fuzuli'yi ḥasbiḥal
Bula dir ağlar eyleyüb arz-ı gam u melāl

Yā şāh-ı Kerbelā ne revā bunca ğam saña
Derd-i demādem ü elem-i dembedem saña

71. TAḤMĪS-İ MERŞİYE Ü ĀŞİNĀ-YI ḤASEN-İ MÜCTEBĀ

Mef° ülü / Mefā° ılın / Mefā° ılın / Fa° lün

Ey levḫa-ı zīb-i nüṣḫa-i āl-i ° abā Ḥasen

Vey şebçeraĝ-ı bārgēh-i Muştafā Ḥasen

Ey kāinata burqa-ı ihtida Ḥasen

Ey āfitāb-ı meşriķ-ı şıdķ u safā Ḥasen

Vey neyyir-i seā° det-i evc-i ° alā Ḥasen

Ḳılmış cenāb-ı ḫaķ seni ey ğurre-i celi

Āl-i resūliñ aḫsen ü a° lā vü ecmeli

Envār-ı la-yezal cemāliñde mütecelli

Sıbt-ı ālini raḫme çeker kūşe-i ° Ali

Nur-ı server-i sine-i ḫayre° l-nisā Ḥasen

(29a)

Varsın da ol meḫamid ü evşāf-ı kāmile

Kim maşdar oldı ḫükmi cemi° -i fezāile

Hacet mi var bu baḫşde başķa delāile

Āsumān şehādet itmedir hūsn-i huluk ile
Zātîñ ögüb yāratdığına kibriyā Ḥasen

Ehl-i niyāz u ḥacet idüb mültecā seni
Eyler iken vesile-i lütf-i hüdā seni
Ḥayfa kılub cefāzede-i eşkıyā seni
Dehr itdi bin belāye merd-i mübtelā seni
Ey çāresāz-ı müşfiq-i ehl-i recā Ḥasen

Taḫrik-i fitnesi bir alāy-ı kavm-i ezlamın
Oldı sebep ḥudūşuna bu ḡadr e° zamiñ
Teşiri şevk ü neşesini bozdu ° ālemiñ
Aḡlatdı çeşm-i enfes ü āfākı mātemiñ
Bitmez kıyām-ı ḥaşre dek ol mācerā Ḥasen

Zāhir degildi var ise ḥaşm-ı zalūme kim
Şayān olan bu mertebe қаşd ü hücuma kim
Artıq daha ziyāde sezā bu şütūma kim
La° net büḡat-ı Şām ile mervān-ı şūma kim
° Ālemde gördiler saña ḡadri revā Ḥasen

Mazhar olub dū ° ālemiñ iqbāl ü şānına
Mensüb iken āl-i ° abā asitānına
Geçdi ihanet eyledi ruḥ-ı revānına

Had yok bint-i eřas'ıñ imān ü cānına
Ol şundi cām-ı zehr-i cefāyı saña Hasen

Dünyāyı zeyn ider berekat-ı siyādetiñ
Şāh ü gedāyā lütf ü ° inayetdir ° ādetiñ
Ol rütbede azim ki qadr-i seā° detiñ
Ėam virdi zat-ı Haqq° a dir idim şehādetiñ
Ger Ėamdan olmasaydı münezzeħ hüdā Hasen

İzhar idüb bu süret-i āyine-yi qader
Ėndan kulübe müna° kis oldı nice keder
° Arz eyliyem teessürümi işte muhtaşar
Şabrim tutuşdı āteř-i şiven ol qader
Kat° eylemez zebānımı mıkraş-ı lā Hasen

Olmuş cihāne çünki deriñ muqassem-i murad
Vaz° -ı cibāh arz-ı tazarru° ider ° ibād
Mişl-i Senīh Ėazretine kılmış istinad
Kāzım kuluñdur ° āřık-ı zārındır eyle řād

(29b)

Cedd-i kerimiñ ° ışkına lillah yā Hasen

72. TAḤMÎS-İ NA° T-I PÂK-İ ŞEHİNŞÂH-I KERBELÂ

Fâ° ilâtün / Fâ° ilâtün / Fâ° ilâtün / Fâ° ilün

Cüz-i şâh-ı kırb-ı ev'ednâ Ḥüseyn-i Kerbelâ

Vâşıl-ı ser-menzil-i a° lâ Ḥüseyn-i Kerbelâ

Faḥr-ı dünyâ seyyid-i ° uqbâ Ḥüseyn-i Kerbelâ

Pâdişâh-ı sûret ü ma° nâ Ḥüseyn-i Kerbelâ

Server-i bî-miśl ü bî-hemtâ Ḥüseyn-i Kerbelâ

Vechidir rûşen-i çerağ-ı ehl-i beyt-i muḥterem

Ḳaddidir şem° -i şeref-efzâ-yı miḥrâb-ı ḥarem

Yâzmiş evşâf-ı hümâyunun bu resm üzre kıalem

Nür-ı çeşm faḥr-ı âlem kıurre-i ° ayn-ı ümem

Seyyid-i dünyâ vü mâfihâ Ḥüseyn-i Kerbelâ

Ḥubbi erbab-ı yâķîne mâye-i fevz ü necât

Buğzı ehl-i bağy ü ğâne eşedd-i seyyia° t

Ḥâşılı iḥsanına muḥtacdır mevt ü ḥayât

Âb-ı rû-yı evvel ü âḥir mülâz-ı mümkinat

İftiḥar-ı âdem ü havvâ Ḥüseyn-i Kerbelâ

Ma° nen Ḳur'an-ı nâtıķdır o şâh-ı müctebâ

Ayet-i iḥsan ü raḥmet-i dinse vaşfinda sezâ

İns ü cān elķabını böyle oķur Şubh ü mesā
Mazhar-ı teşrif-i naŐŐ-ı hel etā ve innemā
Nāzenin-i ĥalıķ-ı yektā Ĥüseyin-i Kerbelā

Sıbt-ı ĥurŐid efsar-i maĥbub-i ĥaķ celle celāl
Necl-i zehrā vü ° ali Őehzade-i Yusuf-ı cemāl
Nuĥbe-i nesl-i nebi ser-ĉeŐme-i evlād ü āl
Serv-i büstan-ı seā° det neyyir-i evc-i kemāl
Őāh-ı pür-cüd kerem-fermā Ĥüseyin-i Kerbelā

Māh u sāl mihriniñ her rüzıdır bir ayn-i feyz
İntisab-ı dergehindendir bize ümmid-i feyz
MeŐrib-i āb-ı ĥayāt andan ider tezyid-i feyz
Ebri medrar mekarim-i ĉeŐme-i ĥurŐid-i feyz
Őem° -i fānūs-i felek-peyra Ĥüseyin-i Kerbelā

Penĉe-i ° āl-i abādan yeknihal mevhibet
Ne felek eyler cenābından ümid-i merĥamet
Mātemiyle heft-iķlim oldu vaķf-ı ta° ziyet
Mülteca-yı ĉār ° unŐur-ı kıblega Şeş-cihet
Hāmi-i din melce-i dünyā Ĥüseyin-i Kerbelā

(30a)

Bulmuş iksiri olanlar ĥaķsar-ı dergehi

Mihr ü mâhdır rûz u şeb hizmet-güzâr-ı dergehi
Cevher-i ruḥ-ı revân olsun nişâr-ı dergehi
Tütiyâ-yı dide-i cândır ğubâr-ı dergehi
Nûr-ı zât-ı ḥâliḳ'el-eşyâ Hüseyn-i Kerbelâ

İbtilâyâ müsteniddir iftitaḥ-ı bâb-ı ḳurb
Şabr ile leb-teşnegan vaşl olur seyrâb-ı ḳurb
Böyledir ḥükm-i tecelli-i cemâl-i icab-ı ḳurb
Mübtelâ-yı derd ü mihnetdir bütün eşḫab-ı ḳurb
Cümleden mümtâz ü müsteşnâ Hüseyn-i Kerbelâ

Firḳâtiñle zâr olub dilḫasteler avaseler
Dembedem işler çekerler de onulmaz nâreler
Şöyle dursun şiven efzuzuñ olan biçâreler
Bağrına taşlar başub kimiñde daim kâralar
Mâtemiñle Ka° be-i ° ulyâ Hüseyn-i Kerbelâ

Ol şehiñ fehm ile ° ayn-i cûd ü in° âm olduğın
Hoş görüb kendüsine mecrûḥ-ı âlâm olduğın
Ḥaşmınıñ da istemez ° âlemde nâ-kâm olduğın
Gösterüb ism-i şabura maḫzar-ı tām olduğın
Bir belâdan ḳılmadı şekvâ Hüseyn-i Kerbelâ

° Âleme lütf ü keremiñin ° âdet-i müstaḫseniñ

Hiç olmaz mı niyāzı hāşıl ol biçāreniñ
Şıdķ ile tutmuş Senīh-asā elinde dāmeniñ
Dil-i esir-i derd-i ° ışķıñdır ķulıñ Kāzım seniñ
Vuşlatıñla eyle ihyā yā Hüseyn-i Kerbelā

73. TAḤMİS-İ MERŞİYE-İ CENĀB-I SULTAN-I KERBELĀ

Fā° ilātün / Fā° ilātün / Fā° ilātün / Fā° ilün

Eylese aḥvāle diķķat-i çeşm-i ° iman yā Hüseyn
Çok belā meşhud olur peydā vü pinhān yā Hüseyn
Derd ile tecdīd ider her sāli deveran yā Hüseyn
Māh-ı mātem kim olur her yıl nümāyān yā Hüseyn
Tāzeler dāğ-ı derūnıñ ehl-i iman yā Hüseyn

Dembedem icrā-yı cūy-ı eşķ ider mizab-ı ° ışķ
Ĝark olur seylāb-ı hūn-ı eşķe her seyrab-ı ° ışķ
Böyledir çün mükteza-yı mātem ü icab-ı ° ışķ
Āh u feryād itmesün yāñılsın erbab-ı ° ışķ
Ḥasretiñle āsumān ağlar bu gün kan yā Hüseyn

Yālñız şimdi degil erbab-ı iķān mużdarib
Belki ḥāla vāķıf ü ğāfil her insan mużdarib

(30b)

Ĥākđān mehmūm ü lerzān çarĥ-1 gerdān mużdarip

Nola olsa ĥaşre dek dolab-1 devran mużdarip

İtdi seylāb-1 Őekā izĥār-1 tuġyān yā Ĥüseyn

Baġrına taş urdıġı böyle Fırat ırmaġınıñ

Hep ° azā-yı mācerāsıdır meşaiḃ çağınıñ

Şanki yer yer gülleri açdı şehādet baġınıñ

Ĥün-1 evlād-1 ° Ali'den Kerbelā topraġınıñ

Oldı her bir dize sengi la° l ü mercan yā Ĥüseyn

Kerbelā'da āl ü evlād-1 neviden her veli

Kim şehādet buldı ānlardı birer nūr-1 celi

Sesyyidātıñ ĥaldı efsūs ile bu güzide eli

Na° re hāy yā Muĥammed nale hāy yā ° Ali

Eyledi rūĥe° l-emīni zār ü giryān yā Ĥüseyn

Ol zemān kim Kerbelā'da ĥıldı a° dā men° -i āb

Oldı cānsüz meşaq evlād ü āl-i bū turāb

Öyle teşir itdi kim ecsama nar-1 ıztırab

Ĥūr u ġılmāniñ ider cān ü cigergāhın kebāb

El-atş-1 feryād olan etfal ü şıbyān yā Ĥüseyn

Sūbesū ° ālem kesildi lūcce-i ° umman-ı eşk
Dīde-i ğamdid-gan oldu bu gūn reyyān-ı eşk
Bunda sade yeryüzün ğarķ itmedi tufān-ı eşk
Dest urub dāmen-i ° arŗa baħr-ı bi-payān-ı eşk
Lāmekānı tutdı dūd-ı āh u efgān yā Hüseyn

Eşķıyā ser-menzil-i ğadr ü nifāķa gitdiler
Eyleyüb izhār-ı küfr iman yüzünden tebdil
Hāsılı her serveri bir nev° ile incitdiler
Pāre pāre eylüyüb āl-i ° ızāmıñ itdiler
Muşħaf-ı şirāze-i dini perişān yā Hüseyn

Tā ezel ķurb ehliniñ derd ü belādır vāyesi
Nola olsa dāğ-ı dil zaħm-ı ciger sermāyesi
Çün olub a° lādan a° lā hānedāniñ pāyesi
Ceddiniñ hāke fütāde olmamışken sāyesi
Hāksār itdi seni erbab-ı ° udvan yā Hüseyn

Kerbelā'da hūkmün icra eyleyüb şiddetle şayf
Buldı ° usret ğaymegahında ° atşdan hāl ü keyf
Men° idüb ābı saña a° dā ğavale kıldı seyf
Gül gibi devletli başıñ tu° me-i tīğ oldu
İtmeyüb Allah'dan ğaşyet Yezīdān yā Hüseyn

(31a)

Rūh-ı maḥbub-ı ḥüdā kıldıķda teṣrif-i beķā
Cism-i pāki ḥāke defn olmuṣdı bā-° izz ü ° alā
Oldı ḥayfā ehl-i arz işte o nağmeden cüdā
Ref° olundı arŝ-ı a° layā vücūd-ı Muŝtafa
Ḥūn-ı pākiñ oldıķı dem ḥāke rīzan yā Ḥüseyñ

Ḥaŝmiñ öyle bī-emāndır şiddet-i ° udu anda
Kayıtdıķı cüret degildi ḥayr-ı imkānda
Tiğ-i ğadr ŝimsirden bī-ser ķalub meydanda
Sen yāturken sine ŝad-ķāk ile āl-i kanda
Ķanlı yāŝın çok mudur dögse muḥibbāñ yā Ḥüseyñ

Eyledi bir fitneye cüret ki erbab-ı zalāl
Tā ebed ol seyyie ŝayāñ ° afv olmaķ muḥal
Her teeŝürden münezzehken ḥüdā-yı zü'l-celāl
Riķķatiñ virdi cemālullaha envār-ı celāl
Āteŝiñ kıldı resūlullahı sūzāñ yā Ḥüseyñ

Ehl-i maḥŝer ḥāŝıl itdikde ḥareretten keder
Hep zülāl-ı lütfiñe muḥtac olurlar serbeşer
Zātiña sāķi-i ḥavz-ı kevşer olmuşdur peder
Sensin ol ser-ķeŝme-i ehl-i ŝehādet kim ider
İñ° idāmiñ ḥāne-i imkāñ virāñ yā Ḥüseyñ

Ger zalam-ı cehl ü ğafletden bir âdem kırtulur
Şebçerağ-ı ° ışk u şevkinle münire° l-kalb olur
Cane mihrin hırz idenler pertev-i iman bulur
Sen o mihr-i ° âlem serr-ı hevinsin ki olur
Nür-ı zât-ı kibriyâ vechin de rahşân yâ Hüseyn

İşte her ° aşr-ı muharrem mâtem-süz efgenin
Canını süzân ider her âşık-ı şüridenin
Beñzer olmağda Senih zâre vakf-ı şüyünüñ
Dilharab derd-i ° ışkıñdır kuluñ Kâzım senin
Devlet-i vaşlınla kıl inyâ vü derman yâ Hüseyn

Cedd-i pâkin Hâzret-i peygamber-i ° âl-i cenâb
Valideñdir hayder-i kerrâr ° aliyy-i bû turab
Mâderin hayre° n-nisâe-l-° âlemin bi-irtiyâb
Dudman-ı pâkiñe olsun şalât-ı bî-hisâb
Şem° -i bezm-i kudret olduğca fûrâzân yâ Hüseyn

74. MERŞİYE DER TAZMİN-İ MAṬLA° -I KĀZİM PAŞA

Fā° ilātün / Fā° ilātün / Fā° ilātün / Fā° ilün

Sen uluvv-i ḳadr ile ey sıbt-ı maḥbūb-ı celīl

Ḳurratü° l-° ayn-ı zebihillahsın sırr-ı ḥalil

(31b)

Devletiñde bin kemīne çākerim zār u zelīl

Seyl-i eşkim şahrah-ı vaşla olmaz mı delil

Ḥasretiñle ağlamakdan oldı çeşmānım ° alīl

Yā şehīd-i Kerbelā innī daḥīl innī daḥīl

Aldı āh elden ° inān-ı iḥtiyārım iştıyāk

Şaldı cāne nar-ı dilsūz muḥabbet-i ihtirāk

Sine sūzan dīde giryān taḳatim tāḳ oldı tāḳ

Birbiriyle mecz olub ḥun-ı dil ü eşk-i firāk

Ḥasretiñle ağlamakdan oldı çeşmānım ° alīl

Yā şehīd-i Kerbelā innī daḥīl innī daḥīl

İlticā ile der-i iḥsanına tutdum yüzüm

Ehl-i beytinden cüdā düşmüş kemīne öksüzüm

Tıfl-veş giryān giryān lütfüña diktım gözüm

Coşmuş eşk-i muḥabbet şaldı seyāba özüm
Ḥasretiñle ağlamakdan oldı çeşmānım ° alīl
Yā şehīd-i Kerbelā innī daḥīl innī daḥīl

Derdimi eyyām-ı ° aşr on kat füzün eyler füzün
Canda pinhān idi çıkdı zāhire dāğ-ı derün
Oldı cari ° ayn mātemden sirişk-i lāle-gün
Kıldı peydā nehrler ırmağlar seylāb-ı ḥūn
Ḥasretiñle ağlamakdan oldı çeşmānım ° alīl
Yā şehīd-i Kerbelā innī daḥīl innī daḥīl

Nīl-i eşkim çağlasa şāyestedir mişl-i Fırāt
Sen şusuzlukla şehādet buldın ey ° ayn-ı ḥayāt
Gözyāşından sūbesū kesildi şeş-cihāt
Vir Senīḥ'e varta-i hicrandan lütf it necāt
Ḥasretiñle ağlamakdan oldı çeşmānım ° alīl
Yā şehīd-i Kerbelā innī daḥīl innī daḥīl

75. DER BEYĀN-I LĀZIME-İ ḤUBB-İ VĀLĀ

Mefā° ilün/ Fe° ilātün/ Mefā° ilün/ Fa'lün

Ḥāk-pāy-ı Aḥmed-i Muḥtār olan gelsün beri

Āşinā-yı Ḥayder-ı Kerrār olan gelsün beri

Hāriciler Rāfīziler Nāşibiler gelmesün

Çar-yār-ı bā-şafāyā yār olan gelsün beri

Kimden oldı zāt-ı vālāyı hüsni sîr-âb-zehr

Bu işrde vâkıf-ı esrar olan gelsün beri

(32a)

Derd-i firķâtle şehîd-i Kerbelâ'yâ ağlayub

° Aşr-ı mâtemde hazin ü zâr olan gelsün beri

Zümre-i mebrur-ı âl ü hayre° l-eşhaba Senîh

Şıdk ile müştāk u merhâmetkâr olan gelsün beri

76. DER MA° RİZ-İ TEVELLĀ VÜ TEBERRĀ

Fā° ilātün / Fā° ilātün / Fā° ilātün / Fā° ilün

Dîn ü dünyāca budur gāyet emr-i tedkik

İki yol var biri yā batıl biri ° ayn-ı tahkik

Hamse-i âl-i ° abāyā kim ola ° abd-i şadik

Emevilerden ider kendini elbet tefrik

İftirāk itdi seā° detle şekāvetde tarik

Biri vādi-i zalālet biri rāh-ı tevfik

Doğrı vāşıl olur Allah'a tariķ-i ° ulvi
° Aksidir iŖte bunuñ eŖer-i buđāt-ı Emevi
Bulamaz hāşılı mabeynleri cem° u seviy
Haķ ile bātıl olub birbirine zıdd-ı ķavi
İftirāk itdi seā° detle Ŗeķāvetde tariķ
Biri vādi-i zālālet biri rāh-ı tevfiķ

Ol nūr-ı hālice her mü'mine ma° nen bu hitab
İŖte Ŗu rāh-ı hata iŖte budır rāh-ı Ŗevab
Neysel mahiyeti herkes ider ol semti meab
Saña ķangısı gerekse o yola eyle Ŗitāb
İftirāk itdi seā° detle Ŗeķāvetde tariķ
Biri vādi-i zālālet biri rāh-ı tevfiķ

Cüzi āndan azacık bundan urursıñ da° vā
Din ü dünyāyı tereddüdle idersin ifnā
Mezc olub bir yere gelmez niyete kim āteŖ ü mā
Birini al ele yekdiğerini eyle fedā
İftirāk itdi seā° detle Ŗeķāvetde tariķ
Biri vādi-i zālālet biri rāh-ı tevfiķ

İdeyim kām-ı dil ü cān-ı Senīh'i i° lām
Ehl-i beyt nebevīdir āna aķŖa-yı merām
Nafile itme muķaliflere meyl-i ibram

Sevemez çünkü budır hâşıl-ı ma° nâ-yı kelam

İftirâk itdi seâ° detle şekâvetde tarik

(32b)

Biri vâdi-i zalâlet biri râh-ı tevfiq

77. KİT° A DER TA° ZİYET

Mef° ülü / Mefâ° ilün / Mef° ülü / Fe° ülün

Mâtemde cihân beher Hüseyn-i ° azam

Mâtemle ider bed° -i sinin-i ° âlem

Hüzn ü feraḥ ° âlemi mezc itmek için

Nevrûzı bu yıl kıldı te° âkıb mâtem

78. DER MEDḤ-İ ḤAZRET-İ BİLÂL-İ ḤABEŞİ

(MÜNÂDİLİKLE)

Mef° ülü / Mefâ° ilü / Mefâ° ilü / Fe° ülün

Ey eşref-i eşḥâb-ı nebiyy-i Kureşî

Sertac-ı müezzinân Bilâl-i Ḥabeşî

Sen beşîr ü muḳaddemsin firdevse

Girdikde seâ° detle dü ° âlem güneşi

79. DER VAŞF-I CENĀB-I ° AMMĀR BĪN YĀSİR

(MAẒMŪN-I ḤADİṬ-İ ŞERİF)

Mefā° ilün / Mefā° ilün / Mefā° ilün / Mefā° ilün

Şehādet mülküne sultan ° Ammār ibn Yāsir'dir

° Adünüñ bağīne bürhan ° Ammār ibn Yāsir'dir

Cinan müştakdır üç zāt-ı ° āli-ķadre kim ānlar

° Ali° yye° l-Mürtezā Selman ° Ammār ibn Yāsir'dir

80. DER ḤAḶᶘ-İ MÜŞĀRŪN İLEYH

Mefā° ilün/ Fe° ilātün/ Mefā° ilün/ Fe° ilün

Şadīk-i Aḥmed-i Muḥtār ° Ammār ibn Yāsir'dir

Refīķ-i Ḥayder-i Kerrār ° Ammār ibn Yāsir'dir

Ḥurūc-ı ķāsītīn-i baġy oldıġın şīr-i ḥüdā üzre

Şehādetle iden izḥār ° Ammār ibn Yāsir'dir

81. DER SİTÂYİŞ-İ MĀLİK EŞTER

Mefā° ilün/ Fe° ilātün/ Mefā° ilün/ Fe° ilün

Ḳārin-i ḥayder-i kerrār Mālik Eşter

Mu° in-i eşca° -1 aḥyār Mālik Eşter

Virüb muḥabbetine cān tariḳ-i ḥaḳda olan

° Ali'ye yār-ı vefādār Mālik Eşter

82. MANZŪME (EŞER-İ ḤACC-I ŞERİF)

Fā° ilātün / Fā° ilātün / Fā° ilātün / Fā° ilün

Oldı mālı ceveher-i imān ile gencinemiz

İştıyāḳ-ı faḥr-i kevneyn ile pūr der-i sīnemiz

Nūr-ı ° ıḣḳıñla ilahī göñlümüz tenvir idüb

Jeng-i ñubb-i māsivādan pāk ḳıl āyinemiz

Rūz-ı maḥşerde bize virmez selāmet var ise

Fazl-ı Ḥaḳḳ ḥubb-i resŭlillehden ḡayrı nemiz

Uḥrevi fevz ü necāt ancaḳ o der-i şāhān-ı āl

Nāmıma dirlerse ° abd-i ° aciz-i dirīnemiz

Nesc olunmuş penbe-i dāğ-ı muḥabbetle Senīḥ

Zīver endāmımızdır hırka-i peşmīnemiz

83. SENBŪB'DA KĀİN TŪRBE-İ SEĀ° DET SEYYİD

BİLĀL'E TA° LİK OLUNAN KİT° ADIR

Fā° ilātün / Fā° ilātün / Fā° ilātün / Fā° ilün

Meşhedīnden berķ urursa çok mı envār-ı cemāl

Cedd-i pākīndir seniḥ maḥbub-ı Ḥaḳḳ celle celāl

Ḳıl Senīḥ'i feyz-i rūḥaniyātiinden behre-yāb

El-meded ey nūr-ı a° zam ḥazret-i seyyid Bilal

(33a)

84. NAẒM U TENMĪḲ Ü ŞEYḤ-İ EKBER CENĀBİ

MUḤYİDDİN ° ARABĪ TŪRBE-İ SEĀDETİNE

TA° LİK OLUNAN KİTA° -YI ŞENĀİYEDİR

Mefā° ilün / Mefā° ilün / Mefā° ilün / Mefā° ilün

Bu ° āli istana bārgah-ı Şeyḥ-i Ekberdir

Derūnunda füyūzātı ḥüdā gün gibi iḫhardır

Zihî ° allāme-i ° ilm-i ledün el-şeyh Muhyiddin

Ki esrar-ı haşayık ders-i irşadında ezberdir

Cihāna şāmil ihsanı mişāl-i Ğavs-ı Geylani

Kemāliyle tecelli-i cemālullaha mazhardır

Zülāl-i ma° rifet icra ider leb-teşnegān üzre

Lisan-ı dürr-i feşānı şanki bir mizab-ı kevşerdir

Dimağı āşina-yı şemme-i irfan olan anlar

Meşāmm-ı cāne bû-yı nisbeti çün ° ud u ° anberdir

Yüzüñ sever de zürkam-ı ° iyār olsun özüñ yā hu

Ğubār-ı asitan himmeti kibrit-i aḡmerdir

Şerefyāb-ı ziyāret olmaḡ envār-ı ḡuzūrundan

Senīḡ-i Mevlevi'ye ḡamd lillah kim müyesserdir

85. DER VAŞF-I ° ABDÜLGANĪ NABLŪSĪ

Mefā° ilün/ Fe° ilātün/ Mefā° ilün/ Fa° lün

Olur vücūh-ı niyāzı enāma mālišḡāh

Maḡām-ı ḡazret-i ° AbdülḡanĪ NablŪsĪ

Senîh eyleyegör istifaza zâhirdir

° Uluvv-i himmet ° Abdülġanî Nablûsî

86. TARİK-İ HACCI ŞERİFDE KÂİN HİSÂ NÂM
MAHALDE MEDFÜN CEMÂL HALVETİ
HAZRETLERİ VAŞFINA

Fâ° ilâtün / Fâ° ilâtün / Fâ° ilâtün / Fâ° ilün

Şutb-i ° âlem ma° den-i fazl ü kemâl halveti

Şeyh-i ° âli-menzilet yâ° ni Cemâl Halveti

Hâdi-i vâdi-i din kim himmetiyle sehl olur

Salike râh-ı selâmet-i iştimal halveti

Teşne-tab° ânı ider sîr-i âb-ı ° in-ı ma° rifet

Feyzidir ser-çeşme-i ab-ı zülâl halveti

Jeng-i hubb-i mâsivâdan pak olur bî-şek olan

Dağil germâye-i pür vecd ü hal halveti

Ol ° aziziñ mehdini yâz kim sözüñ olsun Senîh

Cevher-i manzume-i silki'-leâl halveti

87. DER MEDH-İ CENĀB-I NASŪHĪ

Mefā° ilün / Mefā° ilün / Mefā° ilün / Mefā° ilün

Derūnunda edeble halka-i tevhide ol dāhil

Bu dergāh-ı āsitān-ı Hāzret-i Pir Naşūhī' dir

Senih eyler idenler cām-ı isti° dādını pür-feyz

Hāқиқat ehliniñ ser-çeşme-i fevz ü fütūhıdır

88. ° AHD-İ CELİL-İ ° ABDŪLMECİD HAN ĞAZİDE

TE'SİS Ü ° İMAL OLUNAN İKİ NEV°

MADALYĀNİÑ ÜZERLERİNE BĀ-İRĀDESİNE

TAHRİR İTDİRİLEN KİT° ALARDIR

89. TAHLİŞ MADALYASI İÇÜN

Fā° ilātün / Fā° ilātün / Fā° ilātün / Fā° ilün

Halka düşdükçe idenler imdād

O nūr-ı medhet ü taḥsin ile yād

90. SINAYİ MADALYASI İÇÜN

Fā° ilātün / Fā° ilātün / Fā° ilātün / Fā° ilün

Ma° rifet ü fenn ü kemāl ü hüner

Şahibini elbet ider mu° teber

91. SULTAN MEHMET-İ SALİŞ HAZRETLERİNİN EGRİ

ÇAL° ASINI FETHLERİ ESNADA ŞEMSÜDDİN

SİVĀSĪ HAZRETLERİNİN BİRLİKDE BULUNUB

HİMMET-İ MANEVİYELERİYLE MUA° VENET

BUYURMALARI HAÇKINDA ÇIT° ADIR

Fā° ilātün / Fā° ilātün / Fā° ilātün / Fā° ilün

Fatih-i egrī° nin ordu-yı hümāyūnunda

Çalebe itmege yüz tutmuş iken düşman-ı din

Doğdı mihr-i zafer āğ oldı vücūh-ı İslam

Yetişüb mürşid-i Sivas Çara Şemseddin

(33b)

92. DİGERİ

Fā° ilātün / Fā° ilātün / Fā° ilātün / Fā° ilün

Fatih-i egri varub doğrı zafer-yāb oldu

Ma° nevi eyleyüb imdād aña ol utb-ı gūzin

Rū-yı arzı boyādı hūn-ı naşara kızıla

Mūminīniñ yūzin āđ itdi ara Şemseddin

93. TEVĀRİĖ-İ MÜTENEVVI° A ÇELEBİ EFENDİ

ĖAZRETLERİ MEŞĖĖAT-İ ° AVİLİNE

Fā° ilātün / Fā° ilātün / Fā° ilātün / Fā° ilün

Zū'l-meā° li çelebi Ėazret-i ° Abdūlvahid

Levha pirāye-i nisbenāme-i pīr-i ekber

Yā° ni rūşen-gūher silsile-i Mevlāna

Mişlü yekdane-i sırr-ı sebha-i zer-i tār ü dūrer

Zatıdır cāmi° -i mecmua° -ı ° irfan ü kemāl

Vechidir matla-ı° etvar-i meā° ani vū şuver

Hüsn-i hulkı sîr ü şüreti maḥmud ü melih

Düşmüş āsâr-ı tecelli-i cemāle mazhar

İşte birkaç kelime nüsha-i evşâfindan

° Arif ü kâmil ü agâhı dil ü pāk-i nazâr

Āsitân-ı şeref-i cedd-i kerem-perverine

Şeyḥ ü seccāde-nişîn eyledi ḥallaḡ-ı beşer

Eyleyüb mesned irşadda daim kılsun

° Ömr ü iḡbalini Allah teā° lâ evfer

Geliñ naçiz Seniḥ eyledi bir beyt inşa

Mısra° ayn oldu mükemmel iki târiḥ -i güher

Zaten afaḡda mesūd idi Vaḥid Çelebi 1305

Buldı seccade-i mullada füyuzāt-deger 1305

94. TARİḤ-İ VELĀDET-İ ŞERİF MEHMED SĀLİM BEG

EFENDİ

Mefā° ılün / Mefā° ılün / Mefā° ılün / Mefā° ılün

Meh-ı evc-i şerafet Ḥazret-i ° Abdullah Paşa

Ki cami° dir hīşāl-ı ° izzet-i maḥbūb-ı Mevlā'yı

Yegāne ḥüsn-i ḥuluḳ u aḥsen-i ḥilḳatle ° ālemde

Müsellemdir cenābı pakine bī-miṣl ü hemtāyı

İbaret nüṣḥa-ı zātı kemālat ü fezāilden

Muḥit-i idraki ° ilm-i şüret ü ° irfan-ı ma° nayı

Be-ḥamdilillah yine maḫḫar idüb bir lütf-i maḫşūṣa

Ḥüdā kıldı mübeşşir ol ḥadivgār fermāyı

Cihāna oldu bir necli tecelli-i mes° adet pirā

Ḳudūmı eyledi teşrif mehd-i ° ālem-i arayı

° Uyun oldu münevver pertev-i mihr-i cemālinden

Bu şadi kıldı mesrure° l-fuad a° lā vü ednāyı

Meḫmed ismi Sāmi oldu Salim Muḫlis nāmı

Selime'l-ḳalb ide rabbü'r-raḫim ol nūr-ı yektāyı

Ḳılub Allah mua° mmer valideyn ü ḫānedānıyla

Buyursun zīb-i gülzār-ı kemāl ol verd-i ra° nāyı

Olub hem fażlı ḫaḳla ° ārif-i esrar-ı kemālı

Bula feyz-i ebedle ° izzet-i dünyā vü ° ukbāyı

Senīh ° arz it hużūra eyledim inşād ü mışrada

Biri cevher birisi tam iki tāriḥ -i ra° nāyı

(34a)

Nazardan kılsun ol necl-i güzīni kibriyā sālim

Meḥmed Beg Efendi müjde-tezyin itdi dünyāyı

95. TARIḤ-İ VİLĀDET -İ ŞERİF ° ABDŪLMECİD BEG EFENDİ

Fā° ilātün / Fā° ilātün / Fā° ilātün / Fā° ilün

Ḡonce-i neḥl-i şerif ekber ° Abdūlmuttālib

Yā° ni mīr-i Ḥayder zü'l-° izz ü iclāl-i mezīd

Cami° -i mecmua° -ı fażl ü kemāl olsa nola

Nuḥbe-i āl-i resūlullah ol necl-i reşid

Buldı fer şurā-yı devlet oldı hem bālā-fezān

Rütbe-i bālā uluvvi ḥazretinden müstefid

ıldı hem ihsan bu esnada h d -y1 m ste  n
Ol cel le'l-kadre bir maħd m-1 mebrur u sa  id

Eyledi y mn   şerefle  fit b-as  t di 
Tal  atından oldu env r şerafet serbedid

Anbean ferzend-i z -ş ne cen b-1 p kine
Başş ide Allah ibal-i mezid   umr-i medid

ıldı t ri in Sen h es  ad-1 mecmu  -1 h r f
Eşref-i nesl-i Meħmed oldu M r   Abd lmecid

96. TARI-İ VIL DET -İ MURTEZ  ÇELEBİ

Mef   il n / Mef   il n / Mef   il n / Mef   il n

Bek m olub elebi Vaħid ibn Mevl na
Bir oğlı doğdı kim oldu zam me-i nesebi

Yeg ne necl-i necili v  aşıl   aħseni kim
İder udumu m zeyyen meħ fil-i edebi

O tıfla ism   Ali oldu Murtez  maħlas
Mua  mmer ola be-feyz-i Muħammed Arab 

Bulub hemān ebeveyni vüfur-ı ° umr u şeref

Maḥall-i faẓl ü kemālat-ı pīr ola o şabi

Senīḥ oldı bu tarih-i cevher-i yektā

Cihāne geldi cemāl ile Mürtezā Çelebi

97. TARİḤ-İ VİLĀDET

Mefā° ilün / Mefā° ilün / Fe° ülün

Senīḥ-i Mevlevi° ye Ḥazret-i Ḥaḫḫ

Yine bir duḫter-i pāk itdi i° tā

Denildi şükr ü sipās ile tarih

Zihī İḫsan Emine doğdı zībā

98. TARİḤ-İ VİLĀDET

Mefā° ilün/ Mefā° ilün/ Fa° lün

Eda-yı şükr-i ° atā-yı kerim° e ḫudret yok

ki bu kerime şu ° abd-i kemīne iḫsandır

99. TARİH-İ VİLÂDET⁶⁶

Mefâ° ilün / Mefâ° ilün / Mefâ° ilün / Fe° ülün

Cenâb-ı mir şerife'n-neseb daħilâllah

Çudümü necl-i necîliyle oldu müstebeşer

Senîh söyle beşaretle nâse târih in

Vücûda geldi Mükrim Şerif ° Ali Hayder

1307

100. TARİH-İ VİLÂDET

Fâ° ilâtün / Fâ° ilâtün / Fâ° ilâtün / Fâ° ilün

Virdi hağ mir Daħilullah'a bir necl-i şerif

Mağdemiyle buldı fer mehd-i vücûd-ı bihterîn

Hâme târih in Senîhâ yâzdı bā-vech-i vecih

Nuğbe-i âl-i Muħammed mir Zeynel° Abidin

1307

101. TARİH-İ VİLÂDET

Fâ° ilâtün / Fâ° ilâtün / Fâ° ilâtün / Fâ° ilün

Virdi hüdâ bir oğul Bosna Tal° at Beg'e

⁶⁶ Sayfa kenarına düşülen tarihler

Mağdemi hâtırları eyledi mesrūr u şād

Nāse bu târiḥ ile müjdeler eyler Senīḥ

İtdi feraḥla tulu° a mir Meḥmed Fuād

1294

(34b)

Bu yolda biñde bir ancak düşer güzel târiḥ

Senīḥ sūy-ı ḥüdā° dan Emine İḥsān'dır

102. TARİḤ-İ VİLĀDET

Mefā° ilün/ Fe° ilātün/ Mefā° ilün/ Fa° lün

Be-mīn-i himmet-i molla-yı rüm bir ferzend

° İnāyet itdi bu ° abd-i zelīle rabb-i mu° in

Senīḥ nūr-ı aḥed ferdir ° ayn-ı târiḥ e

Ola be-feyz Muḥammed Emin Zeynüddin

103. TARİḤ-İ VİLĀDET

Fā° ilātün / Fā° ilātün / Fā° ilātün / Fā° ilün

Ḳurretü'l-° aynim birāderzāde-i sa° d-ı aḥterim

Ya° ni hemnām-ı nebi Mîr ° Aliy-yi münçeli

Oldı bir ferzend-i pāk ile müşerref kim o naḥl

Aldı nām-ı sıbt-ı sani-i ḥabib-i mürseli

Ḥāndānıyla ḥüdā ° umr-i tavîl iḥsan idüb

Yāver olsun daimen şon resül avn-i veli

Düşdi bir târiḥ iki mışradan evvelini Senîḥ

Çıkdı şāniden diger târiḥ -i tām ü ekmeli

Pir ola buldı zihî Mîr Ḥüseyn eşref-i vücūd

Eşref-i nesl-i Muḥammed'dir Ḥüseyn bin ° Ali

104. BURŪSA MEVLEVİ ŞEYḤİ EFENDİ ZĀDE

VİLĀDETİNE TARİḤ

Mefā° ilün/ Fe° ilātün/ Mefā° ilün/ Fa° lün

Cihāne geldi Muḥammed Dede Efendin'in

Bu sālde yine bir necl-i dilpesendi zihî

Senîḥ söyledi bir mışra ile târiḥ in

Tevellüd itdi Muḥammed Faşih Efendi zihî

105. FERİK KERİM PAŞA ZADE VİLÂDETİNE TARİH

Fâ° ilâtün / Fâ° ilâtün / Fâ° ilâtün / Fâ° ilün

Mişlini bulmaz zemân bu resm-i târih in Senîh

Oldı Mîr İhsan Kerim Paşa'ya ihsan-ı kerim

106. TARİH-İ İLM-İ HÂL-İ TIBBÎ

Mefâ° ilün / Mefâ° ilün / Mefâ° ilün / Mefâ° ilün

Oğunsun bu kitap mir-i zümre-i haqayıqdan

Bilinsün emr ü nehy-i Haqq naşıl şâyân-ı ibretdir

Evamir-i enfâ° ü ahsen nevâhi-yi zurr ü müstehcen

Cemi° -i hükm ü fermân-ı ilahi° ayn-ı hikmetdir

Bu bir° âlî eser kim muhteviyât ü meâ° nisi

İder mü° minleri iğaz dine hüsn-i hidmetdir

Diyenet kabiliyet-i° ilm ü° irfan ü rüyetle

O mir-i muhterem-i mümtaz erbab-ı hûda aktidir

Güzel telbin ü tatbîk eylemiş aḥkam ü aşarı

Taẓhim ile kim her nükte bir faẓl-ı belāğatdır

Sebeb oldıķca feyzi intibah-ı ehl-i inşaf ā

Olur hayr-ı cezil ol MİR-i mebrūra ne devletdir

107. TARİH-İ VİLĀDET⁶⁷

Fā° ilātün/ Mefā° ilün/ Fa'lün

Yine ihsān buyurdı ber ferzende

Mir şıdkıye Hāzret -i Mevlā

Lütf-i haķdır Senīh yaz tārih

Doğdı Aħmed Cemīl Beg Haķķā

1296

108. (BAŞLIK KONMAMIŞ)

Fā° ilātün / Fā° ilātün / Fā° ilün

Ķıldı Lütfi Beg Efendi'ye ° atā

Bir kerime ħaliķ-ı heft-i āsuman

Neşe cān maħlasıdır ismi Fātıma

Yād olunsun ħüsn-i ħal ile hemān

⁶⁷ Sayfa kenarına düşülen tarihler

Mağdem-i hayrile ol nevresteniñ

Şādmān oldı cemi° -i hānedan

Cedd ü cedde valideyn ü aqraba

Kendüsiyle bula ° umr-i cavidan

Hem kudumundan bunu manzumeden

Ġayet şevk ü neşāt oldı ° ayān

(35a)

Qalem bir iki söz yāzdı Senīha levh-i tāriḥ e

Bu ° ilm-i ḥal-i tıbbī levha pīrāy-ı ḥaḳikatdir

109. TARİḤ

Mefā° ilün / Feilātün / Mefā° ilün / Fe° ilün

Ebu° l-fütūḥ Süleyman Ḥan Qanuni

İdüb bu ma° bedi şehzadesi için inşa

O şahzadeniñ ism-i şerifine nisbet

Qonıldı nāmı Cihāngir cami° i ḥatta

Cenāb-ı şeyḥ mükrim Ḥasen Efendi kim

Yegâne pir-i reşadet semîr idi Hakkân

Virüb bu cāye şeref biñ yigirmi sâlinde

Mağamın itdi temâm elli dört yıl ihyâ

Tariğ-i feyz-i eşer-i hâlvetîden irşadı

Nice müride virdi nişab-ı izz ü alâ

Mağall-i zikr ü ibadet iken bu cāy-ı latif

Geçüb sinînin idüb ol zât-ı ekmel azm-i beğa

Mürur-ı vaqtile beş def a muhterik oldı

Hüdâ'yâ şükr bu kere yine olındı bina

Bağ işte devlet-i Abdülhamid hanîde

İmarı eskilerinden de oldı çok alâ

Senîh şimdi şu altıncıdır didim târiğ

Becâ yapıldı metin iş bu cami-i ra nâ

110. TARIĞ

Fâ ilâtün / Fâ ilâtün / Fâ ilâtün / Fâ ilün

Şükr-i Hakk'la târiğ eyledim inşa Senîh

Eyledi yezdan beni mektūbi-i ser° askeri

1288

111. MAḲĀM-I SER° ASKERİ DAİRESİ RİYĀSETİNE

TARİḤ

Mefā° ilū / Mef° ilū / Mefā° ilū / Fā° ilūn

Ḥuruf-ı ğayr-i menkūt ile taḥrir itdiler tāriḥ

Senīḥ oldı ser° asker müsteşarı nam-ı āḥerle

1297

112. TARİḤ

Fā° ilātūn / Fā° ilātūn / Fā° ilātūn / Fā° ilūn

Yazdı bā-şükr-i ilahi evvela tāriḥ -i tam

Şoñra tāriḥ -i güher buldı Senīḥ-i Mevlevi

° Asker eytāmı için bāb-ı sipehsālardan

Çıķı sandıķ nāzırı oldı Senīḥ-i Mevlevi

1303

113. TARİḤ-İ EDĀ-YI ḤACC-I ŞERİF

Fā° ilātūn / Fā° ilātūn / Fā° ilātūn / Fā° ilūn

Tāriḥ-i ḥacda vech-i iştıyāķa mīr Sa° dullah

Ġubār-ı ḥāk-pāy-ı Muştafa'yı kıldı mālişġāḥ

Senîh eyle beray-ı tehniyet-i târih -i tam inşâd

Sai° d olsun zira hac itdi geldi mir Sa° dullah

1315

Hem güzel târih de düşdi Senîh⁶⁸

Fatıma Hıanım'la buldı neş'e cân

1314

114. TARİH-İ VİLÂDET

Fâ° ilâtün / Fâ° ilâtün / Fâ° ilâtün / Fâ° ilün

Tam târih ile tebşir-i kudüm eyler Senîh

Virdi bu yıl tarık Aḫmed Efendi dehre fer

1312

115. KEZALİK

Fâ° ilâtün / Fâ° ilâtün / Fâ° ilâtün / Fâ° ilün

Virdi bir ferzend fer gehvâreya

Buldı şâdi ḫândân ü vâlideyn

Yâzdı bā-tebrik târih in Senîh

Ḥalid ° İmran Beg'le ° âlem oldu zeyyin

1315

⁶⁸ Sayfa kenarına yazılan tarih

(35b)

116. BURUSA'DA BİN İKİ YÜZ YİGİRMİ SEKİZ
TARİHİNDE ° ĀZM-İ TECELLİGĀH-I VİŞAL OLUP
CAMİ° -İ KEBİR'DEN MUĞASSEM SEMTİNE
GİDİLEN AYNE BEK CADDESİNDE VELED-İ
HABİB MA° BED-İ ŞERİFİNE MUTTAŞIL DERGĀH-I
LATİFİNDE DEFİN-İ HĀK-İ PĀK-İ RAḤMET OLAN
CEDD-İ ° AZİZ Ü EKREMİMİZ HĀCEGĀN-I
° ĀLİŞĀN-I NAQŞİBENDİ'DEN SEYYİD-İ
ŞAḤİḤE'N-NESEB MEḤMED EMİN EFENDİ
HAZRETLERİNİN İRTİHALLERİNE BA° ZI
MENSŪBİN TARAFINDAN İNŞĀ OLUNAN
MANZUMELERE HU° İLAVETEN O TARİHDEN
YETMİŞ İKİ SENE ŞOÑRA YĀ° Nİ BİN ÜÇYÜZ
SENESİ SURRE-İ HŪMĀYUN EMĀNETİYLE
TARİK-I ḤACC-I ŞERİFDE BULUNDIĞI ZEMĀN
TEBERRŪKEN LAYİḤ-İ ḤĀTİR OLAN
MANĀZUME-İ TARİḤİYEDİR

Fā° ilātün / Fā° ilātün / Fā° ilātün / Fā° ilün

Eyledi ḥāce Emin Āgāh Efendi irtihāl

Kim ānıñla neşe° yāb idi cihān-ı Naqşibend

Zāt-ı pākıydi kemāl-i ° izz ü istiḥḳaḳ ile

Nuḥbe-i rüşen dilān-ı āsitan-ı Naḳşibend

Kaşife's-sırr-ı kitab-ı meşnevi-i Mevlevi

Tercüman-ı nüşḥa-i ruḥu° l-beyān-ı Naḳşibend

Burc-i nesl-i Ğavş-i Gilanī'den irdi bir hilāl

Oldı emma şoñra bedr-i āsuman-ı Naḳşibend

Maḥzen-i esrar-ı şāh idi fuād-ı āgāhı

Heb ° ayān idi āna rāz-ı nihān-ı Naḳşibend

Oldı sīr-āb-ı zülāl-i huşgüvār-ı ma° rifet

Cüy-ı feyzinden nice lebteşnegan-ı Naḳşibend

Ḥazret-i neşe° t Süleyman ruḥi ü behcet Ḥüsam

Himmetiyle oldılar dil-sīr-ı ḥān-ı Naḳşibend

Eyledi feyz-i ° umumi sırr-ı istiḥlaf ile

Her birin bir mürşid-i sa° d iḳtiran-ı Naḳşibend

Yetmiş iki yıl muḳaddem kıldı (1300) sāl-i ḥalden

° Azm-i didār ol ° aziz-i kāmrān-ı Naḳşibend

Söyledi târiḥ -i mu° cem şimdi neslinden Senîḥ

Göçdi Allah'a emin ḥâcegân-ı Naḫşibend

1228

117. TARIḤ-İ İRTİḤAL-İ CENĀB-I EMİR-İ A° ZAM
ŞERİF ° ABDŪLMUTṬĀLİB

Mefā'ılü / Fā° ilātü / Fā° ilātü Fā° ilün

Revān oldı cenāb-ı pāk ° Abdulmutṭālib yā° ni

Mua° zzam yādkār-ı ehl-i beyt-i Aḥmedī ° adne

Bırakdı lâ-beḳā iḳbali buldı devlet-i bâḳi

Ānı sevḳ itdi neslen i° tila-yı mesnedi ° adne

Devam-ı neşe yoḳ çün bunda feyz ü bast-ı der peyder

Değişdi ° ālem-i fānideki yenkvīri ° adne

Mükedderdi kerrāren fevt-i evlād-ı kiramıyla

Varub bulsun şafāy-ı ruḥ u zevḳ-ı sermedi ° adne

Yegāne seyyid-i vaḳt-i efzal-i āl-i peyāamberdi

İdüb Allah raḥmet aldı cedd-i emcedi ° adne

(36a)

Zuhūr-ı ° unvan-ı bātındır naẓar kııl ° ayn-ı ° ibretle

Müsavidir füyuzāt ü şerefde merķadi ° adne

Senīh-i dilşüde tekbir ile inşād ider tārih

Şerif ekber ° Abdulmuttālib ° azm eyledi ° adne

1203

**118. BİÑ İKİ YÜZ KIRK BİR TARİHİNDE İRTİHAL
İDEN BÜYÜK PEDER-İ EKREMİM ŞERİF
SÜLEYMAN EFENDİ'YE SİNİN-İ VEFİRE
GÜZERÂNINDAN ŞOÑRA TEBERRÜKEN İNŞA
OLUNAN TARİHİDİR**

Mefā° ilün/ Feilātün/ Mefā° ilün/ Fe° ilün

Gidüb Şerif Süleyman Efendi dünyāyı

Bırakdı çünkü degil cāy-ı rahat ü ārām

Cenāb-ı hāce-i Āgāh Emin Efendi gibi

° Aziz-i kāmile dāmād idi o merd-i hümām

Cemi° -i hüsn-i haşail-i mehamid-i ahlak

Vüfûr-ı   ilm ü fezâille muttaşıfdı temâm

(muahhar) Bi-vech-i pâye celb-i Mevleviyetiyle dahî

Mübeccel idi bulub manşub-ı hayâtı hitam

(muqaddem) Burusa'nıñ olub eşraf-ı hânedânından

İderdi hürmetine   itina havaş ü   avam

Vefâtı eyledi a  zây-ı ehli beyti ile

Heb aşına vü ehibbâyı haste-i âlam

Habib-i ekremine hemcivâr idüb kılsun

Beķada ni  met-i didâr ile hüdâ ikram

Sinîn-i vâfire ge mişdi irtihalinden

Dua  -yı hayrını tekrar der ki şimdi merâm

Bu kere de didi târih ini hafîdi Senîh

İde cinanı Süleyman Şerif Efendi maķam

1241

119. HACE HÜSÂM EFENDİ HAZRETLERİ'NİN
İRTİHALİNE TARİH

Mefâ° 1lün / Mefâ° 1lün / Mefâ° 1lün / Mefâ° 1lün

Cenâb-ı hâce duran Hüsameddin Efendi kim

Müsellemdir kemâlatı ° ulüvvi qadr ü şanıdan

Bulub hüsn-i nazar hâce Selim-i Naqşibendîden

Mükemmeldi emin-i hâcegane iktiranından

Olub hem bende şâh-ı Naqşibendî° e hem erişdi

Teraqqiyâta Mevlâna-yı Rumi âsitânından

Yegâne mesnevihân idi çok yıllar beher cem° e

Olurdu feyzi câri hüsn-i taqrir ü beyânından

Bidayetde Hüsameddin ol bâi° ş olmuşdı

Şudur-ı meşveniyeye hâzret-i molla lisanından

Nihayet dersi de bu mürşid-i kâmilde hatm oldu

Erişdi sâmi° ine meclis-i âhîr zemânından

(36b)

Bulub şehri-şiyām encam-ı şavm-ı masiva bitdi

Yetüb bayramda °id-i vîşâle geçdi cânından

Muhibban-ı bendegân belki cemi° -i ehl-i iman heb

Melül oldu vuķu° -ı fevt-i ğaybubet nişânından

Senîh eyyâm-ı °idi mâtem-i târih e kııl taşşış

Hüsameddin çekıldı gitti müminler meyânından

1280

120. ĀSĪTĀN-I ĦĀZRET-İ SŪNBŪL ŐEYĦİ RĪZĀ EFENDİ İRTİĦĀLİNE TARİĦ

Fā° ilātün / Fā° ilātün / Fā° ilātün / Fā° ilün

Asitan-ı Ħazreti Sünbül Efendi'nin nāgehān

°Azm-ı °uķbā eyledi şeyh-i şehir erşedi

Pāk dil bir mürşid-i kāmil veliyullah idi

Eyleyüb terk-i fenā buldı maķam-ı sermedi

Cebhesinden müstebān nūr-ı cemāl-i Ħalveti

Lem° a-i mihr-i kemāl idi vücūd-ı emcedi

İtmeyüb dünyā vü mafihayā aşla iltifat

Vech-i haq zāt-ı habibullah idi heb maqşadı

Eylemişdi hāne-i qalbin tecelligāh-ı şevk

Feyz-i ° ışk-ı āl ü evlād-ı Cenāb-ı Aḥmedi

Āhiretde hidmet-i hāşş-ı resūlullah ile

Qadri ° āli vü ° azim olsun ilahi mesnedi

Qatre-i şebnemle resm it levḥ-i tāriḥin Senīḥ

Tekye-i vaşla rıza-yı Sünbülī ° azm eyledi

1309

121. TARİḤ-İ İRTİḤAL-İ MİR ŞERİF CĀBİR

Mefā° İlün / Mefā° İlün / Mefā° İlün / Mefā° İlün

Emir-i a° zam ° Abdulmuttālib Ḥazretleri'niñ hayf

Mükerrem necl-i zī-şānı vefāt itdi seā° detle

Maqdem-i azm-i beytullah idüb qalmışdı bir müddet

Bu kere qurb-ı Ḥaqq° a gitdi İstanbul'a ° avdetle

O gülnaḥl-i riyāz-ı haşimiyet nāgehān şoldı

Bahar-ı ° ömrine bād-ı verem esmişdi şiddetle

Şehīd olmaz mı mebtūnen giden ° uqbāyā dünyādan

Bu şabıtdır hadiş-i Hāzret-i faħr-ı risaletle

Ķabā-yı cismını terk eyleyüb bu hākdān içre

Hüzür-ı hāmse-i āl-i ° abāyā gitdi da° vetle

Firāķı mūriř-i ğam bāi° ř-i hüzn-i ° azim oldu

Ķılub müminīne cümle a° zāyı şerafetle

Senīh işte bu tārih -i mücevher fāl-ı rahmetdir

Şerif Cabir Beg'i haķķ aldı firdevse şehādetle

1297

122. TARİH-İ İRTİHAL-İ ŞERİF FEHD PAŞA

(37a)

Mefā° İlün / Mefā° İlün / Mefā° İlün / Mefā° İlün

Şerif ekber ° Abdulmuttālib Hāzretleri'niñ vah

Yine ° azm itdi bir necl-i necīli semt-i ° uqbāya

Nice necl-i necīl-i bī-° adīl hikmet-ārā kim

Zekā vü fażl ile nadir gelenlerdendi dünyāya

Edibane tekellüm ğayet hüsni tefehhümle

Olurdu zāt-ı pāki meclis-i ° irfane pirāye

Civandı gerçi emma pīr idi rüşd ü sedād üzre

Aña hilm ü kemāl ü hüsni hulk olmuşdı şermāye

İdüb kesb-i şehādet ° illet-i şadriyeden nāgāh

Firāķı şaldı fart-ı ıztırab a° lā vü ednāya

Bu mātem mātem-i şāh-ı şehīdāne şebīh oldu

Ziyā° ı virdi kalb-i müminīne hüzni bī-ğāye

Huzūr-ı rahmeten li'l-° ālemine ° azm idüb ruķı

Κavuşdı hayder-i kerrār ile sıbteyn-i Zehrā'ya

Cemi° -i hānedānı vālid-i mebrūr-ı zī-şānı

İrişün şabr ile ecr-i ° azīm-i Hāķķ tea° laya

Senīh āb-ı sirişkim levh-i tārih i ider sīr-āb

Behişt-i cāvidāni oldu me'vā Fehd Paşa'ya

1302

123. İKİ DEFA° TARİK-I HACCI ŞERİFDE REFİK-İ
ŞADIK Ü DEFA° -YI ŞANİYEDE MİNÂ'DAN
MEKKE-İ MÜKERREME'YE ° AVDETİ MÜTEA° KİB
MEBTÜNEN NUŞ-I ŞERBET-İ ŞEHÂDETLE
MESÛ° DEN BAHR-İ RAHMET-İ İLAHİYEYE ĞARİK
OLAN ŞEYH ŞAFİYÜDDİN EFENDİ'NİN
TARİHİDİR

Fâ° ilâtün / Fâ° ilâtün / Fâ° ilâtün / Fâ° ilün

Muştafâ Haşim Efendi nesl-i pâkinden bu sâl

Oldı zâyi° bir mükerrem zât-ı memduhe'l-hışâl

Mevt irüb Yusuf Şafiyüddin Efendi'nin dirîğ

Firgâti bi° l-cümle mehcürinîne virdi melâl

Oldı derd-i mâtemiyle zâr ü giryân ü hazin

Heb ehibbâ akrabâ ihvan ü evlâd ü ° iyâl

Vardı evşâf-ı diyânet ittişâfında temâm

İstikamet-i ° iffet ü şıdk u şalâh ü hüsn-i hâl

Şeyh-i safiyeydi İskender Baba dergâhınıñ

Zikri fikri Hâzret-i Allah'dı eyyâm ü leyâl

Ḳalb-i pāki ḥayırḥāh idi cemi° -i nās için

Herkesi isterdi kim daim göre mesrūr-ı bāl

Melceiydi ehl-i beyt-i Muṣṭafāvü Mürtezā

Ḥālīş ü muḥliş muḥibbullah idi müştāk-ı āl

° Āzim-i beyti'l-ḥarām oldu tarīḳ-i Şām'dan

Ṣāniyen kıldı edā-yı ḥacc için şedd-i riḥāl

Ḥāk-i pāy-ı Muṣṭafa'yā yüz sürüb āndan hemān

Vardı ḳurb-ı ka° be'ye oldu merīz ü bī-mecāl

Za° f-ı ḥāle baḳmadı iḥram-bend-i ḥacc olub

İtdi ikmal-i menāsik kıldı sa° y-i bīmişāl

Ḥāzret-i pīr ḥüdāyiniḥ ḳarīb-i mevtde

Zikr idüb bir nutḳın itdi ° azm-i firdevs-i vişāl

(37b)

Şöyle kim ol nutḳ-ı maẓmūnund(a) buyrulmuş idi

Olıcaḳ taḳdir aña tedbir kār itmek muḥāl

Olmamışdı gerçi tedbir-i etibbā kārger

Çünkü emr-i “irci° ĩ” te’hîre virmez ihtimāl

Oldı sūy-ı cennete’l° adne mua° llādan revān

Eylesün dīdārına şayeste rabb-i lā-yezāl

Çatre çatre eşk-i terle yāzdı tārīḡ in Senīḡ

İtdi fāniden Şafiyyüddin Efendi irtihāl

1300

124. ÜSKÜDAR MEVLEVİHANESİ ŞEYHİ ° ĀRİF

EFENDİ MERḤŪMA

Mef° ilü / Fe° ilātü / Mefā° ilü / Fā° ilün

Bu şehir-i Üsküdar’daki şeyḡ-i Mevlevī

° Ārif Dede Efendi göçüb Ḥaḡḡ’a virdi cān

Kizb ü riyā müdāhane vü kāsebeslik

Bilmez idi bu zāt-ı edib ü vazifedān

Beklerdi tekyeyi hidemātın edā için

Dür itmeyüb devāir ü ebvābı bir zemān

Emmā müyesser olmadı ḡayre° l-ḡalef aña

Fevt olduğı zemān yeri boş ıaldı nāgehān

Evlād ü ehl-i beytine çok sabırlar virüb

Her yüzden ide lütf ü mükāfat müsteā° n

Naẓm itdi nezr-i pīr ile tāriḡ ini Senīḡ

° Ārif Efendi eyledi firdevsi āşiyān

1291

125. YĀĶACIĶ ŐEYḤİ EFENDİ FEVTİNE TARİḤ

Fā° ilātün / Fā° ilātün / Fā° ilātün / Fā° ilün

Rāh-ı pāk-i Ğavs-ı Geylanīden ° ālemde bu sāl

Eyledi ° azm-i beķā bir Őeyḡ-i memdūḡe'l-ḡiřāl

Virdi ġām ḡalkā ziyā° ıyla o zāt-ı muḡterem

Mürşid-i agāḡ idi ehl-i dil Őaḡib-i kemāl

Āsitān-ı pīrden çok feyẓ alub ıılımlış idi

Ḥubb-ı evlād-ı resūlullah ile tezyin-i ḡāl

Māyesi ° irfān ü ° ıřḡ ü Őevḡ idi pirāyesi

Müntesibdi sırr-ı zikrullahā bā-iḡlāř-ı bāl

Bāzā şehb sāyesinde söyle tāriḥ in Senīḥ
Eyledi me'vāyā Şadreddin Efendi irtihāl
1300

126. TARİḤ-İ VEFĀT

Mef° ilü / Fā° ilätü / Mefā° ilü / Fā° ilün

Çāh-ı muḥabbete kavğacızāde dūş olub
Ġarḫ āb-ı zülāl-i vişāl oldı nāgehān

° Abdüsselām Ḥāzreti'niñ asitānına

Şeyḫ idi zāt-ı sa° d eşeri ḫalīce zemān

Yetmiş dokuz meh-i ramāzanında bir gice

Kim leyle-i muḫabelesiydi o şebistān

Eşnā-yı zikrullah bā-dāim idi kim

Tevḫid içinde cānib-i firdevse itdi cān

127. TARİḤ-İ İRTİḤAL⁶⁹

Fā° ilätün / Fā° ilätün / Fe° ilün

Ḥayf es-seyyid meḫmed Şükri Beg

⁶⁹ Sayfa kenarına yazılan tarihler

Bir ° acib ° illetle oldu haste-ḥāl

° Azm iderken Bursa'dan İstanbul'a

Eyledi vāpūr içinde irtiḥāl

Zār olub evlād ü ehl ü aḳraba

Firḳātle gördiler ḥüzn ü melāl

Seyyiātın maḥv idüb rabb-i ḡafūr

Eylesün ṣayān-ı firdevs ü cemāl

Söyledi tāriḥ ini ° ammi Senīḥ

Şükri Beg ° azm-i beḳa itdi bu sāl

1296

128. TARİḤ-İ VEFĀT

Fā° ilātün / Fā° ilātün / Fā° ilün

Fenayı terk iderek Şükri Beg Efendi'niñ

° Afife zevcesi süy-ı beḳayā ḳıldı ḥırām

Maḳdem olmuş idi zevci ° āzim-i ° ukbāyā

Hemān Emine Leziz Ḥanım oldu bī-ārām

Bütün lezāiz-i dünyādan eyledi a° rāz

(38a)

Bir kere ism-i dāimi zikr ile hū didi
Oldı beķāyā terk-i fenā eyleyüb revān

Ehl-i vefāyı böyle ider işte ° āķıbet
Hübb-i resül ü haydar ü ihlāş-ı hānedān

İhmāl kıl ferāğ bu tāriħ için Senīħ
Ėalib Efendi ° azm-i na° im eyledi hemān

**129. PEDERİ ÜSKÜDAR MEVLEVİ ŞEYHİ ° ĀRİF
EFENDİ'NİN VEFĀTINDAN SEKİZ SENE ŞOŖRA
YERİNE ŞEYH OLAN ĖASİB EFENDİ İRTİĞALİNE
TARİĞ**

Mefā° ilü / Fā° ilātün / Mefā° ilü / Fā° ilün

Hānķah-ı üsküdar işte bu ešnāda yine
Ėāib itdi öyle bir şeyħ-i necib-i Mevlevī

Kim hīşāl bir güzide kendisinde hāl idi
Zīver endām olub tavr-ı edib-i Mevlevī

Na° t-hān āyin-hān idi güzel elhān ile

Gūş iden dirdi añña bir ° andelib-i Mevlevī

Māye-i mevrūs idi feyż-i aşalet-i zātına

Ced-be-ced şeyh ibn şeyh idi nesib-i Mevlevī

Virdi cān ism-i celāl ile bulub sırr-ı cemāl

Şoñ nefesde böyledir ekşer naşib-i Mevlevī

Ĥüsn-i ĥāle fāl-ı ĥayr olsun bu tāriĥ im Senīĥ

Tekyegāh-ı ° adne azm itdi Ĥasīb-i Mevlevī

1304

Hafid-i Ĥazret-i behçet Sai° d Efendi kim

Maķamı idi maķam-ı meşihet dergāh

° Ulum-ı ° āliye hıfż ü kıraet-i ķur'an

Müyesser idi olub zātı ° ārif ü āgāh

Degil mi neş'e-i iman ki ĥal-i nez'inde

Lisanına ola cāri nidā-yı ism'i-İlah

Bu ĥānķahda ferzend-i cānişini ola

Kemāl-i zat ile ĥayre'l-ĥalef be-faẓl-ı ilah

Senîh° arz-ı münacatı muhtevi târih

Sai° d Efendiye olsun behişt menzilgâh

1313

130. MECLİS-İ MALİYE REİSİ ESBAĞ RIZA BEG

MERHŪMA

Fā° ilātün / Fā° ilātün / Fā° ilātün / Fā° ilün

Bende-i āl-i° abā efkende-i ħubb u velā

Nāmdaş-ı Murtezā Mîr Rıza Mevlevî

° Ārif-i feyz āşinasıydı ricāl-i devletiñ

Gördi nice lā-beķā iķbāl ü cāh-ı dünyevi

Tene° umāt-ı behişt ile Ĥaķķ kıla ikrām⁷⁰

Hem eķārib ü ensāb ile kerîmelerin

Rehîn-i ħayr u sŭkŭn ide ķādir-i° allām

Senîh ħayr-ı dua ile düşdi bir târih

Emine Ĥanım'a Allah kıla cinānı maķam

⁷⁰ Sayfa Kenarına yazılan tarih

131. TARIH-İ İRTİHAL-İ VALİ-İ SŪRIYE

Mef° ūlū / Fā° ilātū / Mefā° ilū / Fā° ilün

Fevt olunca vāli-i ° āli-nejādı nāgehān

Bu vilayet merkez-i hüzn-i azīm oldı hemān

Eyleyüb es-seyyid Aḥmed Ḥamdi Paşa irtihāl

Oldı zayı° böyle bir āşif-ı nihād-kārdān

Ḥüsn-i tedbiri idüb tanzim ḥāl-i memleket

İktisāb itmişdi aqtār-ı Dımeşk emn ü emān

Şu muşibet dār-ı mātem eyledi Suriye'yi

Ḳalmadı cemi° yet dil-i nās olub āzurde-cān

Saḥib-i ḥilm ü nezaketdi mekīn ü müsteḳīm

Dāver-i dindār idi şadr-ı kerim ü kāmṛān

Çoḳ menāşıb çoḳ maḳamāt-ı celīle devr idüb

Eyledi ihlāşı tevfiḳ-i ḥüdā° yā iḳtirān

Şadrı teşrifinde hem ḳıldı müşadef ahdini

Def° -i şūrişle ḥuşul-i emne rabb-i müsteā° n

(38b)

Oldı āḥir masivadan dest-i şūy-ı arzu

Zātına ḥubb ü şalāḥı kıldı zād-ı uḥrevi

İştıyāk-ı ḥāk-pāy-ı seyyide'l-kevneyn ile

Eyleyüb rıḥlet ° ıyān oldı rumūz-ı ma° nevi

Eyleyüb ism-i celāl ile cemālullaha ° azm

Fevz-i erbāb-ı tarīḳa oldı bürhan-ı ḳavi

Ol cenābe Ḥazret-i hāce ḥüsameddin idi

Rehber-i rāh-ı reşād üstad-ı ders-i Meşnevi

Cilvegāh itdi civār-ı mürşidgāhı çün

Menzil ü şıla yakın ehli içün dünyā evi

Fāl-ı ğufrān oldı tariḥ-i güher-i pīrā Senīḥ

Gitdi ° adna hu diyüb Mir Rıza-yı Mevlevī

1302

132. TARİH-İ İRTİHAL

Mef' ulü / Fā' ilātün / Mef' ulü / Fā' ilātün

Merd-i hüdā cenāb-ı himmet efendizade

Seccade zib-i dergāh ° Abdüşşekür Efendi

° Azm eyledi beķāyā çare bulunmayub hayf

Bir dā-i bīdevānıñ olmuşdı derd-mendi

Mecrūh idüb bıraķdı cismin tabib ü cerraħ

Derman ararken ānlar fevt olub gitti kendi

Bir ° ārif-i yegāne şehy idi nükte-perver

Mergüb olurdu ħalka etvār-ı dilpesendi

Pir-i tariķatiydi sultan Ħacı Bayram

Şehr-i şıyām içinde rızķı bitüb tükendi

Hecriyle oldu maħzun heb eķribā vü ħullān

Ħātırlar ülfetiyle ğayet ferih ü şendi

Baħş ide seyyiātın āl-i ° abāyā mevlā

Olmuşdı ehl-i beytiñ mensub ü müste° mendi

Yāzdı Senīḥ tāriḥ tevḥid ile mükemmel

Firdevse oldı ° āzim ° Abdüşşekür Efendi

1303

133. TARİḤ-İ İRTİḤAL

Mef° ülü / Mefā° ilü / Mefā° ilü / Fe° ülün

Ben Fātıma vü Faize'yim bint-i Senīḥ'im

Bir derde düçar itdi ḳadr-i ° umrim azaldı

Ḳurtardı verem genc iken aldı beni zira

Ol derde sebep çekmedigim derd mi ḳaldı

Kim yāndı bu ḫale peder ü validem ancak

Ceddem daḫī baḡrına başub ḳoynına aldı

Bir yāzdı iki bozdu ḳalem evvel ü āḫir

Tāriḥ imi nazm itmede ḫayretlere daldı

Encāmı verem Fāizey'i itdi şehīde

Merḫūmeyi Ḥaḳḳ aldı yemm-i raḫmete ṣaldı

1308

Ḥaḫḫ idüb ihsân mehcürinîne şabr-ı cemil⁷¹

Eylesün merḥūmı didarıyla mesrûre'l-cinân

Şûret-i târiḫ -i rıḫlet fâl-ı raḫmetdir Senîḫ

Ḳıldı Aḫmed Ḥamdi Paşa cennete'l-° adni mekân

1306

Nâmdâş-ı faḫr-ı ° âlem çâker-i âl-i resûl

Naḫşibend ° irfan emin râbet efendi göçdi vâh

Zat-ı pâkiydi rical-i heyât-i bahriyeden

İrci° i emriyle nâgâh itdi terk-i ° umr ü câh

Gitdi tehvîd ile Ḥaḫḫ'a söyle târiḫ in Senîḫ

Eyledi Râbet Efendi ° azm-i firdevs-i ilah

1305

134. TARIḤ-İ İRTİḤAL

Fâ° ilâtün / Fâ° ilâtün / Fâ° ilâtün / Fâ° ilün

Bendegân-ı ḫâşş-ı mevlânadan işte nâgehân

Ḳıldı bir cân ° azm dergâh-ı beḫâ-yı sermede

⁷¹ Sayfa kenarına yazılan tarih

Ĥĥn-i rihletde çok āsar-ı saā° det gösterüb

Tavr-ı agāhı enāmı eyledi ĥayret-zede

Rihletinde söyledi tārĥ in yektā Senĥ

Tekye-i me° vāyı buldı Muřtafā Rüşdi Dede

1313

(39a)

135. BÜYÜK VALİDEM ĤANİFE ĤANIM

MERĤŪMENİN ĤABRİNE DEFN OLUNAN

HEMŞİREZĀDEME TARİĤ

Mefā° İlün / Mefā° İlün / Mefā° İlün / Mefā° İlün

Ĥanĥfe Ĥānım'ın bir de ĥafĥdezādesi bunda

Defn oldu otuz iki yāşında fevt olup nāgāh

Gelüb bu ° āleme ma° şume hem ma° şume gitmişdir

Temāyül itmeyüb dūnyā vü mā-fihāyā eyvallah

Senĥ intāk-ı Ĥaĥĥ'dır fāl-i ĥufrān oldu bu tārĥ

° Aliye Ĥanım'a Allah ° adni kıldı menzilgāh

1308

136. TARIH-İ İRTİHAL

Mefâ° İlün / Mefâ° İlün / Mefâ° İlün / Mefâ° İlün

Dirîgâ duhter-i ° iffet-şîâ° rı Rüşdi Paşanıñ

Yigirmi beş yaşında eyledi ° uqbâyâ rıhlet

Fedâ-yı cân idüb nisvâne haş olmuş şehâdetle

Muşul'da ° azm-i vuşlatgâh-ı rahman eyledi nâgâh

Ġarîbe hem de hasret-dîde qalmışdı nice demler

Peder-i hemşirelerle ekribâdan devr olub eyvah

Aña ancak firaş haste-gîde hâl-i nezi° nde

Âyinesi âh ü penâh ü destgîr Allah idi Allah

Ziyâde hoş huluqı ber güzide bir kerimeydi

Ziyâi° virdi yâr u maħreme hüzñ ü ğamm-ı hângâh

Uçub uçmağa merĝ-i ruħi iki yāvrusı qaldı

Çıkar mı hiç ol ma° sumeler zârı göñülden âh

Buyursun hıdmetinde nâmdâşın Ġazret-i Zehrâ

Refîqa hür-i ° ĩne mazhar-ı ihsân idüb herĝâh

Büyük ° ammi Senîh inşâd ider târih -i menkûtun

Gidüb Dervîş Hanım Haqq'a ° adni kıldı menzilgâh

137. TARİH-İ İRTİHAL

Fâ° ilâtün / Fâ° ilâtün / Fâ° ilâtün / Fâ° ilün

Mâsivâyı bırağub şıdk u hülüş ile bu sâl

Rıhlet-i kurb-ı hüdâ eyledi Kâzım Paşa

Hâşıl-ı ° umri muhabetdi muhabetle temâm

İntisâb-ı süe° dâ eyledi Kâzım Paşa

Kesb idüb hâk-ı der-i şâh ü velâyetde şeref

Kendin ol bâba gedâ eyledi Kâzım Paşa

Olmuşâm âl-i ° abânın kulı kurbanı deyü

Yâr ü ağıyâre nidâ eyledi Kâzım paşa

Sünnet ü farza devâm ile olub ehl-i şalaḥ

Emr-i ma° rufi edâ eyledi Kâzım Paşa

Dileriz rahmet-i Haqq'dan ki denilsün ferdâ

İltihaḥ-ı şühedâ eyledi Kâzım Paşa

Yāzdı tārīḡ -i güher ḡn-i tecerrüdde Senīḡ

Rūḡ olub cism fedā eyledi Kāzım Paşa

1307

138. TARİḡ-İ İRTİḤAL DER ŞEHR-İ BURŪSA⁷²

Mefā° 1lün / Mefā° 1lün / Mefā° 1lün / Mefā° 1lün

Bu zāt-ı muḡterem bir nesl-i zīşane olub mensub

Siyādetle müşerrefdi vücūd-ı behcet āşarı

Emin ḡacegān-ı Naḡşibendi cedd-i pākidir

Şu nisbetten degil mi ḡaḡkına pek çok şeref cari

Şerāfet ḡaiz-i cāh-ı neḡābet eyleyüb kıldı

Daha bir imtiyāza mazhar ol zat-ı nigugārı

Ānın-çün elli altı sāl dergāh-ı emine

Meşīḡatle maḡam olmuşdı irdi mevt-i nāçarı

Ḳulüb-ı ehl ü evlād ü eḡāribile eḡibbāyā

Elem virdi nāḡāh-ı fevtiniñ teşir-i ekdārı

⁷² Sayfa kenarına yazılan tarih

Senîh işte lisân-ı ekrîbâdan söyledim târih

Bahaüddin Efendi göçdi rahmet eylesün bâri

1313

(39b)

139. TARİH-İ VEFÂT

Fâ° ilâtün / Fâ° ilâtün / Fâ° ilâtün / Fâ° ilün

Oldı zayı° bir mükerrem zât memduhe's-şiyem

Mevlevî meslek muhibb-i âl idi müştâk-ı pîr

Nâzır-ı mâliye oldı rütbe-i bâlâ ile

İtmedi eyyâmını mümted velî hüküm-i kadir

Câmi° -i feyz ü kemâlât ü kerime'l-hulq idi

Mir-i münşi vü muhasibdi edîb-i bî-nazîr

Oldı defter dar-ı emval-i Burusa şâniyâ

Naşbı tekrar eyledi ° ayn-ı ehâli-yi qarîr

Buldı qurb-ı türbe-i Aḥmed Żabûnî° de maḳam

Ḥazret-i molladır ° ukbâda o zâta destgîr

İrtihalinden olub ḡamnâk ° umûmen nâmını

Raḥmet ü medḥ ü şenā ile anar bernā vü pīr

Kelimesiyle irci° ī fermānı ta° kıb eyleyüb

Devr-i ° ömrine erişdi füc'eten vaḳt-i ahīr

Yazdı bā-ḥayr-ı dua° tāriḥ ini gülün Senīḥ

Cennet-i a° lāyı menzilgāh ide Mīr Münir

1301

140. BAĞDAD'DAN ŞOÑRA ŞĀM'A VALİ OLUB

ORADA İRTİḤAL İDEN ° ALİ PAŞAYI ŞEHRİN

MEHRİNDE MAḤKUK Ü MUḤARRER OLAN (ḤĀK-

PĀY-I SĀḲİ-İ KEVŞER ° ALİ) MIŞRAINA MIŞRA-I°

EVVEL İLAVESİYLE ḤAŞIL OLAN MÜCEVHER

TARİḤİDİR

Fā° ilātün / Fā° ilātün / Fā° ilün

Şol ° Ali Paşa muḥibb-i ehl-i beyt

Vāli-yi Şām idi bundan evveli

Hem de Bağdad-ı behişt-abadda

İtdiḡi ḥiżmeddir afāḳa celi

Eyleyüb iḥbar vaḳt-i rıḫletin

Oldı ° uḳbāyā revān mişl-i veli

Rıḫletinde beyt-i ātiden Senīḫ

Oldı tāriḫ -i mücevher münceli

Oldı vāşıl-ı bezmgāh-ı Ḥayder'e

Ḥāk-pāy-ı sāḳi-i kevser ° Ali

1261

141. TARİḤ-İ İRTİḤAL-İ ḤÜSEYİN ḤÜSNİ PAŞA

Mefā° İlün / Mefā° İlün / Mefā° İlün / Mefā° İlün

Şehīd-i Kerbelā° niñ nāmdāşı Ḥüsni Paşa kim

Kemālāt ile mümtāz ü benāmıydı müşirāniñ

Zemān ḫayf ol nādir ü cūdı eyledi zāyi°

Yegāne şafder-i bī-mişl ü hemtā-yı seyyid-i devrāniñ

Ḥülaşa pençe-i ḫükm-i kazadan var mıdır imkān

Ne sa° at şadır olsa irci° ī fermānı yezdān'ıñ

142. TARIH-İ İRTİHAL⁷³

Mef' ulü / Fā' ilātün / Mef' ulü / Fā' ilātün

Nesl-i rüşen-güher-i Hazret-i Mevlāna'dan

Qıldı bir zāt-ı şerif' e ālem-i ' ukbāyā hırām

Hüsn-i hulq ile mükerremdi edīb ü kāmil

İftiraqıyla qalub oldu düçar-ı ālām

Üsküdar' a gelerek dergeh-i Mevlāna'da

Oldı merhūm idüb enfās-ı hayātın itmām

Fevtine de ' ailesi kendüsi ğurbetde idi

Cenāb-ı Haqq'dan olunmaz mı şehādet in' am

Yāzdı bu hayr duā' ile şu tāriḥ i Senīḥ

Cennet olsun Çelebi Qadri Efendi'ye maqām

1314

⁷³ Sayfa kenarına yazılan tarih

143. TARİH-İ İRTİHAL

Mef° ülü / Fā° ilātü / Mefā° ilü / Fā° ilün

Bir nev-civān-ı kerime °azm eyledi na° ime

Hecriyle hānedānı oldu melāl-dīde

Şoldı o naḥl-ı °işmet bār-āver olmadın ḥayf

Çün cümle-gāh-ı kām olmuşdı nevresīde

(muahhar) Hem zevci mir Ḥayder hem eḳribā-yı diger

(40a)

Fevtinden oldu yekser-i dilḥun u ḳad ḥamīde⁷⁴

(mukaddem) Yeksāle bir ḥaremken merḥūm olub veremden

Oldı düçür-ı şiven nāgāhemserāda

Var idi ḥüsn-i hali me° vası olsun āli

Didār-ı lā-yezāli görsün o nūr-dīde

Ḥāme Senīḥ enāma arz āh tāriḥ

⁷⁴ Sayfa kenarına yazılan tarih

Oldı Sua° d Hānım pek gencdi şehīde

1316

Şādık u mu° temed bir dāver-i dūnyādar ü ekmeldi⁷⁵

Bir yeri şervetinden istiķamet ile dūnyānıñ

Müzeyyen olmuş idi zān-ı memduhe°ş-şifātıyla

İki def° a maķam-ı ° āli-yi sera° skeri ānıñ

Cemi° -i hānedānıyla enāma oldı hūzn-efzā

Vefātı ol vezir-i kār-dān ü kār-fermānıñ

Senīh eyler du° a ref° -i yedeyniyle yāzub tārih

Hüseyn bin ° Ali olsun şefi° i Hūsni Paşa°nıñ

1306

144. TARİH-İ İRTİHAL

Mefā° ilün/ Fe° ilātün/ Mefā° ilün/ Fe° ilün

Menba° -ı feyz ü kemālat mea° rif-i pirā

Āb-ı rü-yı vūzerā Hāzret-i ° İrfan Paşa

İderek devr-i menāşıb nice a° vām ü dühūr

⁷⁵ Orta sayfanın devamı

Devlete eyledi ifā hidemāt-i ° ulyā

Lā-bekā olmağla ğayet iqbāl-i cihān

Cāh-ı dünyāyı koyub eyledi meyl-i ° uqbā

Şāi° r nadiregu ehl-i dil ü dāniş idi

Şaħib-i re'y-i rezīn mālīk-i ğülüñ inşā

Rıħleti oldu o destur mea° li şimek

Ehl ü evlād ü eħibbayā melālet-baħşā

Ĥan-ı iħsan-ı ilahiniñ olub dilberi

Eylesün ni° met-i didārına şāyeste ĥüdā

Yāzdı bir mışra° -ı mebrūr ile tāriħ Senīħ

° Azm-i ğülzār-ı na° im eyledi ° İrfan Paşa

145. ÇERKES ĤASAN BEG MERĤŪMA TARİĤ

Fe° ilātün/ Fe° ilātün/ Fe° ilātün/ Fe° ilün

Çerkeştān'ıñ e° āli-i dilyarānından

Mir-i pākize eşer yā° ni cenāb-ı Ĥasen'e

Raħmet olsun ki veli-yi ni° metiniñ kāni içün

Virdi cān sine gerüb bunca belā vü miḥene

Ḳanı kıymışlar idi şāh-ı cihāna o zemān

İdüb ° işyān unudub ni° meti birkaç hūna

İntikama girişin olmadı bundan başka

Merd imiş oldu sezā doğruyı zikr-i ḥüsne

Sefer itdi ° ademābāda be-ceng-i evvel

Öyle zaḥm urdı ki sera° sker ceyš-i fitene

Mir-i mebrūr bulub raḥmet ü gufrān görsün

Heb mücāzat-ı baḳiye ḥaveneyle ° avne

Yazdı tāriḥ ini feyz-i Ḥaseneyn ile Senīḥ

Vire şon cenneti mir Ḥasen bā ḥüsne

1293

(40b)

146. TARIḤ-İ İRTİḤAL

Mefā° İlün / Mefā° İlün / Mefā° İlün / Mefā° İlün

Edībe-i nevreside bir civān-ı nükte perverdim

Cihān-ı bī-vefānıñ ḥaline olmuş idim āgāh

Bu dünyā-yı denī çün kim degildir cāy-ı asayış

Haķikatbīn olanlar itmeyüb meyl eyler istikrāh

Merām üzre gelüb açılmadım gülzār-ı °ālemde

Gül-i terdim beni şoldırdı cevr-i rüzgār eyvāh

Şefiķa validemle validim rāmiz Ḥasen Paşa

Hem ehl ü ḥānedānım yāzdı nār-ı hecrime āgāh

Bańa bahşāyış-i yezdān olan aḥvāl ü āşārı

Bilenler düşdiler ğaybubetimden ğuşşayā billāh

Didim tedbir-i dermānımdan el çeksün muā° licler

Benim derdim degildir ķabil-i tedķiķ ü istiknāh

Devā varsa bańa derdim için ihlāş ile ancaķ

Dil-i zārımda ḥubbullah ile ḥubb-ı resūlullah

Münacat eyledim dergāh-ı sübhāniye manżumen

Perişān ḥālime raḥm ü °atā ķılsun deyü Allah

İdüb hem na° t-ı pāk-i Muştafa'yı nazm u leyl

Der-i lütf-i ḥabibullahdan oldum °inayet-ḥāh

Kemāl-i rahmet ü ihsanlarından var ki ümidim

İderler hazret-i hayre° n-nisāye hādīm-i dergāh

Defin oldum civār-ı hazret-i pīr naşūhī'ye

Mezarım oldu pīş-i kıble-i dergāh-ı ehlullah

Ben işte gitdim artık hānedān-ı şādıķānımdan

Duā° -yı hayrdır maķsadını tatyīb ise hergāh

Senīh eyler duta tārih cem inşa fāl-ı rahmetdir

Naẓīme Hānıma firdevs-i rabbim kıldı menzilgāh

1305

147. BİRADER EFENDİ ZADE ° ABDULLAH BEG

HALİLESİ MERHÜMENİN TARIHİ

Mefā° İlün / Mefā° İlün / Mefā° İlün / Mefā° İlün

Vatanda gurbet illerde benim zevcim enīsimdi

Çalimnoz adası kaymakamı Mīr ° Abdullāh

Ne çāre ° illet-i düşvār zīk-ı şadre oldum dūş

Çeküb on beş sene bu derdi itdim ° ömrümi kütāh

Müyesser olmadı āhır nefesde püster-i ārām

Kemāl-i ıztırabımdan u° ud üzre iken nāgāh

O rütbe tiz pervaz eylemiş ki tāir-i ruḥum

Ne ben oldım ḥabīr ol ḥalden ne hem-serim agāh

alub zevc-i ṣadīım bir kerimem iki ferzendim

Melāl ü firatimle zār u giryān oldılar eyvāh

Duā° yı ḥayr u istifar ile yād ideler nāmım

Budır iḥvan-ı dinimden benim-ün maşad u dilḥāh

Senīḥ işte iki üç beyt ile nazm itdi tāriḥ im

Cinanı cay ide ° ubāda Zehrā Ḥanıma Allah

1310

(41a)

148. NĀZİM-I ŞEHİR CELĀL BEG'İN ḤALİLESİ

MERḤŪMENİN TARIḤİ

Mefā° lün / Mefā° lün / Fe° lün

Benim Mīr Celāl nükte-perver

Ḥelālımdı ḥelālım yār u cānım

Nisāye h̄aş olan vech-i k̄azādan

Yerim h̄āk oldu tiz geçdi zemānım

Ne müşkülmüş bu derd-i cānhırāş ah

Civanlıkda gelüb kesdi emānım

Benimle k̄ondı bir günde mezāra

Ƙızım neşgüfte verd-i cānistānım

Baňa nisbet şehādetdir ezelden

Naşib itmiş h̄üdā-yı müsteāc nım

Velākin künc-i ye'sü firķātimde

Ciğer-h̄ün oldu zevc-i mihribānım

Benim-çün dutdı mātem hemserim-çün

Teraħhum eylediler h̄ānedānım

Olan oldu ne çare şimdi maķşad

Bilinmekse netice h̄āl ü şānım

Şu tāriħ -i Senīħ^c i istima^c it

Şehīde oldu baķ Fehmiye H̄anım

149. TARİH-İ İRTİHAL

Mef' ulü / Mefā' ilün / Mef' ulü / Fe' ulün

Zāde-i Boşnaq Meḥmed-nām paşa-yı vezir

Duḥter-i pakizesi kıldı fenadan ° azm-i rāh

Zümre-i nisvane ḥaş olmuş şehādetle hemān

Terk-i dünyā eyleyüb ° uqbāda tutdı cilvegāh

Virsün Allah cümle mehcürinine şabr-ı cemil

Bir ° afife nev-civān ḥanım idi oldu tebāh

Merğ-i ruḥı sūy-ı Ḥaqq'a uçdı na° şı eyledi

Ḥāk-i pāy-ı ḥazret-i pir selāmi bī-penāh

Ḳatre-i eşk-i ter olsun noḳta tāriḥ e Senīḥ

Göçdi bu yıl ḥace Ḥayriye Ḥanım vah vah

150. TARİH-İ İRTİHAL

Fā° ilātün / Fā° ilātün / Fā° ilātün / Fā° ilātün

Muṣṭafā Sābit Beg elli bir yāşında nāgehān

Oldı zayı° bir vücūd-ı pāk idi şāhib-i vefā

Hāriciye oda-yı vālā-yı mektūbisine

Ser ḫalifeydi kemāl-i zāt ile bā-i° tıla

Şāh-rāh-ı Naḫşibendiden bulub feyz-i nażar

Ḫal idi kendüsüne ḫilm ü şalaḫ ü ittiḫa

İrtihali eyledi ḫāşıl ° umum üzre ğumūm

Oldılar giryān bütün evlād ü ehl ü eşdiḫā

(41b)

° Avn ü iḫsan-ı resūlullahıñ olsun mażharı

Eylesün ikram cennetde cemāliyle ḫudā

Nur-i ° ayneyn münacat oldı tāriḫ i Senīḫ

Muṣṭafa° yı hemcivār itsün cenāb-ı Muṣṭafā

1309

151. TARİH-İ İRTİHAL

Mefâ° 1lün/ Mefâ° 1lün/ Fe° 1lün

Çani āteş Muḥammed nām paşa

Çapudan idi devletde yegāne

Ānıñ ferzend-i dilbend-i edībi

° Ali beg el-veda° itdi cihāne

Nice olmaz ziyāi° bāi° s-i hüzn

Reīs-i heyet idi ḥānedāne

Ziyāret kıldı faḥre'l-mürselīni

İdüb ḥac sürdi yüz ol āsitane

Çün oldı ° illet-i rıḥlet teverrem

Degil mi bu şehādetden nişāne

Maḥamın ḥaḫ idüb firdevs-i a° lā

Ola nail cemāl-i müsteā° ne

Senīḥ'e oldı bir tāriḥ -i lāyiḥ

° Ali Beg irtiḥal itdi cināne

152. TARİH-İ İRTİHAL

Mef° ülü/ Mefā° ılı/ Fe° ülün

Vālī-i vilāyet-i Muşul'dı

° Abdülkadir Kemālī Paşa

Harput° a olub maķamı taķvil

Nev-i cāhe teveccüh itdi emmā

Eşna-yı seferde hastelendi

Nā-çāre-i riķlet oldı peydā

Bu beldeye vāşıl oldığı şeb

Merķūm olub itdi ° azm-i uķbā

Mümtāz-ı vülāt idi cenābı

Nāgāh ziyā° a irdi hayfā

Firdevs ile ni° met-i cemālin

Murķuma ° inayet ide mevlā

Bir beytde düşdi tam tāriķ

Ātīde Senīḥ olundı imla

Naql eyledi ° ālem-i beḳāyā

° Abdulkadir Kemālī Paşa

1310

153. TARİḤ-İ İRTİḤAL

Meḫ° ülü / Mefā° ilü / Mefā° ilü / Fe° ülü

Fevt oldı bu ferzend-i Meḫmed ° Ali Paşa

Tiz itdi edā ḫāliḳ'a bir cān idi deyni

(42a)

Terk eyledi dünyāyı yigirmi yedisinde

Giryān ü ḫazin ḳaldı iki ḳurre-i ° aynı

Zār oldı firḳātiyle bütün ehl ü ekārib

Hem dādır hem ḫasta-ı hicri ebeveyni

Sultan-ı rüsül ḫürmetine rüz-ı cezada

Merḫūma ṣefi° eyleye Allah Ḥaseneyni

Bādi eṣer-i ḫüzne Senīḥ işte bu tāriḫ

Uḡbāyā ilah itdi revān Mir Hüseyni

1308

154. TARİH-İ İRTİHAL

Fe° ilātün/Fe° ilātün /Fe° ilātün / Fe° ilün

° Asker-i eytām ü teḡāü° d şandıḡı baş kâtibi

Füc’eten itmām-ı enfās ile fevt oldu bu sāl

Ḥayırḡāh u mü° min-i şaliḡ muḡibb-i ehl-i beyt

Müstaḡim-etvār bir zāt idi memdūḡe’l-ḡışāl

Ehl ü evlād ü eḡārible eḡibbaye temām

Ḳıldı ḡāşıl iftiraḡı hüzn ü endūh-ı melāl

Faẓl-ı Ḥaḡḡ’la eylesün ° avn-i ḡabib-i kibriyā

Dāḡil-i dār-ı cinān müstaḡraḡ-ı nūr-ı cemāl

Nezr-i Mevlāna ile nazm itdi tāriḡ in Senīḡ

Eyledi ° adne ° Ali Yāver Efendi irtiḡal

1314

Muḡibb-i Mevlevī müstaḡ-ı Ḥaḡḡ Vāhib Efendi kim

Fuād-ı şādıḡı itmişdi ḡüsn-i hālını icāb

kemālāt ü fūnūna öyle malikdi zemānında

Ki ° ilm-i mūsikīde mişli idi nadir ü nā-yāb

Maķamıñın evāmir odası māliyede evvel

Mümeyyizdi veli şoñra teķāüd ° itdi isticlāb

Edīb-i nüktedan hoş şohbet ehl-i dildi fevtiyle

Hazīn oldı bütün evlād ü ehl ü eķribā eķbab

Senīḥ işte duā° -yı ḥayrı nātık bī-behā tāriḥ

Behiştī eylesün Vāhib Efendi'ye kerem-i vehhāb

1314

(42b)

155. TESDİS-İ MAṬLA° -I CENĀB-I RĀĠİB PAŞA

Mefā° İlün / Mefā° İlün / Mefā° İlün / Mefā° İlün

Ḥayāli māl idüb de cevher-i ° ömri bedel virme

Amān neylerseñ eyle vāriñı mevhumu gel verme

Tevekkül neşesin sür daimi zevke kesel virme

Müyesserse budır ancaķ kişiyē devlet al virme

Şaķın dest-i ferāġa rişte-i tül-i emel virme

Nizām-ı mülk-i istiġnāyā ġafletle ḥalel virme

Harîş-i intifâc ü kām olan ğamdan emin olmaz
Kılan tefvîz-i umûrın hâlik'a endûhe-gîn olmaz
Budur haq söz buña illâ vü lâ vü ân ü in olmaz
Saña târ-ı tevekkûlden güzel habl-i metîn olmaz
Şağın dest-i ferâğa rişte-i tûl-i emel virme
Nizâm-ı mülk-i istiğnâyâ ğafletle hâlel virme

Eşer yok vaqt-i maziden degil ma^c lûm-i müstağbel
Mürûr eyler hemân bir lahzada hâl öyle müsta^c cel
Kıyâs it âhiri ol vaqte kim geçmiş idi evvel
Muğadderden ziyâde hiçbir şey'e irişmez el
Şağın dest-i ferâğa rişte-i tûl-i emel virme
Nizâm-ı mülk-i istiğnâyâ ğafletle hâlel virme

Huzûr istersen ol daim zühûra tâbi^c ü kâil
Cemi^c -i kāmranlık bî-ğuyûd olmaqladır hâşıl
Şafâ-azadelikte oldığın emr-i muhaqqak bil
Müdâm aḫvaliñe şükri it eger nâkıs eger kâmil
Şağın dest-i ferâğa rişte-i tûl-i emel virme
Nizâm-ı mülk-i istiğnâyâ ğafletle hâlel virme

Seni nefis itmesün mağlub ol iğvâsın ğâlib
Mağam-ı izzeti terk ile olma zilleti tâlib

Döküb de āb-1 rûlar cevher-i ° ömr eyleme ğaib
Senîhâ ° ayn-1 hikmetdir şu nutķ-1 Hāzret-i Rağıb
şakın dest-i ferāğa rişte-i tûl-i emel virme
Niżām-1 mülk-i istiĝnāyā ğafletle ğalel virme

156. ĞAZEL

Mefā° 1lün / Mefā° 1lün / Mefā° 1lün / Mefā° 1lün
Esāsı ğamla mebni köhne miĥnethānedir ° ālem
Yeñi şanma ğarabın eskiden virānedir ° ālem

(43a)

Müselsel cūylarla sūbesū bağlanmış etrafı
Temāşa kı1 ki zincirin sürer divanedir ° ālem

Teķarrüb-çün şu° a° -1 devlete maĥv-1 vücūd eyler
Mişāl-i şem° adır iķbāl āña pervanedir ° ālem

Ne fānī oldıĝın ° ayn-1 ğaķikatle gören añlar
Misafirĥane-i şūri degil de yānedir ° ālem

Boşaldıķça dolar dav° ī her dem eksilir artar
Yed-i sāķi-i hikmetde döner peymanedir ° ālem

Nice yüz biñ küre yek hūşe haremğah-ı kudrettir

Hüdâ° niñ âsiyâb-ı şunî° na pervânedir ° âlem

Nigâh-ı âşina heb cahile iğbâledir şimdi

Senîh erbâb-ı fazl ü dânişe bigânedir ° âlem

157. ĞAZEL

Fâ° ilâtün/ Fâ° ilâtün/ Fâ° ilâtün/ Fâ° ilâtün

° Akıbet nağsa irer vech budur iğbal

Zıll zâil hele mihr olsa da nūr-ı iğbal

Yok devâmı biriniñ digerine derpey olur

Evvel âhir ğamm-ı idbar ü sūr-ı iğbal

Kesb ider şubh-i nedametde humâr-ı zillet

Şâm-ı ğafletde olan mest-i gurūr-ı iğbal

Lâ-beğâyî idi gösterir ° âriyeti mâl

Aks ider âyine-i ° aql ü şuû° r-ı iğbal

Lafz ü ma° nası bulunmazdı ğamm-ı idbariñ

Dâimî olsa eger şevk ü huzūr-ı iğbal

Telef ü şarf haqqısı soñunda bilinür

Miśl-i cemi° yet irüb ğayete sūr-i iķbal

Bunı tenzire teşekkür iderim kılsa Senih

Nükte sincan-ı stanbul-i vüfur-i iķbal

158. ĞAZEL

Fā° ilātün/ Fā° ilātün/ Fā° ilātün/ Fā° ilātün

Fitneler eyler kıyām ol serv-ķāmetten şaķın

Bu ° alāmet olmuş hevl-i kıyāmetden şaķın

İbtıla-yı rüy ü çeşminden daha āsān degil

Yāķma cāniñ kıl hazer āteşden āfetden şaķın

Nergis maħmūrı hāb-ālūd nāz olmuş şabā

Olmasun bīdār-ı emān pek esme la° netden şaķın

Layık oldır hāşıl-ı ° ömr-i ° aziz ıtlaķına

İtme ğaflet bir nefes ° ışk ü muħabbetden şaķın

Andadır fevz ü felāh olma cüdā aşla Senih

Hāk-i pāy-ı hazreti şāh-ı velayetden şaķın

(43b)

159. ĞAZEL

Fā° ilātün/ Fā° ilātün/ Fā° ilātün/ Fā° ilün

Çeşm-i maḥmūrı gurūr üzre girān-ı ḥābdadır

Ğurrelendiyse nola arḳası miḥrābdadır

° Işḳdır sine-i ° aşıkda fermān fermā

Çünki sağırda degil neşe° mey-i nābdadır

Kāmetiñ aḳsi gözüm yāşına düşdükçe döner

Rüyıdır yāde gümüş serve ki mehtābdadır

Varsa cemi° yet ḥātır ile dert üstüne zevḳ

Mey ü maḥbūb ü ney ü meclīs-i eḥbābdadır

Eşḳ-i pür-cüş ālub etrafını cism-i ° aşık

Benzer ol felege ki cevelāngāhı girdabdadır

Devre-i kākül içinden gören ol çeşmi şanur

° Ayni dem-gerde bir āhūbere ḳallābdadır

Dergeh-i pīre daḥīlim ki Senīḥ ez dil ü cān

Bende-i ḥālişe feyz-i naḳar ol bābdadır

160. ĞAZEL

Mef[°] ülü / Fā[°] ilātü / Mefā[°] ilü / Fā[°] ilün

Bir dilrübāyā düşdi gönül kendi kendine

° Işk u hevāyā düşdi gönül kendi kendine

Bağlandı zülf-i yāre yellerken şabā gibi

Dām-ı belāya düşdi gönül kendi kendine

Nāgāh zīr-i pāyine ol naḥl-i nevresin

mānend-sāye düşdi gönül kendi kendine

La[°] l-i deḥrin taşavvura vādi-i nev bulub

Zevk ü şafāya düşdi gönül kendi kendine

Misl-i Senīḥ mutrib-i dergāh-ı pīrde

Nāy ü nevāye düşdi gönül kendi kendine

161. ĞAZEL

Mef[°] ülü/ Mefā[°] ilü/ Mefā[°] ilü/ Fe[°] ülün

° Āşıka teğāfüller ider nazdan evvel

Ye'se düşürür va° dini incāzdan evvel

Naqd-i dil ü cān gāretine oldı şitābān

Düzd-nigehi gamze-i gammāzdan evvel

Hüş geldi pesendide karar ol şeh-i nāza

Çün şevk-i tarab başladı şehnazdan evvel

İtmek dilesem ° arz-i niyāz ° izz-i huzūra

Gāib iderim kendimi āgāzden evvel

Emşal arasam kıadd-ı dilārāsına yāriñ

Yāda ne gelür ser ü ser-efrāzdan evvel

Hafatan şeref-i kıamet nā ehle şerefdir

° Ünvanā liyākat gerek ahrāzdan evvel

Sır şaklayācaķ şüret ü sīretde bir ādem

Bul āyine-i rāzıñı ibrazdan evvel

(44a)

Ol rāşide peyrev ki Senīh işbu zemini

Bulmuş yok üstād-ı sūhan sāzdan evvel

162. ESBAK BAĞDAD VĀLĪ-İ ° ĀLĪYYESĪ ° ALĪ RĪZĀ
PAŞA MERHUMUÑ 258 TARİHİNDE ŞĀM VĀLĪSĪ
NAŞBLARINDAN ÜÇ SENE EVVEL İNŞA
EYLEDİKLERİ MERVĪ OLAN ĞAZEL-İ MEŞHURUÑ
TAHMĪSĪDİR

Fā° ilātün / Fā° ilātün / Fā° ilātün / Fā° ilātün

Çopdı gördüm bezm-i nūşa nūşda hengāme ben

Olmadım hemdem yine bir rind-i derd-i āşāma ben

Zarf olursam da şarāhı tek mey-i ālāma ben

Devr-i la° akda baş egmem bāde-i gülfāma ben

Sāye-i pīr-i muğānda minnet itmem cāme ben

Çalb-i suzanım olub kanun-ı ° ışkıñ aħkeri

Ebr-i āhım çekdi ser anderdi dūd-ı mücrimi

Neşr idüb buy-ı tea° lluğ her ĥam müşgīn teri

° Anberīn zülfiñ getürdi başıma sevdaları

Yoğsa nerden dūş olurdu bu ĥayāl-i ĥāme ben

İdeli bir leyli-i ĥüsn ° ışkına maħrem beni

Çays-ı şūrīde kıyās eyler gören ādem beni

Çılmada ĥayran her dem başka bir ° ālem beni

Gāh esir-i ĥurbet eyler gāh enis-i ĥam beni

Şaşmıŝām bilmem ne yāpsam bu dil-i nā-kāma ben

Nāzara bend olan hām-cādū pesend-i zülfiñe

Düşmamıñ kabil olur mı kayd u bend-i zülfiñe

Serham kıl bu dil-şikārı derd-mend-i zülfiñe

Haliñi gördüm esīr oldum kemend-i zülfiñe

Dāne için kendimi ŝaldım düşürdüm dāme ben

Vağ^c anı hıfz itmeyenler hār olur bī-rayb ü şek

Ādeme evzā^c u etvar i^c tidal üzre gerek

Vākı^c a lāyık degil nāse müdahanelik de pek

Halk ile lazımdır olduĝca mümaŝāt eylemek

Ger baña uymazsa eyyām uyārım eyyāme ben

Ķıblegāh olmuş kaŝın mihrābına ŝaldım nazar

^c Ayn-ı zemzenden sirişk-i āl dökdi çeşm-i ter

Setr iden endāmımı şanma libas-ı la^c lever

Ka^c be-i köyüñ tavaf itmek için ŝām ü seher

Hūn-ı eŝkimden büründüm bir kızıl iħrāma ben

Daim insan ülfet ü ünsiyete maħrem arar

Bir taķım bigānelerle güçdür ārām ü qarār

Heb vatanda āŝına aħbāb u huŝāved u yār

Dār-ı ĝurbetde ne bir bildik ne bir ĝam-hār var

Kim götürsün yāre bilmem ger yazarsam nāme ben

(44b)

MıŖ dildi bir zaman mağbut-ı Ŗan'a-yı Yemen

Ŗimdi bağ ba° de ħarabe'l-Başra noldı mülk-i ten

Ĥâtırım Bağdad Ŗehrinde behiŖt-ābad iken

Eylerim darüsselā mı kendime beyte'l-ħazen

Ĥasret-i zülf-i siyāhiñla gidersem Ŗām'a ben

Bir vezir-i erkemiñ iŖbu zemin-i dilküşā

OlmuŖ esb-i tab° ina cevelangāh ° izz ü ° alā

Böyle nutđ itmiŖ Seniħ ol āŖıf-ı nağm ezmā

Telħikam olmaz seniñ Ŗirin kelamiñdan rıza

Sen hemān eyle tekellüm rāđıyım düŖnāma ben

163. ĖAZEL

Mef° ülü / Fā° ilātü / Mefā° ilü / Fā° ilün

VaŖf itdiler de kāle-i ħüsn ü behā sını

Ėıymetce nağd-i cān didiler kem behā sını

Her ān cemāli baŖka melāħat ° ıyān ider

Ta° dād olunmaz ol ŧeh-i ħüsniñ meħāsini

Biñ nāfe-i ħatayā virenler ħatā ider

Her çīn-i zūlf-i pūr-ŧiken dilrübāsını

Bir cām bāde himmet idüb pīr-i meykede

Āyine-i derūnumuzuñ sildi pāsını

Deverānda nile meyle sürenler demin biliyor

Meyħaneniñ leħāfet-i āb ü hevāsını

Levħ-i dilinde ħāşıl ider ŧāf cevherān

İskender'īñ sebħancil giti nümāsını

Āl-i kisāye bende olan eyler iktisā

Dāreynde Senīħ seā° det libāsını

III. BÖLÜM

SÜLEYMAN SENİH-İ MEVLEVÎ'NİN YAYINLANMAMIŞ ŞİİRLERİNİN TAHLİLİ

A- SENİH EFENDİ'NİN ELE ALDIĞI KONULAR

Senih Efendi, el yazması defterine “hatta ğurūb-ı Őemse kadar” ibaresiyle başlar. Bu ibare Kerbela Mersiyesi’nden alınan bir mısraın yarısıdır. Kerbela olayının en hazin yerlerinin anlatıldığı mısralardan bir ibare alarak Őair o iler acısı hadiseye vurgu yaparak başlıyor defterine ve işleyeceği konulardan ağırlıklı olarak üzerinde duracağı meseleyi belirtiyor. Senih-i Mevlevi’nin ilk kez gün yüzüne çıkan bu eserinde işlediği konuları türlerden hareketle tahlil etmeye çalıştık.

1-TEVHİD

Allah’ın birliğini ve yüceliğini konu edinen ve kaside nazım biçimiyle yazılan şiirlere tevhid denir.⁷⁶

Defterin ilk başlığı “mersiye-i evlād-ı   ali, ravĎa-i eĥbāb” şeklindedir. Şair ehl-i beyt sevgisine, ona bağlılığına ve ehl-i beytin yaşadığı hazin Kerbela olayına gönderme yaparak şiirlerinde hüzünlü havanın hakim olacağını baştan belirtiyor. Bu başlığın altında tevhit bulunmaktadır. Tevhid, Cenab-ı Allah’ın birliğinin anlatıldığı şiirlerdir. Senih Efendi de Rabb-i Taala’nın birliğini dile getiriyor. Senih Efendi geleneğe uyarak eserine bir tevhit ile başlar, iki münacat ve naat ile devam eder. Kalsik eserlerimizde besmele, hamdele, selvele geleneği asla terk edilmemiŐ, tıp kitaplarından tutun coğrafya, fizik, edebiyat kitaplarına kadar bütün eserlerde uyulmuŐtur bu kurala. Önce Allah adıyla başlanır.⁷⁷ Onun adını anmadan hiçbir işe başlanmaz. Sonra hamd edilir. Şiirlerde tevhid ve müncaatlar bu babdan sayılır.

⁷⁶ İbrahim Şener, Alim Yıldız, **Türk İslam Edebiyatı**, 4. baskı, Rağbet yay., İst. 2010 s. 393

⁷⁷ Dilaver Selvi, **Kaynaklarıyla Tasavvuf**, 1. Baskı, Semekand yay. İst., 2011 s.59

Sonra da Hazret-i Muhammed sallallahu aleyhi vesselam için salavat çekilir. Şiirlerde bu salavat naatlerle dile getirilir.⁷⁸

Her muḥāl ü mümkinî halka ḳaviyye'l-iḳtidār

Zü'l-celāl ü ḳādir u ḳayyumun perverdegār

2-MÜNACAT

Allah'a yalvarıp yakarılan ve ondan af dilenen şiirlerdir. Genellikle kaside nazım şekliyle yazılırlar. Tevhit ve münacat divanlarda en başta yer alır.⁷⁹

Eserin ikinci başlığı “münacat ez-bārgāh-ı ḳādıyyull-ḥacāt” başlıklı münacattır. Burada şair, Cenab-ı Allah'a yakarmakta, günahlarının affını dilemekte, ailesi, yakınları, içinde bulunduğu devlet ve ümmet için dua etmektedir. Münacat için Cenab-ı Allah'tan, yapılan hatalardan ötürü özür dileme de denebilir. Senih Efendi, mutasavvıf bir şair olarak yani Mevlevi geleneğine bağlı birisi olarak Cenab-ı Allah'a yakarmaktadır.⁸⁰

Ḳālimde olan sūziḫi ḫāl eyle ilāhī

Nokşanımı taḫvil-i kemāl eyle ilāhī

Mahlūk muṭi° emrine ferman seniñdir

Her derde devā ḫasteye derman seniñdir

° İsyān benim raḫmet ü ḡufrān seniñdir

Ḳıl ° afva sezā ḳavl senin iḫşān seniñdir

Yā rab beni dūr itme der-i āl-i ° ābā'dan

⁷⁸ İskender Pala, **Ansiklopedik Divan Şiiri Sözlüğü**, 20. baskı, Kapı yay. İst., 2011 s.454

⁷⁹ Pala, a. g. e., İst. 2011 s. 340

⁸⁰ Selvi, a.g.e., İst., 2011 s.455

Çün Fāṭıma'dır faḥr-i rusūl ḳurret-i ° aynā
Kerār-ı ḥüdāda şeref-i ḳurb eyle ° aynī
Olmuş ḥarem-i sa° ādetiñ her biri zeyni
Anlarla şefi° eyle Senīḥ'e Ḥaseneyn'i
Yā rab beni dūr itme der-i āl-i ° ābā'dan

3- NAAT

Hz. Muhammed'ı öven ve kaside şekliyle yazılan şiirlerdir. Hz. Muhammed'in türlü vasıfları ve mucizeleri anlatılır.⁸¹ En tanınmış naat Fuzuli'nin Su Kasidesi'dir.⁸²

“münacat ez-dergāh-ı izzet-i rabb-i āl'e” başlıklı ikinci münacattan sonra naatlere yer vermiş, hatta ravza-yı mutahhara için, kubbe-i mutahhara için naat söylemiştir. Münacatları kadar naatleri de içli bir anlatımla dile getirilmiş, şair tarafından samimi duyguları yansıtılmıştır.

Günah-ālude sertāser vücūdum ya resūlallah

Ziyandır ḥāşılım yoḳ hiç sūdum ya resūlallah

Bu maḳam işte maḳam-ı ehl-i beyt-i Muşafa

Ravza-yı nūr-ı enām ehl-i beyt-i Muşafa

Maḳla° -ı mihr-i vücūd-i faḥr-ı ā° lemdir bu şeb

Leyle-i ḳadre müreccaḥdır muḳaddemdir bu şeb

⁸¹ Şener, Alim Yıldız, a.g.e., İst. 2010 s. 394

⁸² Pala, a. g. e., İst. 2011s. 351

Günahkārān giderken nāra haqqımda şefa° at kıl

Beni ađlatma ol dem zārı zārı yā resūlallah

Senīḥ āl-i ābānıñ çākeridir cürmünü lütfet

Bađışla ehl-i beyt-i ḥānedāne ya resūlallah

Sen iṭfā eylemezsen āteş-i cürm ü günāhımdan

Yanar cismim çıkar eflāke dūdum ya resūlallah

DER İŞTİYĀQ-I MEDİNE-İ MÜNEVVERE

Yesrib-i pür-şerefin bāđına kurban olayım

Bağına berrine ırmağına kurban olayım

° Arzı pür-feyzi medine ḥarem-i ağdesdir.

Ben ānın taşına toprağına kurban olayım

Sūy-ı cennetden eşer bād-ı nesim-i seheri

Can virir ḥastasına sağına kurban olayım

Semerei meyve-i cennet şeceri Tübâ'dır

Nahl-i hurma ile yaprağına kıurban olayım

Mevc urur lāle-i hamrā-yı cinan gibi latif

Qal° a burcundaki sancağına kıurban olayım

Meşhed-i hazret-i hamza ider ānda lemeā° n

Nūr iner her şeb Uhud dağına kıurban olayım

Ben Senīh ānın ehālisi değıl itlerinin

Ayağı tozuna tırnağına kıurban olayım

4-MERSİYE

Divan edebiyatında ölen bir kimsenin yiğıtliğini, cömertliğini iyiliğini, yaptıklarını övmek ve ölümünden duyulan acıyı dile getirmek için yazılan şiir türüne mersiye adı verilir.⁸³ Kutsal günlerde, ölüm törenlerinde mersiye okuyan kişiye de mersiyehan denir. Mersiyeler genellikle mesnevi ve terhib-i bent nazım biçimlerinde yazılmıştır. Ünlü divan şairi Baki'nin Kanuni Sultan Süleyman'ın ölümü üstüne yazdığı Kanuni Mersiyesi, bu türün en güzel örneklerindedir. Divan Edebiyatı klasik çağında orta uzunlukta ve tamamı beyitlerden oluşan bir şiir iken; son dönemde 8 beyitten ve bunu tamamlayan bentlerden oluşan bir yapıya dönüşmüştür. Arapça ve Farsça kelimeler çok olduğundan dili ağırdır.⁸⁴

⁸³ Pala, a. g. e., İst. 2011s. 306

⁸⁴ Cem Dilçin, *Örneklerle Türk Şiir Bilgisi*, 9. baskı, Türk Dil Kurumu, Ank., 2009, s.259

Mersiye için diyebiliriz ki; Kerbela vakasını işleyen, Ehlibeyte ve On İki İmamlara bağlılığı, sevgiyi dile getiren bir şiir türüdür. Özellikle Muharrem ayı boyunca söylenen ve Ehlibeyt taraftarlarının olduğu her coğrafyada ve her dilde söylenen ağıtlar bütünüdür mersiyeler. Mersiyelerde zalim olana, haksız olana bir öfke vardır. Yine mazlum olana, haklı olana bir sevgi vardır. Mersiyeleri sadece ağıt boyutuyla algılamak yeterli olmaz. Mersiyeler bu noktada bilinç taşımasıdır. Aynı zamanda ne kadar zaman geçmiş olursa olsun iyinin unutulmayacağı ve kötünün, zalimin lanetleneceğinin göstergeleridir. Edebi açıdan, Ehlibeyte bağlı olanlar için bir edebi zenginliktir.⁸⁵

Kerbelâ Olayı ya da Kerbelâ Savaşı, 10 Ekim 680 (Hicri: 10 Muharrem 61) tarihinde bugünkü Irak sınırları içindeki Kerbelâ şehrinde, İslam peygamberi Hz. Muhammed'in torunu Hüseyin bin Ali'ye bağlı küçük bir birlik ile Emevi halifesi I. Yezid'e bağlı ordu arasında cereyan etmiştir.⁸⁶

Senih Efendi mersiyelerinde Ehlibeyt sevgisini ve onların yaşadığı acılardan duyduğu hüznü dile getirmiştir.

Mazlumlar figānı ile doldı şeş-cihāt

Çıkdı sipihre zemezme-i nāy-ı Kerbelā

Kāş olmadın bu halet-i maḳdūḫe rū-nümün

Ḳılsaydı ḳudrediyle ḫaḳḳ ifnā-yı Kerbelā

Yokdır nazīri bir dahi ° ālemde beñzemez

Bir miḫnet ü belāya belāyā-yı Kerbelā

Āndan teveccūh itdi fezā-yı şehādete

⁸⁵ Şener, Alim Yıldız, a.g.e., İst. 2010 s. 394

⁸⁶ Pala, a. g. e., İst. 2011s. 267

Geldi zühûra şive-i takdir-i kibriyâ

Nazik teninde yetmiş iki çeşme açdılar

Şu gibi hûn-ı nâ-haqqını hâke saçdılar

Teskin-sûz nâre-i âhe gayret it

Dünyâyı yakmasun hâzer eyle hâzer Senîh

Ağla ey çeşm ağla kim eyyam-ı mâtemdir yine

Çağla ey eşk-i revân ° aşr-i muharremdir yine

Böyle devre irmedi devr ideli çarh-ı felek

Bu keder ki ağladı yerde beşer gökde melek

Haşre dek âşık bu hicranı ansun ağlasun

Gözleri hûn-ı sirişk ile boyansun ağlasun

Eylesün süzân cihânı vaqıâ° t-ı Kerbelâ

Cân u diller firkâtiyle yansun ağlasun

Senif Efendi, mersiyeleer bölümünde Kerbela'da şehit olan birçok eşhasa mersiye söylemiştir.

Yâ rab nedir bu hadise-i fitne-i ° azim

Añda rey kıldı âyine-i çarhı pür-gubâr

Bülbül-i gülşen-i serây-ı innemâsın ya Hüseyn

Âyet-i ihsan-ı zât-ı kibriyâsın ya Hüseyn

Ânınca Kerbelâ'yı mâcerâ-yı ehl-i beytiñle

Olur nâlem beraber hevi vü hay-ı ehl-i beytiñle

Melûl ü mübtelâyım ibtila-yı ehl-i beytiñle

Ben ol mağmûm u dil-rîşem azâ-yı ehl-i beytiñle

Gören cismim şanur hüzni mücessem yâ resûlallah

B- SENİH EFENDİ’NİN BU DEFTERDE KULLANDIĞI NAZIM BİÇİMLERİ

1. KASİDE

Kaside sözcüğünün anlamı “kastetmek, yönelmek” olan Arapça “kasada” sözcüğüyle ilgilidir⁸⁷ ve “belli bir amaçla yazılmış manzume” demektir.⁸⁸ Türk edebiyatında din ve devlet büyüklerini övmek amacıyla belirli kurallar içinde yazılan uzun şiirlere denir⁸⁹. Kaside yazan şaire kasidegu (kaside söyleyen), kaside-sera (kaside yazan), veya kaside-perdaz denir. Kaside Arap edebiyatında ilk dönemlerden beri bilinen bir nazım biçimidir. Bu kasiderlerin nasib bölümünde şair sevgilisinin çadırının bulunduğu yerleri, oralara yaptığı gezileri anlatır. Onu orada bulamayınca duyduğu üzüntüyü anlatır.⁹⁰

Kaside, Arap edebiyatından, önce İran edebiyatına, bu yoldan da 13. yüzyıldan sonra Türk edebiyatına bazı değişikliklere uğrayarak geçmiştir. Mevlana’nın Divan-ı Kebir’inde 300 kaside bulunmaktadır. Farsça yazılmış olsa da Türk edebiyatını çok etkilediği göz ardı edilemez. 15. yüzyılda edebiyatımızda kaside belirgin şekil olarak Şeyhi ve Ahmet Paşa’da görülmeye başlar. Ahmed-i Dai altı kaside yazmıştır. Aşık Paşa Garipname eserinde naatleri kaside şeklinde yazmıştır. 16. yüzyılda Hayalî, Fuzulî, Baki, Nevî, Ruhî gibi şairlerin elinde gelişir. Kaside en yetkin örneklerini 17. yüzyılda Nef’î ile verir. Bütün zamanların en büyük kaside şairi olarak 17. yüzyılda Nef’î’yi buluruz. 18. yüzyılda Yahya Nazım, Nedim, Şeyh Galip kasideleri ile tanınmış şairlerdir. Yüzyılın sonunda Sümbülzade Vehbi, Enderunlu Fazıl, Enderunlu Vasıf, İzzet Molla kaside söylemişler ama bir varlık gösterememişlerdir.

“Kaside en az 31, en çok 99 beyit olur” gibi klişe bir bilgiyle anlatılsa da kaside 9 beyitten 100 beyite kadar uzanabilir. Uyak düzeni gazel gibidir. aa ba ca da ea fa...

⁸⁷ Haluk İpekten, **Eski Türk Edebiyatı Nazım Şekilleri ve Aruz**, 6. baskı, Dergah yay., İst., 2003 s. 38

⁸⁸ İskender Pala, **Divan Edebiyatı**, Kapı yay., İst., 2011 s. 89

⁸⁹ Cem Dilçin, **Örneklerle Türk Şiir Bilgisi**, TDK yay., Ank., 2009

⁹⁰ Cevdet Kudret, **Örneklerle Edebiyat Bilgileri**, 1. Baskı, c.1, İnkılap ve Aka Basımevi, İst., 1980 s. 337

Kasidenin mukaffa olan ilk beytine matla denir. Kasidenin herhangi bir yerinde matla yenileyebilir. Buna da tecdid-i matla denir. Matlalar birden çok olduğu zaman matla-ı evvel, matla-ı sani, matla-ı salis adını alır. Böyle kasidelere zâtül-metâli ya da zül-metâli denir. Şair tecdid-i matla yapacağı zaman onu önceden bildirir. Kasidenin son beytine makta, en güzel beytine beytü'l kasîd veya şah-beyit denir. Şairin mahlasının bulunduğu beyte kasidede tâç-beyit adı verilir. Tâç-beyit matla beytinde olabileceği gibi sondan önceki birkaç beyitte de olabilir. Dua bölümünde de olabilir.

Divan şairleri övdükleri kişilerden câize adı verilen bahşiş alırlardı. Bugünkü telif ücretinin karşılığı o dönemde caize idi. Şairler dolgun bir telif alabilmek için zamanı iyi kollar, kasideyi de ona göre sunar⁹¹. Fakirliğinden, kimsesizliğinden de söz ederek yardım etmesini ister. Şunu belirtmekte yarar var: Şairler dini konularda yazdıkları kasidelerde caize beklememişlerdir. Şairlerin caize almasının delili de İslam tarihinden gösterilmiştir. Hazret-i peygamber Ka'b b. Züheyr'e yazdığı kasidesine karşılık olarak hırkasını bağışlamıştır. Bu olay örnek gösterilerek şairlere kasideleri karşılığında caize verilmiştir. Böylelikle caize vermek sünnet sayılmıştır. Caize vermeyenleri hicvetmenin caiz olduğu bile konuşulmuştur.⁹²

Senih efendi bu çalışmada tevhid, münacat, mersiye türlerinde yazdığı şiirlerinde kaside nazım biçimini kullanmıştır.

2. GAZEL

Sözlük anlamı “kadınlarla âşıkane sohbet etmek”tir. Divan şiirinde en çok kullanılan nazım şeklidir. Aşk, sevgi, güzellik ve içki konularını işleyen şiirlerdir. Lirik bir nazım biçimidir. Konularına göre adlandırılırlar: âşıkâne (garamî, lirik; Fuzulî), rindâne (Bâkî), şûhâne (Nedimâne; Nedim), hikemî (Nâbî). Beyitlerle yazılır. Beyit sayısı 5-15 arasındadır (tek sayılar). Beyitler arasında genellikle konu bütünlüğü olmaz. Ama beyitler arasında anlam bakımından bir uyum olmalıdır. Bunu kafiye ve redif sağlar. Gazelde bütün beyitler aynı konuyu işliyorsa bu tür gazellere “yek-ahenk” denir; bütün beyitler aynı söyleyiş güzelliğindeyse bu tür gazellere de

⁹¹Kudret, a.g.e., İst., 1980 s.337

⁹²Menderes Coşkun, **Sözün Büyüsü Edebi Sanatlar**, 1.baskı, Dergah Yayınları, İstanbul 2007 s. 104

“yek-avaz” denir. İlk beytine “matla” (doğuş yeri) denir. Son beytine “makta” (kesme yeri, sonuç) denir. Şairin mahlâsını söylediği beyte (genellikle son beyit) “mahlâs beyti” denir.⁹³ Gazelin en güzel beytine de “beytül-gazel” ya da “şah beyit” denir. Kafiye düzeni: aa xa xa xa xa xa⁹⁴

Senih-i Mevlevi bu eserde yedi gazel yazmıştır. Bu yedi gazelde dünyanın geçiciliği, gönül ehli olma, mala mülke önem vermeme, samimi olma gibi konular işlenmiş, dönemin siyasi ve sosyal olaylarına değinilmemiştir.

Gazeller Aruz’un dört fâilâtün bir fâilün kalıbıyla ele alınmıştır. Şair yer yer Aruz kusuru yapmış, imale ve zihaf denen Aruz kusurlarına başvurmuştur.

Birinci gazelde ° âlem redifini, ikinci gazelde bal redifini, üçüncü gazelde akın redifini, dördüncü gazelde âbdadır redifini, beşinci gazelde kendine redifini, altıncı gazelde evvel redifini, yedinci gazelde ise sını redifini kullanmıştır.

ĞAZEL

° Āşıkā teğāfüller ider nazdan evvel

Ye’se düşürür va° dini incāzdan evvel

Nağd-i dil ü cān gāretine oldu şitābān

Düzd-nigehi ğamze-i ğammāzdan evvel

Ĥüş geldi pesendīde qarār ol şeh-i nāza

Çün şevk-i tarab başladı şehnāzdan evvel

İtmek dilesem ° arz-i niyāz ° izz-i ĥuzūra

Ğāib iderim kendimi āğāzden evvel

⁹³ Kudret, a.g.e., İst., 1980 s. 337

⁹⁴ İpekten, a.g. e., İst., 2003 s. 17

Emsal arasam add-ı dilārāsına yārīñ

Yāda ne gelür ser ü ser-efrāzdan evvel

afatan şeref-i amet nā ehle şerefdir

° Ünvāna liyāat gerek arāzdan evvel

Sır şalayāca şüret ü sīretde bir ādem

Bul āyine-i rāzīñı ibrazdan evvel

Ol rāşide peyrev ki Senī işbu zemini

Bulmuş yok üstad-ı sūhan sāzdan evvel

3. TAHMİS

Herhangi bir şeyi beşleme veya beş kat yapma manasına gelir. Terim olarak Divan Edebiyatı'nda her hangi bir şairin bir gazelinin her beytine üçer mısra ekleyerek beşer mısralı kıtalar haline getirmeye denir.⁹⁵ Daha çok önceden yazılmış, her hangi bir şairin gazeli tahmis haline getirilir. Divan Edebiyatı'nda çok rağbet gören tahmis, yapısını değiştirdiği gazele, ses bakımından zengin bir ahenk, mana bakımından da belli bir derinlik kazandırabildiği oranda değer kazanır. Eğer tahmis edilen gazele eklenen beyitler, ahenk ve mana bakımından gazelin asıl beyitlerinden zayıf kalırsa, başarılı bir tahmis meydana getirilmiş sayılamaz.⁹⁶

Bir gazelin her iki dizesinin başına aynı ölçüde üç dize ekleyerek oluşturulan nazım biçimidir. Tahmis genellikle başka bir şairin gazeline yapılırsa da, kendi gazellerinden tahmis oluşturan şairler de vardır. Başarılı bir tahmiste asıl beyit ile eklenen dizeler anlam bakımından kaynaşmış olmalıdır. Başa eklenen üçer mısra

⁹⁵ İskender pala, **Ansiklopedik Divan Şiiri Sözlüğü**, 20. baskı, Kapı yay. İst. 2011s.436

⁹⁶ İpekten, a.g. e., İst., 2003 s. 100

gazelin matlaı ile aynı kafiyede olur. Diğer beyitlere eklenen üçer mısra ise o beyitlerin ilk mısraları ile kafiyelidir. Uyak düzeni şöyledir: aaaaa-bbbba-cccca-dddda-eeeee...

Senih Efendi kendi döneminden ve önceki dönemlerden bazı şairlerin gazellerine tahmis yazmış ve hem ahenk hem de mana bakımından tahmis yazdığı gazele uyum sağlamıştır. Bu bakımdan Senih Efendi'ye başarılı bir şair diyebiliriz.

Senih Efendi altı adet tahmis yazmıştır. Gazeline tahmis yazdığı şairler şunlardır: Fuzuli, Kazım Paşa.

Arkadaşı Kazım Paşa'nın bir gazeline yazdığı tahmis aşağıdaki gibidir. Birinci bend matla beyti aynı kafeyeli diğer bentler de tahmis yapılan beyitlerin ilk mısraı ile aynı kafiyededir.

Taḥammül-süz olub eyyām-ı mātem yā resūlallah

Virir her yılbaşında ḥüzn-i a° zam yā resūlallah

Teceddüd eyleyüb de sāl-ı ° ālem yā resūlallah

Doğunca gurre-i şehri-i Muḥarrem yā resūlallah

Olur bār-ı belādan ḳāmetim ham yā resūlallah

Cihānı bāde virdim iḥtiyār-ı ḥāk-pāyınla

Fedādır rāhınā cānım nişār-ı ḥāk- pāyınla

Görür çeşmim görürse i° tibār ḥāk- pāyınla

Revā-sāz olur yetiş kühl-i ḡubār-ı ḥāk- pāyınla

° Alil itdi gözüm eşk-ı demādem yā resūlallah

Bu günler kim yine ° aşr-ı Muḥarrem vaḳt-i mātemdir

Perişan göñlüme ārām-ı cān āh-ı demādemdir

Dolaşdı tār-ı fikrim ḥātırım pür pīç-i pür ḥamdır

Serāpa şāne-veş dil-ı çāk çāk erre-i ğamdır

Bulunmaz zaḥmim ° ālemde merhem yā resūlallah

Bu miḥnetlerle ḥalim müntehası şiddet ḥaliñ

Ġamı varsa tesellisi de vardır özge aḥvaliñ

Ne yāpsun kaḅı derde çare bulsun ° abd-i pāmāliñ

Firāḳıñ bir taraıdan bir taraıdan mātem-i āliñ

Vücüdüm eyledi her derde muḥarrem yā resūlallah

Ānınca Kerbelā° yı mācerā-yı ehl-i beytiñle

Olur nālem beraber hevi vü hay-ı ehl-i beytiñle

Melül ü mübtelāyım ibtila-yı ehl-i beytiñle

Ben ol maḅmüm u dil-rişem azā-yı ehl-i beytiñle

Gören cismim şanur ḥüzn-i mücessem yā resūlallah

Dū-dīdemden gelen yāş başlıca bir mācerādandır

Aḳar ırmaḅlar kim çeşme-sār-ı ibtiladandır

Bu ° aynıñ āb-ı özge menba° -ı derd ü belādandır

Tükenmez eşk-i çeşmim mācerā-yı Kerbelā’ dandır

Olunca eylerem icra-yı mātem yā resūlallah

Seā° detle cenābıñdır ḥabib-i Ḥazret-i Yezdān

Makam-ı kab-ı kavseyñ i° tilā-yı ḳadrine bürhān

Degildir vāşıl olmaḳ rütbe-i iclāliñe āsān

Belâkeşlikde yokdur zat-ı vâlâ şanıña akrân
Meger sıbteyn-i pâkiñ ola tev° em yâ resûlallah

O kim hük-m-i kazadan hişşedâr şemm-i elâ mişlidir
Beliyyât u ° anâdan hişşedâr şemm-i elâ mişlidir
Senîh ol ibtiladan hişşedâr şemm-i ala mişlidir
Kuluñ Kâzım-ı belâdan hişşedâr şemm-i elâ mişlidir
Baña her gün Muharrem her şafâ ğam yâ resûlallah

4. TAZMİN

Başkasına ait olan bir dize ya da beytin bir şair tarafından herhangi bir nazım biçimiyle tamamlanmasına ve böylece yazılan şiire denir.⁹⁷ Bir dize veya beyit gazel ve kaside içinde de tazmin edilebilir. Nedim, Sadrazam Reşit Ali Paşa için yazdığı ‘üstüne’ redifli gazelde Rasih’in bir gazelinin matla beytini tazmin etmiştir.⁹⁸

Senih Efendi ise Kazım Paşa’nın bir şiirine tazmin yazmıştır.

Sen uluvv-i kıadr ile ey sıbt-ı maħbûb-ı celîl
Kurratü° l-° ayn-ı zebihillahsın sırr-ı ħalil
Devletiñde bin kemîne çâkerim zâr u zelîl
Seyl-i eşkim şahrah-ı vaşla olmaz mı delil
Ĥasretiñle ağlamağdan oldı çeşmânım ° alîl
Yâ şehîd-i Kerbelâ innî daħîl innî daħîl

⁹⁷ İskender pala, *Ansiklopedik Divan Şiiri Sözlüğü*, 20. baskı, Kapı yay. İst. 2011s.443

Aldı āh elden ° inān-ı ihtiyārım iştiyāk
Şaldı cāne nar-ı dilsüz muḥabbet-i ihtirāk
Sine sūzan dīde giryān taḳatim tāḳ oldı tāk
Birbiriyle mecz olub ḥun-ı dil ü eşk-i firāk
Ḥasretiñle ağlamaḳdan oldı çeşmānım ° alīl
Yā şehīd-i Kerbelā innī daḥīl innī daḥīl

İlticā ile der-i iḥsanına tutdum yüzüm
Ehl-i beytinden cüdā düşmüş kemīne öksüzüm
Tıfl-veş giryān giryān lütfüña diktim gözüm
Coşmuş eşk-i muḥabbet şaldı seyāba özüm
Ḥasretiñle ağlamaḳdan oldı çeşmānım ° alīl
Yā şehīd-i Kerbelā innī daḥīl innī daḥīl

Derdimi eyyām-ı ° aşr on ḳat füzün eyler füzün
Canda pinhān idi çıḳdı zāhire dāğ-ı derün
Oldı cari ° ayn mātemden sirişk-i lāle-gün
Ḳıldı peydā nehrler ırmağlar seylāb-ı ḥün
Ḥasretiñle ağlamaḳdan oldı çeşmānım ° alīl
Yā şehīd-i Kerbelā innī daḥīl innī daḥīl

Nīl-i eşkim çağlasa şāyestedir mişl-i Fırāt
Sen şusuzlukla şehādet buldın ey ° ayn-ı ḥayāt
Gözyāşından sübesü kesildi şeş-cihāt

Vir Senîh'e varta-i hicrandan lütf it necât

Hasretiñle ağlamağdan oldı çeşmânım ° alîl

Yâ şehîd-i Kerbelâ innî dahîl innî dahîl

5. KİT'A

Sözlük anlamı 'parça, bölük, cüz'dür. İkinci ve dördüncü dizeleri birbiriyle uyaklı iki beyitlik nazım biçimine kıt'a denir.⁹⁹ Kıt'anın beyit sayısı 9-10 beyte kadar çıkabilir. Mahlas beyti bulunmaz. Beyitler arasında anlam birliği bulunur. Pek çok konuda yazılabilir. Kıt'alarda beyitler birbirini tamamlayıcı niteliktedir. Konusu çok değişiktir. Önemli bir düşünce, hikmet, nükte, yergi olabilir. Kafiye düzeni xa xa xa xa biçimindedir. Matla ve makta yokluğu dışında gazelle hem şekil hem de konu bakımından farklılık gösterir: İki beyitten oluşan kıt'a yazıldığı halde bu kadar kısa gazel yoktur. Gazelin beyit sayısı sınırlıdır. Kıt'a ise 30-40 beyte kadar uzayabilir. Böyle uzun kıt'alara Kıt'a-i Kebire denir. Gazel daha çok aşk, tabiat konusunu işler. Kıt'alar ise felsevî, tasavvufî bir hayat görüşünü, bir nükteyi işler. Bir olayın tarihi, bir kimseyi yerme de kıt'anın konusu olabilir.¹⁰⁰

Kıt'alarda mahlas bulunmayışı genel bir kural olmasına rağmen uzun kıt'alarda şairler mahlaslarını söylemişlerdir. Kısa kıt'alarda mahlas kullanan çok az olmuştur. İki beyitlik kıt'alar edebiyatımızda çok kullanılmıştır. xa xa şeklinde kafiyelenişin yanında ab ab şeklinde kafiyelendiği de olmuştur. aaxa nazım şekline yanlışlıkla kıt'a diyenler olmuştur. İki beyitli kıt'alar rübai ile karıştırılmıştır. Mürettep divanlarda kıt'aların olduğu bölüm rübaiyyat başlığı ile adlandırılmıştır. Kıt'a xa xa xa şeklinde kafiyelenirken rübailerin ilk iki mısrası kendi arasında kafiyelidir.¹⁰¹

Edebiyatımızda iki beyitten uzun kıt'alar ve kıt'a-i kebirer dini şiirlerde, övgü ve hicivlerde özellikle tarih düşürmede kullanılmıştır. Kıt'a nazım şekliyle tarih, lügaz ve muamma türünde şiirler de yazılmıştır. Tarihi bir olayın geçtiği yılı ebced hesabı ile göstermektir. Lügaz bilmece demektir. Muamma ise isimlerle ilgili bilmecelelere denmiştir. Kıt'a kelimesi anlam genişlemesine uğrayarak bendlerden

⁹⁹ Pala, a.g.e., İst. 2011 s.273

¹⁰⁰ İpekten, a.g. e., İst., 2003 s. 52

¹⁰¹ İpekten, a.g. e., İst., 2003 s. 52

oluşan nazım şekillerinin her bir parçası için kullanılmıştır. Kıt'a-i kebirelerde divanlarda genellikle kasideden sonra diğer kıt'alar ise divanın sonlarında mukattaat başlığı ile yer almıştır.¹⁰²

Senih efendi bu çalışmada otuz kıt'a yazmış, düşünce ağırlıklı sözlerini kıt'alarla söylemiştir. Bazı kıt'alarda xa xa kafiyesini kullanmış, bazılarında ise aa xa kafiyesini kullanmıştır.

Aa xa xa biçiminde kafiye ile yazdığı kıt'alardan biri Muhyiddin Arabi için yazılan kıt'adır. Kıt'alarda çoğu şair mahlas kullanmamıştır ama Senih Efendi bu kıt'asında mahlas kullanmıştır. Muhyiddin Arabi için yazılan kıt'ayı örnek olması için alıntılıyoruz:

Bu ° āli istāna bārgah-ı Şeyh-i Ekberdir

Derūnunda füyūzātı hūdā gün gibi iẓhardır

Zihī ° allāme-i ° ilm-i ledün el-şeyh Muhyiddin

Ki esrar-ı haḳayık ders-i irşadında ezberdir

Cihāna şāmil iḥsanı mişāl-i Ğavs-ı Geylani

Kemāliyle tecelli-i cemālullaha mazḥardır

Zülāl-i ma° rifet icra ider leb-teşnegān üzre

Lisan-ı dürr-i feşāni şanki bir mizab-ı kevşerdir

Dimāğı āşina-yı şemme-i irfan olan anlar

Meşāmm-ı cāne bū-yı nisbeti çün ° ud u ° anberdir

¹⁰² Kudret, a.g.e., İst., 1980 s. 338

Yüzüñ sever de zürkam-ıl ° iyār olsun özüñ yā hu

Ġubār-ı asitan himmeti kibrit-i aħmerdir

Şerefyāb-ı ziyāret olmaħ envār-ı ħuzūrundan

Seniħ-i Mevlevi'ye ħamd lillah kim müyesserdir

6. TARİH

Bir olayın oluş yılını gösteren şiidir. Yıl, şiiirde açıkça, yani rakam olarak belirtilmez. Ebced hesabı aracılığıyla kelime ya da kelimeler üzerinde gösterilir. Ebced hesabı; Arap alfabesindeki her bir harfe -ayrı ayrı olmak üzere- 1'den 1000'e kadar bir sayı değeri verilmesiyle oluşturulan bir sistemdir.¹⁰³ Yani Arap alfabesindeki her harfin sayı olarak bir değeri vardır. İşte bu sistem sayesinde olayın yılı bazen dize içindeki bir veya birkaç sözcükte gizlidir. Bazen de dizedeki bütün harflerin sayı değerlerinin toplamı tarihi gösterir. Bunlardan başka şekillerde de olabilir. Tarih yazmak, aynı zamanda bir söz sanatıdır ve bu sanata "tarih düşürme" denir. Tarihler genellikle kıt'a nazım biçimiyle yazılır. Bir beyit, dize, kısa ölçülü bir söz ya da bir tek sözcükle de tarih düşürülür.¹⁰⁴

Senih Efendi, yaşadığı dönemde tediği birçok kimsenin doğumuna, ölümüne, türbe ziyaretine tarih düşürmüştür. Ehl-i beytin manevi şahsiyetleri için bile tarih düşürmüştür. Sahamızda uzman isimlerden Prof. Dr. Mustafa Kara Hoca'mızın bildirdiğine göre bazen klasik geleneğin dışına çıkarak türlerde yenilikler de yapmış bir şairdir Senih Efendi.¹⁰⁵ Bazı tarihlerinden örnekler şöyle:

TARİH-İ İRTİHAL-İ HÜSEYİN HÜSNİ PAŞA

Şehid-i Kerbelā° niñ nāmdāşı Hüsni Paşa kim

Kemālāt ile mümtaz ü benāmydı müşirāniñ

¹⁰³ İskender Pala, a.g.e., İst. 2011 s.438

¹⁰⁴ Cem Dilçin, **Örneklerle Türk Şiir Bilgisi**, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara, 1992.

¹⁰⁵ Mustafa Kara, **Buhara Bursa Bosna Şehirler - Sufiler – Tekkeler**, Dergah yay., İst., 2012 s.260

Zemān ḥayf ol nādir ü cūdı eyledi źayi°

Yegāne şafder-i bī-mişl ü hemtā-yı seyyid-i devrānıñ

7. TERKİB-İ BEND

Bentlerle kurulan uzun bir nazım biçimidir. Yaşamdan, talihten şikayet; felsefi düşünceler, dini, tasavvufi konular ve toplumsal yergilerin işlendiği şiirlerdir. En az beş en fazla on bentten oluşur.¹⁰⁶ Her bent de beş ila on beyitten oluşur. Bentlerin kafiye düzeni gazele benzer. Her bendin (terkib-hane, kıta) sonunda vasıta beyti denen bir beyit vardır. Her bendin sonunda farklı vasıta beyitleri kullanılır. Bunlar bentlerden ayrı olarak kendi aralarında uyaklanır. Bentlerin kafiyelenişi gazeldeki gibidir.¹⁰⁷

aa xa xa xa xa xa bb cc xc xc xc xc dd ...

(aa aa aa aa aa aa bb cc cc cc cc cc dd)

Edebiyatımızda Bağdatlı Ruhi ve Ziya Paşa bu türün iki önemli şairidir.

İkisi de toplumsal konularda yazmıştır.

Bentlerle kurulan bir nazım biçimidir. Her bent, sayısı 5-10 arasında değişen beyitlerden oluşur. Bendin son beytine “vasıta beyti” denir. Terkib-i bentte vasıta beyti her beytin sonunda değişir ve vasıta beyti mutlaka kendi içinde uyaklı olur.¹⁰⁸

Terkib-i bentlerde genellikle talihten ve hayattan şikayetler, dini, tasavvufi, felsefi düşünceler anlatılmış, toplumsal yergi niteliğinde eleştirilere yer verilmiştir.¹⁰⁹

Senih Efendi'nin şiirlerinde terkib-i bend nazım biçimini kullanmıştır.

Şayd itmeyüb ria° yet āl-i peyğamberi

Ḥayf itdiler muşayyed o cism-i münevveri

Vāřıl olunca ibn Ziyād° iñ ḥuzūrına

¹⁰⁶ Pala, a.g.e., İst. 2011 s.449

¹⁰⁷ Kudret, a.g.e., İst., 1980 s. 338

¹⁰⁸ İpekten, a.g. e., İst., 2003 s. 114

¹⁰⁹ Cem Dilçin, **Örneklerle Türk şiir Bilgisi**, 9. baskı, Türk Dil Kurumu, Ank., 2009 s.233

Açdı dehân-ı ta° nı o ğaddar serseri

Didi imâm-ı vaqte niçün eylediñ hıruc

Ĥâşâ tutub ĥalife Yezîd sitem-keri

Müslim didi Ĥüseyn-i ° Ali° dir imâm-ı vaqt

Minnet ĥüdâyâ oldım ânıñ ben de-çâkeri

Bu cânibe tariq-i rızasında gelmişem

Ölsem şehîdim eylersem terk-i cân peri

Derĥal idince katlini ibn Ziyâd emr

Bir zalim aldı taşra çıkardı o serveri

Müslim çevirde Mekke'ye yüz eş-şalât idüb

Tutdı teveccühünde Ĥüseyn bin Ĥaydar'ı

Didi ki es-selâm aleyke ey imâm-ı din

Ve'y ehl-i beytiñ a° zam u a° lâ vü ekberi

Ĥalim budur benim nicedir ĥâl-i ĥazretiñ

Ĥükmi baña irişdi yoluñda şehâdetiñ

İster idim mülazemetiñde fedâ-yı cân

İhsan idüb muradımı haq kıldı kām-rān

Zinhar itme meyl ü teveccüh bu cānibe

Zira ki haşm-ı dindir eşirra-yı bī-emān

Ben mübtelāyım işte belāyā-yı düşmene

Sen bāri düşme pençe-i a° dayā nāgehān

Gönlümde derd-i bī-ḥadd ü üstümde tīg-i katl

İtmekdeyim veda° -ı cihān ü cihāniyān

Pes vācibü'l- vücūda idüb ḥamd ile sena

Hem ehl-i Kūfe'ye oquyub la° n-i bi-giran

Tevḥid ile şehādete olduḡda muntazır

Bir Şāmlı pelīd şehīd itdi ol zemān

İbn ziyād, Müslim ile ibn ° Urve'niñ

Ecsadını kınnārelere aşdırub hemān

İrsal idince Şām'a seā° detli başların

Vaḡıf olub Yezīd-i ° anīd oldı şād-mān

Dervāze-i Dimeşḡ'a aşüb ol iki seri

Şenlikler itdi anmadı hiç rûz-ı maḥşeri

8. TERCİ-İ BEND

Biçim bakımından terkiḳ-i bente benzer; ancak vasıta beyti her bendin sonunda değişmez ve aynen tekrarlanır. Konularında daha çok Tanrının gücü, evrenin sonsuzluğu, doğanın ve yaşamın karşıtlıkları vardır.¹¹⁰

Biçim ve uyak bakımından terkiḳ-i bende benzer.

Farklardan biri vasıta beyitlerinin her bendin sonunda aynen tekrarlanmasıdır.

Konu bakımından da fark vardır: Genellikle Tanrı'nın gücü, evrenin sonsuzluğu, doğanın ve yaşamın karşıtlıkları işlenir.¹¹¹

Senih Efendi'nin şiirlerinde terci-i bend nazım biçimini kullanmıştır.

Ol merd-i kâmil emr-i imâmı idüb ḳabûl

Çıḳdı yola Medine'ye buldı şeref-i vüṣûl

Leylen derûn-ı şehre girüb bîm-i ḥaşmdan

Eñ evvel oldı ravza-yı peygambere müṣûl

Andan veda^c idüb dil-i pür-sûz ü tâb ile

Öz ḥanesine ṣoñra gelüb eyledi duḥûl

Yedi sekiz yaşında iki nûr-dîdesin

Aldı beraber eyledi hemrâh özine evvel

Biri Muhammed ü İbrahim idi biri

¹¹⁰ Pala, a.g.e., İst. 2011 s.448

¹¹¹ İpekten, a.g. e., İst., 2003 s. 119

Herbiri ğonce-i çemen-i kırbet-i resül

Hem ol gece bağıye-i evlād ü ehlini

Ƙıldı vedia^c cānib-i mağşūda tutdı yol

Eşna-yı rāhde nice renc ü mekārihe

Geldikçe rast oldu ğam-ı ğurbeti ğumül

Ƙat^c ı menazil eyleyerek irdi Kūfe'ye

Devletle itdi ğāne-i muhtāra çün nüzül

Eşraf-ı Kūfe eyleyüb icrā riāyetin

Çoğ çoğ gelür giderler alurlardı bey^c atin

9. TESDİS

Arapça “Altıya çıkarma, altılama” demektir. Tahmis gibidir. Yalnız tahmiste gazelin beyitlerinin üstüne aynı ölçü ve uyakta 3 dize eklenirken, tesdiste 4 dize eklenir.¹¹² Az kullanılmış bir biçimdir. Uyak düzeni şöyledir: aaaaaa, bbbba, cccca, dddda...¹¹³

Senih Efendi defterinde bir adet tesdis yapmıştır.

TESDİS-İ MAṬLA^c -I CENĀB-I RĀĠİB PAŞA

Ħayāli māl idüb de cevher-i ^c ömri bedel virme

Amān neylersen eyle vārını mevhumu gel verme

Tevekkül neşesin sür daimi zevke kesel virme

¹¹² Dilçin, a.g.e., Ank., 2009 s. 230

¹¹³ İpekten, a.g. e., İst., 2003 s. 107

Müyessero budır ancağ kişiye devlet al virme

şağın dest-i ferāđa rişte-i tül-i emel virme

Nizām-ı mülk-i istignāyā ğafletle halel virme

Sonuç olarak, Senih-i Mevlevi, daha önce yayınlanmamış bu defterinde Divan Edebiyatı nazım türlerini ve şekillerini başarılı bir şekilde kullanmıştır.

SONUÇ

Ömrünü memuriyetle geçiren Senih Efendi, Bursa'dan İstanbul'a gelmiş ve eğitimini burada tamamlamıştır. Mevlevi dergahına intisap etmiş ve ömrünü Mevlevi olarak tamamlamıştır. Hatta müşterek şiirlerine Mevlevi olduğunu gösteren M harfini koyacak kadar bağlıdır Mevleviliğe.

İş hayatının içine şiirleri de yerleştiren Senih Efendi, Klasik Türk edebiyatı geleneğine bağlıdır. Bütün şiirlerini bu anlayışa göre yazmıştır. Mecazlar, söz sanatları ve nazım şekilleriyle geleneğe tam bağlıdır. Yalnız, yer yer halk şiirinden yararlanmıştır. Bunu dönem şairlerinin çoğu yapmıştır.

Senih Efendi'nin divanı müretteptir. Tez konumuz olan defterindeki şiirleri de geleneğe uygun hazırlanmıştır. Önce münacat, naat, sonra mersiye daha sonra da diğer nazım şekilleri gelmektedir. Divan tertibinde uyulan sıra burada da gözetilmiş ama şairimiz bu eserinde geleneğe uygun olarak kaside söylememiştir. Naat, mersiye konularını içeren kasideler söylemiş ama herhangi bir devlet büyüğünü öven kaside söylememiştir.

Bu çalışmamız on dokuzuncu yüzyıl el yazması eserlerin arasında yüzlercesinden sadece biridir. Dünyada saygın bir yeri olan edebiyatımızın bugünkü nesle ulaşması gereken rakamları yüzlerle ifade edilen eserleri vardır. Biz bu çalışmayla bir nebze olsun hizmet edebildiysek kendimizi bahtiyar sayarız.

44 varaktan oluşan yayınlanmamış el yazması şiirler basılmamış ve daha önce üzerinde çalışma yapılmamıştır. Eserin dili genel itibariyle ağırdır.

Divanını inceleyen Ercan Okyay'ın dikkat çektiği gibi Mevlevi olan Senih'in Bektaşî geleneğine bağlı bulunan şairlerin daha çok üzerinde durduğu Ehl-i Beyt sevgisi ve Kerbela Vak'asını etraflıca ele alması üzerinde durulması gereken bir husustur.

Senih Efendi'nin Őir dűnyasını tam kavrayabilmek için bu eserinde incelenmesi gerekir. Bu eserle tasavvuf edebiyatı bir açılım saėlamıŐ, on dokuzuncu yűzyıl Őir dűnyası bir kere daha aydınlanmıŐtır.

KELİMELELER

° inān: dizgin	bihter: çok iyi, en iyi
ademābāda: yokluk ülkesi	bīm: korku
āferīniş: yāradılış	bī-şümār: hesapsız
āfitāb: güneş, çok güzel yüz	būrīde-ser: başı kesik
āgāzden: başlama, başlangıç	cabeca: yer yer, ara sıra
āhūbere: ceylan yāvrusu	cāngūdāz: yürek yākan
ārām-ı cān: gönül rahatı,	cāniş: halef
sevgili, sevilen güzel	cāvidān: kalıcı, ebedi, sonsuz
āsītān: eşik	cebin-sā: yüz süren
āsiyāb: değirmen	cilvegāh: gezinti yeri
atebe: basamak, eşik	cūy: arayān
āteş-bār: āteş yāğdıran	çāh: kuyu, çukur
atşdan: susuzluk	çāresāz-ı: çare bulan
āzürde: güceniş	dāder: karındaş, birāder
bahşāyiş-i: bağışlama; bağış,	dāderi: kardeş
işsan	zat-ı nigukārı: işleri iyi ve
bāis olmuşdı: yol açmak,	güzel olan
sebep olmak	dām-ı: tuzak, kapan
bār: defa, kez	dāver: adil hükümdar, vezir
becā: yerinde	vb
beher: her biri	dāver: yārgıç, hükümdar,
behre: pay	tanrı
bekām: isteğine nail olan;	dāver: yārgıç, hükümdar,
mesut, bahtiyār	tanrı
berāy: için	dāverdir: adil hükümdar,
berf: kar	vezir...
bernā: genç	derpey: hemen, ardı sıra
bī-gāye: sınırsız	dervāze: şehir kapısı
bihin: en iyi; hallaç	deryūze: dilencilik

destgār: muin, zāhir, yārdımcı
destgār: yārdımcı
didārına: görüşme, yüz
dihim: taç
dilān: kalpleri nūrlanmış
dilrānından: yürekli, yiğit
dilpesendi: gönlün beğendiği
dilpesendi: gönlün beğendiği
dil-sīr: gözü gönlü tok
dilşüde: gönlü gitmiş, āşık
dirīg: esirgeme
dirīg: esirgeme; vah, vah
dirīnemiz: eski, kadim
dūd: duman
dudman: hānedān, sülale,
aile, aşiret
dūdum: duman, sis; elem,
keder
düz: diken, iğne
dürūdum: dua, tahiyye, selām
düşnāma: küfür, sövgü
düşvar: güç
düzahdır: cehennem
düzd-i: hırsız
ebru: kaş
efrāzdan: kaldırma,
yükseltme
efser-i: taç, padişah tacı
efsūs: yāzık, eyvah
endūhı: keder, elem
esb: at
ezkār: anma, yād etme
ferāmūş: unutmama
ferdā: yārın; tek başına

fermānberin: Hakkında
ferman çıkarılan
firūze: turkuaz, turkuaz taşı
füceten: apansızın
fürāzān: parlak, parlayıcı,
parlayān
fürūğ: ışık, ziyā
fütāde: düşkün, düşmüş
gam-gīn: hüznü
gam-hār: kederlenen
gamnāk: kederli, üzgün
gāretine: yāğma
gehvāreye: beşik
gerden: boyun
gerdün: felek, dünyā
geşte: dolaşma
giryeden: ağlama
giti: ülke, memleket
gurre: arap aylarının ilk günü
güher-i pīrā: süsleyici,
donatıcı
gülbün: gül ağacı, güllük
halāyık: cariyeye, hizmetçi
hālice: pamuk eğiren
ham: eğri, eğik
hāmuş: suskun, sessiz
hānedānım: sülale
hāngāh: Allah rızası için
yemek verilen ve misafir
edilen yer
hānkah: tekke
has: çer çöp
hayder-i kerrār: döne döne
saldıran yiğit

hemīşe-pişe: huy edinmiş
her-gāh: her vakit
hırām: salınma
hirās: çekinme
hullān: şadık, dost, arkadaş
humār-ı: mahmurluk
hūşe: salkım; başak
huşgüvār: leziz, hazmı kolay
hümām: sahi ve civanmerd
hüveydādır: āşık, açık, belli
ibtidār: hemen başlama
il-nüvāzlık: gönül okşayān
iştibah: kuşku-yā düşme
jeng: pas
jeng: pas
kabā: üste giyilen elbise,
kaftan
kafîle sālār-ı rusül: resüller
kafilesinin reisi
kāmran: isteklerine nail olan,
bahtiyār
kārdān: işbilir
kārger: işçi, tesir
kārger: nüfuzlu
kāş: istek, özlem
kem: az, eksik
kesel: tembellik, uyuşukluk
kınnārelere: mezbaha
kibrit-i ahmerdir: kırmızı
kibrit; cisimleri altın haline
koyācak derecede tesirli
olduğu söylenen şey; iksir
kūr: kör; talihsiz, bahtsız
kūtah: kısa

künc: köşe
mazrüb: çarpılmış
makdūhe: ayıp, beğenilmemiş
mālāmāl: ağızına kadar dolu
mālīşgāh: yüz sürülecek yer
mecebūle: yāratılışdan
menfīye: sürülmüş
meşām: burun, geniz
mıkraz: makas
muḥāleşet: iyi muamele
müdahanelikde: yāğcılık
müdām: sürekli
müste^e mend: gamlı, kederli;
şikāyet eden
müste^e men-dāne: mahzun,
kederli
müste^e mend: gamlı, kederli,
mahzun
müste^e meninden: emān
dileyen
müstebān: anlaşılmakta
müsted^e ayātım: istenen,
dilenen şeyler
müşūl: elpençe divan durma
nāb: berrak
nāb: saf, halis, katışıksız
nābdadır: katışıksız, halis
nāfe-i: misk; sevgilinin saçı
nā-tuvān: zayıf, güçsüz
nāvek: ok
necl: oğul evlat; kuşak, nesil
nejādı: soy, ırk
nekābet: muayyen zümrelerin
başı eyleyüb kıldı

ner: erkek arslan	rīzan: akan, dökülen
nevāye: ses	Sabiha: güzel, latif, şirin
nevres-civan: genç, taze	safder: düşman saflarını
nevreside: yeni yetişmiş	sarsar: kasırğa
neyyir-i a° zam: güneş	Sencide: terazi taşı
nigerān: bağıveren	sengdil: taş yürekli
nihād: yāradılış	serbeşer: bir baştan bir başa
nīk-hū: iyi huylu	serefrāz: başını yükselten
nühüfte: saklı, gizli	serir: taht
nümūdum: gösteren, görünen	serīr: taht Kerbelā
o nā-bekār: dişsiz, işe	seviy: bir, beraber; doğru,
yaramaz	düz
peçe: insan veyā hayvan	sipās: şükretme
yāvrusu	sipās: şükür
pelīd: murdar, rezil, alçak	sipehsālardan: başkomutan
pelīd: pis murdar	sīr: tok
penbe: pamuk	sīr-āb: tok olma
penc-gāh: beş vakit	sīr-āb-ı: suyā kanmak; sulu;
peşminemiz: yünden	körpe, taze
yāpılmış; sade ve süssüz	sirişk: gözyāşı
elbise	sūbesū: her taraf
peyker: yüz, çehre	subesu: her tarafta
peymanedir: kadeh	subhḡāh: sabah vakti, tan yeri
peyveste: daima	sūdum: kar, kazanç
pīr: yaşlı, tarikat kurcusu	sūr: şenlik, düğün
pīş-i nazarda: göz önü	sūy: taraf, yön
pīş: ön, yān	sūzān: yākıcı, yānıcı
pūş: giyen, örten	sütüde: övülmüş,
pūster: arka, sırt	medhedilmiş
rahş: gösterişli at	şād-mān: mesruriyet,
renc: sıkıntı, zahmet	sevinçlilik
reşk: kıskanma	şāmīyān: şāmlılar
rezmde: savaş, cenk	şehriyār: hükümdar
rīšem: yāra	şemme-i: en küçük miktar

şerr-i şūr: gürültü, şāmata
şirārı: âteş kıvılcımları
şitāb: acele etme
şitābān: koşan, seğirten
şiyem: huylar, tabiatlar
şu° lebār: ışıklı
şūrīde: kara sevdalı
şūrīdenin: kara sevdalı
şüy: koca, eş
tāk: yüksek şerefe, kubbe
tār: tel, karanlık
tarab: şenlik, neşelenme
tāriḥ -i irtiḥal
tāziyāne: kırbaç, kamçı
teb: hararet, sıtma
teberrā: uzak durma;
sevmeyip yüz çevirme
tecerrüdde: masivadan
alakasını kesip Allaha
müteveccih olup ibadet ü
taatle vakit geçirmek
tedkik ü istiknāh: bir şeyin
ḥaḳikatini ve künhünü
araştırmak
tehniyet: tebrik etme, kutlama
teşne-leb: susuz, susamış

tevellā: birisini dost edinme,
ehl-i beyte tam sevgi;
akrabalık, yākınlık
tu° me-i: azık, yiyecek
tündīgim: sertlik, kabalık
urza: hedef
vāyesi: kısmet
vire Ḥaḳḳ cenneti mir
hasen° e be-ahseneh 1293
vülāt: valiler; koruyān
muhafaza eden
yemm-i: deniz, umman
zamīme-i: ek
zebānımı: dil
zere° ye: başın önünde vaki
olan beyāzlık
zerrīn: altından yāpılmış, sarı
zīb: zinet süs zānū-yı: diz
zībā: güzel
zihī: ne güzel
zihī: ne güzel, bravo
zire zire: lime lime
zīr-i: alt, aşığı
zīver: süs, zinet, takı
zīver: zinet, süs, takı
zūr: güç

KAYNAKÇA

Kitaplar

ARMAĞAN, Mustafa, **Osmanlı İnsanlığın Son Adası**, 13. baskı, Ufuk yay.
İstanbul, 2005

BANARLI, Nihad Sami, **Resimli Türk Edebiyatı Tarihi**, c. II, MEB Yayınları,
İstanbul 1971

Bursalı Mehmet Tahir Efendi, **Osmanlı Müellifleri**, Meral Yayınları, İstanbul 1972.

Büyük Türk Klasikleri, 1. Baskı, c. 9, komisyon, Ötüken Neşriyat, İstanbul, 1989

CEYLAN, Ömür, **Böyle Buyurdu Sufi**, 2. baskı, Kapı yay., İstanbul 2010

COŞKUN, Menderes, **Sözün Büyüsü Edebi Sanatlar**, 1.baskı, Dergah Yayınları,
İstanbul 2007

ÇATIKAŞ, M. Ata, **Şiirimizin Beyitler ve Mısralar Sözlüğü** (2. cilt), 1. Baskı,
Sütun Yayınları, İstanbul 2008

DEVELİ, Hayati, **Osmanlı Türkçesi Klavuzu 2**, Kesit Yayınları, İstanbul 2010

DEVELLİOĞLU, Ferit, **Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lügat**, 4. baskı, Doğui
Matbaası, Ankara 1980

DİLÇİN, Cem, **Örneklerle Türk Şiir Bilgisi**, 9. baskı, Türk Dil Kurumu, Ankara,
2009

EMİNOĞLU, Mehmet, **Osmanlı Vesiklarını Okumaya Giriş**, 10. Baskı, TDVY.,
Ankara, 2010

- ERAYDIN, Selçuk, **Tasavvuf ve Tarikatler**, Marmara İlahiyat Vakfı Yayınları, İstanbul 1994 (4. Baskı)
- İŞİK, İhsan, **Resimli ve Metin Örnekli Türkiye Edebiyatçıları ve Kültür Adamları Ansiklopedisi**, 1. Baskı, Elvan Yayınları, Ankara 2006
- İNAL, İbnü'l-Emin Mahmut Kemal, **Son Asır Türk Şairleri**, c. 4, AKM Yayınları 2002
- , **Son Asır Türk Şairleri**, c. 3, Dergâh Yayınları, İstanbul 1988
- İNALCIK, Halil, **Osmanlılarda Batıdan Kültür Aktarması Üzerine**, Diyanet İşleri Başkanlığı yay., (Anadolu'da İslam Kültür ve Medeniyeti), Ankara 2007
- İPEKTEN, Haluk, **Eski Türk Edebiyatı Nazım Şekilleri ve Aruz**, Dergah Yayınları, İstanbul 2010
- İPŞİRLİ, Mehmet, **Osmanlı Devlet Teşkilatı, Osmanlı Devleti ve Medeniyeti Tarihi**, ed. Ekmeleddin İhsanoğlu, c. I, İstanbul, 1994, ss. 139-279.
- İZ, Fahir, **Eski Türk edebiyatında Nazım**, Akçağ Yayınları., 9. Baskı, İstanbul 2011
- KARA, Mustafa, **Buhara Bursa Bosna Şehirler - Sufiler – Tekkeler**, 1. Baskı, Dergah Yayınları, İstanbul 2012
- KEMİKLİ, Bilal, **Türk İslam Edebiyatı Giriş**, 1.baskı, Emin yay., Bursa 2010
- KUDRET, Cevdet, **Örneklerle Edebiyat Bilgileri**, 1. Baskı, c. 1, İnkılap ve Aka Basımevi, İstanbul 1980
- LEVEND, Agah Sırrı, **Divan Edebiyatı**, 3. Baskı, Enderun Kitabevi, İstanbul 1980
- Mehmed Şemseddin, **Bursa Dergahları Yadigar-ı Şemsi I-II**, (haz. Kadir Atlansoy, Mustafa Kara), Uludağ Yay. 1997

- Muallim Naci, **Lügat-i Naci**, (haz. Ahmet Kartal) 1. baskı, TDKY. Ankara 2009
- NACİ, Elif, **Devr-i Hamidi'den Sahneler**, (20. Yüzyıl Tarihi), 1. baskı, c.1, Arkın Kitabevi, İstanbul (tarih belirtilmemiş)
- OKUYUCU, Cihan, **Divan Edebiyatı Estetiği**, 1. baskı, Leyla ile Mecnun Yayıncılık, İstanbul 2004
- ONAN, Necmeddin Halil, **İzahlı Divan Şiiri Antolojisi**, MEB Yayınları, İstanbul 1991
- ONAY, Ahmet Talat, **Eski Türk Edebiyatında Mazmunlar**, Türkiye Diyanet Vakfı yay. Ankara 1992
- Osmanlı Medeniyeti Ansiklopedisi.**, 1. Baskı, c.7, komisyon, İz yay., İstanbul, 1996
- Örneklerle Türkçe Sözlük**, MEB Yayınları, Ankara 1996
- ÖZDEMİR, Hüseyin, **Kılıç Kalem ve İlim**, Yitik Hazine Yayınları, İstanbul 2006
- ÖZÖN, Mustafa Nihat, **Abdulhamit Devri Edebiyatı**, (20. Yüzyıl Tarihi), 1. baskı, c.1, Arkın Kitabevi, İstanbul (tarih belirtilmemiş)
- ÖZTUNA, Yılmaz, **Başlangıcından Zamanımıza Kadar Türkiye Tarihi**, Hayat Kitapları, İst. 1967
- PALA, İskender, **Ansiklopedik Divan Şiiri Sözlüğü**, 20. Baskı, Kapı Yayınları, İstanbul 2011
- **Divan Edebiyatı**, 14. baskı, Kapı yay., İstanbul, 211
- , **Şi'r-i Kadim**, 8. baskı, kapı yay., İstanbul 2009
- SELVİ, Dilaver, **Kaynaklarıyla Tasavvuf**, 1. Baskı, Semekand yay. İstanbul 2011
- Şemseddin Sami, **Kamus-ı Türki**, 1.baskı, Çağrı yay. İstanbul 2010

- Şemsettin Sâmî, **Kâmûsu'l-A'lâm**, c. 3, Kaşgar Neşriyat, Ankara 1996
- ŞENER, H. İbrahim- Âlim YILDIZ, **Türk İslam Edebiyatı**, 4. Baskı, Rağbet Yayınları, İstanbul 2010
- ŞENTÜRK, Ahmet Atilla, Ahmet Kartal, **Üniversiteler İçin Eski Türk Edebiyatı Tarihi**, 6. baskı, İst. 2010
- ŞENTÜRK, Ahmet Atilla, **Osmanlı Şiiri Antolojisi**, 5. Baskı, Yapı kredi yay. İstanbul, 2011
- TANPINAR, Ahmet Hamdi, **19'uncu Asır Türk Edebiyatı Tarihi**, 7. baskı, Çağlayan Basımevi İstanbul, 1988
- TUNCER, Hüseyin, **Arayışlar Devri Türk Edebiyatı I Tanzimat Edebiyatı**, 1. baskı, Akademi Kitabevi, İzmir, 1992
- TUNÇAY, Mete, **Siyasi Tarih (1908-1923)**, (Türkiye Tarihi 4), 5. baskı, c.4, Cem yay., İstanbul 1997
- Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi, Devirler, İsimler, Eserler, Terimler**, 1. Baskı, Dergâh Yayınları, İstanbul 1977
- Türk Dünyası Ortak Edebiyatı Türk Dünyası Edebiyatçıları Ansiklopedisi c.7**, 1. Baskı, Atatürk kültür merkezi Başkanlığı Yayınları, Ankara 2007
- Türkiye Tarihi 3 Osmanlı Devleti 1600-1908**, Komisyon, Cem Yayınevi, İstanbul 2000
- YILDIZ, Hakkı Dursun, **Doğuştan Günümüze Büyük İslam Tarihi**, 1. baskı, c.11, Çağ yay., İstanbul 1993

Sürelî Yayınlar

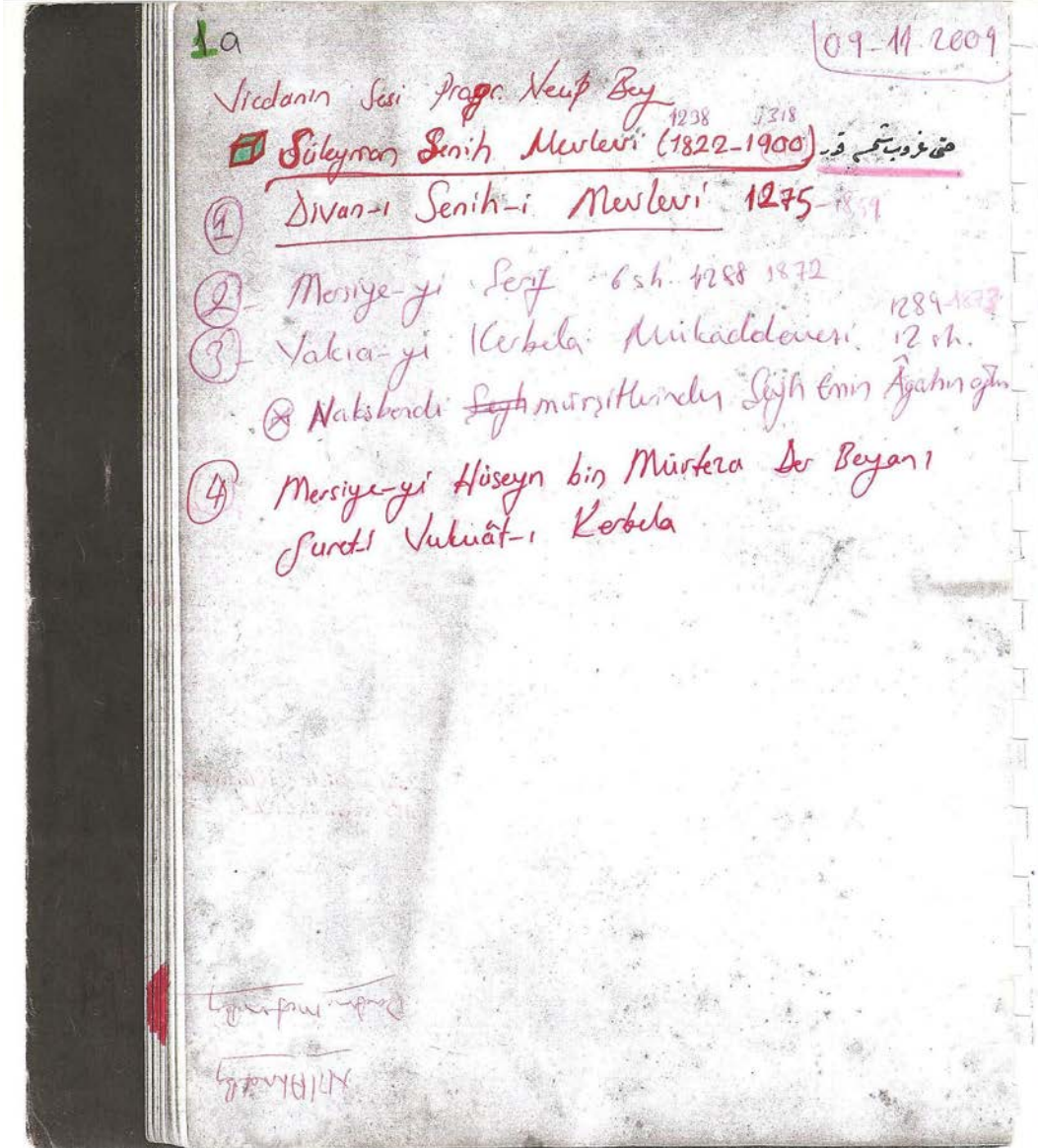
ALICI, Lütfi, “**Süleyman Senîh Ve Müşterek Gazelleri**”, İlmî Araştırmalar Dergisi
S. 15, Bahar İstanbul 2003

Yayınlanmamış Tezler

MERMER, Ayşe Nur, **On Dokuzuncu Yüzyıl Mevlevî Şâirleri**, (Selçuk
Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi), Ankara 2008

OKYAY, Ercan, **Senih-i Mevlevî Divanı**, (On Dokuz Mayıs Üniversitesi, Sosyal
Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi), Çanakkale 2005

Ek1 ORIJINAL METİN

16

دهم = Bazen araba
 دمام = zaman zaman, sile sile
 فرزند = Yavru, gocuk, valed
 برتا = bristan basa
 عرش = Cema
 آن (An) = Hind Sumbulü
 بویادار = hasmeti, daktimale, katmal
 دنگار = (Dilger) Birlik yaralı, azle-
 il = ...den ...dan
 اک, ب = Birlik girecek yer, Pahtisab divar -
 bonasi, Huzuru Rabbil alemin
 در = (Der) Kapi
 با = (Bay) kile, minasib
 بلی = (Bilgi) baluvar, balur
 کرار = (Kerar) Arap kachalarının fakihleri
 بورعه
 پرتو = (Porto) Ziya, ıslak
 مانده = (manud) benzer, misil
 میسر = (meyser) kolaylık
 دیوار = dil-hak = gövül talebi ornu
 مهر = (mhr) Aşk, şylat
 سب = (Seb) geni kradile
 لیش = (Lish) = kiskanma
 سیدی = Sidi = sevindilile; Himden edeb, jettü
 hisseri olan
 کشت = (kışk) dclürünüş
 کتاب = (kigirlik, silek) kütale

دریو
سبط
فوا
عصا
فطر
بان
شا
ان
م
ان

انسان = offshoot of hak, hak
انسان = (hak) hak
انسان = (hak) hak
انسان = (hak) hak

توصیف حضرت بنی صیدت اصحاب
شریف اولاد علی روضه اصحاب

بسم الله الرحمن الرحيم

توصیف جناب باریک
صن جلاله

هرچنان وگویی خلقه قوی الاقدار
نارکانونه جلاله سرآمدور
وصفا ایدوب بحر محیط قدیک سیمت
هرکینه قطره ده بدین بحر فیض خلق
واقعات کر بلوده حکمتان وضع غمبه
اثر آله مستعد صوم لویانه او لور

قبل هدایت کیم ایدمه حاصل و هو معرفت

طالب سر مجتهد مسیح و تفکار

صافیات از بارگاه قاضی حاجت

قافله اولاده سوزش حال ایلم الهمی
نه جرم باوند صفات ایتم قولکونه
ظلمتده فجر و فلوکتده برافه
اعباره قاضده بنی ایلم رسوا

عفو کلمه دو عالمده کنکار سیمی

مقبول در دولت آن ایلم الهمی

صافیات از بارگاه عزتربانیه

باله Nolsanmı fahiri: kenal

در یوزه گرم بار که غن و عمل دونه
سپید بزم سلطان سبیر خندان
یارب بنی دور ایتم در آل عباد نه
نوفه مطیع امر که فریاد مسکدر

صاحت و بزم یاد مسکه هر دو سر آدنه
مقول اولم عم و اقل اولوب با عطا دنه
یارب بنی دور ایتم در آل عباد نه
هر دو فرود و اختیم در نامه مسکدر
قبل غصوه سر قول منک اها مسکدر

یارب بنی دور ایتم در آل عباد نه
فضل و کرمک ایلم سرفقه صیانتیم
باینده قیوب راه مجیده بنانیم
یارب بنی دور ایتم در آل عباد نه
بسیار لطف و فضل حال جانم
ایقید شفاعت و در چشم نکر اندر

یارب بنی دور ایتم در آل عباد نه
تا عتبه رسول اولم اخص صیانتیم
اول باده نه هانه یور فوز و جانیم
در آل عباد نه
غضانه و سید اولم جوه فرجه جانم
اول باب که مجرم ایچونه دارا جانم

یارب بنی دور ایتم در آل عباد نه
صونه قاطله در قریل قره عین
او کسه حرم مسدودک هر بی زین
یارب بنی دور ایتم در آل عباد نه

یارب بنی دور ایتم در آل عباد نه
کرار ضاده سرف قره ایلم عین
اندره بتضیع ایلم سیم حنیف
یارب بنی دور ایتم در آل عباد نه

استرغام

سینا تم و کل اول مدده وارد در
عفو و احسانه یور فرجه عینه
فخص توفیق و اخص صیانتیم
آه بانه بر تو تو عهد و فرود
قبل ایتمه خصمه ابلین لیه نکر نه

کر مکدر لکا یارب و بر نه امید خات
کم او در قاطله سار بر رسل فطر ذات
قبل غنایت امر عطفی با صد و بان
قالب و قبه و بره صبر و صبر و صبر
حفظ ایروب سو کله ایچا نکر نه

او یول لطف اینت که سیم اولم کسره نصیب
سایه سید سادات عظیم البر کات

فقطه کبریه ای الطاف منجانه
بچه مقصود ایسه تقدیر خود کانه
یارب الطافک یور فوز و حدود و آیه
عاجات اعدا دونه ایفاره بریه
کر صا کله توفیق ده سه قبل صاه
نقد و تجدید غنای غنای
بزه غنایتی غایتک ظاهر اولو
عقل و حکم نه جنبه ایلم کلک
بومد عایه الی دلیل و صبر
صیقل احد خواره امت ایلم کلک

قاله سار اوله = Baktar by k...
Baktar by k...

بلفظ و توفیق تعالی باین اوچیز سنه پنجم سی صد هجری قمری فوت شکور کیم جانین علی
مجازده بولونجه امانه (وارد بولونجه حج شریف) فایده اولدی کیم میرا اول امانه دیم
اولدین معلوم اولور و زره بولور نه سارمیشله هزاره سنه قهر و فناء نولک بارکی خدای
اربع شریفه ترکیب لطیفین باریم صحن کیمی زنده کیمی اولدی اول امانه اولدی ایله

maym... kelay...
Cebir - süley = kiz...
Cebir - süley = kiz...

الحمد لله	الحمد لله	قیدی میرا مفصودم الله
الحمد لله	الحمد لله	اولدم مشرف بروقه دفعواه
الحمد لله	الحمد لله	راه قهر واردی ضام
الحمد لله	الحمد لله	ایردم حضور خیر الانام
الحمد لله	الحمد لله	اولدم جیبیا باب بتولم
الحمد لله	الحمد لله	ایقید وارم حسیه قبولم
الحمد لله	الحمد لله	خالق حرمیه قیدی انهم
الحمد لله	الحمد لله	یر بر سورلوی روی سیاهم
الحمد لله	الحمد لله	وجه ساده رفیع اولدی برده
الحمد لله	الحمد لله	درمانه ایشدی هر دور لوده
الحمد لله	الحمد لله	اول بار کاه بوز سورلوی
الحمد لله	الحمد لله	طوبی و خیر و فرقت دورلوی
الحمد لله	الحمد لله	آثار فیضه سنجیه نیشانه
الحمد لله	الحمد لله	بولدی حیات تازه دل و جانیه
الحمد لله	الحمد لله	اعتاب یاک آل بقیم
الحمد لله	الحمد لله	ایمانم اولدی حق و دیم
الحمد لله	الحمد لله	قیدی زیارت فخر جانی
الحمد لله	الحمد لله	سوی سنجک
الحمد لله	الحمد لله	الحمد لله

مطیبه
فریبا
مقدسه
رحمة
ننه
ارضه

نجیبک
س
تلب
طی

نوزک
سه
مضا
کنه

نصف شریف

عنه یعنی: *mit almalahat, qonim, qonim* - دیدار
gustiz kuvvelin 2
Arzude = Arzude
Arzude = Arzude
Arzude = Arzude

یارو
بر نظر
نخه
کم
زده
اها
جم
صفا

نفت شریف

نه در که هر که طایب الیه فی یارو ل الله	در که عطا دل دار الی فی یارو ل الله
کلمه الله امر لیه ترافی یارو ل الله	جمال حق کورون آگاه ایدین برده
بو کماست هدیه صحت ترافی یارو ل الله	جلیدر صورت دیدار وجه و جم جلیکده
بنی الذمه ده دنیای فانی یارو ل الله	ایدین غنچه آگاه سابق فی صحنه یارو

صبح ناتوانه از زده جانیه نفس و سینه اند
 صیبه عجز انسه قور تارانی یارو ل الله

Arzude = Arzude
Arzude = Arzude
Arzude = Arzude

نفت شریف

ظهور کرد سعادت انسی جانیه یارو ل الله	وجود کرد سبب کورده و یارو ل الله
عروج اولده رحمت اسماء یارو ل الله	زینیه عرسه برین رفته نام کلمه فی ایدین
صبا بفرجه ای کلمه بیانیه یارو ل الله	بیوتنه نزهت مضر و اولفک کلامه
سخنی ناعنی قیلوه ظهوره جانیه یارو ل الله	سزیدر کربلا نوح قانه ایتمه بوجیه علم

صبح آل عبا نیک ها کرد بر منی لطیفایت
 با غنچه اهل بیت خاندانه یارو ل الله

مقه
ایز
وجو
عاز
صفا
دیو

نفت شریف

زیانیه حاصله بودیم سووم یارو ل الله	کناه الوده تراسر وجودم یارو ل الله
خطای منمات نفس عذوم یارو ل الله	اورته شدیم راه هوام سووقی تقابل
در اچو کله صیه ورووم یارو ل الله	بجهد الله صیانت تازه ویر قلوب صیانت
وئی نعت بر لطف وجودم یارو ل الله	قا بود که ریا که فهم المتی ذرند بنسبه
احصونه صیم اصانه و تووم یارو ل الله	بنی نور هدایت او باند ظهور عظمه
قبول او سوومه ضاهیات و دوروم یارو ل الله	صغور کرده نیازم معرفت و راه خردنه
سواد دفتر عصیانم نمودم یارو ل الله	بیا صدمه کما یانه اولده رو و سیه
یا ناز صیم صفا افکرم و دووم یارو ل الله	سه اظفار ایدین از انسه جم و کلمه

Arzude = Arzude
Arzude = Arzude
Arzude = Arzude

Arzude = Arzude
Arzude = Arzude
Arzude = Arzude

جانب = gubana, nginang
دلب = (best) Botlo, sah-a-ct
انتاب = (Ayah) gung, cik gual gung
فاکبان = (Hok-pat) Ajak toran
عنب = (Mabe) Basomah, erik
طانه = (Hil) jatsch Semp kunka
Boni gju cylesis rabbi kerdudun

Seah asa paritti dabra-
lyan... s' g'at cil

سبح اسما غریبه بحر عصیانم رضاعت قبل
بنی عفو بلو به رب وودوم بایو الله
مشتور ووتہ بنی عفو بلو به رب وودوم بایو الله

یارسول الله در حیل روضه اصابا انکم
بر نظر نایق فیضه قول ایلہ بنی
شیخ ضرابه او تو رمی جرم عصیانم نکا
کرم جرم هو قدر آنچه عفو کہ نسبت دکل
ذره ناچیزم اما مرهمد اصاب
اهل بیت کلمه عز و سعادت
جرم ازونه صب و اضلاکم مکتوب
صحت دار السفا ی عفو و اسانده

انفا تکر بکا سرمایه فوز و جات
عبد مملوکن سبح سبح فرما انکم

نصف حساب رسالتی

فقیر جرم علیا حساب مصطفی
ایدر عصبه اعتدالت فتنه لولول ایلہ
و جبره آیتہ نور جان لایزال
عالم صراحی سیرانہ ایدری ترفی ایلہ
صیبا ال اهد کتاب اللہ صولدر
دیوی عز و سعادت اخروی فوز و جات

هر دو عالمه مدد کیم بنامد سبح
بارکاه اقدس نم الایب مصطفی

عنه عیبای جناب صید و بنیام عرصه و نه نصف تریف

Ja

در جمع اخباریه یا صیبه کبریا
 نور ذات خود را که نه هو را در سنگ
 انبیا ارواحه اولدک سبج اعوام
 عیسه اعظم منبر بر خطه اجلاک
 چار بار کدر بول و حیدر کسبیده بالک
 اول فتوحه جلاسه بعبیر آخر زمانه
 مسنده ایتر انبیا و اولیا و فخر الهی
 بنده و غایب کدر مسافری کور علی
 خصه اقبال و شرفه انساب اولک

بدو اوج اصطفایه یا صیبه کبریا
 ظاهر نام خدا سیه یا صیبه کبریا
 مقصدای اصفا سیه یا صیبه کبریا
 شاه اقیم بقاسیه یا صیبه کبریا
 سرور آل عباسیه یا صیبه کبریا
 مبتدا و نورا سیه یا صیبه کبریا
 خلق نعم الملقا سیه یا صیبه کبریا
 همت غیره عطا سیه یا صیبه کبریا
 مصدر غن و خلا سیه یا صیبه کبریا

بدو اوج اصطفایه یا صیبه کبریا
 ظاهر نام خدا سیه یا صیبه کبریا
 مقصدای اصفا سیه یا صیبه کبریا
 شاه اقیم بقاسیه یا صیبه کبریا
 سرور آل عباسیه یا صیبه کبریا
 مبتدا و نورا سیه یا صیبه کبریا
 خلق نعم الملقا سیه یا صیبه کبریا
 همت غیره عطا سیه یا صیبه کبریا
 مصدر غن و خلا سیه یا صیبه کبریا

بدو اوج اصطفایه یا صیبه کبریا
 ظاهر نام خدا سیه یا صیبه کبریا
 مقصدای اصفا سیه یا صیبه کبریا
 شاه اقیم بقاسیه یا صیبه کبریا
 سرور آل عباسیه یا صیبه کبریا
 مبتدا و نورا سیه یا صیبه کبریا
 خلق نعم الملقا سیه یا صیبه کبریا
 همت غیره عطا سیه یا صیبه کبریا
 مصدر غن و خلا سیه یا صیبه کبریا

بدو اوج اصطفایه یا صیبه کبریا
 ظاهر نام خدا سیه یا صیبه کبریا
 مقصدای اصفا سیه یا صیبه کبریا
 شاه اقیم بقاسیه یا صیبه کبریا
 سرور آل عباسیه یا صیبه کبریا
 مبتدا و نورا سیه یا صیبه کبریا
 خلق نعم الملقا سیه یا صیبه کبریا
 همت غیره عطا سیه یا صیبه کبریا
 مصدر غن و خلا سیه یا صیبه کبریا

بدو اوج اصطفایه یا صیبه کبریا
 ظاهر نام خدا سیه یا صیبه کبریا
 مقصدای اصفا سیه یا صیبه کبریا
 شاه اقیم بقاسیه یا صیبه کبریا
 سرور آل عباسیه یا صیبه کبریا
 مبتدا و نورا سیه یا صیبه کبریا
 خلق نعم الملقا سیه یا صیبه کبریا
 همت غیره عطا سیه یا صیبه کبریا
 مصدر غن و خلا سیه یا صیبه کبریا

بدو اوج اصطفایه یا صیبه کبریا
 ظاهر نام خدا سیه یا صیبه کبریا
 مقصدای اصفا سیه یا صیبه کبریا
 شاه اقیم بقاسیه یا صیبه کبریا
 سرور آل عباسیه یا صیبه کبریا
 مبتدا و نورا سیه یا صیبه کبریا
 خلق نعم الملقا سیه یا صیبه کبریا
 همت غیره عطا سیه یا صیبه کبریا
 مصدر غن و خلا سیه یا صیبه کبریا

بدو اوج اصطفایه یا صیبه کبریا
 ظاهر نام خدا سیه یا صیبه کبریا
 مقصدای اصفا سیه یا صیبه کبریا
 شاه اقیم بقاسیه یا صیبه کبریا
 سرور آل عباسیه یا صیبه کبریا
 مبتدا و نورا سیه یا صیبه کبریا
 خلق نعم الملقا سیه یا صیبه کبریا
 همت غیره عطا سیه یا صیبه کبریا
 مصدر غن و خلا سیه یا صیبه کبریا

بدو اوج اصطفایه یا صیبه کبریا
 ظاهر نام خدا سیه یا صیبه کبریا
 مقصدای اصفا سیه یا صیبه کبریا
 شاه اقیم بقاسیه یا صیبه کبریا
 سرور آل عباسیه یا صیبه کبریا
 مبتدا و نورا سیه یا صیبه کبریا
 خلق نعم الملقا سیه یا صیبه کبریا
 همت غیره عطا سیه یا صیبه کبریا
 مصدر غن و خلا سیه یا صیبه کبریا

ز فرم آسمانه لطف اولی جاوید	هسته آب عطایه نسل اسماعیل
بوز طوتار داره انصاف حکم هر علیل	در عصا او پندیده دوی صفرت
زک بارهت و اهل صکر او مستحیل	صیقله تنیده عقل فالو ایمه کی
حد ندمیم قاپو کرده او رسم عبد ذلیل	هر دو عالمه بکا عز و شرف آنچه بود

به شیخ عارفم دوستم در ایدر که
یا ضیل به ضیل ای و ضیل ای و ضیل

و الله اعلم

چیه ساه هم احمد نثار اولدم سکرکی ناقابل اول لطف نزار اولدم
بولدم اول ربه صبرت که چنانده کویا
واضل باغ صبا نه ناسن وینار اولدم

در مصاحبه ساه ساه

سایه پیغمبر بدر سایه پیغمبری	هر دیند نائل تو نویه ابدیه بو کبری
سایه پیغمبر بدر سایه پیغمبری	هزه لطفله هزه اصانک اولورم کم
ایلیابه وینا و عصبانی او ذوقشده و عطا	علیا بدر هر دو عالمه صیب کبریا
سایه پیغمبر بدر سایه پیغمبری	با که نعم الملقا های منی و رضا
یادی سر وجود هادی راه نجات	خضر رحمت باعث ایجار و روح کائنات
سایه پیغمبر بدر سایه پیغمبری	نور ذات مصطفی کیم ویر کوهیتا
قابل مهر و مودت اهل ایمانه ایلیابه	صبا اهل بیته القا و احسانه ایلیابه
سایه پیغمبر بدر سایه پیغمبری	جانیه هفتده بنی برین لطفه سایانه
فر لوبیای قلم شیخ اولدی حال آینه	ایر کوری جسم علیل کل ضال آینه

چیه ایدیم صور ایلیابه حال آینه
سایه پیغمبر بدر سایه پیغمبری

بدر شیخ لورده شیخ و صیقله صور هه جانیه اثرشده فالو سالی قریبه در هم حادیتیم کوه غمخیزانه

بارك الله الذي ركبنا ايمه
بوز سوره فخره ضاكنه اولدي محمد الله سبح
هم هانه نورجى روضه بيغبرى

بارك الله الذي ركبنا ايمه
بوز سوره فخره ضاكنه اولدي محمد الله سبح
هم هانه نورجى روضه بيغبرى

در استنباطه حريمه نوبه
در استنباط مدينه منوره

بترت برتر اولدي باغچه قريابه اولدي هم
ارض بر فضله مدينه حرم اقدس
سوى خنده ابريار نسيم كرم
كوى صوفه جنت تجرى طوباد
موج اورر لاله غزاي ضاكنه كوى لطيف
مشهد حضرت حمزه ايدر انده طمانه

بترت برتر

به سبح آنكه اهلسي و كل اينديك
اباغى طوزنه طناغنه قريابه اولدي هم

در وصف قبه اهل بيت

بو مقام ائمه مقام اهل بيت مصطفى
بونده مد فوندر كرام اهل بيت مصطفى
قبه دار السلام اهل بيت مصطفى
مشرقه انوار صفا مطلع شمس هدا
بونده مد فوندر حضرت عباسه و محمد و كرم
فوج فوج ايدر زيارت قبرى خيلا هم
بلده بتر برده تسايه اولدي هم

قبه دار السلام اهل بيت مصطفى
مشرقه انوار صفا مطلع شمس هدا
بونده اقوى روايات اوزره زيارت بول
ايلدى حولى مير يابانه بولدم رسول اولدم اذاب عودتيم رضاي بول

Handwritten notes in pink ink: (mashhad) kaktipork... Souditea Ekypolavet karlet

روست
قبة
اؤزرى
بوصف
بوند
بوند
بوند
قضا
عبد
عبد
الرد
عود
مدظ
چوه
جسم
اول

قبة دارالسلام اهل بيت مصطفی
 مشرفه انوار هقدر مطمع شمس هدا
 بونده مدفوندر صبه شهزاده خیر الشیر سلطان خیر امام ثانی اتی عسیر
 اولیه سلطانہ معظّمه که هر شام در حجر اوستند و در مکه در تقسیم اید مهر و قمر
 قبة دارالسلام اهل بيت مصطفی
 مشرفه انوار هقدر مطمع شمس هدا
 بونده نور چشم شاه که بلا سر صبايه اب روی مقصوده ديه زينه العابدیه
 قورجاه اقدس علی بیور اهل بیتیه قبة ارباب حاضره علاقه مؤمنیه
 قبة دارالسلام اهل بيت مصطفی
 مشرفه انوار هقدر مطمع شمس هدا
 بونده مدفوندر محمد باقر صاحب شرف کیم او در فرزند سبط اکرم خیر خلف
 کلدی نور نونده نظر او سر سلطانة زانسانه دائم حضوره نور در وصف
 قبة دارالسلام اهل بيت مصطفی
 مشرفه انوار هقدر مطمع شمس هدا
 بونده در شمس الایم جعفر صمد غنیاد بو ضیفه اندبه ایتمه اخذ نور اجزاد
 حرمتیه واجب بیور هر نورده بال اعتقاد اعتقاد مؤمنیه ایدر بو اولده اجماد
 قبة دارالسلام اهل بيت مصطفی
 مشرفه انوار هقدر مطمع شمس هدا
 غز و اقبال و شرف فرجه اندک سایه قبة سلطانة سدر صفت پیرایه
 بانه صنوب اولور اهل بیت اولور سایه ملک معلا در حقیقت در اولور سایه
 قبة دارالسلام اهل بيت مصطفی
 مشرفه انوار هقدر مطمع شمس هدا
 اول معظّم جمیع آل حضرت پیغمبره انجا ایتمک نه نفی در سنج کتبه

Handwritten note in pink ink: Zinde malpinche Ashamed baki... kitab serif

اولین

جنس (genus) = خطاه
 (nom) = جنس
 (acc) = جنس
 (dat) = جنس
 (abl) = جنس
 (instr) = جنس
 (loc) = جنس
 (voc) = جنس

روئنا اولدی کوزم سوردم یوزم ^{فغان}
 حضرت هفتک بولک هیندر فوئنده
 قبه دارا سلام اهل بیت مصطفی
 مسروره نوز عهده مطیع ستمی هلا

قبه اهل بیت بعضه من اقدس حجوا اولنا نه تمیزات حق و قوه جود طلبه وانهار
 اورنیات و قبه صیدنا ایله ایله سنک بر جانب اشرفه حکم و هلا فانه فارخنده

بو مقام جیلدر هقا مد فیه ال حضرت نبوی
 بونده عباسی عثمان بول بونده ذات بول رضوی
 بونده سبط نبی امام حسه بونده زبیه الصبا و عوی
 بونده باقره جعفر الصادق هربری دینه امام است روی
 قضا اولدی نوزم التعمیر بو جانه قطعه سی سعادت اوی
 عهد عبد الحمید خانیوه یابانوی اولدی هر علی قوی
 عبد قری جلاله کینه سنخ یازدی تاریخ ایچو توبیت قوی
 سوبو اولدی هائر انهار
 قبه اهل بیت مصطفوی

قطعه در استیزانه شریه

الفداع ای نور ذات کبریائی رسل القزای ای فطر تام خدا سلطان کل
 عودت استیزانه ایله ایله سنخ هفت کیم اوله آساده صوری صوری کیم سبیل

در وصف سیدنا حضرت عبدالله

منظم نسل مصر و خلیل الزکره الخوه جلیل القدر و علی جاه بر حضرت عبدالله
 چونه اولسه رحمة اللعالمه و الذی ولی نعمتی فی سنت اهدت عبدالله

در مدح سیدنا جناب آفته جنی عبدالله

جسم بایک من فضایل طس ایله نال الخیف عرسه و کرسید برتت و برتتده افضل انبیه
 اول وجودن حاصل یعنی جناب آفته نه عظیم آساده اولور ارقه قائل بیه

80a

کروه
سرافرا
قبیه

غبار (Gubhar) = غبار
کاپی (Kapitän) = آستانه
کینتو (Kintu) = توتیا

کرم میل کس سلطانم کرمک بینو اردرد

در ستایشه ابویه مخیر صیبا تیکلی

مردی اعظم عالی نسب و بال کرم والد و والده پرسترف مصطفوی
انبیا و مسدا در تنوبه اهل جنت صیقا صوم آدم اجداد عظام نبوی

در وصف سید الفاطمه بنتی محمد از اول

صیبا فاطمه بر نور در کس رسول الله غبار آستانه عظمه قبل توتیا عینم
توسلمه در اجداد نبوی سور مدینه اول نه حکمه داخل اولوه حدیث طایفه کونیه

در وصف حضرت سخیه مصطفیه

نزد سلطان رسول او قدر مظهر در سرف قرب و قبول حضرت سخیه
وقت صحبت کی باو عالم برده دخی هموار اولوی رسول حضرت سخیه

در صیغ صیبا صیبه کبر و وفایه کرم

علا قدر کرمه فونزه زیاده بر لب اولی با فالت صیبه و وفایه کرمه کرمه
وفیه اولوه قرب قبر بر نور طایفه قبول و انضات سید الکوئیه و فونزه

در فضل طیل صیبا علی المرتضی

کال قرب رسول و ولایت اجماع اجمعه صیبا سیر ضیاء یوفه احتیاج مقام
هدیت معجزه برای قرآن طی اولورا و اساهم فضیله امتیاز تمام

در فضایل صیبا بزرگ

کمالات سرف غایات کرم صحابه عوفیا صیبا یارک رتبه عالی و افضل
ولکله هر برنده بر خصی فضل و کفایت رسول الله قرب مرتضی اقوی و کفایت

در فضایل صیبا بزرگ

اولوی صیبا صیبا خیره ابوبکر ولی ایدری فار و نه وینه ابیه اسلام علی
هفت عجمانه ذی النورین یار رسول مسویاندر یونوری البه مردود علی

در وصف صیبا صیبه کرم

یکانه یار غار احمد مختار در صیبه کلام نافی ابیه ایلیم حد در صیبه

کرده ابیا

تافی
جامه
صال
خصه

جلی
کمال
سب
قیطر

ره
وکل

*Sordoljet = en kostbar belysning
 افراز = kalderman jynelkhu jynelch
 = bawm kaldron; dan lik aln awll
 = baum kaldron; dan lik aln awll
 = baum kaldron; dan lik aln awll
 = baum kaldron; dan lik aln awll*

کردن انبیا و مرسلین در صحنه بی سبزه
 سرافراز خلقت مقصدی زرقا ابرار
 قریبه رو ضم بی غیر بود مدینه نانی

سینج مولوی ذائقه قات قات افکار این
 معلا صد یال حضرت هفتکار در صدیوه

در صبح حساب غار و عظمت

نانی افضل اصحاب عمر به الخطاب
 جامع عدل و عطا با عت اعلا صفا
 صادی نور عالم سر منزل فاروقین
 محض عدل ایدی خلافتد اینک هجده

اولدی اکنال فیوضات و سزا تم سبح
 عازم در کله و هاب عمر به الخطاب

در نمای حضرت عثمان غنی انور

جلو نور خدا در حضرت عثمان غنی انور
 کمال رفوا یانه ایله نرم رسالده
 سبب هم و ادب رو سینه نورا هجده
 قیصری همینه مسجد پیغمبری توسیح

در وعده حضرت عثمان غنی انور
 در وعده حضرت عثمان غنی انور

در وصفه حضرت عثمان غنی

ره حقه مقام خدا فی رسالده
 و کله در حقه آل عثمان ذوقی افا

در تمایزه حضرت عثمان غنی

velojet pash

لازم
خاص
امرد
بوی
فرد
نیم
نیم
عاز
لوه
شبه
خان
رض
آسا
یاز
جوع
شاه
آسا
مص
اوض

قديم باد شاه کاظم حیدر کرار
کوزمه نور و صمد جانم حیدر کرار
نجم صبح و ساد و ز باجم حیدر کرار
مظہم شہر یار مہر باجم حیدر کرار
محمد ولد صبح اوسطہ بنو صفی و صورت
ولی نعمت بی اقتناجم حیدر کرار

در نسبت آستانہ شیریزادہ
کینه خاک محلول باب شیر خدا
بکا صداقت ایدہ انتاب شیر خدا

قصدہ در سائیسہ جناب علی افغانی
قویدی نیک و بدی تخیرہ جان خدا
صوفیہ ارواحی لباس تہ تکلیف و سوال
تہ کیم ظلمت و نور عرض ایدہ ایام و لیل
بولدی هر دو در برر فارغ از صفا و ضلالت
انبیا و رسول ابصاف خدای تعالی
ایدی شہر وجودی سرفی ما لوال
سحسن و سہہ بقیتی شرع احم و بردگی
اولدی مخصوص اکا بومرہ تعالی
ایدی باینہ نوز سوریکہ عزیزہ استخوان
نور ذات عظمت قیودی انی استقبال
فہم و دران ایدہ مخلوقہ ادا امر محال
مہر ناد و رایہ ایرمرا کا عاطفہ زوال
نکران اندری تذکار اچوہ ایراد مقال

بناہم مجاہد کریم الامام حیدر کرار
او قوتلم کورر درک ایدم دنیا و عقیبان
دیرم ذاتم و ضیلت با علی بابا طہرہ اقصیہ
قصورم عفو ایدم باینہ اصحابہ ہر گاہ
محمد ولد صبح اوسطہ بنو صفی و صورت
ولی نعمت بی اقتناجم حیدر کرار

نجم صبح غلام جناب شیر خدا
زہن مسادت وار بہ کیم میسر در

حکمت بالغہ حضرت صوفی جان خدا
اصادی اول حکمت ایلد و اقدیم بزم الت
ایدی کفر دہ اسلامی دیانت نظر نہ
اولدی هر چه در دہ حکم سرفی جاری
قیودی تبلیغ اما بخورہ عباد اللہ
ناکہ تشریف ایدوب اقبال ایلدی عالم
ظہن اوج رساندہ اولوب بد صیر
ضائقہ اولوب فضل و کمالی عالی
کیم صلیب دیدی ضلالت و جہانہ حضرتہ
سبب صراج ایشوب و عنق خاص
صاصلی وصفی صوفی اوزرہ خدادادہ
صوفی اولوب صوفیہ قدر شع قویدی باقی
کیم وار لایق دیرہ جیندہ خارج

قویدی نیک و بدی تخیرہ جان خدا
صوفیہ ارواحی لباس تہ تکلیف و سوال
تہ کیم ظلمت و نور عرض ایدہ ایام و لیل
بولدی هر دو در برر فارغ از صفا و ضلالت
انبیا و رسول ابصاف خدای تعالی
ایدی شہر وجودی سرفی ما لوال
سحسن و سہہ بقیتی شرع احم و بردگی
اولدی مخصوص اکا بومرہ تعالی
ایدی باینہ نوز سوریکہ عزیزہ استخوان
نور ذات عظمت قیودی انی استقبال
فہم و دران ایدہ مخلوقہ ادا امر محال
مہر ناد و رایہ ایرمرا کا عاطفہ زوال
نکران اندری تذکار اچوہ ایراد مقال

in alik = (inan) dirazij
 = (rohi) goshkishi jostel at; kishimiat.
 = (bercin) altindan jopilmiz; san
 = (kahr) jafte postu mek; eyel elmek
 = (begar) dikereh
 = (jehin) koshkibasar;
 = (kash) jahan kash;
 = (be-ky) bekyt
 = (kash) kash

لازم انجمله بورانه نامی مسما به اولادک
 خاص فوضی اولور حضرت به بیخبر ایم
 امر دینده کوزدوب واجبه ذمتی
 بویم در حلیه ارباب سعادت یکسر
 فروع ایگیرنه لوزیری معیار حقیقی لازم

ایته فزانه حقیقده شه مرداندر
 یعنی خرمسرا صبر صبیح متعال

بنیور رد وقوفی اسلام و فضایل
 فزوه اولور بعضی و توتاسی ایباریکال
 کیم کمال شرف مرتبه عال العال
 کیم مسعود اکا دولت عز و اقبال
 نه یکا قیلدی ایر عطف عنانه اقبال
 سیاینده ملکت اهدی سجادیه بروق
 قرص مه سوره و ضفاده ایسور اولدی
 صرح آهار بایه در بوزده کجوه دست
 لوح نظره قلم نادره بیرلی کمال
 عیبه اصابه و عطا سرور صبر آل
 رایت افراز شرف حقیقته کجوه فضایل
 مشرفی کویکه خورشید سیر اقبال
 هلال قی نقبه صدیق ابوبکر افعال

نیجه معیار حقیقیدر او کیم فی سیره
 نیجه معیار حقیقیدر او کیم باطن و صوره
 بارک اندر زهی شاه مجا بود طالع
 لوصه اندر زهی یاد شه هر دو کرا
 شهنشوار عظمت کستر و دهر برو کیم
 خان راهنده فلک صاف کشفه برون
 رضیه اهل ذمه زرتبه رکاب اولجوه
 آسمانده کورینا نه نیجه خورشید و کل
 یازار اقا جیجا یونجه بو صورت ایم
 بحر عرفانه کبر ساقی خصوصه کوز
 شاه ممتاز کجف صدف کسبه کجف
 آسمانه مرتبه سلطانه معلا عتبه
 مصطفی هلال و عمر سعادت عثمانه حیا

مهدی دهر علی به ابی طالب کیم
 ذاتیدر مهر جیح صبر رسول متعال

او خداوند خدا یار و لایزه آنار
 کیم چمن دری دهر برور اولور خالص

ادبانه گنج معانی و صورت
او ششاه ملک مایه فلک بریای
نصفی سول سیه کیم ایتر از حد
ظنون هاندیه بر نوراهی فصل
نسبت خاک دری لفظ طالع معنی
آستانه صد قدرت اتم ایمان
مرد و مه فیضه کاندله ای بره
دولت سیه به عطا سنده کرم و بر
قدیر تفسیر آت تاب تموز قهرک
زای کر ایسه بر قویل فراج استیا
نیست مایه اولور آدم مضرب
لاقی و صفی اید قویل ما و ترفی
رزنده قوه قدسی اول مرتبیم
برنده صم و هیای او قدر اول کیم
مایه خلقیدر جمع خیر و حسنات

کیم ایدر علم و کمالی قدر طوقی لای
کیم اولور حکمه فخره مطیع وصال
صدور کاول هسه سیه قهر الطال
عقدت مشکله به نیم نگاهي حدک
الکتاب اثری نغمه تحقیق مال
انضیا دنده رضایت اثر نفی و صلا
نقصه ایر فردی بری دیکری کوزی
برف و باران برینه خاکه یاغاندور و لای
جسمه فایتر حرارت یا قار آب زلال
حکم نفی ایدر عقیده اولو بچس کمال
سار ایدر مردم آرزو سباب ملا
ذات زینانی جبریل امیده بار کمال
عزید خصی ایچونه تشابه انجودل
حیرت افزای ملائک اولور اولو
مشرود طلصد و طبع انوار جمال

اسد الله لقب شاه قرشی نسا
ای بره واسطه نسل صبیبه تعالی

سه او سینه دیریم و صان سیم
سه او سینه اقلیم ولایت سه کیم
سه او فرمانده اورنگ صلا سیم
باغ غنیمت امرکم انصار رسول المهدیه
شیر زلر و اریدری مالک استوفاند
خطه بیعکه کبردی اولین القرقی
مستد بارکه حضرت جده آل
قیمت بابها بونکه مجموع رجال
مرتبط سلسله نسبتک نین وصال
نجم عمار ایدر سلما نه کی اصحاب کمال
صفحه کلوب عرصه زلزله شجاع و الطال
ابدی مرتبه رفعتی عال العالم

ظفر

ظواهر
فوسره
بکاد
اوباد
اولدر
ضصکه
کره
ایمرب
باقره
قلع
ضصا
قلیه
اول
کرم
بویله
حد
ناکه
ایک

سرکه
بیاره

ایروب اردوی های یوننه خانه استعمال
 یکس بودی غرایم جزای اعمال
 کیم او دره بولوب ایتمه ریج اهل
 یا مترات یا غرایم اوله بدیم خوسال
 کدی بو عصر ایم اول وقت ازنده بجه
 سدی مصدر بود در بجه بوفه اعمال
 کوریم اما نظر لطیفی صفحه محال
 جانب ذره به مهر ذلت ایر اقبال
 مسکا کو حکیم واری نارسه صلاح
 ایرتوب دورها بونک باصفوت بال
 باغبانه نیم ایروب جبر در ارضان
 ایتمه بو وجه قیل اوجریم اکل
 نیک و بد نیت مقرونه کیم اعمال
 که نیم صغر لطفن اوله محتاج سوال
 دیدیم عضوی کس قنعم بودی کمال
 باشد اهل ایم خیر و عیبه فی الحال
 اوله سجده میزانه صفت احوال
 اجموده دور عظیم جنبه متعال

ظاهر و طبری سعادتیم فریده جنت
 خوسه صریحی شدیم کیم اولدی رونه
 بکاره اقرم امان و امانی بو ایری
 او بناده بدیم سر می طریبی راهکده
 اولدی هر که مساعیر بوکا ایجاب زما
 خصمه خصم و صفی کله صغیرم آنچه
 کیم در حالده فاضلیم اندیم باخیز
 اینر سبه نقد کتر ای صغیر بی رد
 با قه نقص اندیم کمال ایردی لیم قول
 قیل عنایه بکار اول مرتبه فی کیم کوبا
 خصما اورده قلوب صولت اندیم و تبر
 قیاسیم صکره سزا و تمه فدا جانده وری
 اول زمانه اولس ایتم بولوب ای صغیر
 کرم و راقان اول مرتبه دنه عالیده
 بولوب نصیریم جبارتیم بکار تمه در
 حدوده آسیدی نیراطاب تمه غیر
 ناکه هر کیم شرع خدایم اولوب
 ایکی عالمده بنی باب همایونده

روضه یا که تا حسرا اولوب صبره سلام
 انه یا نه هید ملائکه قیلونله ایصال

در وصف سینه در وصف سینه

سرکار جمیع سعادت صفت حسنه
 مسلمانه رسل علقه یا صغیرم

Handwritten notes in red ink at the top right of the page, including the word 'عجل' (Ejil) and other illegible characters.

در مدح حضرت عباس

ای تاج سیرال جناب عباس وی عم بنی قرشی خیر الناس
توفیق خدا لطف رسول ایلیم مسیح یوز سوروی حضورکم ایدر کوروس

در ستایشه جناب ام سلمه

جناب عایشه صدیقہ فریالندیر لهم ام المؤمنینہم ائقیا اهل مستدر
دوبلا دور سعادت ذات صدیقی ضفا کما لای فی حدیث و عقیق ایتیم فیکندر

در ستایشه حضرت ام سلمه

اولسه انار سعادت ایلیم ام سلمه ذات محبوب ضایه حرم محترم
یلک نیم بدی صدیقہ بی اوتاج ازیرج آل و اولاد بی حضرت فی الایم

در وصف جناب فاطمه بنت اسد

جوهر سلک لؤل سرف و عقیقہ فاطمه بنت اسد والده شیر خدا
ذات ذی شای ده ایلمه اللد مسیح جدہ جمہ سادات و جمیع شرفا

در مدح حضرت ام سلمه

اولسه سرفه مرضه سید رسل فی النبا حلیمه سعید حضرت
یوز سور مسیح خانه صد و شوق ایلیم غایت عظیم برکات زیارت

در وصف جناب ام هانم

جناب ام هانی خواهر سیر الیه سیدت کفایت ذات پاکه کاهید
اکا تیز می بوغز و سرف دنیا عقابان سب معراج بی فی عالم عبود کاهید

در ستایشه حضرت امام حسن

ذات محبوب خدا در جدا اعلی صمه سروجی انجاد و جاه دار صمه
نخل زهرا دار شاه بربر کربلا نیم شیر خدا در ذات عنای صمه
ابدا اهل عقیق ظل دولنده سار دار سر و کلزار وفادار قنابری صمه
قصم افضی مایه نسیم تیز بر با صمه زهرا ایلیم ز فرد قام سیمای صمه

ماتعیه کر
اولادک
سیدل
اولدی
کور مدء
ای حیران
کرمکده
بندہ صا
انتساب
یاد ساه
قولی عم
قیدی رخ
جویم باقم

129 (شماره) 1278
 (Sinar) kanggo
 (Sinar) kanggo
 (Sinar) kanggo

فرايه
 از سیه
 زانوی
 ضعه
 فوجی
 اقبا
 اولی
 صیه
 آفاقی
 قیلدی
 صور
 برقطه
 دونه
 نظون
 کاسه
 یوقه
 بربرنج
 صونه
 زیمه

نامی لطفان ایدوب قایل یار وندکار
 ها کرد و یوا اید ایستونه اغیار
 قولتک دولت ر نیایم اید نر تر صبح
 بود ر انجه بکا با بکده تخفی صبح
 نامی لطفان ایدوب قایل یار وندکار
 ها کرد و یوا اید ایستونه اغیار

در عرصه انجیا

بر انصافکد نیج بیک نقد صابه فدا
 بر انصافکد نیج بیک نقد صابه فدا
 یا شاه کربلاره عسکده داغما
 اولسوه نیج منج بچی بندکاه فدا

خباجات

یارب غلام آل دیو یلیوب سهریب
 مزید قیل اهل بیته اضافه فامی
 مرتبه کوی شاه سزیدانه ایدوب
 صرید مدح آل رسوله کلامی

مرتبه سرفیه

یارب ندر بو وقت هاسور سهار
 ایدی شراری سینیه اصابی اغدار
 یارب ندر بو هاده قنه عظیم
 اکراری قیلدی اینه اعرافی برنجام
 یارب ندر بو وقت بر عصفه العیم
 اناری و بردی عاده الام فی سمار
 بر صر صر قضا نه عجب در که صاطری
 بوقیه بلایه ایچونه بنیم ایتمدی
 دنیایی غرقه فقر عوم ضای بوخوار
 قافون اوزینسه ادمده اولدی
 سحری یولک بو واقعه نلک قیلکار
 یارب جهان بر بخت قنه در بوکیم
 ظلم و جفا و غدر و ستم اکبر و بار
 هر شرح لفظ بر الی بر کتاب اولور
 بو ماجرای لوقه قلم مام اختصار

اوطن نرفته یوبه بر امر عظیم بیل
 اسبط نبی شهادتید بر بقعه شی کل

Murijati Script
 10 Muharrom 1278
 1 Nisan 1824
 Cerideyi Asherije Mottam
 Tercisi Bend
 Ciplam 38'er buyi Hiy
 Ciplam 8 kerhaneye ihtisadde
 6 saygıceder ibarat bir brosur
 KARAHAN
 Hacı İshak Yılmaz

(Sinar) kanggo
 (Sinar) kanggo
 (Sinar) kanggo
 (Sinar) kanggo

فکر ای که ندر سرف رتبت هیه
از سیم قایم یا واریه فر عالمه
زانوی سرور دو جهان ای صندی
ضاهه هیه جنایه موروثی اجوی
نور جیل و قف عیبه خلیلدر
اقبال اولیا دمه عظیم و خلیلدر
اولم هدیت و صفی نصیره اقدار
ویه دواع ائمه اهل بیت رسول
دعوی صلح ایدرک بر نیم بلید
صفا و بنا هفتی قلدیر شیرید

نقد علی وفاطه و صفیه هیه
غایت ایدت بهت ضلقت هیه
اول مرتبه بده منزلت و فضیه
صیدت ده ملائکه در حضرت هیه
روسه جمع عالم ماهیت هیه
عند ضاده ه جانیه در قربت هیه
تزیل انما اولی ای هیه
فصه ایکنه دینه اولنه هیه

آلوده اولدی خود ایلم صحری کربلا
سبط رسولی بادیم یحیای کربلا
نهر اولدی سبل قنیه مجرای کربلا
جوی سروری ایدیر اجرای کربلا
مخففه سریر فعلای کربلا
صیدی بهره زفرم نای کربلا
قلبه بیدی قدرتم همه احیای کربلا
بر گفت و بلا یی کربلا

افاقی طویری توسیه و دعوی کربلا
قلدی مخدرات و تیا نه ایدم قضا
جوسه و خروسه ایدوب یم عصایه
بر قطع ایی کتم ایدوب بال رسولیه
دوستدی رضیه غرق سید خونه
ظهور مرفعاتی ایدم طوری شیرین
کاسه اولدی به بو حالت مقدوم
یوقدر نظیری برده عالمه بکره فر

طولدری آسمانه در زمینی بو غلغلم
ویردی بنای دیمه بینی تزلزل

بیر نیم مراد و اولاد و اقربا
صونه کندی مفصاه تو اعلیم بکانه
زیمه الصبا جنابی که نورین حواله ایدی

فکر ای که ندر سرف رتبت هیه
از سیم قایم یا واریه فر عالمه
زانوی سرور دو جهان ای صندی
ضاهه هیه جنایه موروثی اجوی
نور جیل و قف عیبه خلیلدر
اقبال اولیا دمه عظیم و خلیلدر
اولم هدیت و صفی نصیره اقدار
ویه دواع ائمه اهل بیت رسول
دعوی صلح ایدرک بر نیم بلید
صفا و بنا هفتی قلدیر شیرید

آلوده اولدی خود ایلم صحری کربلا
سبط رسولی بادیم یحیای کربلا
نهر اولدی سبل قنیه مجرای کربلا
جوی سروری ایدیر اجرای کربلا
مخففه سریر فعلای کربلا
صیدی بهره زفرم نای کربلا
قلبه بیدی قدرتم همه احیای کربلا
بر گفت و بلا یی کربلا

طولدری آسمانه در زمینی بو غلغلم
ویردی بنای دیمه بینی تزلزل

بیر نیم مراد و اولاد و اقربا
صونه کندی مفصاه تو اعلیم بکانه
زیمه الصبا جنابی که نورین حواله ایدی

فکر ای که ندر سرف رتبت هیه
از سیم قایم یا واریه فر عالمه
زانوی سرور دو جهان ای صندی
ضاهه هیه جنایه موروثی اجوی
نور جیل و قف عیبه خلیلدر
اقبال اولیا دمه عظیم و خلیلدر
اولم هدیت و صفی نصیره اقدار
ویه دواع ائمه اهل بیت رسول
دعوی صلح ایدرک بر نیم بلید
صفا و بنا هفتی قلدیر شیرید

آلوده اولدی خود ایلم صحری کربلا
سبط رسولی بادیم یحیای کربلا
نهر اولدی سبل قنیه مجرای کربلا
جوی سروری ایدیر اجرای کربلا
مخففه سریر فعلای کربلا
صیدی بهره زفرم نای کربلا
قلبه بیدی قدرتم همه احیای کربلا
بر گفت و بلا یی کربلا

طولدری آسمانه در زمینی بو غلغلم
ویردی بنای دیمه بینی تزلزل

بیر نیم مراد و اولاد و اقربا
صونه کندی مفصاه تو اعلیم بکانه
زیمه الصبا جنابی که نورین حواله ایدی

حسن احمد (مکتب)

اشهد

بسم ضعیف برتب ولرزاد کت ایلم
واردی حضور والدین غیرت ایلم
بیورطی نیازیته اقامه عده
فی الحال صالحات ایلم اول نوریده
آندنه توبه ایلمی فضای آرد

قالقوب فرستیده اورم اول بول مجبتی
عصه ایلمی کیم قید بوده اذخانی فل
عمرینده هونکه واردی دهها مرتبه قضا
کریایه وواع ایروب اوژنشا همتلا
کلدی نظیره سبوه تقدیر کبریا

نارک تنده تمسه ایلمی صیمه آیدیر
صوکیبی ضونه ناهقنی فاکه صاجیدر

اول کونه که قوم دوزخیه قیده منغ
صنی علی اصغر ایلمی طفل شیرخوار
مدود قیسه ایلمی سبیل معیشته
از قلمسه ایلمی جوع و هزیمت و لیبی
آلدی هانه فرهاغنه مسهوی ولدی
زیدی بو طفل بی کزیمت اظطرابه
اول قوبده خرمینه هلمونه کالهی
اول تیرانک اصابت ایلمی صلیبه

کرم اولدی کربوده هرازی اظطرابه
بسنانه مادری اگا صبر نصاب
تأثیر حدت عطسه فوط التراب
شمع حیاته نه قید مرفوع نورتاب
واردی صفوف وشمه قاری ایلمی خطابه
باری نرم ایلم ویرن جزئی آب نایه
برفانک آدی جانب معصوم برشباب
تعلیم روح ایلمی هانه شاه مستطاب

یا شه آقدی صیمه ضوانه روانه
اویلم کوتوردی والده مهربانه

زانوئیمه فر رسالت صیه ایلمی
ذات جناب فاطمه نقد صابه دول
سونزدوی صبر ستم استیقاد رنج
افتاده قیلدی باد بلواکان محنته
صولدردی روز کارضا وجم الی
قصیدم حومت ایلمی بد شرع انوره

نوردو صیم شاه ولاینه صیه ایلمی
مسلطانه ویر صیه ایلم البت صیه ایلمی
روسته جریغ بیت نبوت صیه ایلمی
سرورانه باغ سعادت صیه ایلمی
کلفغم زیاده سیادت صیه ایلمی
حامن دینه وچی ملت صیه ایلمی

کلم تبرکات

کتم ای
وقته
اول
قاندرا
بود
فاندا
اولک
هکده
سوخ
سفا
انضا
صبا
سدا
هپه
زهر
برقطه
فاها
ایق

کتم اییدی صفی نجیبک کافر نعم
و فتنده بالوجوه اولوب نادر الوجود

امانه حاره قدرتی فهم تمجید بعد و
غدر احمونه اوسته او سرتک قیدیر غلو

اول مروتک کلنج فراتی بیانه آه
قاندرا مجده بی سرا و مظلوم فکر آه
بودر دایم جوی و صفی ایملک کرک
فانله اول اعلم غزیه بیکم اهل ماتم
اول کتله شریک کویا تم ایلم
هکدی زبان سینه کی آه آتشیه
سیخ بلده سینه کباب اولی مایه
سلفانه کربلا ای صالوی سربس

طردی فردسه نوم ما قلمه تشکبات
هیه زاری زاری اغدی بو حال کانات

انصاف ایملک بودا عیم ده ای عزیز
صیب نی دال بی فرسه ایمله اکا
سلطان دینه صند شه موشیه
هر برینک رعایتیه امر ایلیس بیک
زه ستم هکله بریه ایملر شریک
بر طره ای کتم ایروب اول یاد آه
فاحدینه بو عمل منکرک
ایتمه بو نیم مسلم مال انصاف اول
لصفت برنده جمله اعوانه و انتم

خود نامه
Lama
Miomig: col. arnula

نومه اولم خلوص ایلم ما دام بر بستر
جان شهید مخالف اولاجانه نظر
اولسونده نوسیم جناب بیا مبر
هر کدرینه وارد اولم مقبر اثر
هم کربلا ده بری اولسونه بر بوس
اولاد و آله حکم لر ضحی و تبر
لصه ایتموده بیکم دهن غیره هک
ازیم دینده ایتمیلر و نه خبر و شر

مجلس (مجلس) سید
مجلس (مجلس) سید

هره آنک مرفوع جاه وضله

فریاد و آه و ناله آنکه بر سر	اوزه مصیبتی قبل فخر سنج
برقعات دخی غموم و هموم مدار و لای	حال خربه عالمی قیلک بر سنج
مقادسه بود کونده کال ملوک ایله	زار و فغانه و ناله سنج و سنج
بواقته ترانه بود سوز فخر ل	جابه و عیال ایلیک کار و تر سنج
بر صورت ایله قومکویا فاقه صفا	مرآت قلب عالم و یردن کدر سنج
تکیه سوز فائزه آهه غیرت ایت	دنیای یا سوره صدر ایله حذر سنج
دنیای یا قسده یرید آه انشیه	سین سرتک ایت فی افضا سنج
مادام تیغ عذرا یردی سزایه	اول یاد کا حضرت خیر البشر سنج

برایه آیدی سینه لره ماتم امام
کیم اول جرمی حشره قدر بوطن الیام

عزیم شریف

بدیل کلمه برای انجاسه یاصیه	ایت احسانه ذات کبر یاصیه
جلوه کاشک باه تحت خطه نولا کدر	زینت زانوی محبوب خدایه یاصیه
مادر کدر حضرت خیر النب العالمیه	سید شانه فردوسی بقا سده یاصیه
سرور سینه خیز سعادت داورن	سه کل آل ریاضه ابتلا سده یاصیه
ظلمتک برج نوتده نور سینه در	مهر خشانه سیر اصطفایه یاصیه
کتور فیه سزایه جاهک منوبید	یاد شاه تختگاه کربلا سده یاصیه
تیغ عذره و یردی ای کیم بدوسته	ایلیک اجواساوت ماجرا سده یاصیه
ایچدی مضر غبار کربلا نلک بلا	سزجه آینه صدقه و صفایا یاصیه
سایه مهر کده عاشق شاه ملاح فیه	عسره اعلوی سعادت سده یاصیه
صدر صحر عد و صولدی بون و بون	کلنک روضه آل عیاسه یاصیه
مهر علوی سیه که زانلک گروه اولیا	وارت شاه ولایت مرخصه یاصیه

کلمه

بزرگو
سید
وقف
ح
ه

فرط
زها
سید
اول
خا

کام
مطو
بن
هم
ذات

14 b 2536
 Not = ih sayfa
 yanarda
 atlanm

به منج آسا دضیل در که احاسنم
 سه اسیر عتقه نعم الملقی نیر با صیه

مرثیه شریفه

بزم محبت خاندان زور در روز توار اولاد
 اسد ساد آخر در شاه دست کربلا
 وقفه شاه حسین دیک ابد به مؤمنان
 صبر و نجو بر بریده تقصیب اید زور
 هر محرم جام اندوهی خود اید ایز
 کار مز آه آهنگر بر سوز و آسار اولور
 حوره مقبره است از ابتلایم یار اولور
 کاری بو آساده فی یار و فغانه اولور
 اول سرتک هر سیرل بیستم ما تمی کار اولور
 زینت اند غم زوب غم و کدر اولور

اغده ای چشم اغده کیم ایام ما قدرین
 حافظی استک روانه عشر محمدین

عزیزه = علی

→ فرط ظلم و غدرتی کور و کمر کیم
 زهره سایه ایلدی اعدا و هاله یاکین
 سیف اید قتل ایدی ظالم کرده برافتی
 اولک ایگ سترزاده نعلن هفتاد و کرب
 خاندانه مصطفای قیام خاندان دین
 ایدی لایحه تیغ اندامیه جناب صیدک
 داور عالم صیه کیمی لکانه کوه لک
 خنجه ادم صیه آسا ستوده سروک
 پوسه های اولسه ایدی هفت پیچون
 لهن فکر انجیب اصلا غلاب محزون

ایته آخر اولدیلر دنیا ده لصفه بنام
 بونزه عقبا ده ده غیبای دوزخ مقام

کام صیه فاطمه نقد بجه در صیه
 صلی یوقر و امر انچه جناب داری
 سید سینه اهل الجنة در الحوه صیه
 هم امام السیده وهم امیر المؤمنیه
 ذات بانی مرشد صوری دلیل معوی
 قوه صیه فرزند حیدر در صیه
 صیه محمود رسول الله مظهر در صیه
 فضل دانیم و سلطان برابر در صیه
 آب روی صید و مجرای و صبر در صیه
 اولیام رهبر اهل شریع داور در صیه

بویله سا ه حمت اینج صی صیختم دیابه

طرحه به غزه کیر رنکل کوفه اقباب
 ماتم شاه سربا به ایلد داغ بی حساب
 شرح اهدی هیا به افلاک تیغ انقلاب
 دیو و سطان به دوره کویا آیلور کورک بای

یغز اکثر تازه نذیک لهدل آسمانه
 جابجا صامه کواکب اوردی کرد و بکینیه
 سیرایدوب نقشه سما کی کتک نه تم کتیکه
 آل سفینه او سنه یا قحظه لهره آشیه

بویه دوره ایریدی دوراید هلی صرغ فلک
 نو کدر که اغدی یرده کیش کوکده ملک

صنه دلی عفا به بو جراتی انسونه اغلونه
 ایلونه سوزانه جراتی واقعات کربلا
 عالمی بو خصم هر کاره به بنزل ایدر
 هشم عاصمه اولقد رقیبونه کتا بودیم
 او یریا سه دو کسونه که هر اینه دین کینا فر

اهل ماتم کتوده بر خطه خلی قالمونه
 کاشانک کوسه فریاده مجالی قالمونه

اولی عالی جاه شاه مجتبیای کربلا
 ابتدا خیم اولور هر کسده استعدا و قیام
 خود اهل بیت ایلد الوم ره بربری
 اول سربد کتبه لبیا کجونه یا نور یا قیوم
 دوندی صیخونه و فرات ایلد هشم عاصمه

اول زمانه نه ظاهر اولدر رشم ده حرف بیه
 هکس خود اسلک عامقندر انار اصفیه

بیایه بیسونه بودر توفیق صومیل جلال
 ریزه ریزه ایشم لر هر بار هشم رزم
 شرح شرح قیس لر بر تاقدم اندم

اولسم آل عبایه بند هیه استمال
 ترک حب اهل بیت مصطفی امر محال
 کتم بفضه امقیبا بجم عظیم الرضال

فیدی
کلمه
زود
ان
کرد
قصا
نوا

ن
ه
قد

دینا
صبا
خو

ایلم اجرا تو لا و تیراچی درست
هره دیر سه مدتی وار سونه در لوه لوه
نیسج قالم کیر اولیا بای حال
خواه ناقص خواه غیبه سونه بی اهل کاه

محمد عبدال حضرت پیغمبر م
هم بره م یوسف که توفیق خدایه مظهر م

یا صید مجنا یا سبط محبوب الله
سه و کلیسه او کیم ضیق جمع اتمه
یا سربد کربلا و اسیدا و اسیدا
امر صفا فرضه مثل صلوات بیگناه
سه و کلیسه او کیم بی طبعی حیده و داع
جد یا کان امر و قرابه ایلی و استناه
مهدی جبریل صحرایک ایلی کاه
سه و کلیسه ربه اجدل و قدر و فتن
بیلدی اصلا زبیر کینه برور واه

فیدی ظاظر سکا اولاد که اصحابه
دوستی کسرا اونجه سیم و صبا کیم

یا صید کربلا بوجانه و در حریکا
ایکی عالمده رضین در که اصحابکم
استقامت دار حجه کعبه غزینکا
لا یجده صبه قیو کدر دوشه انب سکا
استادم و ارفا صوص قیو ابلی سکا
بیک سلام اول سونه روانه صفره
هک سنج مستند کونه بودر حجت سکا
بر غیر مجرب دیو کسره و مرابت هم

عبد مملوک و غلام کتر کدر سنک
هیا کرضقه بکو کدر هر کدر سنک

مریمه شریفه

صائم طالع غره ماه محمد مریمه
ایردی وقت ما تم سبب صلیب کیدا
وجه و اب روی فلاح بر صبه ما کدر ین
ما تم آیت ما تم که ما تم سیدی از در ین
ما تم شاه سربدا نه معضدر ین
دیده خیل ملا کدر نه قانه و در ین
خانیه جان آشنه زه درم سوزر نه
باصه فیروزه بهر من تقفیلن اعلیانه

بیار لهه
pantukik kopyor balyan

فیدی

فیدی تجدید رویت واقعات کرد بلا
 کندی یاده باجری حفظه طبع فرا
 زوده و متوفی عالم بیکانه اما اهل حق
 انسراج اولدی بیدل خیر بوانامده
 کرده نال حسنه اولدی فریبغده
 قصد ایدر مؤمنه اولدونه بفرین
 رسول زمانه کیم ضمه ایکن فریبغده

دهشدره عقل اوله سینه برغدرینه
 اول شهیدانه بجهونه ویدرغدرینه
 هر بدیه آتسا هر درده هر غدرینه
 فرط الام ایلم عالم اولرکم عالمدرینه
 جام کلنوسه حسنه برکاتنه سدرینه
 ایضابه جرات وکر برقوم اطهرینه
 نور و طقت آیدر دم صلکم اولدرینه

بسه واری باعت فوز و فحاشا بجهت
 حفظ شرح و نسبت آل مکردهینه

در مدح جلیل ضابطه شاه کربلا

شاه شهزاده مؤیدسه اقم فرزند اسعد و محمدسه اقم
 شمع هم حضرت احمدسه اقم شریف زاده مؤیدسه اقم

سه نام حسیه ایلم سرآمدسه اقم
 فرزند علی سبط محمدسه اقم

هم فاتحه سه اصل اصیل شرفاه هم فائده سه سبک جبین ضفا ده
 قدرک یوم در غنم معدی فدای باغز و شرف خسته اصی بعباده

سه نام حسیه ایلم سرآمدسه اقم
 فرزند علی سبط محمدسه اقم

دنیای یاقانه و قم سوزنه فکندر ماتکه فائده جلاله نوم زکندر
 هجایه سکا دار بایک صکندر اقبال و سعادت ایکی عالمه سکا

سه نام حسیه ایلم سرآمدسه اقم
 فرزند علی سبط محمدسه اقم

خورد سید جمالت اید بجلل عالمی ربه زانوی رسول اولدی وجود کلمه فریه

3533

17a

Alian nola kerunt ile emulca ahuy

صید

بر فرزند بیدی مکار محبوب خدا دره اولین نوله هر صوت اید اجدن و اصنه
 سه نام صیده اید سر آمد سه اقدم *En nam things ile somedim gerdin*
 فرزند علی سبط محمد سه اقدم *ferend-i Ali, Sibt-i Muhammedim*
 جو قدر کریم خالو بختین و عدلک *En cür devildi cürü*
 هر خطه قیلوب و روزیانه هم صیدک *Ahbab-i Hududun*
 سه نام صیده اید سر آمد سه اقدم
 فرزند علی سبط محمد سه اقدم

الله

تجدد

وهجو

خفا

تجسس

کیسه

قیود

قاله

واقع

تأثیر

اول

عزیه شریفه

ای سنجاع بیت رسول خدا صیه وی نور چشم بادنه هل ای صیه
 ای نقد جانده محرم حضرت بتون وی تته دل صیه مجنی صیه
 ای کله صدیقم آل عباسیه ای کور بلایه ته مند صیه
 هریر بودمه عاتقه که بلایه عیضا ابوب ساهه اول محمد
 غرقاب بحر خوده اوله اوله اوله غرقاب بحر خوده اوله اوله اوله
 بر قطعه ای کتم ایدو با عیسی سکله کوردی مکار اوله و جوری رو صیه
 طاسه شهب رو کوزی و تیا اید کوره لب تته غم بار که کبریا صیه
 عت و نه نیمه اعموم بو بلاره اولسه قضایه واقعه کبریا صیه
 بو قطعه کیمده اولدی ظهور مقدمات معلومدر مجید که هم مکار صیه
 دائم بودر بو عید ذلیل و کینه نلک سنده نیازی ای مه برج علی صیه

فی الیم شیخ بنم ها کرم دیو
 امر اید عرصه کاه قیاسده یا صیه

عزیه شریفه

ینه کلزی محرم کبریا یا منی یا ایت بیایه واقعات جانگد زان اوله ایت

عزیه شریفه

صیبه مجتبیاه تولدی بر بزرگ و تعداد است بوز و یک کسری ذوقی بیت نومه بیاید

و مادام کلمه اخرا نه قلبک ماتم ایادیت

سزید کربلایک فرقیه آه و فریادیت

اندوخته اوستاهل هکدیگی در دوشه دوستی آنکه سوزاند و لور جابه دینه سوری
تجدد نه زمانه اولدی نه سوزنه قوتی صفا هکامن دو ایامی کدی کورم سوری

و مادام کلمه اخرا نه قلبک ماتم ایادیت

سزید کربلایک فرقیه آه و فریادیت

و حوب ضیا اولاد رسول امر ممدرد مجتده تولا و نیز سراط اعظرد
خفایای صدر و علی الله اعلمرد محب خالص اولد کرمه ایته مومرد

و مادام کلمه اخرا نه قلبک ماتم ایادیت

سزید کربلایک فرقیه آه و فریادیت

یچم سزاد کانه بو قیوم کل باغ سزید ایوا مقبرلم اولدی غرض تیغ نغض ایوا
کدوب زینه الباد نه نسیم هر ضیالغف عباد محضه قالدی اندوه و ضیایوا

و مادام کلمه اخرا نه قلبک ماتم ایادیت

سزید کربلایک فرقیه آه و فریادیت

قلوب بعد اوستاهل اولاعوئی سزید سزادت بولدی صکره بر ایوا عتر اولاد
قالوب سزید سزید اولدی ککانه اول کرمرد سنج ایته بر سال المیوب مریم لاشاد

و مادام کلمه اخرا نه قلبک ماتم ایادیت

سزید کربلایک فرقیه آه و فریادیت

مرثیه شریفه

واقع اولوب مفارقت حضرت رسول اولدی ضایب فاطمه رفته و معلول
تأثیر حال صیب آله نه بولدی کمال خرمه و الم خاطر بول
اولدی بو وقع تک رحمت مصابی ضیالشیب نسبت ایله ضایع المقول

حالا اول

بیلد
دیده
کیم
بیمم
معا
قلند
اور

ایت
اخذ
یوم
تقط
معا
سوة
بوة
با

قیل عزیزی قراریک نسبت قبول
طوری ایدردی دین غمیدنه نه نزول
ایقل روز لر کرب ایدکیم تب حلول
سید ایدخ روضه پیغمبره دخول
هر خطه اولدی ماتم قرجهابه اصول

قیل ایدری جوی سی هیچ کسب انیام
هر صبح و شام او سینه نلک نلک تخی
اغردی سا مد برین ایدکیم وقت صبح
ایدی زار و نوم دیوب و امجداه
سبطیه و اهل بیت اید زهر و حید

قرجهابه و حیدر و زهرا اید ملام
سبطیه و اهل بیت رسول اوله سلام

ایم جانده حضرت زهرا یه دایما
کیم نوم کاه ماتم ایدی بیت مرضی
ناکاه ایدر شاهده کیم سینه آلت
هاضری قیلار یومعه ایچونه آب کلابا
آنرا ایچونه مرتب اوله تقفه غذا
ذات بتوله بویله دیوب شاه لافقی
هیچ بر جانده کوردم ای یار بر وفا
بر واقعه او مادر سبطیه محبتی

یوم اولدی یوم تقریت قرانیا
بسه ای ماه کیدی بو حال ایدر ایدنه
بکونه کلوی سرایه گزار دینه علی
کیسوزیم تو بنی اولادیا کنک
لهده غیر تریه ایدر که طبع اید
صیرت ایدوب بو صااته صیرت کوزون
بورتبه انفاکتی دنیا امورینه
قلی ک حکام حیدره قرجهابنه

قرجهابه و حیدر و زهرا اید ملام
سبطیه و اهل بیت رسول اوله سلام

کیم دو کیم کورنری لکا سید البشیر
کوردم ایدر ملاحظه اطرافنی سر ندر
هجر و فراقن ایدری دل و جانم اثر
الوم قشقی دل مهاجور دنه کیدر
ویردی پیام وصل شریفه مرده لر
سعی و مشابیه قیل که مراد اهل جولوک

رویا سی بیان کلوی ایدری شهر
بالیم اورده سیاه رس رحمت اولوب
اول دم ویردکه یا ایتی یا صیب صبه
سه قنده سه اندم امانه انفاکتی
ویا دهر رحیم ایدوب حضرت رسول
دیدکی بارینه کیم اول سینه یاناه لکا

حالا نوم

گم فوار = (gam-bar)
 کدو کدو، کدو کدو
 کدو = (gam-gar) کدو
 کدو = (kharwar) گوارا و کدو
 کدو = (bikhs) گوارا و کدو
 کدو = (kharwar) گوارا و کدو

حالا تو به ایتم بوا مید ایم
 اول حضرتک وصالی دل افروزه
 قرب رسوله بکا مقصود و مقصد
 جانور در مفارقت دولتک اگر
 فرزانه و صید و زها ایم مدام
 سبطه و اهل بیت رسوله اسلام

بیلد روی زات حیدره زهای بگو
 دیدی بوکونه بنم او حکم بر بگو
 کیم رستم مصیبتی واقع اولوب بایه
 شهزاده لده اولمه اندیشه غذا
 بلم عجب که حالدی نوله بصدازه
 حیده رفیق ایتمدی بو عکله خدره
 قیلدی اولور دین لره دل نوازلق
 اولادین و دیم ایرون اهل بیته
 اسباب استغاثی برو فیه آرزو
 صید صایح ایتم اولدی وسید تو
 البت صاب یا کئی مقول ایتم بو
 هم بر سیدم رو کیم لر غیره آب رو
 یا کیم اوله آندره عموار و خیر جو
 ایتمدی سرشک خنده اری دین و غلو
 اتم شقیق یانه جمع الیدیب قوی
 سو فایده طوتدی جانب فرجه اند

فرجه اند و صید و زها ایم مدام
 سبطه و اهل بیت رسوله اسلام

ایتم صاب فاطمه هنگام ارجال
 اضلاع بعضی حرم اولد و انی
 یوم وفات حضرت پیغمبر بیده
 تقطیم اهل بیت رسولک و جوین
 مامور اولوب محبت با خیمه منیمیه
 سوندردی سوراخ حرم نوتی
 بو ظلم و اعتساف ایلم ایمانه و عقول
 با خیمه اولدی متودی بو وقمده
 قیلدی عجب معامله عبرت استمال
 کوستردی نوردین محبوب اولدی
 امر اولدی التزام کتاب احترام ال
 بو یله نیم مائر مقبول اولدی لال
 اصلا خروج زات و نه یوکمه اصقال
 یعنی صیه اکرم قییک کوه ضال
 بریده جمع اولور دیکم و امید مجال
 فرجه اند و صید و زها ایم مدام

فرجه اند و صید و زها ایم مدام

دنیاد
اولد
اولد
مذنب
قربا
فخر

قین
غم
هز
کربلا
الک
لغنه

کوردا
طایلا
زیرا
اها
ط

سبطیه واهل بیت رسول اوله سلام

تفریحیه ازده راه تقا و سعادت	تفریحیه ازده راه تقا و سعادت
یکدیگره هر برین ضد حقیقی	یکدیگره هر برین ضد حقیقی
اولاد و اصدا قاسی جمع قرابتی	اولاد و اصدا قاسی جمع قرابتی
اول جمع اصطفا ایدنر خصوصتی	اول جمع اصطفا ایدنر خصوصتی
تسینک اولدی فارقه فطهرتی	تسینک اولدی فارقه فطهرتی
وار اول مضایرت که بوسرک عدوتی	وار اول مضایرت که بوسرک عدوتی
معوم اولره ابوسفیانک عدوتی	معوم اولره ابوسفیانک عدوتی
بورتیه امه اکلنک بوضه و شرفی	بورتیه امه اکلنک بوضه و شرفی

قرجهانه و حیدر و زهرا ایدم مدام

سبطیه واهل بیت رسول اوله سلام

هر برینک ایلدی مهیتی ظهور	هر برینک ایلدی مهیتی ظهور
قرب سزفونه اولدی زیدیلد دور	قرب سزفونه اولدی زیدیلد دور
صاوری بوکات شقاوت موروم کور	صاوری بوکات شقاوت موروم کور
اظهار ظلم و غدر ایدم اول دیوی شوق	اظهار ظلم و غدر ایدم اول دیوی شوق
تخفیف امر دمه ایدم اول خانه	تخفیف امر دمه ایدم اول خانه
لب قش غم بزقیه باره ظهور	لب قش غم بزقیه باره ظهور
اولاد واقیاسی بربر بلا فتور	اولاد واقیاسی بربر بلا فتور
کوندر بوها تم شهزاده ایدم برور	کوندر بوها تم شهزاده ایدم برور

قرجهانه و حیدر و زهرا ایدم مدام

سبطیه واهل بیت رسول اوله سلام

ای نور صبحم خیرنا شاه کربلا	ای نور صبحم خیرنا شاه کربلا
ای برنو سعادت ایدم و جم انوری	ای برنو سعادت ایدم و جم انوری

دنیاده

دنیاره قدرک عالی عقباہ سریند
اولدی اکر است بلا صلاک فی
اولدک فدای جانہ ایدو اظلا صبر
مؤمنیدر سکانک اولدو واکم
وینا ایدر کمنہ غلامک شیخ اولوب
فخر جهانہ و قاطبہ و صید عرفقہ

ای پادشاه هر دوسرا شاه کربلا
قیدی سخی صباب خدا شاه کربلا
سرور زرفا سعادت شاه کربلا
جور وازا ایدر ای شاه کربلا
ورد زبانی صبح و ساه کربلا
ایم قبول او کتری یا شاه کربلا

فخر جهانہ و صید و زهرا ایدر مدام
مسبطیه و اهل بیت رسول اولدو سلام

مرثیه شریفه

قبل نظر عاشق کربلا ایدر ریا
غم صلیب ماه محرمه نیمه بی کانه
هر زمانه اغر حیا ناک و افکند و
کربلا کجوره آقا سید با سگ عاقبا
اهل ایمانه اولسن لر اعدا صورت قلم شی
لفت اول فبازه کیم هر کجا دینا کجوره

ما تکلم نوه لر بنیاد ایدر ریاضیه
هزه ایلیم خاطر لرینه ناسا ایدر ریاضیه
عسرا مجیده کیم فی فدا ایدر ریاضیه
هزه دم اولک ما چلی ایدر ریاضیه
اهل بیتک فضل استا ایدر ریاضیه
خانمانه دیندیریمه بر بار ایدر ریاضیه

قبل تفاعله سیم التفات اول دمه کیم

اهل عشره مندره استمداد ایدر ریاضیه

مرثیه شریفه

کوردک هلا ماتی تکرار ریاضیه
طابع اولدو نجه غره ماه محرم آه
زیرا که حال واقعه کربلا بی بو
اول دمه کیم می نظرنوع ویدر کجوره
طالب هوغالدی صبا ایدر ریاضیه

اولدو دینه ملاله کرفزار ریاضیه
دینایی قایلدی غم و کوار ریاضیه
هر سال عالم ایدر اضطرار ریاضیه
فقدروانک ایلون ایبار ریاضیه
کرم اولدی کربلا ده کی بازار ریاضیه

4839

20a

تصنيف من احوال (عنه) = الفقه
Call

يا دارا
اويد
كريم
خا
ه
لعي
ارتا
هم
انه
ابا
له

ظلم
تاب
بعض
سه
قيل
جود
فج

بويولده قيدير سني سردار يا هسيه
ايردي سزاده نيج ايراز يا هسيه
اولدي جرج ناولك آزار يا هسيه
صبر و تحمل ايلك اظهار يا هسيه
سركر كتيه اضاير يا هسيه
اقام ابتلاوه نيم وار يا هسيه
قيدلي سزدي سيفتار يا هسيه
امرايتمكه احمد مختار يا هسيه
ايردي ضياح اول در سزوار يا هسيه
قيدلي سني ازاب سزوار يا هسيه
طاسرايد و كندكي هانرا يا هسيه
بجرايد بز صغاري و كسا يا هسيه
چو خاير سزدي آه سز بار يا هسيه
هريل با سنده ماتن نكر يا هسيه
فيلنا و حيدر كزار يا هسيه
هرنك لعل ناب سزوار يا هسيه
اوسونه سلام دانته هبار يا هسيه
دائيم سنج و سنده دار يا هسيه

انصار و اهل بيتك ايدوب هب فزي سر
هر بيري نور ديدة امتا نيكه ديريغ
نجلد علي اصغر نيكه طفل سزوار
ايراز او نجه ترن جهان ايلك سسه
اولدك جهان اكبر سزاره عزم ايرت
بولدي ظو و هفكه هفده برر برر
تسليم ايدوب برادر و نيا نني سني
قوم ضافه ايتدي نظيم اهل بيت
بسر لطيفان ايلدي غر و جوفه
بر قطع ابي كتم ايدوب اعداي هيا
جوسه و خورنه با طيب اول ايلك
يكدي بركنه ايلدي اجاي تعريف
روي زميني قابيل او انا ملك
ايدونكوه اهل محبت ضلوع ايد
دينا كوزيم كورسه اولدي بو و نيه
هروزه ضاكنه ايلدي ايلك ايل
اجدار و اهل بيتك آب اولدي ايد
صدقه ايله التزام عجب و نيكه در

دينا و آفرنده بوير التفاتكم
اول بنده صديقي سزوار يا هسيه
صريحه شريفه

عشر ماتم كلدي تجرير غرا اهنك ايد
آه واه ايت كيم جبال اولدور
عجم و من سويوه زماني آه و واه يا هسيه
آه ارام دل محزون به اراميدر

يا دارا

یاد اولسونه کیم بود مرده شهید کربلا
او یلم بر بزم بلا در کیم قضای کربلا
کربلائی کلمه فیضه شاد ایلیه
خالق خوننده هجوع و بریده بیانه
هر سو خونه مقصد ایضا طرا میل
کلی نه عظیم کوه که اول کوه کیم
ارتکاب اید نه نفس مؤمنه و نورانی کیم
هم برین کوه عرض اعوانان انصایک
اندره فکر شاعتد امید مقدرت
اجلای آن واردون بود کیم کیم
هر زمانه یوز بین صلا اولسونه و اولسونه

اهل بیتک موسم جزبه و غم وارید
دو کبله قاندر دوخته زاده شایسته
کلان لوسعات خونه نصیه فایده
نارینه قرب همه شهزادگانه اجبا سید
دوخته صالح اول وقتک اول وقتک
تساویه ظلمه صبح عمرین اقا سید
بوج اولد رسولک غدر اید اید
نصت و نظیره و عیال سزای تاید
هله طریق کربلاک اولهام و خیال فایده
اهل قرب حضرت صفت بدو اکر اید
بو وظیفه سرع و دینک اعظم کما

اسم سمن حسینک اولدی محوی سنج
قبلی تو بر اید نه اول یار شاهک دید

مرثیه سربینه

ظلم و از اسی آل رسول جمیل در
تأسیس فته ایلدی اول بودید
بعضم بیزید صد تم اول قانی مالک
صمیمه او کیم بو قدر قصد و کینه
قبل ماتم حسین بقعه حسه ارا
جوی سربینه کیم مقصوده رخت
فیضه و هالت حرم خاص اعره

قوم بنی امیه نه خوبی قبیل در
اناری امه اکلر نلک بغی و ضیم در
غیرتکافی برنجیم هرزه و کیم در
سبط حبیب یاد شه بی عدیم در
حب و دلای آل خصال جمیل در
ان بانی اصباح بو بولره دلیل در
آل عیالجتی باب و سیم در

ایله سنج جوهر کیمی سار کیم
مندم حصول اجور جزیه در

4341

21a

VAKIA-YI KARBELA MUTEADDIMESI

(revised) = نوریده
je mousak el me
(ambalast) = تالاست

واقعه کربلا در مقدمه یعنی امام حسین علیه السلام در کربلا در کربلا
کربلا در کربلا و غیره در اول کوفه در کربلا در کربلا در کربلا
ایه ایکی نوریده هزاره در کربلا در کربلا در کربلا در کربلا

کوسه ایله روی غم و ماتم حکایتیه
یعنی او کوسه حضرت سلطان کربلا
چو در عرض حال کلدی اهل کوفه در
تجزیه ایتدی بیخ عهد و قرار
عوضه و بیانه ایدی میانه حرارت
بولدی دل امامه اجرای همه شروع
انما مقدم ایدی رولده اینه عینی
در حال مسلم اینه عین خلیل زاد

برنام بازی کوفه سلطانیه صبیحه
اول نامی بوکونه سواد ایلر قوریه زبیه

بونا م سعادت و مکتوبی منند
مکتوبی کفیل سعادت اخروی
بنده که شاه دره صبیحه ایدیم
ای اهل کوفه وی قیلد عوضه خلاصت
بولدی بزه جمیع مکاتیبک و صول
هالا که مسلم به عقیل عم زاده من
ایران اولندی اول طرفه لایقی بوکیم
آثار شکر ساقه تشریف اولوب

تجزیه نام اولدی پذیرفته تمام
تسلیم اولندی مسلم بالانفات تمام

نوریده

نوریده
ای ا
وی
وقت
برایه
برایه
اول
سند
بوضا
اول
لیله
اند
یدی
بری
هم
اننا
قلی
یکه
دانا

(ambalast)
je mousak el me

je mousak el me

bridesleri

je mousak el me

فیلدی جناب مسلم بو و بو خطاب
کلدی دم مضایق و کرب و اضطراب
ایردی زمانه شدت ایام و انقلب
زیرا امور شکله کشف ایلدی نقاب
اظلامه اولمغه ترغیب فی حساب
قصه هلاک کرده قیلر شد و سناپ
برسته یوسف فراره ده صلوه صواب
قبل کوفه ده تقوی احوال شیخ و سناپ

تو بیع نامه ده او شده کانه جناب
ای اقدم اکابر اعوانه دولتم
وی اعظم اقارب و ضوایه حضرت تم
وقت مراقت دم صبه و فاقدر
بربانده ایلمت مرحوم صد ایله
بربانده اهل یمن و سقا اتفاقه
اولن ایسه مقاومت ایلمک عدوله
سندی صلوح اودر که کیدوب مقدا

سیرتبری مؤلفه اقوال ایسه همامه
بیلدر او جانب اولم نرضی روانه

بو جناب صلوح صورتی عزیزتی و مدینه فوره زینارنده کوفه مواصیر

اول مرد کامل امرامی ایدوب قول
لیله در و نه سیره کربیم خصمه
انده و داع ایدوب دل بیرون نایله
یدی سکر یا سنده کی نور دیده
بیله محمد و ابراهیم ایدی بری
هم اول کجه بقیه اولدو اهلنی
انای زنده نیجه ریح و مکاشفه
قطع فاضل ایله رن کلدی کوفه

اسراف کوفه ایلوبه اجار رعایتیه
صوفیه هوره کلور کیدر لر اولدو بیعتیه

بلک از زمانه تابع اولوب اوتومک نایله
لامانه نشانی دست ارادتی

سیرتبری عزیزتی
اقوال ایسه همامه

صوفیه هوره

45 43

22a

کتاب = (Cargos)
کتاب = (Cargos)
کتاب = (Cargos)

ایتم
اول
دیده
حاص
مأمور
تاک
کاد
بوه
کتنا
تخته
ابر
جا
بوا
ها
اول
عیا
اوا
سا
قا

عصه بطیب بوجالی و طمان برتر
طوبدی حضور قلباً بد شریفه نظر
امانه جاره اولدی تدبیری کارکر
ویردی ظهور واقع مسلمین خبر
صاردی بوجانیه سرف سیه لطف
رفع ایسونه عاود کر سکا کر

مکتوبه

مکتوبه

بیلدی بیزید کوفه نلک انجام کارینی
جوف زوال سلطنت الیدی قاری

بوجیدیه زیاری دارک جانب بیزیدونه قلی استراق مأمور کوفه در و دیور

اول حاله ایلوب نظر دقت تمام
عامد بید عیاره اوروب لطم وغیره
بر خاشه عید و مستد باریک واقعا
مأمور اولوب اکابر استراق قینه
جوده کلدی کوفه قریه برکونه اولدی
مسکینه عماد صاردی و هم طیبانه
کرد که شهره جمده اعیان مملکت
تشریفه حکمرانی چونکه انتظار

المسکری ضلوه هر طرفه ایلبوب غلو
دارا اوعاره ایسکوه ایله طوبی زور

وئی کوفه ایندی همامه باب داری سد
اواز ایله دیدی که ایما سلطه صطن
صانه نظر قلده بو ملکی بیزید قور
طصه ایلوب اهالی کوفه دیری اکا

ایتم لافنت

میرا (Hras) کونسا، کونسا
 سیرا (Hras) کونسا، کونسا
 سیرا (Hras) کونسا، کونسا
 سیرا (Hras) کونسا، کونسا

ایمہ مخافت بو امام حسین ز
 اول جسدہ یدی حضرت مسلم قلوب نظر
 دیدی اینا مخافت بود کل حضرت حسہ
 حاصل ایدوب ہر جاہر ناسد ہر اس
 چونہ بیدی ائی دار حکومتہ کی امیر
 آحدی لہانہ قابونی دھول ایدوب اول تیر

مألول عکسی اولدی بوہوال مرید
 تا کیم معلول صبح ایلد جای حکومت
 گاہ ایدی جہر قلبہ نجر و لطفہ
 بو ظاندہ خیر اوچیہ مسلم عقیل
 کندی قراری خانہ مختار نہ حضرت
 تخصیص مکہ ایدی سرانندہ مسلم
 اہل زیاد واقف اولیم قضیہ بہ
 جلب ایدیپ اوچسہ لہانی عروہ
 لہانی سوزینی رد ایدوب اول تیر کوکین

ویدی میرا اولیم جسدہ بو وظیفک

بو اہل زیادک صاحب لہانی بہ عروہ فی اعلم و حضرت مسلم قرہ قیامتہ

لہانی بہ بو معاملہ و نہ ایدوب غضب
 سکہ نہ طغور پندہ ایدوب یگانہ پیر
 عیالہ ایدوب ادا ایلد جسم شفیع
 اولد سدا ایدوب حضرت نہ تہید
 مسلم ایدوب بوزیری ائی اوغلی
 قاضی شریخ خانہ منہ کوزری لہانہ

حکم مسانت ایدی لہانہ اول عدوی
 اصحاب مصطفی ایدی صاحب اوب
 برضی تا زیانہ اوروب ویر و برتیب
 بولدی مقام رحمتی اول نخہ عرب
 کیم ہر بیدی بر کل رعنا منتخب
 قیدی قیام حب اوستہ لہانی نسب

47 45

239

گنج = genc-gencine
defini hariri
bir sic simitli baglam
ابندار

تلم يقنده اولاده بگویند هه
کیم ای ره وفاده ورنه دعوی بنا
سندی در جلودی ایبار و قنیر
کنجی عقیدی اطیار
اول آه بکیم بیک قدر ابطال زور
صه ایندی بر جوانی قضا ماری
ایمه زیاد اولنج خیر دار خالده
ایم ایله سیاهه خا جود خلیج
صوت قان اوره ده بولدی استند
اول اجمع غزان عرب علم عقل
برالده تیغ صاعقه کردار جانگاز
هر صده ایدر ایله بر جود و هلاک
ایمه زیاد ایدر دی قاشا بوجانی
مسکده جوبه بیلور دی کمال شاعری

بوایره ریادک کوفدی اغفال و سفار مکر و سیطی تمام اولدی کیم

کوردی شکسته عکر موقی قنامه
ایمه شرایب و کمر اینم فریزه
بالای قهر و نه دیری اندر ایله
بر جیبه بی نریام بولونه مدد کولوب
سندی اسیر اولوب بونه اهل و عیال کز
وقیم کندی کینیکه هر جیب ایدر
جوبه اهل کوفه ده بو عیدی عربت
بیک از زمانده جمعدی بولدی

هم غابیت اکلدی مسکده بی قنامه
ایم ایله کیم اولنه تریدید کوفیانه
ای اهل کوفه اولده اهل کز یمانه
بیکه کنار ستره و ضول ایله ناکرانه
مال و ضالکز بوله جوبه غارت و زیانه
بریا که طغ غلغل و اینه فرصت و زمانه
بوقفت و نه توهم ایدر بولهری اوانه
سرعت ایدر کروه کروه اولدی بر و نه

عقید

ایدا
طای
اقبا
اعه
غما
دیبا
کجه
برالا

جوبه
جوبه
اسا
اول
اول
ایته
صو
کوه
الط

Simitli baglam

Hatta gambar, some leader el sipahidun
Kalki chur nyer
Kandi rahiden

(Kandi rahiden)
Kandi rahiden

حق غروب شمه قدر اول سپاهنده
قادری اوتور نفر قصوری قاصد راهنده

اندره کندی قادری تان و زاده	ایدریکه صلاحی او اصلم عقیل
جسم رفیق جریده ازده و عییل	طالده کمال حیرت اولدی سیرس
بیت محمد امیه کیره اولوب دلیل	اقبال ایم او صفه بر نفس سعید
الدی محمد ایلی اکر ام بی عدیل	اعلام ایچی مقدم عالی مسلمی
امه کیری یانه حبیب ایلی وکیل	غمخارده امه زیاده سید و بیوفی
زیرا حرم بیگه اولمه سنک و ضیل	دیدی که ایم امرم قسیم مسلمی
ایدریک یوبایه خوجی قال و قیل	حکم ایدم سیاست ایم حقه جزا
کیم کتوت قنائل ایلی زانه کفیل	براهن سوکت ایلی او و دیگانه جوبه

دیدی که هیچ سوزک بکا جادی و کل سنک
هانی به عوده صائم بی اکل و شمشک

بوجانب محمد امیه کتوت شادنی و صفه مسلم به عقیلک وقوع یا سوره ملک

بوموزده ایلی امه زیاده فاکار	بوموزده ایلی امه زیاده فاکار
امه کتوده اکا قیلدی حواله شیخ	امه کتوده اکا قیلدی حواله شیخ
اول بیر ناتیوانی ملاصری آنک	اول بیر ناتیوانی ملاصری آنک
اولدی نایبندده سهری اول بکا نایب	اولدی نایبندده سهری اول بکا نایب
ایلی او ده هممه نیم مردانه جوبل	ایلی او ده هممه نیم مردانه جوبل
صورت محمد امیه کیره ایروب قضا	صورت محمد امیه کیره ایروب قضا
کوسه ایلی ایسته صفه مسلم و بیگه	کوسه ایلی ایسته صفه مسلم و بیگه
القصه حوره ملوک ایم اول مردانه	القصه حوره ملوک ایم اول مردانه

هه یانه صبح اولدی به استدی حرط
کور دی جوانیه سیه خصم ایم حرط

48 47

249

اول
کاف
ای
وا
اص
ع
خا
ای
او
ع
ط
جو
ه
ت
بو
ام
ع
خا
یرو

ایرندی بر علیه راهی او حضرتک	ناچار آورتم سینی یاروب بر جاعتک
هم مکنیدی اهل نفاهه وضعتک	کیم سزیده فرودم بوی بوته آنک
ساخته کلابوب اوشه عکس سزیده	ایره زیاده سویلیز قنده اولیغیه
قیدی روانه قضا اولیغی صوتک	الی مبارز از ایله نفاهه حاجی
بر مسجد اولدی قضی او نور سعادتک	کوردی که قصه کلیلور فرقه عدو
عوضه ای دیلر مفاهه ولی نجبتک	اسی بوندی کورمیلر کسیدنه اسر
خصیه ایروب مقیمه ادهر ترافتک	سزده ندال ای دیروب اخلد قیدکیم
صالح قید جراسی بوسو اغیبتک	له کیم بولورده نزدیکه اخصار ای دیروب

مسلم هوبه ای دی مسجد ویزه ده قرار
تاکیم ایرندی شام نزلت بولوب نزل

بوشه مسلمون برضا توک بنیم شاه کوردیکیر و اولک اوغله نه هانت کوردیکیر

راه نجات از روی اوزات فرشته خو	صیدی اویرده ایلی اطرافی جستجو
کوردکده آنده ای دی طبیب بریای صو	بر صالحه اونده ناید فرشته مکر نظر
غوغالی بریر اولدی طلوب قند سولبو	خاتونه صور روی هم دیوی سولبو
تخت ایوا و نمونه ایراد کفت و کو	سه نظر او کندنه اعانه کیت که صقم
اما اهل بیت رسولم کزل که بو	مسلم کا دیدی که غریب بو شهروه
حفظ ایلیه شفاعت اولک و سولبو	بیکده بر محل و یروب آرام بویه کتا
دسته ایروب ایلیغنه ختم سوردی	اول صالحه بیخیزدن مسلم اولیغیه
ای دی قیام فرشته قیدی سرفرو	تصیه ایروب درونه برانده بر مقام

اول یرده کریم یادی بساط قاضی
افا که دره جم یوغیدی خواب و راهتی

ایرودی که امام ایچونه اندریمه و اینه	هر حال و هر جهت نه ای خا طری غریبه
صالح نولور اوسورده نیر بغات دیمه	یرودی عجب کیم اول شه مظلومدن

اولدی

او (کتاب) = تیر

اولادین فکرایدوب کاه دیر ایدی
 کاهجه دیردی کند و سید ای دی و سید
 ایسته بوغضلرله دوکوب و بدونه
 وارمه مکر بر اوغلی اوغاقونک و بیگم
 اید لطف ایلم ارایه مسلمی اوکونه
 عمده کوروب اناسی ایدی سبب سوال

زیراک مسلم ایدی کلوب خانه فریناه
 البت هواریدور بزه عصاره جلوه کاه

خانونه ویرمیب و لفا صلف جواب
 ایله زیاده واقعه یی بیدرون لیه
 او صوم شقی محمد اسفند عزم ای دی
 مسلم نمازده یی بو حال ای دی ظهور
 طره صیغه ای دی حمدی لیه
 جو یوله ای دی ایله قلک و سلا الشیخ
 هدم یکا نوم ای دی رستاره وار
 تنهیم اول کروهلان ای دی اکثریه

فرزند استی اکلیکم بشقور بو حال
 جو نه عادت اوزره کار کرا اولر بکا حال

بو کو شیلک حساب مسلمی مجروح ای دی بو طویر قویله و عزم و ایمانین او نور قویله

امرا ای دی قانک طامعه صیغه لیه
 اعصابه یاره یاره و شویب تیر و سیکله
 حاصل اولوب او طار اوج سعادت
 پرواز بتمک اوزره ایله روحی اوغاق

یا عذر ویدر سزر اکا فاولن و هم
 قانه طولدی جان اولوبه سلی
 بو کورت سلام عدد و دونه هزار بر
 ناکاه بر سفیه سیر در کار هن

دره
ص
دیا
او
زین
جا
کو
و
ا
او
ب
ای
ش
ف
ا
ت
ا

برطاسه انقباضی قلبی جرم دار
بوزخمت او رگ زخمه او جرم مضاف
خراندک او غنی بکرستکار و ظلال
صیدی او نده بیدی او بی جرم تباع

صلوه آبی ایلری برضرب ایل همدون
دیواره بیکه قلبی نه زار و سینه هال

اما بولوب حرارتی غایت از دیار
برصالحه او برده صولوب برقصه صو
جوسه و خوسه خود نه لینه طولوب
تکرار و بردی اولری او ده بر عاقبت
قائیری ایل ویشری قبل در و کبر
بیلری بوئی که سرب بر تادیه نشاند
مغول ایکنه او طائر اوج سعادت
هر جا بنده راقه و سیر سجاعت

باضرب ایل خانه صفضیه طوتدیل
ظالم ایل کبری عری او نوتدیل

بوجنبه مسلح ابره و زیاد نروین کند کینه صکره جانی عام صینه نجهم عرکال
و طریقه نرا دنده غم تکبکاه وصال ایندیکه

قید اقباب رعایت آل بجمیر
واصل اولنج ابره زیادک حضور
دیدک امام وقته نیویه ایلون فرج
سلم دیدک صینه علیله امام وقت
بوجانبه طریقه رضاسنده کلمتم

دجال

5052

256

Kap. 2. Sahif
Sahif. 4. parsi

Hakim budur kinnu nindaki hali karachi
Hakim bin cigidi gachucki Schwabach

در حال ایستادن قننی امه زیناد امر
مسم جویری مکیم یوز الصلا ایرو
دیدنی که السلام علیک ای امام دینه

حالم بود در حال حضرتک
حکیم بکا ایستدی بولکه سزادتک

ایستادیم ملازمتکده قزای جانیه
زینار ایتمه میل و توجیه بوجانیه
به مبتلایم ایتمه بلایای دینیه
کوکله در دینی حیدر او کتیب
یس و اهدا لوه بوده ایرو بولکه
توبه ایتمه سزادته اولاد کده قنن
امه زیاد مسلم ایتمه عروه نیک
ارسال ایتمه شام سعادت بیایه

در ورزه دعتقه اصحاب اول ایلی سره
منظور ایتمه شیخ روز مشرفی

بوا به زیاد عذار حضرت مسلمی قدم اجناس نده سکوره اولاد کز انک قنن اولاد

امه زیاد اولاد کده سعادت
ایتمه دی کیم نازنه و اولاد کده
قاضی شرح قننیه اولاد کده
بی اختیار کیمه واقفانه باستدی
تحقیقه ایتمه مسلمان امر ترا دینه
دست قنن ایتمه توبه واقفانه
آغاز کیمه موسم عیسیه و شاد

اولاد دینی ایتمه کیم اول شهر عصیم
هر کیم کیمه سیه ایتمه قنن اولاد کیم
اصحاب ایرو کیم اول ایتمه در نظم
الوردی بودند نه انزه برهین عظیم
ایکسی برده ایلمه عاتم الم
دیبر ایتمه بقول قننیه سننیم
جوع ستم و ایتمه نری مبتلای کیم

قصه
تاریخ (ماه) خرداد

بود
غاده
تاریخ
کیم
او
وق
یا
یا

اول
بر
نیم
باز
تاریخ
تاریخ

اصول نور نوره لم قنده کیده لم هم طفضل و هم غریب و هم اواره هم بنیم
قاضی دیدی که انده ای نور دیوار
نقد روانه مسلم اولومه نور سیده لم

بوقاضی شرح سزاده لری اوغلی ایله کاروانه روانه ایله کبیر و کاروانه انده
وارنده اول کوهن به کدی کبیر

وارد مدینه کیده چکن بونو کاروانه
بورسکه تسلیم ایوردن و بریدی کم وزر
بونو کنار شهره وار خیرین بایر و
سز کاروانه تیز بویور کده بیلن دیوب
بیچاره کالوب یا لکر هم بریدی سب
برایکی کوه او بارید ده کز و زغریه
آخر حور شهرده بر باغ جاده اوب
انده بیلوب بر عاقله هاریم بو لری

یاک اعتقاد ایسه مکر اول صالحه تمام
عنا بنه قیلدی بونره اکرام و احترام

بوسه زاده لری واقعه ده حضرت رسولی زویه بنده لری و حضرت سزاده لری بنده لری

طافندیر کسوب بوقدر محنت و کدر
اول کیم نصف سینه محمد که اکری
دیدن زمانه خواب دکل ایله انباشه
کوردم که مصطفی و علی و حسین ایله
دیدن رسول صه اکای مسلم عقیل
طافدن ایچینه قورون بکس و خیر
اندر حضور که کلم چکن در عمره قریب

تفسیر

تقدیر ایدوب برادر اصفهانی بونی بربری بوینم صابرین اولی کهر
اغشیدر نهایت خزه و نکایلم
فریاد و نوم ایلدیر هوی و هایلیم

بو اول صافونلک تروج ظالم هارنک سزاده لرن اولدین بک بولینن و تقدیر غلام اولدین

صافونلک اولر که حالده وار ایدی براری	هارتوی نامی کندی خدار و بربری
آسای سیده کوسه ایدوب اولر کبری	بولدی اوشا هزاده لرن اولدی بری
فی الحال یا ندرینه واروب تمه لیلیم	کوردی صابریه اغشورایج برادری
کیم اولدینمه بیلمه هاده اول جوملک	سونه ایدی سوز قصه شقا و اوبدی
اوردی طببا نجر بوزینه هده باغدی	کیولریم بر برینه حکم اندری
وقت سکر کنار فرات قلیوب روانه	غرم ایدی قند تیغ ایل اولر کوهی
یا لوار دیر متضاعت ایلر دینه دویوب	برز و جسی براغنی ایلر بر هاگری
سوز کجیب اکا غصبی بولدی از داید	امر ایلدی غلامه اول فضل مسگری

دیدی غلام اگر بوجل اولر مقنم
وارم بونور دیده لرن قلم الم

اولدی غلام حشمی بوسوز دنده فرتو	تیغ ایلر قطع ایدوب قولمه ایزد سکتی
بر برته دخی ایدوب او غلبه زومک	تکرار جوقه رجا ارا کافیدی اثر
ضغ ایدیکونه اوغنی غضبان اولوب ایدی	سیف ستمه قلی ایدوب ایدی بریده سر
برز غم مهلک ایدی هاده زومک دخی	جمله صافتری دفع ایدوب او خرف
ار قده اوشا هزاده لرن ایلدی هجوم	آندره اغشوب دیر بر عقده ایتا خور
قیل مرحت که بی کسی و جاده بر نری	باری صافونلک غلام دیوال لغود و زور
هیج ایتیب رجا لرنه انصاف صیف	تقدیر ایدی تیغ ندرینه اول فخر سر
قطع ایدوب ایدوب دیر بر جونی ایلر	مولای سجده ایلیم لم باری محضه

انصاف کلمیوب دیر ایدی اول عهد و حاهه

کله (color) با

سال (pal) one year

5456
27b

مناجات

یارب مدد عظیم آل عبا ایچونه	یارب مدد صدیقین اولاد مطهری ایچونه
ضریک جناب منته مرتضی ایچونه	یارب مدد هدیتم و ذات بول ایلم
جاه عیلم یار منته کربلا ایچونه	یارب مدد هم سزهای کرام ایلم
سلطان محترم صمد مجیدی ایچونه	یارب مدد اعالی اولاد اول ایلم
اوند در نه ناسکفته کل برضا ایچونه	یارب مدد انبی عشر ایلم
خوبه جناب مسلم صاحب و فای ایچونه	یارب مدد اول انجی جکر یاره ایلم
هر کیم بکایدیسه بو بولده غرا ایچونه	هر قطع سرتکنی قیل جوی هفت
هر کیم طرف جکر یاره اهل شفا ایچونه	هم ایلم باغبانه ایلم روز جزاه

اولمه از لده ها کمال عیاسیج
در کبر نده اولونه صلواتیج

نعت ترغیبیه

خمس اولوب ایام قائم بارسول الله	دور هر بیل باسنده خونه عظیم بارسول الله
تجدد البیوب ده سال عالم بارسول الله	طوغجه غره شهر محرم بارسول الله
اولور بار بولده قائم خم بارسول الله	فدادر راهله جانم ناره خاکیا بیکله
جانی باده ویردم اغیار خاکیا بیکله	کوردیم کوردیم اغیار خاکیا بیکله
علیل اندری کوزم اسلک دعا دهم بارسول الله	دو ساز اولن بینه کون غبار بیکله
بوئی نر کیم بنم عشر محرم وقت ما قدر	بریتیه کولکه آرام جاده آه دعا ویدر
طولامسوی قار فخرم خاطریم بریج ویدر	سراپاشانه وسه دل جان جان
بولمخ زخم عالمده مرهم بارسول الله	بوختدره صامی نترنای سده حالک
نه یابونه قشقی دره حایر بولمخ حالک	غنی وارسه تسلیمی وارد اوز کله اها
	فراقن بر طرفه بر طرفه قائم الک

صحب
برج
نکته
تاکید
اول
این
توجه
ای
ای
توجه
این

وجود ابدی هر درده محرم یا رسول الله

آنچه که بلای ما برای اهل بیت کلمه اول نور نامم برابر هوی های اهل بیت کلمه
معلوم و ضلایم ابدی اهل بیت کلمه همه اول مصوم و در رسم عزای اهل بیت کلمه
کور نه جسم ها نور خزنه جسم یا رسول الله
دو دیده مد کلایه سینه با شکر بر جا دارند آثار از نظر کیم چشم سار ابلانند
بوعینک ابی از کم ضعیف در دو بلانند تو کفر است که چشم ما جای که بلانند

اولیچ ایلمم اجزای ماتم یا رسول الله

سعادته جفا بکدر حبیب هفت یزانه مقام قاب قوسیه عقلی قدر که هلاله
و کله و اصل اولوه رتبه اهل کاسه بلور کنگره بود قدر ذات و اولیسانه افزانه

مگر سبطیه با کلک اوله تو ام یا رسول الله

اول کیم حکم فضا در همه دارم از کلمه بیات و عبادت همه دارم از کلمه
سینج اول ابلانده همه دارم از کلمه قولان که نظم بلانده خطایم از کلمه

بکا هر کونه محرم هر صفا غم یا رسول الله

تقصیه بیت مرتضی یا ضوی

تفطیم و هضم امیکه امر اهم کما عند عده و ده اولی از مقدم کما
زیرا فیوب و جوه ایله جور و تم کما ظالم هم اهل بیتکم قصد ایله هم کما
ایرات ایوب بوظلم و تقوی الم کما و بر روی کمال خزنه و ملالی اتم کما
بیات ه کربلانه روا بونجم غم کما
در دو مادام و الم و صدم کما

سه سبطیایک ذات حبیب خدا ایکنه سه نقد جانیه حیدر خیرک ایکنه
سه نور چشم هفت خیرات ایکنه سه مطلب دل همه مجتبی ایکنه
سه شمع جمع خسته ال عبا ایکنه عالیده خسته غم مریک روا ایکنه
یا شاه کربلانه روا بونجم غم کما

در دو نام

همه بدین
دعایه در
دعایه در
دعایه در
دعایه در

5658
28b

درود عظام و الم و صیدم سکا

همه دروغ قیلدی و دروغ صیب کب
اصحاب و مؤمنین ایکی شیفتخب
برین کتاب و دیگری سادات آل کعب
اول حدیث رسیده سده ای سید عرب
فکران عظیم ایگه بوقدر بفرم عجب
فکران عظیم ایگه بوقدر بفرم عجب

یا شاه کربلانی رو بوقدر عجم سکا

درود عظام و الم و صیدم سکا

تاکیم قورلوی مهرک و دست کربلا
صف حکوی سوسو وسط ایستقیا
اولدی سیر او کجه هجرت باغ و قریبا
میدانده سه یکانه قالیبا بولون غیا
ایندی بفرم قصدا ایله اعدای فی حیا
قیلدی نوره اوسته هر نخت و بلا

یا شاه کربلانی رو بوقدر عجم سکا

درود عظام و الم و صیدم سکا

سبط صیل صفین محبوب ذوالجلال
صحرای کربلانی صومر قیلدی ارقال
تبع و هدیه ایگه اکابر و وفال
فکر ایله بوقدر اعلی اولدو احوال
قیسه سنج نظم فضولی بی صبحال
بدره دیر اغدا ایوب عجم و مملک

یا شاه کربلانی رو بوقدر عجم سکا

درود عظام و الم و صیدم سکا

تخمین مرتبه و اینده صریحتی

ای نوم زیب نسو: ان جصاصه
وی سچراغ بار که مصلحتی صمه
ای کائنات بررقه: الهی صمه
ای آفتاب سرور صدود صفا صمه
وی نیز سعادت اوج عدا صمه
ای رسولک اصمه و اعلا و اجلی
ای نور لایزال جلاله صمی
سبط ایله هر جگر کوشه: علی
نور سرور سینه: خیر انصا صمه

Drudi denvidem ve dani denvidem

ya sahi Kibela
ne rum kura gani su

3957

تفسیر (Tafsir) گوشتی (Ghoushti) اسباب (Asbab) (Sunnat) (Fatawa) (Risala) زبانه (Zabaneh)

خبر و
و خبر
یا را
نجه
کا
مضو
ان
ب
نجه
ماه
مش
کا

دارنده اول حامد و وصف کامله
 کیم مصدر اولی همی جمع فضا نم
 هاشمی واریو بنده بشق و لانه
 اسکن تبادت اتم در صده شعله ایم

ذاتیک او کوب یا ارتیفه کبیا صه
 اهل نیاز و حاجت اید و بیگاشی
 ایدر ایگه و سیم لطف خدا سی
 صیفا قلوب مضارده اشفا سی
 دهر ایتدی بیک بلایه مدد مینویسی

ای چاره ساز شفقه اهل جی صه
 ترمیم فتنه سی براری قوم اظلمک
 اولدی سبب حدوته بوغدر اغظلمک
 تا تیری سوره و نشه سی بو در عا
 اغتدی قسم الفی و فانی ماعلمک

بقر قیام صره دن اول ماجرا صه
 ظاهر دکلدی و از شیخ فطیم کیم
 سالیاه اولاده بو مرتبه قصد هوشه
 ارتوه دها زیاده سز بو سوره کیم
 لغت بغات شام ایلم روانه سز کیم

عالمده کور ویدر سکا غدیری دو صه
 فظرا اولوب د و علائک اقبال شانه
 منسوب ایگه آل عبا استانه
 کبری اهانت ایلدی روح روانه
 صدیوف بنت اسمنک ایماه و حانه

اول صورتی جام زهر ضافی سکا صه
 دنیای زنده ایدر برکات سیادتک
 شاه و کزایه لطف و عنایتک
 اول ربه ده عظیم که قدر سعادتک
 غم ویری ذات حق دیر ایلم ترا د

کر غمده اولیدی فتره خدا صه
 اظهار ایدر بیا بو صورتی ایتمه قدر
 انده قلوب منکس اولدی بیج که در
 عهد ایلم قاری ایتمه قدر
 صبرم طوئری آسمه سوره اول قدر

قطع ایلم زمانی مقراض لاصه
 اولسه جهان هونک دران مضمهر واد
 وضع جیاه عمره تفریح ایدر عباد
 مثل سنج هفتکیم قلمه استکان
 کاکتم قولکدر عا سوره زار کور ایلم شاد

جولکدان

بدکریمک عقیقه سد یا صیه

تخمین نصفه زبان شکر کربلا

جزو شاه قریب او دنیا صیه کربلا / اصل سرفزل اعلا صیه کربلا
فخر دنیا مید عقی صیه کربلا / باد شاه صورت و مضای صیه کربلا

سرور بی مثل و بی همتا صیه کربلا
و جبریدر دو سده چراغ الهل علیه قریم / قدیر شمع شرف افزای محراب محرم
یاد منه اوصاف هیا یوننه بوسلم در قریم / نوحیستم فخر عالم قره عینه اعم

مید دنیا و ما فیها صیه کربلا
همی ارباب یقینه مایه فوز و نجات / بفضی اهل بقی و طغیان اندر سیات
حاصلی امانت محاصره و نجات / آب روی اول و آخر ملود گلکات

افتخار آدم و هوا صیه کربلا
مغز قرانه ناطق در اوتاه محبتا / آیت امانه و رحمت و شرف و صفیه
انس و جانیه القاب بنی بیداد و فرج / عظمه تشریف نصی اهل انی و انما

نار و نجه شالعه / یکتا صیه کربلا
مسطح خورشید افر محسوس جو جل صلا / مجل زهرا علی سزاده یوسف جان
نجه نسل بنی سریشمه اولاد و آل / سر و پستانه معادت نیر اوج کمال

سماه بر خود کرم فرما صیه کربلا
ماه و سال مهر نیک فرور و زینور بر عقیقه / آفتاب در کشته ندر برزه اجد فقیه
مشریب آب هیات اندیشه بیدر زینور فقیه / ابر و مدار و کارم چشم خورشید فقیه

شمع فانوس فلك سیرا صیه کربلا
بیخه آل عباد نه بکمال موهبت / تعلق ایله ضایع بنده امید معرفت
ما عینه هفت اقلیم اولدی و فخر نعت / ملقبای حیا غنچه قرینه کاشته معرفت
حالی دیره ملجا دنیا صیه کربلا

خاکدانه محوم و لرزان مرغ کرده مضطرب
 نوله اوله سره دن دوله دورله مضطرب
 ایتدی سیدلر بقا اظهار طغیانیه
 باغینه طاسه اورده نوله قورار غلغ
 هانکه بریر کله آیدر ساد باغلیک
 خومه اولاد عیله کربلا طوبر غلغ
 اولدی هر بریزه سنی نعل و مچانه
 کربلوه آل و اولاد خیمه هرولی
 کیم سزادت بولدی انر کبر نور علی
 سیدانک قالدی فون بر بوز کرمای
 نره های یا محمد ناله های باعلی
 ایلدی روح ایلدنی زار و کربلا یله
 اول زمانه کیم کربلوه قید ایلدنی
 اولدی جانسوزت مه اولاد اول بوترا
 اولدی تا تیر ایتدی کیم اجسامه نارطرا
 هور و غلغانک ایدر حابه و جگر کاهنه
 اعلی فریاد اولونه اطصال و تقیایه
 سولوب عالم کسلی بفر عیاله ایلدنی
 دینه غم دیر کانه اولدی بولکونه ریا نه
 بونزه ساره بریزه غم ایلدی طوفانه
 دست اوروب و امانه غم کیمی با ایلدنی
 لوسکانی طوری روزه و فغانیه
 استقیار سزک غور و فغان کسیر
 ایلیب با طرا کهر ایمانه بوزنده تیر
 صاصع هر سوری بر نوع ایلدنی تیر
 باره باره ایلیب آل عظامان ایلدنی
 صحیف سیرازه دینی بریکه با صیه
 تا ازک قریب اهلنک درد و بیلدر
 واپری
 چونه اولوب اعلیله اعلیله ناله با
 نوله اوله سره دن دوله دورله مضطرب
 جددنک خاکه خارده اولنک سایی
 خاک را ایتدی سنی ارباب عدوانیه
 بولدی عورت خیر کاهنه و عطره ناله
 کل کبی دولتی با ایلدنی غم تیغ اولدی
 کربلوه کله ابر ایلیب سزتمه صیف
 وضع ایلوب آبی سکا اعلیله قلدنی
 ایلیب با ایلدنی خیمه نریدانه صیه

دولت

روح محبوب خدا قلم قدرت بجا
اولی که صفا اهل را در حق و تقوی جدا

الدری
سینه

خونه پاکت اولی در دم خاکه ریزان به هیبه
خصلت اولی بی اعانه رست عوانه
تبع غدر سحر دهنی سر قلوب حیدر
کایتی بجرات دکله خیر امکان
سه یا تو که سینه صفا اهل اقبال فانه
قانویا سینه هو قیدر دو کیم به هیبه

الدری
شفا

ایله بر فتنه بجرات که ارباب ضلال
هر قاتر دهنه خسته خردی در جلال
آتش قیدی رسول الهی سوزان به هیبه
تا ابد اول سینه سایه عفو اولی عمل
رقیق ویردی همان لایه انوار اولی

در
اوله

اهل سحر حاصل اند که در حرات کدر
ذاتک ساقی فوض کور اولی در پیدر
هب ذلال لطفه محتاج اولی در سوز
منسه اول سحر ستم اهل سواد سیم

نیل
کوز

انصاف خانه امکا فی ویران به هیبه
کر ظلم جهل و غفرت بر آدم تو نور
جانه مهرک عزیز اید بر تو جانان بولور
سینه او مهر عالم سز هویر به کالور
نور ذات کبریا و جبرکوه رضا به هیبه

ایسته هر عسر حرم مایه سوز افکنک
بجز اولی سینه زاره و فنی بولک
جای سوزان اید هر عا سز هویر به
دختراب در غم فکر قولک کامل ستمک

خاک
خاک
کینه

دولت و صلک کف ایا و دریا به هیبه
جد پاکت صفت بی غیر عالی جناب
مادرک خیر نسا العالمیه بار نیاب
والد کدر صیدر کرار علی بو تراب
دود ماهه پاکله الویوه صفوی حجاب
سبح بزم قدرت اولی فرزان به هیبه
هریه در سینه بی کلام نیاب
سه هفت قدر اید ای سطر محبوب بیل
وق الصیبه نوح اللیبه سز ضلیل

دولت

دو ننگه به کینه چاکم زار و ذلیل
سین استم شاه و صله او فرزند لیل

صرتکله اعظمه اولدی جتسم غلیل
یا سرتد کر بلا انی دخیل انی دخیل

الدی اه الله عنانه ایشیام استیانه
صالی جان نارد سوزجت احترانه
سینه سوزانه دیده کربانه ایشیام استیانه
بر بر بید فرج اولوب خونه دل اولن فرانه

صرتکله اعظمه اولدی جتسم غلیل
یا سرتد کر بلا انی دخیل انی دخیل

انجی ایله دراهنکه طویرم یوزم
اهل بیکنده جید او سسه کینه او کوزم
طفیل و سه کربانه کربانه لطفکله دیکوم
جوسسه استک جت صالی سینه اوزم

صرتکله اعظمه اولدی جتسم غلیل
یا سرتد کر بلا انی دخیل انی دخیل

در دخی ایام سوز او نه قاتقور ایوز
جانه بنانه ای صیغه ظاهره داغ
اولدی جاری عیبه ماکده سرتکله لاک
قلدی بیدانه لر ار ما غلر سیدله خونه

صرتکله اعظمه اولدی جتسم غلیل
یا سرتد کر بلا انی دخیل انی دخیل

نیل اشکم غلر سینه در مثل فوات
سه صوز لطفه سزادت بولک ای عیبه
کوز یا سنده نه بونورد یا سنده سرتکله
ور سینه ور طر بوزانده لطفات جت

صرتکله اعظمه اولدی جتسم غلیل
یا سرتد کر بلا انی دخیل انی دخیل

در بیانه لورده عیبه اولد

هاکای احمد مختار اولد کلور بری
آسنا ی حیدر کرار اولد کلور بری
ضار صیر و اقصیر ناصر کلور بری
چار بار با صقار بار اولد کلور بری
کجه اولدی ذات اولدی صیبه بر بار
بواتر ده واقف اسرار اولد کلور بری

بری وادی ضلالت بری راه توفیق

قلعه در تفریق

ماتمه جلا به هر صبه اعظم ماتمه ایدر بد استینه عالم
خزده و فرج عالمی فرج بجان اجمیه نوز و زی بویل قیدی نقیب ماتم

در هیچ صفی بلور جستی

ای اسرف اصحاب بی قرشی سرتاج مؤذنانه بلور خبشی
سه پیرو مقصیه فردوسه کیر دکه سعادتلم و عالم کوشی

در وصف صبه عمارت

سزادته مکنه سلفه عمارت بلور عودنک بقینه برهانه عمارت بلور
صانه سنا قدر اوج ذریع ایضه علم عنی المرقضی سلیمان عمارت بلور

در وصف صبار الیه

صدیه احمد عمارت بلور رفیقه صیده کرار عمارت بلور
خروج قاسطیه بنی اولیضه شرف سزادته ایدر افکار عمارت بلور

در ستایشه مالک استر

قریه صیده کرار مالک استر صیه اجمیه مالک استر
دیروب مجتبه جانه طریق صفا اولی علی به بار وفادر مالک استر

مضمون

اولدی عالی جوهر ایمانه کیم کیمه فر امتیاضه فر کونیه بلور سینه فر
نور عقیقه الی کوه کیم نور ایدر ذلک حب ما سوادنه بالی قبل ایدر
روز خسته بزه و بریز مسلا و الیم فضل همه حب رسول الله و بی غری
افزوی فوزه و خجانت اودر شاهانه آل فاعلم دیر در عجب عاقر دیرینه فر

فسح او نشه خینه داغ مجتله سنج
زیر اندام فرود فرقه بشینه فر

منجور کانه تیره سعادت سینه اولی توفیق
مشو کانه برده ادرسه قوی افواج
مدیا کله سناک مجرب صید جل جلال
فیل سنجی قصه جانیکده برک باب
المدرای نور اعظم صفی سید بول
م

تاریخ حضرت علی مرتضیٰ کبری

ذوالعالی علی حضرت عبد الوالد
یعنی روشه کهر سلطه مولانا
ذاتیر جامع مجموع عرفانه و کمال
صفتی سیر و صورتی محمود و طبع
ایته بر قایم کله نسو او صافه
استانه سرفی حد کرم برورین
ایاویچ مندر شاده نام قیسو
ککک ناخیز مسیح ایلی بیت ان

ذاتنا افانده سعود ایلی واحد صلیبه ۱۲۰۰
بولدی سجاد ه ملوده فیوضا دکره ۱۲۰۰

تاریخ ولادت سرفی محمد باقری

مه اوج سرفی حضرت عبد الله باسا
یکام صیه فیه و صیه عا طره
عبارت نسو ذاتی کات و فضائله
محمد الله نه مظهر ایرو بر لطفه
جلان اولدی برجل نبی مسد پیرا
عیونه اولدی مور بر تو صهر عا لده
محمد اسم سالی اولدی سلف مخلص نای
قیوب الله مهر و لیده و خاندانیه
اولی با هم فضل صده عافی بر کتلی
سبح عرصه ایق حضور ایلام و عو

لوم برای نینامه پیر اکبر
صل یکلان سر سجاد ز ناز دور
و جهره مطمح انوار معانی و صور
دوشمه انار نبی جمال مظهر
عارف و کامل و کاه دل و لیل نظر
سبح و سجاده نشیده ایلی غلظت
عمر و قیانی الله تعالی اوف
مصعبه اولدی مکمل ای تاریخ کهر

فاتیح آری و زرب طوغه نظر با اولدی
مصوب البویب امداد کا اول قلبه کزیه
روی ارضی بو بادی خوده نصار اقبیه
مؤیدین بو نبی غایبی فتح مست الدیه

Alifari
Tahm gji vurd daj
Egje gub dald

6867

بوی
عبد
ق
ا
و
د

ح
ا
و
د
ع
ا
و
د
ع
ا
و
د

نظر در نه قیسومه اول جن کریمی کربا سالم
محمد بلک افندی مرده تزییه زیندیانی

تاریخ ولادت شریف محمد بلک

عقیده نخل شریف اکبر عبدالمطلب
جامع مجموعہ فضل و کمال اولیٰ نوبت
بولدی فرستوری دولت اولیٰ کریم
قیدلی هم اصحابه بونان و خدیو
ایلی همی و شرفه افان اسطارع
امه بانه فرزند زینان جناب بلک

قیدلی تاریخ سنخ اسما و مجموع حروف
اشرف نسل محمد اولدی بر عبدالمطلب

تاریخ ولادت مرتضیٰ علی

بکام اولوب صلی و اهل به مولانا
یکانه قی نخل واصل و اصبه کیم
او طفله اسم علی اولدی مرتضیٰ علی
بولوبی کانه ابوبنی و نور عمر و شرف

سنخ اولدی بونارنج هوهر کیم
هجان کلدی جمال ایل مرتضیٰ علی

تاریخ ولادت

سنخ مولوی به حضرت صوه
دیلدی شکر و سایه سائیم تاریخ
زلفه اصحابه امینه طوغدی زینا

تاریخ ولادت

اولی سکر عطا کریم قوت یوله
کربو کریم شو عبد کینه اصحابه

بزرگه

تاریخ ولادت

جناب میر شریف انصیب رحیل الله
قدوم نخل خلیل اولدی مستنیر
سنخ مین بشارت نامه تاریخ سنخ
وجوده کلدی مکرم شریف علی صبر
۱۴۰۷

تاریخ ولادت

دیردی صبر بر رحیل الله بر نخل شریف
مقدیم بولدی فرزند وجود به تزییه
خانم تاریخ سنخ یازدی بادم و صبه
تجه آن محمد میر زین العابدیه
۱۴۰۷

تاریخ ولادت

دیردی خدا بر نخل بوننه طلعت کیم
مقدیم خاطر زری ایلی مرور و مشاد
نامه بون تاریخ ایل مرده لایر سنخ
ایلی فرط طلوع میر محمد فواد
۱۴۹۴

بو اولده بیکو برنجده دو کول تاریخ
سنجه موی خزانده اینه اهاندر

تاریخ ولادته

همجه همتا علای روم بر فرزند
سنج نور احد فرد عجمه تاریخ
عمایت ایندی بو عهد زایل بر سنجه
اولم بقیصه محمد ایسه ذمه الیه

تاریخ ولادته

قق العظیم برادر زاده محمد شترم
اولدی سر فرزند مالک پادشاهی
خاندان خندا عمر طریق امانه بود
دوستی تاریخ ایله معرعه اولدی سنجه
بی اولم بولدی زهی مرصیده زین وجود
اسرف نسل محمد در حیمه به علی
بر در مولوی خدی زاده ولادته تاریخ

تاریخ ولادته

جوان کندی محمد دده اقتدیل
سنج مولوی بزنج ایلم تاریخ
تولدا ایندی محمد فصیح افندی زهی
تاریخ ولادته تاریخ

تاریخ ولادته

مغنی بولور زمانه بود بر تاریخ سنجه
اولدی میراها بر کیم بیایا ایضا کیم

تاریخ علم حاصلی

او قونوسه بو کتاب بر روزی حقایق
او مرانفع و احصیه فواهی ضرر و سببه
بدر بحالی اثر کیم محتویات و معانی
دیانت قابلیت علم و عرفانه و ریاضت
کوزل تمییز و تطبیق ایسه احکام و آداب
سبب اولدی قیضی ابتناء کل انصاف
بیتونه امر و نهی حقه فصل شایسته
جمیع حکم و فوائده الیه عجمه حکم
ایدر موضوع ایضاظ دینه حسمه حدیث
او صیر کیم حجاز ارباب حد افند
تصمیم ایله کیم هر کیم بر فضل بلا عتد
اولور خبر جزیل اولی و مرور و زود

تاریخ ولادته
نه امانه بوردی بر فرزند
مرصیده صفیه
لطفه صفیه
طوغدی محمد جلیل بک صفا
۱۲۹۶

قلیدی لطفه بک افندی علی
بکیم خاله صفیه
نه خانه مختصر اسمی
یاد اولوسه حسمه حال الیه
مقدم صید اول نویسم فلک
تاریخ اولدی جمیع فائده
حد و حیده الیه واقبا
کندر بولم بولم عمر یادانه
هم قدر و سنده بولور نظر و ده
عمایت سوره و سائل اولدی

7261

برو
کتاب
فقا
ص
علا
طر
ایلا
ذات
کام
برج
غنی
اول
صف
ای
تیم
روا
براق
دوا
مکه
یک

فلم بر یکی سوزیازد کسی لوح تاریخ بو علم حال طی لوم برای مصفدر

تاریخ

ابو نضوح سلیمان شاه قانوق
 او شاهزاده ننگ اسم شریفه نسبت
 جناب شیخ حکرم صبه افندی کیم
 دیروبا بوجاه شرف بیک بکرمی
 طریقه فیضه از ضلوعیدله شادی
 محی ذکر و عبادت ایکه بوجاه لطیف
 مردور وقتله بسه دغه محترمه اولدی
 باه اشته دولت عبدالمجید ضایده
 ای دیوب بومصدی شزارده سی کوبه
 قونیدی نامی جها بکر جامی هتی
 یکانه پیر شادت سمیرایی حقا
 مقاصه اییدی تمام ایی در بیل
 بجه مریده ویردی نصاب غز و علا
 کجوب سینه ای دیوانه ناکمل غم و نفا
 ضایه سکر بوکره یه اولدی بنا
 محی اسکندر نه اولدی حوقه اعلا

شیخ محمدی توننجیدر دیدم تاریخ
بجای اولدی قینه استو جامع سرعنا

تاریخ

سکر صفة نام تاریخ ایلم تاریخ ایلی نر زانه بنی مکتوبی سرعری

۱۴۸۸

حروف غیر منقوط ایلم تحریر ایلم تاریخ اولدی سرعری صفاک نام اخله

۱۴۹۷

تاریخ

یازدی با سکر الهی اولو تاریخ نام
 عسکری با معن احوه باب به سالارونه
 صکره تاریخ کهر بولدی شیخ مولدی
 جیفدی صندقه ناظری اولدی شیخ مولدی

۱۴۰۴

۱۴۰۴

تاریخ اولدی شیخ شریفی

طریقه مجده وجه استیقام مرسلده
 شیخ ایلم برای تربیت تاریخ نام ناساد
 عبار صفاکای مصطفای قیودک مالکاه
 سمیرا و سوره مزاج ایتمه کله مرسلده

۱۴۱۵

هم کوزل تاریخچه دوستی شیخ
ناظره فاطمه بولدی شنه جان

تاریخ درایت

نام تاریخ ایلم بیزیر قردوم ایلم شیخ
دیروبا بویل طارقه جوبن افند و هتیز

تاریخ

دیروبا بر فرزند فر کوزل
بولدی شادی خانلاره اولدی
یازدی با تربیت تاریخ شیخ
خالده عمر انه بکلمه عالم اولدی زینه

۱۴۱۵

برون سینه ایلیوزیر می سکر تار خنده عازم کجکاه و سنان اولوب کبریه مقسمت
کیده بلده آینه بک هاره سنده ولده جیبا مصدرفه فصل درگاه لطیفه و شبه
خال بالک و کت اوله هد عزیز و کرم خواجه کاه عالیت به نقیضه بده سید کجک
محمد امین ذی صفیر بک ارتقا بده بصره سوره طر فتره نه ت اوله نه مظهره و
خلدوه اوله بده بصره یا سنه صکره یعنی بک اوله بصره سی حق فخره به ما نینم
طریح حج شریف بونلین زمانه تبرکات لایح خاطر اوله مظهره تاریخچه

ایلی خواج امیر کاه اذنی اری
ذات پاکیدی کمال عز و شرفه اید
کاتفا استر کتاب منوی مولی
برج نسل غوث کیدیزه ایردی هلال
نخ نه اسرار شاه ایدی قواد ایدی
اولدی سیراب زلال خوکوار مفت
حضرت نشات سلیم و صوفی ایدی صام
ایلی قصبه عمین سزا سنی اید
یتیمه ایکی بیل مقدم قیدیه بیل صله

سولدی تاریخ معجم سوری نسنده سنج
کوهی ادره امیر خواجه کاه نقیضه

تاریخ احوال ضایع ایراعظمه شریفه الطیب

روانه اولدی ضایع ایل عبد الطیب
براقدی ربیع اقبالی بولدی دولت باقی
دوام نشه یوفه یوفه یوفه یوفه یوفه
مکدردی کبار اقبالی اولاد کرامت
یکانه مسید وقت افضل آل بیکردی
معظم بادکار اهل بیت احمدی عدنی
انی سوره ایدی نسل اهل بیت عدنی
و کندی عالم فایده کی نیک و بی عدنی
واروب بولسوه صفای روح و ذوق عدنی
ایدوب الله رحمت ایدی صد ایدی عدنی

3274
366

shams = Vash...
shif = Hapt - re jash

بولوب شهر صیام انجام صوم سوادری
چنانچه بندگانه بکده جمیع اهل ایمان
سیخ ایام عیدری ماتم تاری قبل قیصن
صام الدینه چکلری کنده مؤمنه میانده

آستانه حضرت سبیل سنی رضای الله تعالی ارکانه فارغ

آستانه حضرت سبیل سنانک ناکرانه
یا اول بر مرشد کامل ولی اندری
چیره سنده مستانه نور جمال خلوق
ایچوب دنیا و مایه اوله اصلو انصاف
ایچندی خانه قلبه خلیکاه شوقه
آفرنده خدمت خاص رسول الله

فطره سینه رسم ایت لوح تاری سینه
نیکه وصله رضای سبیل غم اری

تاریخ ارکان میرزا جابر

امیر اعظم عبدالمطیر حضرت زین صیف
مقدم غم نیت اندری قالی برسد
اوکلنی ریاضه سینه ناکرانه بولدی
شهید اولی سبطونانکده عصفه
قبای جسمی ترک ایلیوب توکلانجه
قرانی مورت عم باعنه مرثیه عظیم اولدی

سینه ایته بوتاریخ موهه فال رحمتدر
شریف جابری صوالدی ذره در سوادری

تاریخ ارکان شریفه ایلیا

shams...
shif...

سوا
اوا
اوا
بوت
کن
دکا
اغا
اوا
نظ
راه
ویر
اوا
کا
هاد
عجا
بها
اوا

یہ غم ایندی برنجلی سنی غصا بہ
ذکا و فضل ایندی نادر کنگر و نری دنیا بہ
اولوردی ذات باکی مجلس عرفان ہر
اکا صم و کمال و حسہ فطوہ اولدی عیاہ
فراقی صادی فرط اضطرار اعلا و ادا
صیا عی ویر و قلب مؤمنہ غزلہ بی عیاہ
قاوسدی صیدر کرا را بد بسطہ و
ا بر سوسہ صبر ایلم اجر عظیم قوتالی

شریف اکبر عبدالمطیب حضرت بندک وہ
نیچہ نجل نجل بی عدیل حکمت اراکیم
اوسانہ نکلیم غایت حسہ نضر علیہ
جو اندی کریم انا بیری رسد و سدا
ایدوب کس ترا و ت غلت صدرم و نہ
بو عاتم عاتم شاہ سہرا بے سبتہ اولدی
مصدر رحمتہ لعلاطیہ غم ایدوب
جمع خاندا فی والدی ووردنی فی

سینج آب سرتکم لوح تاریخی ایدو سیراب
برست جاودانی اولدی ماوی فرزندتایم

ایندی دغم طریقہ صحیح تر پیدا و دغم صمیمیت و دغم نایم دہ منادہ مکر مکریم و خود فی صفت
صفتنا نوسہ برست سرتکم مصدر حیرت انہ غم غم و لا مرجح صفتی نہ بدنیہ تا بجز

اولدی ضایع بکریم ذات مدوح
رفیق باجمہ مجورینہ و بردی مدول
ہب اصبا اقربا افضوانہ و اولاد و عیال
استقامت عفت و صدقہ و صلاح و
ذکر ذری فکر حضرت اللہ پر ایام و لیل
ہر کسی ایستدی کم و کم کور سرور ای
خانص و فطنی محبت اللہ پر مستافہ
تا نیایدی اوی حاجی عیونہ سدا حال
واردی قرب کعبہ اولدی مرصن و حال
ایندی اکان مناسلہ قریب سنی صلی
ذکر ایدوب بر نظریہ ایندی غم فروغ

مصطفیٰ ہا ستم قدری نسل پاکدینہ بوسلی
موت ایدوب بوسیف صفتی لیبہ فقیہ و
اولدی درد و عاقبت زار و کربا بہ و غم
واردی اوصاف دیانت لطف و کلم
سینج صافیہ اسکندر با با کلا کلا
قلب باکی فیضوہ ایدو جمیع امر مجربہ
معنی بیری اهل بیت مصطفیٰ و مرتقی
عازم بیت الخرام اولدی طریقہ صدقہ
خاکبای مصطفیٰ بوز سوز و اندہ
ضعف حالہ با قوی اہرام بندج اولوب
صفتی بیر ہذا بندین قریب موندو

موت

سویڈ کیم اول قطعه مضمونند بویولدی
اولی صدمی کیم تدبیر اظہار کارکر
اولدی سوی ضنا الصدمه فعلا روا
قطره قطره اشک ترلم یازدی نارنجی سنج
ایندی فانیده صفی لدره اقدی ارقال

اسخدار عولویانی شیخ عیاضی زین العابدین

بو شهر اسکارده کی شیخ مولوی
کذب وریا مدقه و کاسم سلک
بکهر دی نکه فی ضما تیر ان ایچیه
اقا صیر اولدی غیر خلف اکا
اولاد و اهل جنبه هوی صبر و ور
نظم ایندی نذر بریلم تاریخی شیخ
راه بال غوث کبلا ندینه عالمه بیکان
ویردی غم ضنه صیبله او ذلت قریم
استانه بریده هوی قصه لوی فی ندره
مایه سی عقابنه و غم و توبه ای بی بی

بازا سرب ساه منده سویلم نارنجی سنج
ایندی ماویله صدر الیزه اقدی ارقال

نارنجی وفات

سایه حبه توغنجی زاده دوسره اولوب
عبدالسلام حضرتک استانه
تیمچه حضورده رضانه برکیم
انای ذکر الله یا ادم ای کیم

اولیجه تقدیر اکانا تدبیر کار اقل حال
خونکه امر ارضی تا خیره ویر فر اصال
ایلیونه دیلاریم شایسته رب الیزال
قطره قطره اشک ترلم یازدی نارنجی سنج
ایندی فانیده صفی لدره اقدی ارقال

عارف دوده اقدی کوی صومعه و زدی
بیر ایندی بو ذات ایدیب و طیفه زانه
دور ایچوب دور و اولوبی بر زمانه
قرت اولیض زمامه بری بو سردی
هر بو زنده بده لطف و مکافات میغابنه
عارف اقدی ایلی فر دوی شایسته

ایلی غم بقا شیخ مدوح افضل
میشد اگاه ایلی اهل دل صاحب
صفا اولاد بول اولدیم تیر بره حال
قتیدی سزد ذکر لدره با اقدی

۱۴۹۱

عقابه اولول وصال اولدی ناکرانه
سنج ایلی ذات سعذری صیبر زاده
کیم لیلتم مقابله سیدی اوستانه
توهد ایچیده هایت فر دوی ایدیم جا

تاریخ و وفات
کیم ۱۴۹۱

تاریخ اوجاق

صفی السید محمد سکی بلک
با عجب علقه اولدی ضنه حال
غم ایدر کسه نرسه دله سنا بوله
ایلی و ایلی ایچیده ارقال
زار اولوب اولاد و اهل واقبا
وقتیم کور دیر قره و ملال
سیاته محو ایلی سرب غفور
ایلیونه شایانه فر دویس حال
سویلی تاریخی غمی سنج
تکره بلک غم بقا ایلی بوسال

تاریخ وفات

فانی ترک ایدرک سکی بلک اوتونیک
عصفیه زوجه سی سوی بقا ایلی فریم

مقدم اولسه ایلی زوی عازم عقابنه
لقابه ایلی لندیم خانم اولدی بی ارم
تیره لندیم دنیا دله ایلی اعراضه

7678
386

Handwritten notes in pink and red ink at the top left, including names like 'Jafar' and 'Kam'.

اولدی افرما سوادده دستا نوی آرزو
استیاده خاکهای سیدالکونیه ایلم
ایلیوب اسم جلاد ایلم جلان ادره غم
اول جنازه حضرت خواجه صادم لدره بی
بلوه کافایتی حور مرز کافایتی صوبه

زانه خت و صلحی قیدی زاده افروی
ایلیوب رحلت عیانه اولدی رنو موفوی
فوز ارباب طریقه اولدی برهانه قوی
رهبر راه رشار استاد درس سنوی
منزل و صلح قیبه اکی اجموده دنیاوی

فان عفرانه اولدی تاریخ کبر براسنج
کندی عدنه هور دلوب میر حجابی بولوی

تاریخ ارخان

مرد خدا جناب هفت افندی زاده
غم ایلی بقیه حاره بولموش صفت
مردوح ایوب برافدی صمیمیه بوقوع
بر عارف یگانه شیخ ایلی کتبه برورد
بیر طریقتی سلطان هاجی بیلم
تولید اولدی مخونه هیا اوزا و ضللا
جسداید مسیانه ان عیانه مولی

سجاده زینب و کاه عند السکور افندی
برفانی د اولدن اولدی در دیندی
درمانه ارار کده اندر خوتنا اولدی کتبه
مغرب اولور دی خلقه اطوار لیسندی
شهر صیام ایچده زنی بولموش کتبه
صاظر لقتله غایت فرج و مندی
اولدی اهل عیله منسوب و مندی

یازدی شیخ تاریخ توفیلده کمال
فردوسه اولدی عارم عند السکور افندی

تاریخ ارخان

بدر فاطمه فائزه م بنت شیخ
قور تاروی ورم شیخ ایلی زبیرا
کیم یازدی بو حاله بدر و اولدی کتبه
بر یازدی ایکی بوزدی قلم اولدی و غیر
انجام ورم فائزه ایلی سهریده

بر درده در حیات ایلی قدر عمر زار ایلی
اول درده سبب کتبه کیم دردی قالی
صدمه م دهن باغزین با صوب قوتیم ایلی
قادقین نظم ایتمه ده حیرتله طاری
مرصوم بی عهد ایلی هم رحمة صاری

نامدانی فتح عالم صا کرال رسول
تقدیر قیامه میده راتب افندی کوه صیوه
ذات پاکیدی رهبال هیات عیبه دنه
ار صیام بریدنا کاه ایلی زین عور کاه
کندی توفیلده صقه سوبه تاریخ شیخ
ایلی راتب افندی غم فردوس اله

تاریخ ارخان

بند کاه ضامن مولانده اشته ناک کاه
قلیدی برهانه غم در کاه بقای ریده
صیده صوفه ناز سعادت کتبه
طوار کاه ای نام ایلی صیده زده
رطسه سولور تاریخین یگانه شیخ
کتبه ناولی بولدی صطفی برتری ریده

7977

اول
ناظر
جاد
اول
بول
ارغی
کله

بضا

تو

هه

ای

رضا

*Rajal vanidun Anax Himn
mukhamat labru dya
kawan dham kait
gwallak*

بول دانه خنیه خانم مرصه نیک قهریه و فرزندش خنیه زاده قاری

خنیه خانم نیک برده خنیه زاده ی بورد
کلی بوب عالم مصو هم مصو کتند
مسیح انظاره مقدر فل غفرله اولدی بوزارج
عینه خانم ایدر عینی قدری مزر لکاه

تاریخ ارکان

دریضا در حضرت عفت شادی تر کولانانک
فرای جانیه ایدر سونو خاص اولمیشد
غریبه هجده صبر ندره قاطری بیور
اکا انچه فرستیده هان ترخنده
زیاده حسنه خلقی بکن بیه برکرم بی
اوجوب او چاغ غم غم ییک یاد و ک
بیر مونه خنده نامد شیه حضرت
ببول غمی مسیح انسا ایدر تاریخ مضبوطه
کیدوب در و رسته خانم خنیه عینی قدری مزر لکاه

تاریخ ارکان

ماسوی برغوب هه و فوضر ایدر بول
هاصل عمری غنبدی محمد تمام
کس ایدوب خان دزه ولیدیه
اوشم آن عیانک قوی قرانی و بو
سنت و فرضه دوام ایدر اولوب اولم
دیزد و حنت عقد نه کم دلیونه فرنا
یازدی تاریخ کله صیه بورد مسیح

تاریخ

تاریخ ارکان در آن بورد

بوزنات غم رسل دین اولوب شویب
سیادت مفرزده وجود به جانا مادی
ایده خنیه کله نقصدی هدی با کید
موندنه دکنی خنیه یکن و سرفر جاد
مزانن هان جاه نقیاب ایلیب قدری
دها بر ایضاره مظار اول دانت بولکاری
اینگونه ایلی سال در کاه ایینه
مخینه مقام اولدی ایدی عوینا خاری
قلوب اهل داد و در و قارلم اجابه
ایله ویردی ناله قوتان تا تر لاری
سینه استه سانه اولدیه بولدم تاریخ
بیا نلیبه افری قهره مرگت ایدر بوردی
۱۷۱۲

تاریخ وفات

اولدی ضایع بیکرم ذات محمد و حجیم
فاطر عالم اولدی رتبه بالا ایلد
جامع فقیهه و کمال و کرم الخواری
اولدی دفتر دارالمول و درویشی
بولدی قریب تری احمد ضویف مقام
ارخانده اولدی عثمان محمد خان
کلبه ارجین و فانی نقیب المیوب

یازدی باخیر و عافیت کلک سیخ
جنت اعلیٰ منزلگاه اید میر میر

بفکره شکره شاه و اولدی اوزده ارخانده علی بابای شهرت مهنه محکوم و غیر
اولدی اضاکیای ساقی کور علی مصعبه دروغ و غلطی و کلاه
موجهر قارغدر

سوک علی بابا و باهل بیت
هدیه بغداد بهشت آباد ده
ایلیوب اضا و وقت صلته
رهفته بیت آئیده سیخ

اولدی واصل بیعکاه حیدره
ضاکیای ساقی کور علی

تاریخ ارخان حیات

سربد کربلایک نامد سیخ سی بابکم
زمانه صیف اول نادر وجود اکتفیع
ضلوه نیم حکم قضا دده و ایدر کانه

تاریخ وفات

مولوی صلاح محبان ایلد متا و پیر
اتمدی ایاضی محمد ولی حکم قریب
میرمنشی و محاسبی ادیب بی نظیر
نصیب تکرار ایلدی عیدله خالی قریب
صفحه ملایه عصاره اوزده دستگیر
رحمت و مدح و ثنا ایلد نادر و پیر
دور عریبه ارشدی فیه وقت اخیر

تاریخ ارخان
برنو جوانه کرم
هوبیله خاندانی اولدی صلاح دینه
صولدی اوغلی عیبت با اوزر اولدی صیف
چوهره عیدگاه کانه اولدی نورسیده
هم زوجه میر حیدر هم اقربای دیگر

879

صدیق و محمد برادر دیندار و کندی
 مزین و طبر ایدی زاده مدوح الصفات
 جمیع ضابطین نام اولدی حرمه ناز
 بر بیری نروند به شفا صیقله دینانک
 ایچی دفعه مقام عالی سرکری آنک
 وفاقی اول وزیر کار دانه و کار فرزندک

سنج ایدر نزع بدینیم یازوب تاریخ
 صیبه به علی اولورده شفیق صیقله ناسانک

تاریخ ارکان

منبع فیصحه و کلمات معارف تیسرا
 ایدرک دور مناصب مجرا علوم و
 یونقا و نظیر غایت اقبال جهان
 شاعرانده کواهل دل و ذننه
 رشتی اولدی او دستور معالی سچلک
 هوا نه اصابه اربینک اولوب ریسری

آب روی وزرا حضرت عرفانه یار
 دولت ایلدی ایفا فدات علیا
 جاه دنیایی قویوب ایلدی عیقلی
 صاحب زلی زنده مالک کلک انشا
 اهلک و اولورده و اعیان ملولان سچا
 ایسونه نعت دیدارینه شایسته خرا

یازدی بر مصع میر و ایلیم تاریخ سنج
 حرم کلزار نعیم ایلدی عرفانه یار

چوس صیبه تک و صیبه تاریخ

چرکستانک اعالی دلیراننده
 رحمت اولسونده که ولی نعمت قایمونه
 قنی قیصر ایدی شاه جهان اورمانه
 انتقام کیرشیه اولدی بوینده شیه
 سفر ایلدی حرم ابا و بچیلک اول
 میر میر و بولوب رحمت و غم کور

میر کیزه اشریفی جناب حسنه
 ویردی جاهه سینه کور بویجه بلو کینه
 ایدوب عیصیه اولورده و نعتی قایمونه
 مردا عیبه اولدی سراط و غریبی کینه
 اولیم زخم اوردی کیم سر کینه حسیه
 هب مجازات بقیه خونیم یلم عونه

یازدی تاریخ فیصحه حسیه ایلیم سنج
 ویره صیبه صیقله میر حسیه یاهسنه

تاریخ

فوتنده اولدی بکر دانه و ذوق فیرده
 یکناد بر چو کله مرحوم اولوب در درده
 اولدی دویهار سینه نانا هسرت ده
 زاری صیقله خاواسی اولورده عالی
 دیدار بیزلی کورسونه اولورده دیده
 خانه سنج نام عیبه آه تاریخ
 اولدی سعاد خانم بیک بختی تیریده

ایچ
 بود
 حرا
 شفا
 بکجا
 دیو
 دوا
 عفا
 ایله
 کجا
 رفت
 بیه

وط
 نیه
 صیه
 اور
 قانو
 رعنا

سنج اولکیم ایلیم انا صاحب دینی

تاریخ ارتحال

ایده نور سید بر جوانه نکت بروم
بود نیای دخی هوید کیم کلاری
مرام اوزره کولوب ایلم کلزار لده
سقیقه والده عدله وادم رافر صیه
بکاجت یسه زنده اولوبه هول و ناری
دیوم تدبیر در صاعده ان کولوبه
د و اوارسه نکادر ودم کولوبه ایلم
مناجات ایلم و کاه جانی در خطه
ایرو به هم نعت بال مصفاقی نظم
کمال رحمت و صا نزنه و رکم اقصیم
دخیره اولدم حور حضرت بر فضیله
به ایسه کتم ارقه خانه صا قانیه

جانی بی وفانک خانه اولسه ایلم
حضرت سیه اولدر ایلم میل ایل شکره
کل تر دم بی صولدره کیم جو روز کاره
هم اهل و خانه انم یازدی نادریم ناکاه
بیتلر دوستلر غیبی کیمه خصمه با بعد
بیم در دم و کلدر قابل ترقیه و شکناه
دل زار عدله حیف اللله صبر رسول
بریت به حاله رحم و عطا قلمونه
در لطف صید اولدر اولدم عنایت
ایدر حضرت طریف خادم و کاه
مزارم اولدی سیه قنده کاه اولدر
دعای خیر در مقصد بی تطیب کاه

Handwritten notes in red ink:
Cami
nash
J. K.

سخ ایلم و قاتار عجم انت فال رگدر
نظم خانم فر دوسی رجم قیلدی منز نگاه

برادری زده عبد الله ملک صیه مصر ملک نایبی

وظیفه غریب ایلم در بزم انیسوی
نه جاره عقلت در سوار صیه صا اولدم
میسر اولدی آفر نصد و ستر ارام
اورنه تیز بر وار ایلمه که طائر بزم
فالوب زوج صدیقیم بر کیمم یکا فر بزم
دعای خیر و شفا ایلم با ایله در بزم
سینج ایسه ایواج بینا یلم نظم کیمم

قایموز اطمین قاتار صیه میر عبد الله
صکون با و نه سینه بوددی ایلم عجمی کوه
کمال اضطرابیمه قصود اوزره ایلمه ناکاه
نه به اولدم خیر اول حاله ایلمه همسرم
صلوات و فرقه زار و کربانه اولدی ایلوه
بود در خوانه و ایلمه نخومه مقصد
صافی جان کایله عفا و در طاهره

8381

نام خانوادگی بنگال هیندو در حومه نخل درختی

بنام میر جلال شکر پرور	صلواتی هلالی یار و جاتم
نام خاص اولاد و وجه تضاد	برم خال اولدی تیرگی زمانم
نه شکسته بود در جاتر اسه آه	خونقده کلوب کندی امام
بنام قوندی بر کونده مزاره	قرم شکفته ورد جاتر نام
دکانیت شهادتدر از لوبه	نصیبیا عیسه خدای مستانم
دنگه کنج یاس و فرقه	جک خونه اولدی زوج مهر بانم
بنجو به طوندی ماتم هجر مجومه	ترجم ایلدید خاندانم
اولاد اولدی نه چاره شد مقصد	بیشکه نتیج حال و شانم

سو تاریخ سنهی استماع ایت

شهره اولدی قریب خانم

تاریخ احوال

زاده بو سنه محمد نام پاشای وزیر	دختر پاکیزه سی قلی قاد بقرم راه
زمره نسوان خدی اولسه تارنگانه	ترک دنیا المویب عقیبا طوبی موده
دیروزه اندجد مریه نیم صبر حیل	بر عقیبه نوحویه خانم ایری اولدی تاه
مرغ زدی سوی خضر اوید نفس ایری	خاکهای عفتا پیر مسلامی بی تاه

قطعه آملک تراوسوره نقطه تاریخ سنخ

کو جیدی بو ییل خاتم خیر خانم واره

تاریخ احوال

مصطفی ثابت الی بر ایسنه ناکولانه	اولدی ضایع بر وجود این ایله صیاب
خار صبر اولدی والای مکتوبیسنه	سر ضعیف دی کمال ذات ایری با اعلی
سأه راه نقیبند بر سولوب فیه نظر	حال ایری کندرسنه هم وصلی و افضا
ارتقای ایری حال عموم ذره عموم	اولدی بر کر نایه تونه اولاد اولدی

عونه

عقد

تغی

و

ض

8284
416

عونه واصله رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم
نور عینہ ضیاءات اولدی تاریخی سیخ
مصطفیٰ هموار استوبه ضیاء فطیعی

تاریخ ارجال

فی آنسه محمد تام بایسا
انک فرزند لیسند اریج
نیجا اولر ضیاء عی بایسا
زیارت قیلدی فی المریسلینی
هونه اولدی عتدت توتم
مقامه هوه ایدوب فردون اعللا
قودانه ایدی دولنده یکانه
علی بک الوداع ایدی جهاننه
رئیس هیات ایدی خاندا نه
ایدوب حج سوردی یوز اول استانه
دکلی بوئرا تندن نشانه
اوله نائل جمال مستغانه

سیم اولدی بر تاریخ لویج

علی بک ارجال ایدی ضیاء

تاریخ ارجال

والی ولایت موصلدی
فریده اولوب مقای خوبیل
انای سفردنه ضنه لیک
بولنده یه واصل اولدین سب
منازل ولایت ایدی جنابی
فردوس ایلد نعت جمالیه
بر بیده دوستری تام تاریخ
نقل ایلدی عالم بقایه ۱۳۱۰
عبد القادر کمالی بایسا
نوجاه نوم ایدی امان
ناهار ای رخت اولدی بیلا
مرحوم اولوب ایدی غم عقبی
ناکاه ضیاء ایری هیفا
مرحوم غنایت ایده مولی
آئیده سیخ اولدی املا

تاریخ ارجال

فرید اولدی بو فرزند محمد علی بایسا
تیز ایدی خالق بر صاب ایدی دینی

تسویں مطلع حبیبہ رغبہ باس

Handwritten notes in pink ink:
...
...
...

Handwritten notes in pink ink:
...
...
...

ضیالی حال آید و بجز جوہر عرقی بد ویرم
امانہ نیرنگ آید و در کی مہر کم ویرم
توکل نشہ سہ مور نامی ذوق کس ویرم
میر سہ بود رنجہ کسی بدوان ویرم
صاقیہ دست فراغ رستہ طول امل ویرم
نظام ملک استغناء غفلتہ ضل ویرم
فریب انتفاع و کام اول غم امیہ اولز
قیلہ تفضیصہ امور بہ ضائقہ اولز
بود حصہ سوز بوکا اولز و لولہ ویرم
سکاتار توکلہ کون صل قبہ اولز

صاقیہ دست فراغ رستہ طول امل ویرم
نظام ملک استغناء غفلتہ ضل ویرم

اگر یوسف وقت ماضیہ کل معلوم فصل
مروارید ہما بہ بر خطہ دکان اولز
قیاسیت آخری اول وقتیم کیمتہ او
مقدردہ زیادہ ہیج برستہ ابرتر ان

صاقیہ دست فراغ رستہ طول امل ویرم
نظام ملک استغناء غفلتہ ضل ویرم

مضمر استیہ ان اول نام طرز نایع و قابل
جمیع کام انوہ فی قیود اولقہ دراصل
صفا زارہ نگہ اولیغیہ مرتفعہ بل
مدام احوالکہ شکرایت اگر ناقص اکرام

صاقیہ دست فراغ رستہ طول امل ویرم
نظام ملک استغناء غفلتہ ضل ویرم

سخی نفس اجموہ مغلوب اول اغوار غائب
مقام عرقی ترک اہل اولہ دلچظاہر
دو کو بدہ اب دل جوہر عمل ایجاب
سینا عیہ حکمتہ شونطوہ ضرتہ رغب

صاقیہ دست فراغ رستہ طول امل ویرم
نظام ملک استغناء غفلتہ ضل ویرم

خزل

اماسی غلبہ منی کہتہ حقیقتہ در عالم
یک صائم خرابہ سکینہ ویرم در عالم

Handwritten note: *horik*

8786

خبر غرق و انوار

مجلس جویدم سو سو با غلبه اطراف
تقریباً معارض دولت محو وجود ایر
نه فانی اولدنیضه صفت کوبه کله
بوسالرقم طوطی صوفی مردم کلبه زار
نیم یوز بلین کره بلن خورشید کا قدره

نگاه آستاهب جاهم اقبال درستی
سینج ارباب فضل و دانش بکانه در عالم

غزل

عاقبت نفضه ایر و جم بدور اقبال
یوسف و دایمی برینک دیکرین و بی اولور
کسی ایدر صبح نرفته غم از دست
با بقای ایچی کی تر عاریتی مال
لفظ و معنی بولمزدی غم ابدان
تلف و صرف محضین سو کله بلیور

بوفی تنظه قنکر ایدرم قیسه سنج
نکته سنجانه مستانول و فور اقبال

غزل

قنکر ایدر قیام اول سر وقت صقیه
ایله روی و حیرتیه ره آسانه کل
نرکس محوری خواب اولور ناز اولسه صبا
بودیه اولدر حاصل عمر غزراطلوقه

آنزه در فوز و قیلاج اولم جدا اصلا سنج
فکای صفت شاه ولایتیه صقیه

غزل

غزل

چشم مخموری غرور دوزخ که خوابد در
 عشق در سینه عاقده فریاد فریاد
 قاصد عکس کوزم باینه دوزخ که دوزخ
 وارسه جمعیت خاطر لایم در آوسته دوزخ
 استک بر جوسه الوی با طراخی چشم عاصه
 دوره کا کل بچینه کوبه اول چشم صانوه
 در که پیره و ضمیم که سنج از دل و صابه
 بنده خالصه فضا نظر اول باید در

غزل

بر دل ربایه دوستی کوکل کند کینه
 باغندی زلف یاره بیکه صبا کبی
 فاکاه زیر باینه اول نقل نور ملک
 لعل و رخت قصه وادی نوبت
 عشق سنج مطرب در کاه پیره
 نای و نوبت دوستی کوکل کند کینه

غزل

عاقه نفاظر ایدر ناز دونه اول
 نقد دل و صابه غارت اولی شتابه
 خوسه کلای پسندیده قرار اول سه نازه
 ایتمک دیدم عجمه نیاز غرض قصه
 امثال آراسم قدول آراسنه یازک
 فضانه شرف قاصت نا اهد سرفدر
 شرف صافیه صبه صورت و سیزده بر آدم
 یاسه دوستور و عذقی بخانه اول
 دزدکی عجب غماز دونه اول
 چوده سوده طرب با سلی سرنه اول
 غائب ایدرم کنده آغاز دونه اول
 یاده کلور سرد سرفراز دونه اول
 عزائم لیاقت کرک اجاز دونه اول
 بول اینه زاری ابراز دونه اول

8287

449

عم
خاند
برد
بویله
وص
هرا
بیلک
برجا
رو
لوح

اول راسته بید که سنج استوز صینی بولسه بوفه او استاد سخته سازده اولک

اسپیله ایضا دولتی علی بنی علی رضا باشا صوفی ۵۸۸ تاریخ شام و ایسین نصیر زنده اوج
سنه اولک انشا ایله کله فرودن نخلن صوفی قفسه

توبیدی کوردم بزم نوشا نوشده کلام به اولدم هدم نینه بر دندرد آتاشم به
ظرف اولور سه صراف نیک نین آرم به دور لکده باسه اتم باده کلفام به

مسایه بیجا بده صفت ایتمم جام به
قلب سوز اتم اولور کانه عینک صحرایه آنرا اتم کلیدی سزا ندردی دو دجهری
نتر ایدوب بوی تمناوه هر خم مشکینه زه عنبرینه زلفک کوردی باشم بود لری

یوقسه زنده دوسه اولور دم بوضیال صاف به
ایده لک بر لینی حسره عشقه محرم بنی قیس شوریده قیاس ایله کورده آدم بنی
قیلده جیزانه هر دم نیت بر عالم بنی کاه سیر عز بنای کاه ایس عم بنی

مشا ستم بیلمه یا بسم بودل ناکام به
نظره بنداورده خم جبار ویند زلفکه دستمالن قابل اولور من قید و بند زلفکه
مهم قیل بودل کار در د صند زلفکه هانکی کوردم اسیر اولدم کعد زلفکه

دانه ایچونه کندی صالدم و سوزدم لدم به
دقطنی صفت ایتمی ندر خور اولور بی ریب و نیک
واقعا لایمه دکل ناسه مده لکده دیک ضایقه کلاز صدر اولور قه عاشا ایتمک

کریکا اوغیرسه ایام او یارم ایامه به
قیلده کاه اولسه قاتلک محرابه صالدم نظر عیند زنده رشک آل دو کورده شکر تر
ستر ایدنه اندامی صاف لباس لعلور کعبه کویله طواف ایتمک ایچونه شام و کمر

ضولنه کده بوزنم برقل اهرام به
داتم انسا نه الفت و نسبت محرم آراد بر طاقم بیکانه لرم کوجدر آرام و قرار
هلب و طره آشنا اصحاب و خوستاوندلار دارغینده نبر بیلدک تبر غولور وار

کیم کورده سونه یاره بکیم کورده بزم نام به

*Fis qasam bilman ni yopian
du dal... no liama ber*

Harun al-Rashid bilman... bilman...

Suley Bey
Seyyidi Mehmed oğlu Serik -

8890
446

مصر دلدی بر زمانه مضبوط ضمای میمه
خاطر هم بغداد شهر نونه بهشت آباد ایگنه
سختی باوه بعد غرابه ایچن نولوی مملکت ته
ایدم دار السلامی کندی بیت الخزنت
هرت زلف سیاه کلک کیدی هم شام به
بروز ز کرمک استوز میه دکشا :
اولسه اسب طیفه جولا که عز و علا
بریده نظمه ایسه شیخ اول صفا نظم زفا
تخکام اولر نسلک شیر به کلا مکه ده رضا
سه هانه ایله تکلم راضی هم دشام به

عزل

وصف ایتموده کانه همه ویراستی
هر آنه جمالی بشق ملامت عیانه ایدر
بیت نافه خطایم ویر نظر خطا ایدر
برجام باده همت ایدوب بیر میکده
دورانده نبد صید مسور ندر دیر بیله
لوع دلنده حاصل ایدر صاف جوهرا نه
آل کای بنده اولاده ایدر اکشا
دار بنده شیخ سعادت لباستی

